

รายงานข้อมูลพื้นฐาน 25 กลุ่มน้ำ

กลุ่มน้ำปิง

พฤษภาคม 2561

สารบัญ

เรื่อง.....	หน้า
สารบัญ.....	ก
สารบัญตาราง.....	ข
สารบัญรูปภาพ.....	ค
1. สภาพภูมิประเทศ.....	1
2. สภาพอุตุนิยมวิทยา.....	4
3. สภาพอุทกวิทยา.....	10
3.1 ปริมาณฝน.....	10
3.2 ปริมาณน้ำท่า.....	10
4. สภาพอุทกธรณีวิทยาและน้ำใต้ดิน.....	14
5. ทรัพยากรดินและการใช้ประโยชน์ที่ดิน.....	32
5.1 ทรัพยากรดินในลุ่มน้ำของประเทศไทย.....	32
5.2 การใช้ประโยชน์ที่ดินใน 25 พื้นที่ลุ่มน้ำ.....	48
6. โครงการพัฒนาแหล่งน้ำ.....	51
7. การเกษตรกรรมในพื้นที่ลุ่มน้ำ.....	55
8. ความต้องการใช้น้ำ.....	57
8.1 น้ำใช้เพื่อการอุปโภคบริโภค.....	58
8.2 น้ำใช้เพื่อการเกษตรและปศุสัตว์.....	59

สารบัญ(ต่อ)

เรื่อง.....	หน้า
8.3 น้ำใช้เพื่อการอุตสาหกรรม.....	67
8.4 น้ำใช้เพื่อการท่องเที่ยว.....	72
8.5 น้ำใช้เพื่อการรักษาระบบนิเวศท้ายน้ำ.....	72
9. พื้นที่ประมงทกภัยและภัยแล้ง.....	73
9.1 พื้นที่ประมงทกภัย.....	73
9.2 พื้นที่ประมงภัยแล้ง.....	76

สารบัญตาราง

ตารางที่.....	หน้า
ตารางที่ 1- 1 รายชื่อและข้อมูลพื้นฐานเบื้องต้นของแต่ละลุ่มน้ำหลักของประเทศไทย.....	2
ตารางที่ 2- 1 ลักษณะภูมิอากาศของแต่ละลุ่มน้ำหลักของประเทศไทย.....	8
ตารางที่ 3- 1 ปริมาณฝนรายเดือนและรายปีเฉลี่ยในแต่ละลุ่มน้ำหลักของประเทศไทย.....	13
ตารางที่ 3- 2 ปริมาณน้ำท่าเฉลี่ยรายปี และน้ำท่ารวมทั้งปีเฉลี่ยของสถานีวัดน้ำท่าในประเทศไทย.....	17
ตารางที่ 5- 1 จำนวนเนื้อที่ของภูมิสัณฐานและกลุ่มชุดดินที่พบในประเทศ.....	32
ตารางที่ 5.1- 1 กลุ่มชุดดินที่พบในพื้นที่ลุ่มน้ำปิง.....	47
ตารางที่ 5.2- 1 การใช้ที่ดิน ปี พ.ศ. 2553 ในพื้นที่ลุ่มน้ำปิง.....	51
ตารางที่ 6- 1 โครงการพัฒนาแหล่งน้ำของกรมชลประทานในปัจจุบัน ตั้งแต่ต้นจนถึงสิ้นปีงบประมาณ พ.ศ. 2557.....	54
ตารางที่ 7- 1 สภาพการผลิตพืชในลุ่มน้ำปิง.....	56
ตารางที่ 7- 2 ปฏิทินการปลูกพืชในลุ่มน้ำปิง.....	57
ตารางที่ 8.1- 1 สรุปความต้องการน้ำภาคครัวเรือนประเทศไทยปี 2550.....	58
ตารางที่ 8.2- 1 ปริมาณการใช้น้ำของพืช (ET).....	61
ตารางที่ 8.3- 1 ปริมาณการใช้น้ำรวมเพื่อการอุตสาหกรรม รายลุ่มน้ำของประเทศไทย.....	68
ตารางที่ 8.3- 2 ข้อมูลอัตราการใช้น้ำ ของนิคมอุตสาหกรรมทั่วประเทศ.....	70
ตารางที่ 8.4- 1 จำนวนนักท่องเที่ยวและปริมาณการใช้น้ำเพื่อการท่องเที่ยว.....	72
ตารางที่ 8.5- 1 ความต้องการน้ำเพื่อรักษาระบบนิเวศทำนน้ำของลุ่มน้ำหลักในประเทศไทย.....	73

สารบัญรูปรูปภาพ

รูปที่.....	หน้า
รูปที่ 1- 1 สภาพภูมิประเทศในประเทศไทย.....	3
รูปที่ 2- 1 ทิศทางและช่วงเวลาการเกิดของมรสุมและลมพายุจรที่พัดเข้าสู่ประเทศไทย.....	6
รูปที่ 2- 2 สถานีตรวจวัดอากาศของกรมอุตุนิยมวิทยาที่มีช่วงปีสถิติข้อมูล ตั้งแต่ปี 2529-2558.....	7
รูปที่ 3- 1 ตำแหน่งสถานีวัดน้ำฝนคัดเลือก และรูปเหลี่ยมฮีเอสเสนในกลุ่มน้ำหลักของประเทศไทย.....	11
รูปที่ 3- 2 การแพร่กระจายของปริมาณฝนรายปีเฉลี่ยในกลุ่มน้ำหลักของประเทศไทย.....	12
รูปที่ 3- 3 ตำแหน่งสถานีวัดน้ำท่าคัดเลือกในกลุ่มน้ำหลักของประเทศไทย.....	15
รูปที่ 3- 4 เส้นชั้นน้ำท่ารวมทั้งปีเฉลี่ยต่อหนึ่งหน่วยเวลาต่อหนึ่งหน่วยพื้นที่รับน้ำ (Specific Yield).....	16
รูปที่ 4- 1 แผนที่อุทกธรณีวิทยาประเทศไทย (ดัดแปลงจาก แผนที่อุทกธรณีวิทยาประเทศไทย 1:100,000).....	28
รูปที่ 4- 2 แผนที่คุณภาพน้ำบาดาลประเทศไทย (ดัดแปลงจาก แผนที่อุทกธรณีวิทยาประเทศไทย 1:100,000).....	31
รูปที่ 5.1- 1 ลักษณะสัณฐานของชุดดิน.....	33
รูปที่ 5.1- 2 ลักษณะกลุ่มชุดดินของกลุ่มน้ำ.....	49
รูปที่ 5.2- 1 ลักษณะการใช้ประโยชน์ที่ดินของกลุ่มน้ำ.....	50
รูปที่ 6- 1 ขอบเขตพื้นที่ชลประทาน ตำแหน่งโครงการขนาดใหญ่ ขนาดกลาง ขนาดเล็ก โครงการสูบน้ำด้วยไฟฟ้า และแก้มลิง ของประเทศไทย.....	52
รูปที่ 9.1- 1 พื้นที่เสี่ยงอุทกภัยของประเทศไทย.....	79
รูปที่ 9.1- 2 พื้นที่เสี่ยงภัยแล้งของประเทศไทย.....	81

ข้อมูลพื้นฐานของกลุ่มน้ำ

1. สภาพภูมิประเทศ

จากมาตรฐานการแบ่งลุ่มน้ำหลัก ลุ่มน้ำสาขาของประเทศไทยของกรมทรัพยากรน้ำ ได้แบ่งพื้นที่ประเทศไทยออกเป็นลุ่มน้ำสำคัญ 25 ลุ่มน้ำ แบ่งลุ่มน้ำย่อยออกเป็น 254 ลุ่มน้ำย่อย มีพื้นที่ลุ่มน้ำรวมทั้งประเทศประมาณ 513,888 ตร.กม. (ไม่รวมพื้นที่เกาะต่างๆ ยกเว้นเกาะภูเก็ต) สภาพภูมิประเทศของกลุ่มน้ำทั้ง 25 ลุ่มน้ำ ดังแสดงในตารางที่ 1-1 และรูปที่ 1-1 และสรุปสภาพภูมิประเทศของกลุ่มน้ำปิงได้ดังนี้

ลุ่มน้ำปิง มีพื้นที่ของลุ่มน้ำประมาณ 34,499 ตร.กม. หรือ 21,561,931 ไร่ คิดเป็นร้อยละ 6.72 ของพื้นที่ทั้งประเทศ สภาพพื้นที่โดยทั่วไปเป็นภูเขาสูง มีแม่น้ำปิงเป็นแม่น้ำสายหลักของกลุ่มน้ำมีต้นกำเนิดในทิวเขาผีปันน้ำในเขตอำเภอเชียงดาวจากนั้นไหลลงมาทางทิศใต้ผ่านหุบเขา เมื่อเข้าเขตอำเภอแม่แตงมีน้ำแม่จัดไหลมาบรรจบทางฝั่งซ้ายและน้ำแม่แตงไหลมาบรรจบทางฝั่งขวา จากนั้นไหลเข้าสู่พื้นที่ราบลุ่มในเขตจังหวัดเชียงใหม่ จากนั้นมีน้ำแม่กวงไหลมาบรรจบทางฝั่งซ้ายที่บริเวณพื้นที่ของจังหวัดลำพูน แล้วแม่น้ำปิงไหลไปทางทิศตะวันตกเฉียงใต้ โดยมีน้ำแม่ลีซึ่งไหลจากอำเภอลี้ขึ้นมาทางเหนือมาบรรจบกับแม่น้ำปิงที่อำเภอจอมทองทางด้านฝั่งซ้าย จากอำเภอจอมทองแม่น้ำปิงไหลลงใต้ มีน้ำแม่แจ่มไหลมาบรรจบทางฝั่งขวาที่อำเภอฮอดก่อนไหลเข้าสู่อ่างเก็บน้ำเขื่อนภูมิพลที่อำเภอต๋องเต่าสำหรับแม่น้ำปิงตอนล่างได้เขื่อนภูมิพลนั้น แม่น้ำปิงจะไหลผ่านที่ราบและมาบรรจบกับแม่น้ำวัง ซึ่งไหลมาทางฝั่งซ้ายของแม่น้ำปิงที่จังหวัดตาก และไหลผ่านที่ราบกว้างใหญ่ในเขตจังหวัดกำแพงเพชรไปบรรจบแม่น้ำน่านที่ปากน้ำโพจังหวัดนครสวรรค์ พื้นที่ลุ่มน้ำครอบคลุมพื้นที่ในจังหวัดกำแพงเพชร เชียงใหม่ ตาก นครสวรรค์แม่ฮ่องสอน และลำพูน ลุ่มน้ำปิง ประกอบด้วยลุ่มน้ำสาขา 20 สาขา เนื่องจากมีเขื่อนภูมิพลสร้างปิดกั้นแม่น้ำปิงบริเวณอำเภอสามเงาจังหวัดตาก ซึ่งอยู่ใกล้กับตอนกลางของลุ่มน้ำ สำนักงานคณะกรรมการทรัพยากรน้ำแห่งชาติได้แบ่งการบริหารจัดการลุ่มน้ำปิงเป็นลุ่มน้ำปิงตอนบนและลุ่มน้ำปิงตอนล่างรายละเอียดมีดังนี้

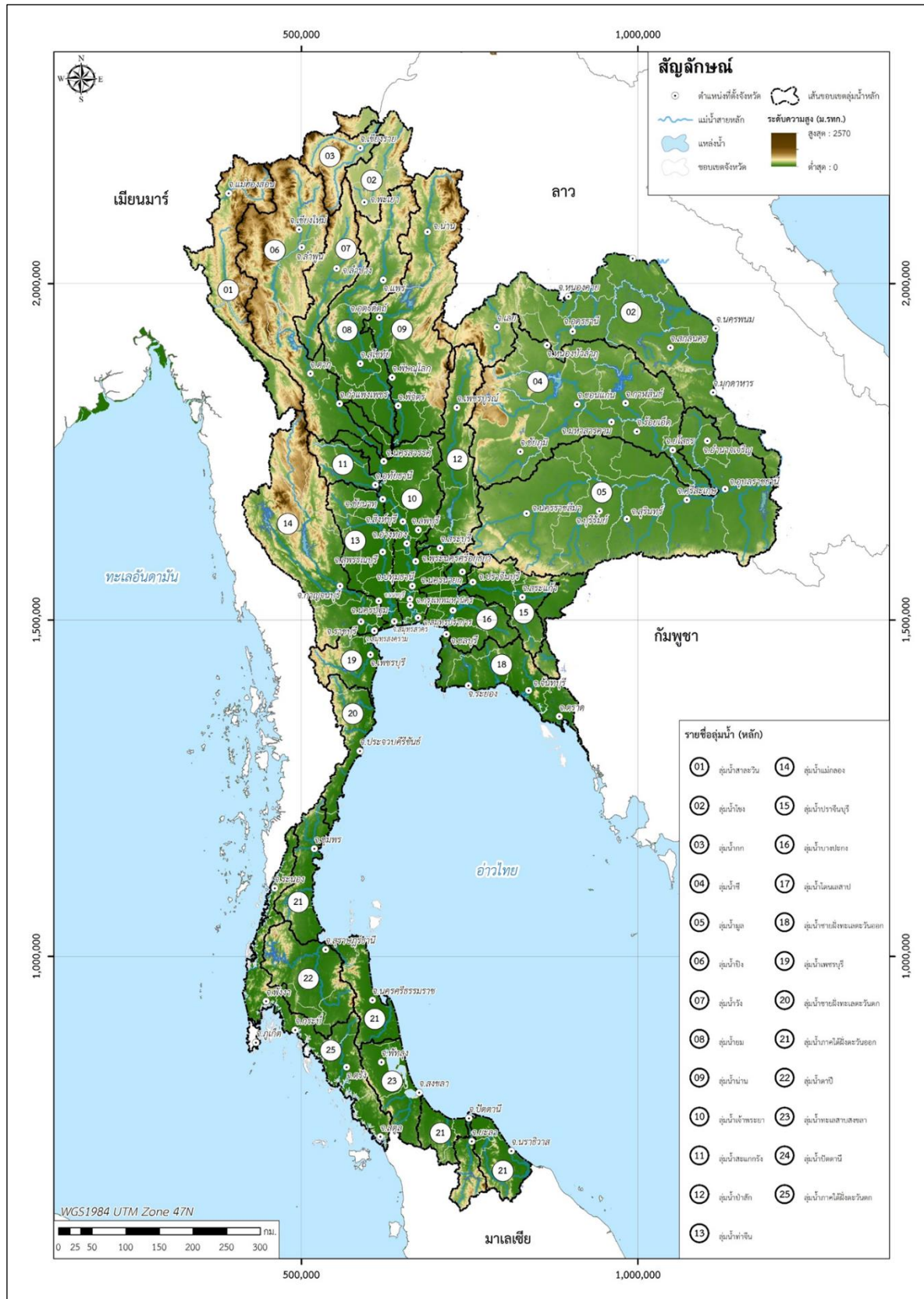
(1) ลุ่มน้ำปิงตอนบน เป็นพื้นที่เหนือเขื่อนภูมิพลและอยู่ในจังหวัดเชียงใหม่ แม่ฮ่องสอนและลำพูน ประกอบด้วยลุ่มน้ำสาขาแม่น้ำปิงตอนบน น้ำแม่จัด แม่น้ำแม่แตง แม่น้ำปิงส่วนที่ 2 น้ำแม่ริม น้ำแม่กวง น้ำแม่งาน น้ำแม่ลี น้ำแม่กลาง แม่น้ำปิงส่วนที่ 3 น้ำแม่แจ่มตอนบน น้ำแม่แจ่มตอนล่าง น้ำแม่หาด และน้ำแม่ตื่น

(2) ลุ่มน้ำปิงตอนล่าง เป็นพื้นที่ใต้เขื่อนภูมิพลและอยู่ในจังหวัดตาก กำแพงเพชร และนครสวรรค์ ประกอบด้วยลุ่มน้ำสาขาแม่น้ำปิงส่วนที่ 4 ห้วยแม่ท้อ คลองวังเจ้า คลองแม่ระกา คลองสวนหมาก และแม่น้ำปิงตอนล่าง

รหัส กลุ่มน้ำ	ชื่อกลุ่มน้ำหลัก	พื้นที่		ร้อยละของพื้นที่ ทั้งประเทศ	ครอบคลุมจังหวัด
		(ตร.กม.)	(ไร่)		
01	สาละวิน	19,106	11,941,213	3.72	เชียงใหม่ ตาก แม่ฮ่องสอน
02	โขง	57,189	35,742,875	11.13	กาฬสินธุ์ เชียงราย นครพนม บึงกาฬ พะเยา พิษณุโลก เพชรบูรณ์ มุกดาหาร ยโสธร ร้อยเอ็ด เลย สกลนคร หนองคาย หนองบัวลำภู อำนาจเจริญ อุตรดิตถ์ อุบลราชธานี
03	กก	7,300	4,562,394	1.42	เชียงราย เชียงใหม่
04	ชี	49,130	30,706,169	9.56	กาฬสินธุ์ ขอนแก่น ชัยภูมิ นครราชสีมา เพชรบูรณ์ มหาสารคาม มุกดาหาร ยโสธร ร้อยเอ็ด ลพบุรี เลย ศรีสะเกษ สกลนคร หนองบัวลำภู อุตรดิตถ์ อุบลราชธานี
05	มูล	71,072	44,419,731	13.83	ขอนแก่น ชัยภูมิ นครนายก นครราชสีมา บุรีรัมย์ มหาสารคาม มุกดาหาร ยโสธร ร้อยเอ็ด ศรีสะเกษ สุรินทร์ อำนาจเจริญ อุบลราชธานี
06	ปิง	34,499	21,562,119	6.71	กำแพงเพชร เชียงใหม่ ตาก นครสวรรค์ แม่ฮ่องสอน ลำพูน
07	วัง	10,794	6,745,981	2.10	เชียงราย ตาก แพร่ ลำปาง
08	ยม	23,948	14,967,594	4.66	กำแพงเพชร ตาก นครสวรรค์ น่าน พะเยา พิจิตร พิษณุโลก แพร่ ร้อยเอ็ด ลำปาง สุโขทัย อุตรดิตถ์
09	น่าน	34,908	21,817,569	6.79	กำแพงเพชร นครสวรรค์ น่าน พิจิตร พิษณุโลก เพชรบูรณ์ แพร่ เลย สุโขทัย อุตรดิตถ์
10	เจ้าพระยา	20,266	12,666,556	3.94	กรุงเทพมหานคร กำแพงเพชร ชัยนาท นครนายก นครปฐม นครสวรรค์ นนทบุรี ปทุมธานี พระนครศรีอยุธยา พิจิตร เพชรบูรณ์ ลพบุรี สมุทรปราการ สมุทรสาคร สระบุรี สิงห์บุรี สุพรรณบุรี อ่างทอง อุทัยธานี
11	สะแกกรัง	5,056	3,159,925	0.98	กำแพงเพชร นครสวรรค์ อุทัยธานี
12	ป่าสัก	15,623	9,764,600	3.04	นครนายก นครราชสีมา พระนครศรีอยุธยา เพชรบูรณ์ ลพบุรี เลย สระบุรี
13	ท่าจีน	13,492	8,432,269	2.62	กรุงเทพมหานคร กาญจนบุรี ชัยนาท นครปฐม นนทบุรี พระนครศรีอยุธยา ราชบุรี สมุทรสงคราม สมุทรสาคร สิงห์บุรี สุพรรณบุรี อ่างทอง อุทัยธานี
14	แม่กลอง	30,181	18,862,944	5.87	กาญจนบุรี ตาก นครปฐม ราชบุรี สมุทรสงคราม สมุทรสาคร สุพรรณบุรี อุทัยธานี
15	ปราจีนบุรี	9,672	6,045,063	1.88	จันทบุรี ฉะเชิงเทรา นครนายก นครราชสีมา ปราจีนบุรี สระแก้ว
16	บางปะกง	10,701	6,687,944	2.08	กรุงเทพมหานคร จันทบุรี ฉะเชิงเทรา ชลบุรี นครนายก ปทุมธานี ปราจีนบุรี สมุทรปราการ สระบุรี
17	โตนเลสาบ	4,086	2,553,706	0.79	จันทบุรี บุรีรัมย์ สระแก้ว
18	ชายฝั่งทะเลตะวันออก	13,093	8,183,156	2.55	จันทบุรี ฉะเชิงเทรา ชลบุรี ตราด ระยอง
19	เพชรบุรี	6,260	3,912,606	1.22	ประจวบคีรีขันธ์ เพชรบุรี ราชบุรี สมุทรสงคราม
20	ชายฝั่งทะเลประจวบคีรีขันธ์	7,133	4,458,006	1.39	ชุมพร ประจวบคีรีขันธ์ เพชรบุรี
21	ชายฝั่งทะเลภาคใต้ฝั่งตะวันออก	26,068	16,292,431	5.07	ชุมพร ตรัง นครศรีธรรมราช นราธิวาส ประจวบคีรีขันธ์ ปัตตานี พัทลุง ยะลา ระนอง สงขลา สุราษฎร์ธานี
22	ตาปี	13,562	8,476,131	2.64	กระบี่ นครศรีธรรมราช พังงา ระนอง สุราษฎร์ธานี
23	ทะเลสาบสงขลา	8,481	5,300,800	1.65	ตรัง นครศรีธรรมราช พัทลุง สงขลา สตูล
24	ปัตตานี	3,655	2,284,294	0.71	ปัตตานี ยะลา สงขลา
25	ชายฝั่งทะเลภาคใต้ฝั่งตะวันตก	18,776	11,734,750	3.65	กระบี่ ชุมพร ตรัง นครศรีธรรมราช พังงา พัทลุง ภูเก็ต ระนอง สงขลา สตูล สุราษฎร์ธานี
รวมทั้งประเทศ		514,049	321,280,825	100	

ตารางที่ 1-1 รายชื่อและข้อมูลพื้นฐานเบื้องต้นของแต่ละกลุ่มน้ำหลักของประเทศไทย

ที่มา: แผนที่มีมาตรฐานการแบ่งกลุ่มน้ำหลักกลุ่มน้ำสาขาของประเทศไทย , กรมทรัพยากรน้ำ ปี พ.ศ. 2552

รูปที่ 1-1 สภาพภูมิประเทศในประเทศไทย

ที่มา: The CGIAR Consortium For Spatial Information (SRTM 90m Digital Elevation Data)

จัดทำแผนที่: บริษัท ทีม คอมซัลติง เอนจิเนียริ่ง แอนด์ แมเนจเม้นท์ จำกัด

2. สภาพอุตุนิยมวิทยา

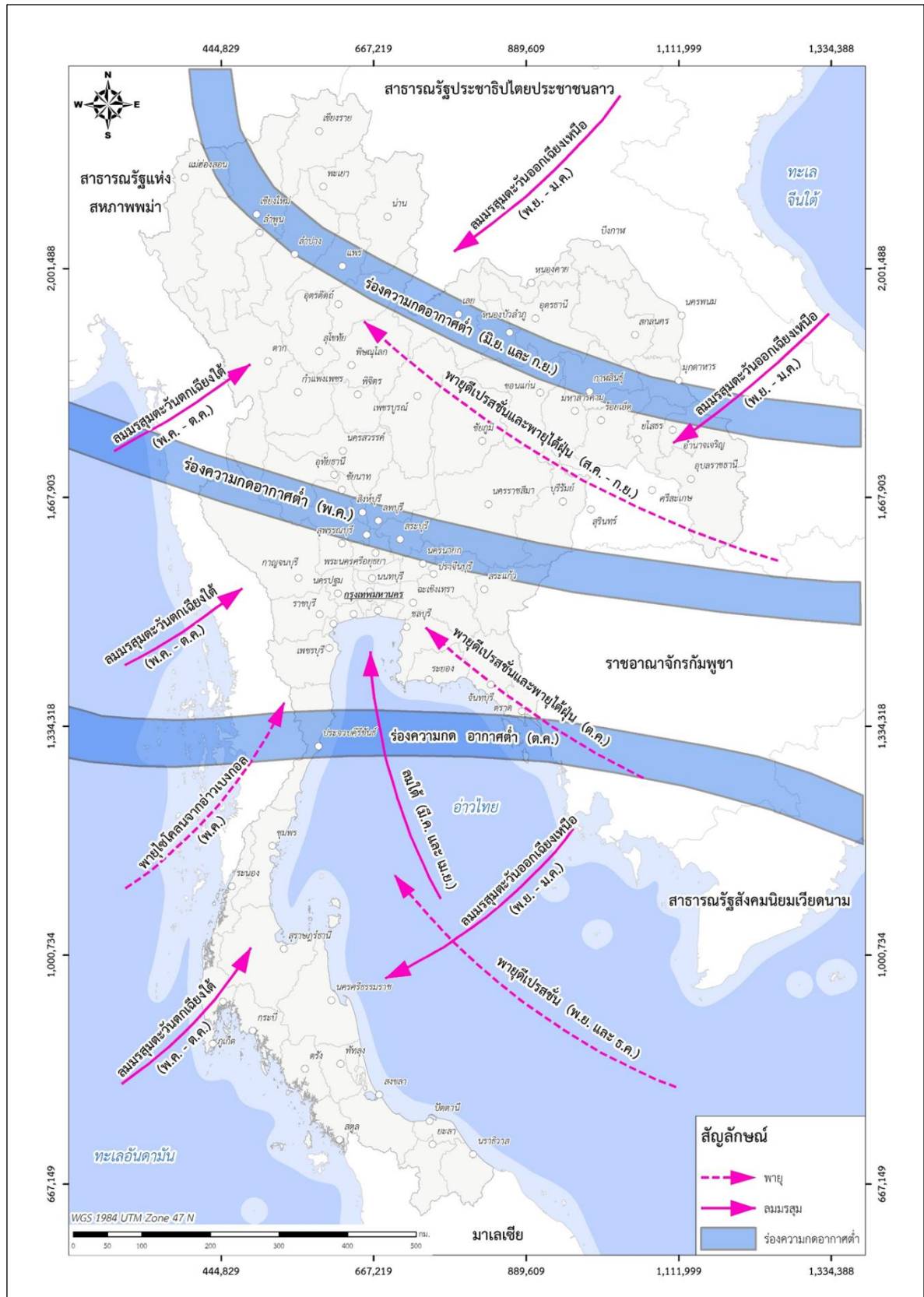
สภาพภูมิอากาศของประเทศไทย มีสภาพอากาศที่แตกต่างกันเนื่องจากปัจจัยต่างๆ ได้แก่

1. ที่ตั้งตามละติจูด ตามปกติตำแหน่งที่ตั้งที่มีค่าละติจูดต่ำ จะมีอุณหภูมิสูงกว่าตำแหน่งที่ตั้งที่มีค่าละติจูดสูงกว่า ทั้งนี้เพราะอยู่ใกล้เส้นศูนย์สูตร
2. ความสูงของพื้นที่ ตามปกติบริเวณพื้นที่ที่สูงจะมีอุณหภูมิต่ำกว่าบริเวณที่เป็นที่ราบ เช่น ยอดดอยอินทนนท์จะมีอุณหภูมิต่ำกว่าพื้นที่ลุ่มที่อำเภอจอมทอง จังหวัดเชียงใหม่
3. แนวทิวเขาที่ขวางกั้นทิศทางลมประจำ การวางตัวของทิวเขาบริเวณจังหวัดกาญจนบุรี และตาก ส่งผลทำให้จังหวัดกำแพงเพชร นครสวรรค์ และสุพรรณบุรี มีอุณหภูมิสูงและมีปริมาณน้ำฝนน้อย จึงเรียกดินแดนนี้ว่า “พื้นที่อับฝน”
4. ระยะห่างจากทะเล พื้นที่ที่อยู่ใกล้ทะเลจะมีความชื้นและมีฝนตกมากกว่าบริเวณที่ห่างไกลทะเลออกไป
5. ทิศทางของลมประจำ บริเวณภาคตะวันออกเฉียงเหนือที่ได้รับลมมรสุมตะวันตกเฉียงใต้จะมีฝนตกชุก แต่เมื่อลมเปลี่ยนทิศเป็นลมมรสุมตะวันออกเฉียงเหนือ ปริมาณน้ำฝนจะลดลง
6. อิทธิพลของลมพายุหมุน ลมพายุที่พัดผ่านบริเวณประเทศไทย จะนำฝนมาตกเป็นปริมาณสูงและมักเกิดภาวะน้ำท่วมบ่อยครั้ง แต่บางปีที่มีพายุหมุนน้อยจะขาดแคลนน้ำโดยเฉพาะในพื้นที่ภาคตะวันออกเฉียงเหนือ

สภาพภูมิอากาศในประเทศไทยอยู่ภายใต้อิทธิพลลมมรสุมและลมพายุจร ดังแสดงในรูปที่ 2-1 จากการรวบรวมข้อมูลภูมิอากาศที่สถานีตรวจวัดอากาศทั่วประเทศ ซึ่งบันทึกไว้โดยกรมอุตุนิยมวิทยา และได้คัดเลือกสถานีตรวจวัดอากาศที่ยังคงมีการบันทึกสถิติข้อมูลจนถึงปัจจุบัน และมีจำนวนข้อมูลต่อเนื่องอย่างน้อย 30 ปี เพื่อให้ข้อมูลที่จะนำมาใช้วิเคราะห์มีความน่าเชื่อถือ จึงคัดเลือกข้อมูลของสถานีตรวจวัดอากาศของกรมอุตุนิยมวิทยาที่มีช่วงปีสถิติข้อมูล ตั้งแต่ปี 2529-2558 จำนวน 66 สถานี ดังแสดงตำแหน่งที่ตั้งสถานีในรูปที่ 2-2 ข้อมูลภูมิอากาศที่สำคัญของแต่ละลุ่มน้ำหลัก ประกอบด้วย อุณหภูมิอากาศ ความชื้นสัมพัทธ์ ปริมาณการระเหยจากผิวดิน ความชื้นสัมพัทธ์และความเร็วลม แสดงไว้ในตารางที่ 2-1 สำหรับรายละเอียดแต่ละลุ่มน้ำหลัก แสดงไว้ในภาคผนวก ข สรุปลักษณะภูมิอากาศของกลุ่มน้ำปิงได้ดังนี้

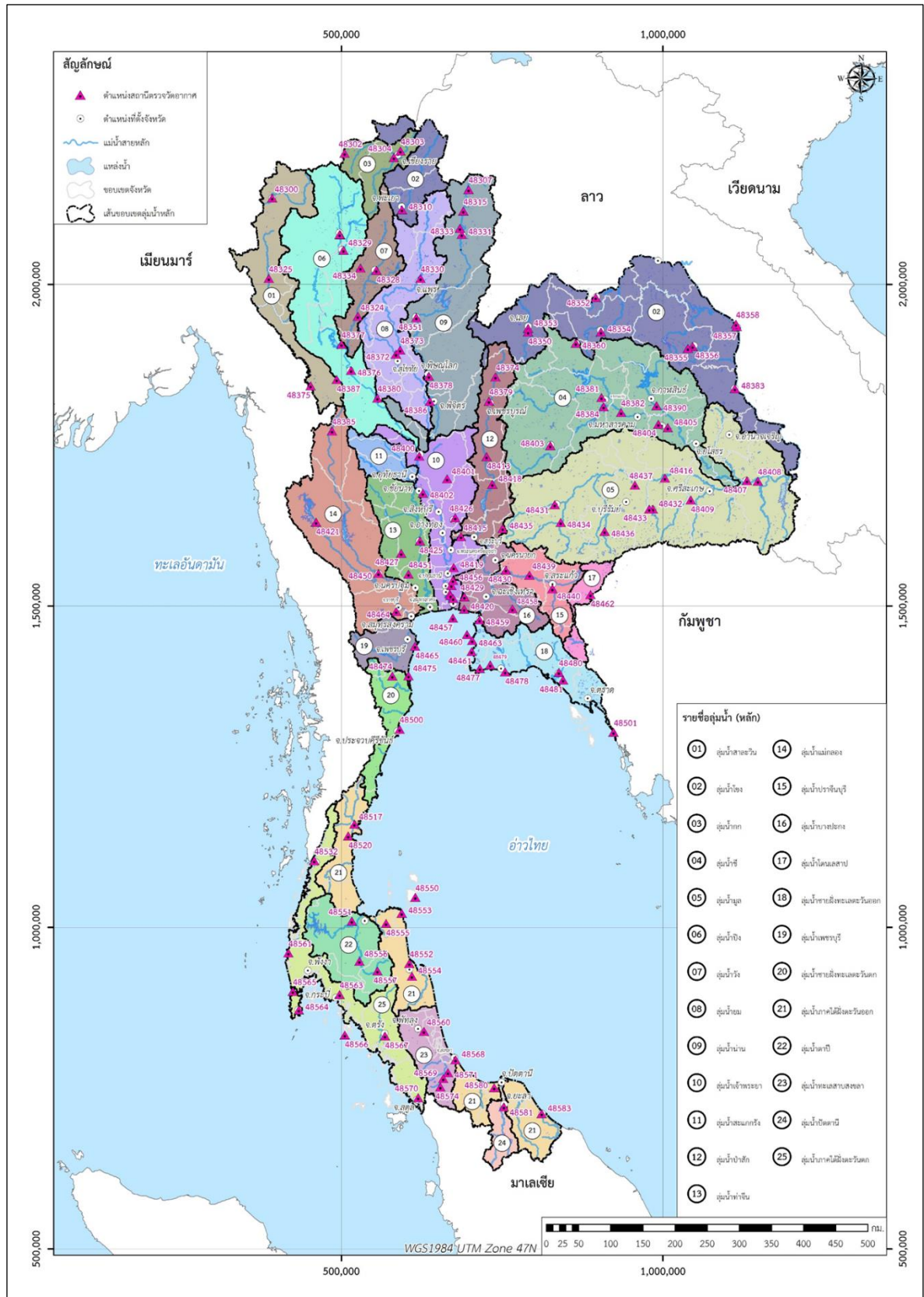
ลุ่มน้ำปิง มีสถานีตรวจวัดอากาศ จำนวน 4 สถานีที่อยู่ในพื้นที่ลุ่มน้ำ คือ สถานีอุตุนิยมวิทยาลำพูน (48329) สถานีอุตุนิยมวิทยาดาก (48376) สถานีอุตุนิยมวิทยาเขื่อนภูมิพล (48377) และสถานีอุตุนิยมวิทยากำแพงเพชร (48380) อุณหภูมิรายเดือนเฉลี่ยของกลุ่มน้ำฯ มีค่าระหว่าง 23.1 ถึง 30.7 องศาเซลเซียส เดือนที่มีอุณหภูมิเฉลี่ยต่ำที่สุดคือ เดือนธันวาคม และเดือนที่มีอุณหภูมิเฉลี่ยสูงที่สุดคือ เดือนเมษายน สำหรับอุณหภูมิเฉลี่ยทั้งปีมีค่าประมาณ 27.15 องศาเซลเซียส ความชื้นสัมพัทธ์รายเดือนเฉลี่ยของพื้นที่ลุ่มน้ำฯ มีค่าระหว่าง 56.8 ถึง 82.8 เปอร์เซ็นต์ เดือนที่มีความชื้นสัมพัทธ์ต่ำสุดคือ เดือนมีนาคม ส่วนเดือนที่มีความชื้นสัมพัทธ์สูงที่สุดคือ เดือนตุลาคม และค่าความชื้นสัมพัทธ์รายปีเฉลี่ยมีค่าประมาณ 72.0 เปอร์เซ็นต์ ค่าปริมาณการระเหยรายเดือนเฉลี่ยอยู่ระหว่าง 95.6 ถึง 192.3 มิลลิเมตร เดือนธันวาคมเป็นเดือนที่มีปริมาณการระเหยรายเดือนเฉลี่ยต่ำสุด ส่วนเดือนเมษายนเป็นเดือนที่มีปริมาณการระเหยเฉลี่ยสูงที่สุด ค่าปริมาณการระเหยที่วัดจากภาควัดการระเหยรวมทั้งปี มีค่าเฉลี่ย 1,582.50 มิลลิเมตร ความชื้นสัมพัทธ์รายเดือนเฉลี่ย มีค่าระหว่าง 1.9 ถึง 8.2 (10 ส่วนของท้องฟ้า) ช่วงที่มีความชื้นสัมพัทธ์ต่ำสุดอยู่ในช่วง

เดือนกุมภาพันธ์ และสูงสุดอยู่ในเดือนสิงหาคม สำหรับค่าเฉลี่ยทั้งปีมีค่าประมาณ 4.92 (10 ส่วนของท้องฟ้า) สำหรับค่าความเร็วลมในพื้นที่ลุ่มน้ำฯ อยู่ระหว่าง 0.5 ถึง 1.7 น็อต เดือนที่มีความเร็วลมเฉลี่ยน้อยที่สุดคือ เดือนตุลาคม ส่วนเดือนที่มีความเร็วเฉลี่ยสูงที่สุดคือ เดือนกรกฎาคม สำหรับความเร็วลมเฉลี่ยตลอดปีมีค่าประมาณ 1.13 น็อต

รูปที่ 2-1 ทิศทางและช่วงเวลาการเกิดของมรสุมและลมพายุจรที่พัดเข้าสู่ประเทศไทย

ที่มา: กรมอุตุนิยมวิทยา

รูปที่ 2-2 สถานีตรวจวัดอากาศของกรมอุตุนิยมวิทยาที่มีช่วงปีสถิติข้อมูล ตั้งแต่ปี 2529-2558

ที่มา: กรมอุตุนิยมวิทยา

รหัสลุ่มน้ำ	ลุ่มน้ำ	ข้อมูลตัวแปรภูมิอากาศ	หน่วย	ช่วงพิสัยค่ารายเดือนเฉลี่ย	ค่าเฉลี่ยรายปี	สถานีอุตุนิยมวิทยาอ้างอิง
01	สาละวิน	อุณหภูมิอากาศ ความชื้นสัมพัทธ์ ปริมาณการระเหยจากผิวดิน ความชื้นแฉะ ความเร็วลม	องศาเซลเซียส เปอร์เซ็นต์ มิลลิเมตร (0 - 10) มิลลิเมตร	21.3 (ม.ค.) - 29.5 (เม.ย.) 60.3 (มี.ค.) - 85.7 (ส.ค.) 88.5 (ธ.ค.) - 183.0 (เม.ย.) 1.5 (ก.พ.) - 8.8 (ก.ค.) 0.5 (ม.ค.) - 1.3 (เม.ย.)	25.66 76.22 1,408.57 5.10 0.77	สถานีอุตุนิยมวิทยาแม่ฮ่องสอน (48300) สถานีอุตุนิยมวิทยาแม่ละเรียง (48325) สถานีอุตุนิยมวิทยาแม่สอด (48375)
02	โขง	อุณหภูมิอากาศ ความชื้นสัมพัทธ์ ปริมาณการระเหยจากผิวดิน ความชื้นแฉะ ความเร็วลม	องศาเซลเซียส เปอร์เซ็นต์ มิลลิเมตร (0 - 10) มิลลิเมตร	22.0 (ธ.ค.) - 29.2 (เม.ย.) 62.6 (มี.ค.) - 83.4 (ส.ค.) 106.4 (ก.ย.) - 163.6 (เม.ย.) 2.3 (ม.ค.) - 8.0 (ส.ค.) 1.1 (ก.ย.) - 1.8 (มี.ค.)	26.22 73.67 1,477.47 4.95 1.50	สถานีอุตุนิยมวิทยาพะเยา (48310) สถานีอุตุนิยมวิทยานครพนม (48357) สถานีอุตุนิยมวิทยานองคาย (48352) สถานีอุตุนิยมวิทยามุกดาหาร (48383) สถานีอุตุนิยมวิทยาเลย (48353) สถานีอุตุนิยมวิทยาอุดรธานี (48354) สถานีอุตุนิยมวิทยาสกลนคร (48356)
03	กก	อุณหภูมิอากาศ ความชื้นสัมพัทธ์ ปริมาณการระเหยจากผิวดิน ความชื้นแฉะ ความเร็วลม	องศาเซลเซียส เปอร์เซ็นต์ มิลลิเมตร (0 - 10) มิลลิเมตร	19.8 (ธ.ค.) - 27.3 (พ.ค.) 64.0 (มี.ค.) - 84.0 (ส.ค.) 80.9 (ธ.ค.) - 150.4 (เม.ย.) 1.4 (ก.พ.) - 8.0 (ก.ค.) 0.9 (ม.ค.) - 1.7 (พ.ค.)	24.58 76.08 1,350.50 4.57 1.33	สถานีอุตุนิยมวิทยาเชียงราย (48303)
04	ชี	อุณหภูมิอากาศ ความชื้นสัมพัทธ์ ปริมาณการระเหยจากผิวดิน ความชื้นแฉะ ความเร็วลม	องศาเซลเซียส เปอร์เซ็นต์ มิลลิเมตร (0 - 10) มิลลิเมตร	23.6 (ธ.ค.) - 29.9 (เม.ย.) 62.3 (มี.ค.) - 82.5 (ก.ย.) 116.4 (ก.ย.) - 179.3 (เม.ย.) 2.6 (ม.ค.) - 8.0 (ส.ค.) 1.6 (ก.ย.) - 2.7 (ก.ค.)	27.15 71.65 1,689.78 5.16 2.19	สถานีอุตุนิยมวิทยาขอนแก่น (48381) สถานีอุตุนิยมวิทยามหาสารคาม (48382) สถานีอุตุนิยมวิทยาชัยภูมิ (48403) สถานีอุตุนิยมวิทยาร้อยเอ็ด (48405)
05	มูล	อุณหภูมิอากาศ ความชื้นสัมพัทธ์ ปริมาณการระเหยจากผิวดิน ความชื้นแฉะ ความเร็วลม	องศาเซลเซียส เปอร์เซ็นต์ มิลลิเมตร (0 - 10) มิลลิเมตร	23.8 (ก.ค.) - 29.9 (เม.ย.) 63.8 (มี.ค.) - 82.7 (ก.ย.) 114.7 (ก.ย.) - 172.3 (เม.ย.) 3.0 (ม.ค.) - 7.9 (ส.ค.) 1.6 (ก.ย.) - 2.9 (พ.ย.)	27.26 72.86 1,686.00 5.43 2.17	สถานีอุตุนิยมวิทยาอุบลราชธานี (48407) สถานีอุตุนิยมวิทยานางรอง (48436) สถานีอุตุนิยมวิทยาท่าซุง (48416) สถานีอุตุนิยมวิทยานครราชสีมา (48431) สถานีอุตุนิยมวิทยาสุรินทร์ (48432) สถานีอุตุนิยมวิทยาโคกเคียน (48434)
06	ปิง	อุณหภูมิอากาศ ความชื้นสัมพัทธ์ ปริมาณการระเหยจากผิวดิน ความชื้นแฉะ ความเร็วลม	องศาเซลเซียส เปอร์เซ็นต์ มิลลิเมตร (0 - 10) มิลลิเมตร	23.1 (ธ.ค.) - 30.7 (เม.ย.) 56.8 (มี.ค.) - 82.8 (ส.ค.) 95.6 (ธ.ค.) - 192.3 (เม.ย.) 1.9 (ก.พ.) - 8.2 (ส.ค.) 0.5 (ธ.ค.) - 1.7 (ก.ค.)	27.15 72.00 1,582.50 4.92 1.13	สถานีอุตุนิยมวิทยาท่าซุง (48329) สถานีอุตุนิยมวิทยาตาก (48376) สถานีอุตุนิยมวิทยาเชียงใหม่ (48377) สถานีอุตุนิยมวิทยากำแพงเพชร (48380)
07	วัง	อุณหภูมิอากาศ ความชื้นสัมพัทธ์ ปริมาณการระเหยจากผิวดิน ความชื้นแฉะ ความเร็วลม	องศาเซลเซียส เปอร์เซ็นต์ มิลลิเมตร (0 - 10) มิลลิเมตร	22.0 (ธ.ค.) - 30.0 (เม.ย.) 58.0 (มี.ค.) - 83.0 (ก.ย.) 83.0 (ธ.ค.) - 175.0 (เม.ย.) 1.8 (ก.พ.) - 7.9 (ส.ค.) 0.3 (ธ.ค.) - 1.1 (มี.ย.)	26.49 73.08 1,461.00 4.76 0.63	สถานีอุตุนิยมวิทยาลำปาง (48328)
08	ยม	อุณหภูมิอากาศ ความชื้นสัมพัทธ์ ปริมาณการระเหยจากผิวดิน ความชื้นแฉะ ความเร็วลม	องศาเซลเซียส เปอร์เซ็นต์ มิลลิเมตร (0 - 10) มิลลิเมตร	22.1 (ธ.ค.) - 29.9 (เม.ย.) 63.0 (มี.ค.) - 84.0 (ก.ย.) 91.5 (ธ.ค.) - 185.6 (เม.ย.) 3.6 (ม.ค.) - 8.2 (ก.ค.) 0.5 (ธ.ค.) - 1.5 (เม.ย.)	26.48 75.83 1,534.50 5.89 0.94	สถานีอุตุนิยมวิทยาแพร่ (48330)
09	น่าน	อุณหภูมิอากาศ ความชื้นสัมพัทธ์ ปริมาณการระเหยจากผิวดิน ความชื้นแฉะ ความเร็วลม	องศาเซลเซียส เปอร์เซ็นต์ มิลลิเมตร (0 - 10) มิลลิเมตร	22.7 (ธ.ค.) - 29.7 (เม.ย.) 65.0 (มี.ค.) - 83.0 (ส.ค.) 94.7 (ธ.ค.) - 164.1 (เม.ย.) 2.1 (ก.พ.) - 8.2 (ส.ค.) 0.5 (ธ.ค.) - 1.0 (เม.ย.)	26.75 75.27 1,446.15 4.90 0.73	สถานีอุตุนิยมวิทยาท่าวัง (48315) สถานีอุตุนิยมวิทยาน่าน (48331) สถานีอุตุนิยมวิทยาอุตรดิตถ์ (48351) สถานีอุตุนิยมวิทยาพิษณุโลก (48378)
10	เจ้าพระยา	อุณหภูมิอากาศ ความชื้นสัมพัทธ์ ปริมาณการระเหยจากผิวดิน ความชื้นแฉะ ความเร็วลม	องศาเซลเซียส เปอร์เซ็นต์ มิลลิเมตร (0 - 10) มิลลิเมตร	26.0 (ธ.ค.) - 30.8 (เม.ย.) 65.7 (ม.ค.) - 81.3 (ก.ย.) 115.9 (ธ.ค.) - 184.7 (เม.ย.) 3.6 (ธ.ค.) - 8.3 (ส.ค.) 1.2 (ธ.ค.) - 3.0 (มี.ค.)	28.47 72.36 1,720.13 5.88 1.97	สถานีอุตุนิยมวิทยานครสวรรค์ (48400) สถานีอุตุนิยมวิทยาอุทัยธานี (48426) สถานีอุตุนิยมวิทยากรุงเทพมหานคร (48455)
11	สะแกกรัง	อุณหภูมิอากาศ ความชื้นสัมพัทธ์ ปริมาณการระเหยจากผิวดิน ความชื้นแฉะ ความเร็วลม	องศาเซลเซียส เปอร์เซ็นต์ มิลลิเมตร (0 - 10) มิลลิเมตร	22.5 (ธ.ค.) - 28.7 (เม.ย.) 65.0 (มี.ค.) - 85.0 (ก.ย.) 104.3 (พ.ย.) - 178.1 (เม.ย.) 2.3 (ธ.ค.) - 8.8 (ส.ค.) 0.6 (ก.ย.) - 2.1 (มี.ค.)	25.96 75.92 1,515.15 5.33 1.10	สถานีอุตุนิยมวิทยาอุ้มผาง (48385) สถานีอุตุนิยมวิทยานครสวรรค์ (48400)
12	ป่าสัก	อุณหภูมิอากาศ ความชื้นสัมพัทธ์ ปริมาณการระเหยจากผิวดิน ความชื้นแฉะ ความเร็วลม	องศาเซลเซียส เปอร์เซ็นต์ มิลลิเมตร (0 - 10) มิลลิเมตร	24.3 (ธ.ค.) - 30.0 (เม.ย.) 62.5 (ก.พ.) - 83.8 (ก.ย.) 108.1 (ก.ย.) - 173.4 (เม.ย.) 2.5 (ธ.ค.) - 8.4 (ส.ค.) 0.8 (ก.ย.) - 1.6 (มี.ค.)	27.42 72.85 1,621.88 5.22 1.36	สถานีอุตุนิยมวิทยาหล่มสัก (48374) สถานีอุตุนิยมวิทยาพรหมบุรี (48379) สถานีอุตุนิยมวิทยาร้อยเอ็ด (48413) สถานีอุตุนิยมวิทยาน้ำขุ่น (48418)

ตารางที่ 2-1 ลักษณะภูมิอากาศของแต่ละลุ่มน้ำหลักของประเทศไทย

รหัสกลุ่มน้ำ	กลุ่มน้ำ	ข้อมูลตัวแปร ภูมิอากาศ	หน่วย	ช่วงพิสัยค่ารายเดือนเฉลี่ย	ค่าเฉลี่ยรายปี	สถานีอุตุนิยมวิทยาอ้างอิง
13	ท่าจีน	อุณหภูมิอากาศ ความชื้นสัมพัทธ์ ปริมาณการระเหยจากผิวดิน ความเค็มเมฆ ความเร็วลม	องศาเซลเซียส เปอร์เซ็นต์ มิลลิเมตร (0 - 10) มิลลิเมตร มิลลิเมตร	25.4 (ซค.) - 30.6 (เมย.) 69.0 (ซค.) - 80.0 (กย.) 124.3 (มค.) - 183.9 (เมย.) 3.5 (ซค.) - 8.4 (สค.) 1.4 (กย.) - 2.4 (มิย.)	28.25 74.42 1,765.90 5.88 2.00	สถานีอุตุนิยมวิทยาสุพรรณบุรี (48425)
14	แม่กลอง	อุณหภูมิอากาศ ความชื้นสัมพัทธ์ ปริมาณการระเหยจากผิวดิน ความเค็มเมฆ ความเร็วลม	องศาเซลเซียส เปอร์เซ็นต์ มิลลิเมตร (0 - 10) มิลลิเมตร มิลลิเมตร	23.1 (ซค.) - 28.9 (เมย.) 64.7 (มิค.) - 83.3 (กย.) 102.7 (สค.) - 177.8 (เมย.) 2.2 (มค.) - 8.8 (สค.) 0.5 (คค.) - 1.0 (มิค.)	26.21 75.58 1,510.37 5.32 0.71	สถานีอุตุนิยมวิทยาทุ่งมหา (48385) สถานีอุตุนิยมวิทยาท่าทองนาภูมิ (48421) สถานีอุตุนิยมวิทยากาญจนบุรี (48450)
15	ปราจีนบุรี	อุณหภูมิอากาศ ความชื้นสัมพัทธ์ ปริมาณการระเหยจากผิวดิน ความเค็มเมฆ ความเร็วลม	องศาเซลเซียส เปอร์เซ็นต์ มิลลิเมตร (0 - 10) มิลลิเมตร มิลลิเมตร	26.0 (ซค.) - 30.0 (เมย.) 65.5 (ซค.) - 84.0 (กย.) 117.4 (กย.) - 168.6 (มิค.) 2.9 (ซค.) - 8.4 (สค.) 0.8 (กย.) - 2.6 (ซค.)	28.07 75.38 1,659.05 5.67 1.31	สถานีอุตุนิยมวิทยาปราจีนบุรี (48430) สถานีอุตุนิยมวิทยาบึงนครบุรี (48439)
16	บางปะกง	อุณหภูมิอากาศ ความชื้นสัมพัทธ์ ปริมาณการระเหยจากผิวดิน ความเค็มเมฆ ความเร็วลม	องศาเซลเซียส เปอร์เซ็นต์ มิลลิเมตร (0 - 10) มิลลิเมตร มิลลิเมตร	26.7 (ซค.) - 30.3 (เมย.) 63.5 (ซค.) - 81.0 (กย.) 125.6 (กย.) - 165.7 (มิค.) 2.9 (ซค.) - 8.0 (สค.) 1.2 (กย.) - 2.7 (ซค.)	28.56 73.04 1,714.45 5.41 1.76	สถานีอุตุนิยมวิทยาปราจีนบุรี (48430) สถานีอุตุนิยมวิทยาฉะเชิงเทรา (48459)
17	โพนสะพาน	อุณหภูมิอากาศ ความชื้นสัมพัทธ์ ปริมาณการระเหยจากผิวดิน ความเค็มเมฆ ความเร็วลม	องศาเซลเซียส เปอร์เซ็นต์ มิลลิเมตร (0 - 10) มิลลิเมตร มิลลิเมตร	25.7 (ซค.) - 30.2 (เมย.) 63.0 (มค.) - 83.0 (กย.) 113.0 (คค.) - 171.6 (มิค.) 3.4 (มค.) - 7.8 (สค.) 1.4 (กย.) - 2.1 (ซค.)	28.08 73.67 1,629.70 5.54 1.78	สถานีอุตุนิยมวิทยาอุบลราชธานี (48462)
18	ชายฝั่งทะเลตะวันออก	อุณหภูมิอากาศ ความชื้นสัมพัทธ์ ปริมาณการระเหยจากผิวดิน ความเค็มเมฆ ความเร็วลม	องศาเซลเซียส เปอร์เซ็นต์ มิลลิเมตร (0 - 10) มิลลิเมตร มิลลิเมตร	26.5 (ซค.) - 29.4 (เมย.) 67.8 (ซค.) - 83.0 (กย.) 110.9 (กย.) - 155.5 (เมย.) 3.5 (ซค.) - 8.1 (สค.) 2.0 (คค.) - 3.3 (คค.)	27.96 77.17 1,608.98 5.96 2.72	สถานีอุตุนิยมวิทยาชลบุรี (48459) สถานีอุตุนิยมวิทยาพัทยา (48461) สถานีอุตุนิยมวิทยาระยอง (48478) สถานีอุตุนิยมวิทยานันทบุรี (48480) สถานีอุตุนิยมวิทยาสระบุรี (48501)
19	เพชรบุรี	อุณหภูมิอากาศ ความชื้นสัมพัทธ์ ปริมาณการระเหยจากผิวดิน ความเค็มเมฆ ความเร็วลม	องศาเซลเซียส เปอร์เซ็นต์ มิลลิเมตร (0 - 10) มิลลิเมตร มิลลิเมตร	25.9 (ซค.) - 29.7 (เมย.) 69.0 (ซค.) - 81.0 (คค.) 110.8 (คค.) - 170.0 (เมย.) 3.3 (กพ.) - 8.1 (สค.) 1.8 (กย.) - 4.2 (มิค.)	28.04 74.83 1,620.20 5.61 2.66	สถานีอุตุนิยมวิทยาเพชรบุรี (48465) สถานีอุตุนิยมวิทยาหัวหิน (48475)
20	ชายฝั่งทะเลประจวบคีรีขันธ์	อุณหภูมิอากาศ ความชื้นสัมพัทธ์ ปริมาณการระเหยจากผิวดิน ความเค็มเมฆ ความเร็วลม	องศาเซลเซียส เปอร์เซ็นต์ มิลลิเมตร (0 - 10) มิลลิเมตร มิลลิเมตร	25.6 (มค.) - 29.3 (เมย.) 71.0 (ซค.) - 82.0 (คค.) 113.4 (คค.) - 168.2 (เมย.) 4.3 (มค.) - 8.3 (สค.) 1.9 (คค.) - 3.8 (ซค.)	27.56 76.67 1,665.80 6.30 2.88	สถานีอุตุนิยมวิทยาประจวบคีรีขันธ์ (48500)
21	ชายฝั่งทะเลภาคใต้ฝั่งตะวันออก	อุณหภูมิอากาศ ความชื้นสัมพัทธ์ ปริมาณการระเหยจากผิวดิน ความเค็มเมฆ ความเร็วลม	องศาเซลเซียส เปอร์เซ็นต์ มิลลิเมตร (0 - 10) มิลลิเมตร มิลลิเมตร	26.0 (ซค.) - 28.6 (เมย.) 79.2 (เมย.) - 85.8 (พย.) 93.9 (พย.) - 151.7 (มิค.) 5.1 (กพ.) - 7.6 (กย.) 1.5 (คค.) - 2.6 (มค.)	27.32 81.28 1,498.28 6.66 2.07	สถานีอุตุนิยมวิทยาชุมพร (48517) สถานีอุตุนิยมวิทยาเกาะสมุย (48550) สถานีอุตุนิยมวิทยานครศรีธรรมราช (48552) สถานีอุตุนิยมวิทยาท่าอากาศยานปัตตานี (48580) สถานีอุตุนิยมวิทยาราชบุรี (48583)
22	ตาปี	อุณหภูมิอากาศ ความชื้นสัมพัทธ์ ปริมาณการระเหยจากผิวดิน ความเค็มเมฆ ความเร็วลม	องศาเซลเซียส เปอร์เซ็นต์ มิลลิเมตร (0 - 10) มิลลิเมตร มิลลิเมตร	25.7 (ซค.) - 28.4 (เมย.) 76.0 (มิค.) - 87.0 (พย.) 88.1 (พย.) - 158.1 (มิค.) 4.1 (กพ.) - 7.6 (กย.) 1.3 (คค.) - 2.6 (ซค.)	26.95 82.08 1,448.90 6.34 1.93	สถานีอุตุนิยมวิทยาสราญราษฎร์ (48551)
23	ทะเลสาบสงขลา	อุณหภูมิอากาศ ความชื้นสัมพัทธ์ ปริมาณการระเหยจากผิวดิน ความเค็มเมฆ ความเร็วลม	องศาเซลเซียส เปอร์เซ็นต์ มิลลิเมตร (0 - 10) มิลลิเมตร มิลลิเมตร	26.8 (ซค.) - 28.9 (เมย.) 76.0 (มิย.) - 84.0 (พย.) 103.0 (พย.) - 176.5 (มิค.) 5.1 (กพ.) - 7.4 (คค.) 2.4 (พค.) - 4.9 (มค.)	27.89 78.33 1,710.00 6.44 3.28	สถานีอุตุนิยมวิทยาสงขลา (48568)
24	ปัตตานี	อุณหภูมิอากาศ ความชื้นสัมพัทธ์ ปริมาณการระเหยจากผิวดิน ความเค็มเมฆ ความเร็วลม	องศาเซลเซียส เปอร์เซ็นต์ มิลลิเมตร (0 - 10) มิลลิเมตร มิลลิเมตร	26.0 (ซค.) - 28.3 (เมย.) 79.0 (เมย.) - 86.0 (พย.) 93.3 (พย.) - 154.9 (มิค.) 6.0 (กพ.) - 8.1 (พย.) 1.6 (คค.) - 2.5 (มค.)	27.20 81.25 1,523.65 7.27 1.92	สถานีอุตุนิยมวิทยาท่าอากาศยานปัตตานี (48580) สถานีอุตุนิยมวิทยาราชบุรี (48583)

ตารางที่ 2-1 ลักษณะภูมิอากาศของแต่ละกลุ่มน้ำหลักของประเทศไทย (ต่อ)

รหัสกลุ่มน้ำ	กลุ่มน้ำ	ชื่อคุณศัพท์ภูมิอากาศ	หน่วย	ช่วงพิสัยค่ารายเดือนเฉลี่ย	ค่าเฉลี่ยรายปี	สถานีอุตุนิยมวิทยาอ้างอิง	
25	ชายฝั่งทะเลภาคใต้ฝั่งตะวันตก	อุณหภูมิอากาศ	องศาเซลเซียส	26.9 (ม.ค.) - 28.7 (เม.ย.)	27.59	สถานีอุตุนิยมวิทยาระนอง (48532)	สถานีอุตุนิยมวิทยาสุท (48570)
		ความชื้นสัมพัทธ์	เปอร์เซ็นต์	72.0 (ก.พ.) - 85.7 (ต.ค.)	80.22	สถานีอุตุนิยมวิทยาตะกั่วป่า (48561)	
		ปริมาณการระเหยจากอากาศ	มิลลิเมตร	100.1 (ก.ย.) - 159.6 (มี.ค.)	1,457.50	สถานีอุตุนิยมวิทยาภูเก็จ (48564)	
		ความเร็วลม	(0 - 10)	4.3 (ก.พ.) - 7.7 (ก.ย.)	6.38	สถานีอุตุนิยมวิทยาท่าอากาศยานนานาชาติภูเก็ต (48565)	
		ความเร็วลม	บิต	1.5 (เม.ย.) - 2.6 (ม.ค.)	2.06	สถานีอุตุนิยมวิทยาท่าอากาศยานตรัง (48567)	

ตารางที่ 2-1 ลักษณะภูมิอากาศของแต่ละกลุ่มน้ำหลักของประเทศไทย (ต่อ)

ที่มา: กรมอุตุนิยมวิทยา

3. สภาพอุทกวิทยา

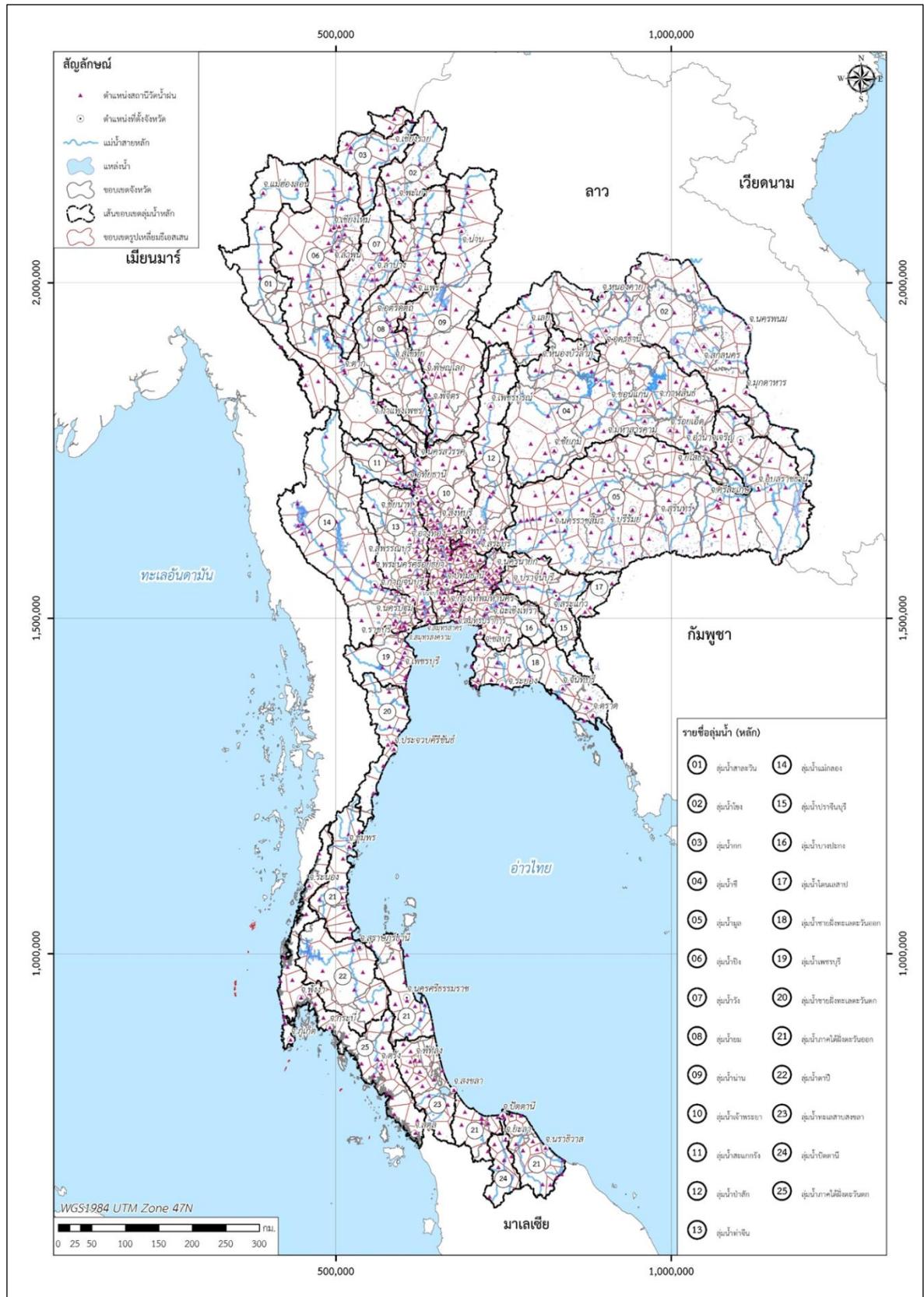
3.1 ปริมาณฝน

การรวบรวมข้อมูลปริมาณฝน จากสถานีวัดน้ำฝนของกรมชลประทานมีจำนวนทั้งสิ้น 2,373 สถานี โดยได้ทำการคัดเลือกสถานีวัดน้ำฝนที่มีข้อมูลมากกว่า 30 ปี ช่วงข้อมูล ปี 2464 – 2557 เป็นจำนวน 701 สถานี มาใช้วิเคราะห์การผันแปรของปริมาณฝนด้วยวิธีเฉลี่ยรูปเหลี่ยมอิสระแสดงในรูปที่ 3-1 และรูปที่ 3-2 แสดงการแพร่กระจายของปริมาณฝนรายปีเฉลี่ยในกลุ่มน้ำหลักของประเทศไทย พบว่า ปริมาณฝนรายปีมีค่าอยู่ระหว่าง 1,030.52 – 2,534.37 มิลลิเมตร โดยกลุ่มน้ำที่มีปริมาณฝนรายปีเฉลี่ยมากที่สุด คือ กลุ่มน้ำชายฝั่งทะเลภาคใต้ฝั่งตะวันตก และกลุ่มน้ำที่มีปริมาณฝนรายปีเฉลี่ยน้อยที่สุด คือ กลุ่มน้ำเพชรบุรี ดังแสดงในตารางที่ 3-1 โดยปริมาณฝนของกลุ่มน้ำปิงสามารถสรุปได้ดังนี้

กลุ่มน้ำปิง มีสถานีวัดน้ำฝนคัดเลือกในพื้นที่และบริเวณใกล้เคียง จำนวน 61 สถานี ปริมาณฝนตกในช่วงฤดูฝนระหว่างเดือนพฤษภาคมถึงเดือนตุลาคมเฉลี่ย 163.99 มม./เดือน ส่วนช่วงฤดูแล้งระหว่างเดือนพฤศจิกายนถึงเดือนเมษายน จะมีปริมาณฝนตกค่อนข้างน้อยประมาณ 22.23 มม./เดือน โดยปริมาณฝนในช่วงฤดูฝนจะมีปริมาณฝนเฉลี่ย 983.95 มม. คิดเป็นร้อยละ 88.06 ของปริมาณฝนทั้งปี

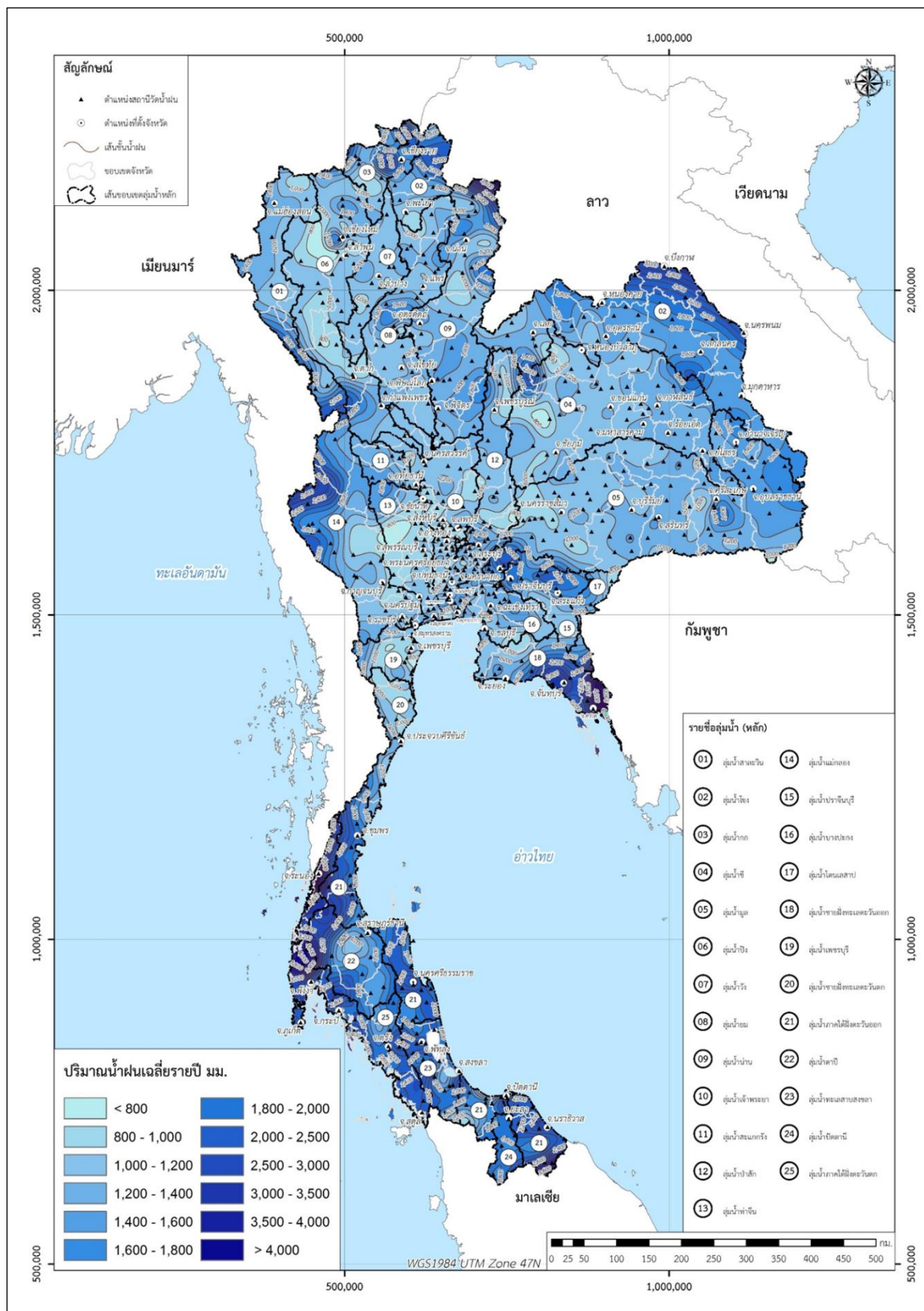
3.2 ปริมาณน้ำท่า

การรวบรวมข้อมูลปริมาณน้ำท่า จากสถานีวัดน้ำท่าของกรมชลประทานมีจำนวนทั้งสิ้น 1,402 สถานี โดยได้ทำการคัดเลือกสถานีวัดน้ำท่าที่มีข้อมูลมากกว่า 10 ปี เป็นจำนวน 517 สถานี ดังแสดงตำแหน่งที่ตั้งของสถานีวัดน้ำท่าคัดเลือกในรูปที่ 3-3 และรูปที่ 3-4 แสดงเส้นชั้นน้ำท่ารวมทั้งปีเฉลี่ยต่อหนึ่งหน่วยเวลาต่อหนึ่งหน่วยพื้นที่รับน้ำ (Specific Yield) ในกลุ่มน้ำหลักของประเทศไทย พบว่า น้ำท่ารวมทั้งปีเฉลี่ยต่อหนึ่งหน่วยเวลาต่อหนึ่งหน่วยพื้นที่รับน้ำมีค่าอยู่ระหว่าง 1.85 – 104.06 ลิตร/วินาที/ตร.กม. โดยปริมาณน้ำท่าเฉลี่ยรายปีของสถานีวัดน้ำท่าในประเทศไทยมีค่าระหว่าง 5.08 – 29,074.76 ล้าน ลบ.ม. ดังแสดงในตารางที่ 3-2 ส่วนปริมาณน้ำท่าเฉลี่ยรายเดือนของสถานีวัดน้ำท่าในประเทศไทยแสดงไว้ในภาคผนวก ค ซึ่งกลุ่มน้ำปิง มีสถานีวัดน้ำท่าคัดเลือกในพื้นที่ จำนวน 52 สถานี ปริมาณน้ำท่ารายปีเฉลี่ยของสถานีวัดน้ำท่าอยู่ระหว่าง 10.84 – 10,038.00 ล้าน ลบ.ม. และน้ำท่ารวมทั้งปีเฉลี่ยต่อหนึ่งหน่วยเวลาต่อหนึ่งหน่วยพื้นที่รับน้ำมีค่าอยู่ระหว่าง 2.85 – 19.10 ลิตร/วินาที/ตร.กม.

รูปที่ 3-1 ตำแหน่งสถานีวัดน้ำฝนคัดเลือก และรูปเหลี่ยมธีเอสเซนในกลุ่มน้ำหลักของประเทศไทย

ที่มา: กรมชลประทาน

รูปที่ 3-2 การแพร่กระจายของปริมาณฝนรายปีเฉลี่ยในลุ่มน้ำหลักของประเทศไทย

ที่มา: กรมชลประทาน

ตารางที่ 3-1 ปริมาณฝนรายเดือนและรายปีเฉลี่ยในแต่ละลุ่มน้ำหลักของประเทศไทย

รหัสลุ่มน้ำ	ชื่อลุ่มน้ำ	พื้นที่ (ตร.กม.)	ปริมาณฝนรายเดือนเฉลี่ย (มม.)												ปริมาณฝน (มม.)				
			เม.ย.	พ.ค.	มิ.ย.	ก.ค.	ส.ค.	ก.ย.	ต.ค.	พ.ย.	ธ.ค.	ม.ค.	ก.พ.	มี.ค.	ฤดูฝน	ฤดูแล้ง	รายปี		
01	สาละวิน	19,098	47.14	171.01	186.48	217.05	257.79	340.94	261.61	89.01	113.54	29.39	7.94	6.12	4.96	14.40	1,155.31	109.96	1,265.27
02	โขง	57,168	85.88	216.70	252.88	271.96	324.43	261.93	132.23	89.01	113.54	29.39	7.94	6.12	4.96	14.40	1,433.11	165.66	1,598.77
03	กก	7,298	77.01	206.70	182.11	264.85	324.43	261.93	132.23	89.01	113.54	29.39	7.94	6.12	4.96	14.40	1,372.25	186.25	1,558.50
04	ชี	49,130	74.74	166.29	165.66	168.23	218.38	253.52	103.44	103.44	14.45	4.05	4.05	4.79	14.01	36.74	1,075.52	148.78	1,224.30
05	มูล	71,062	74.35	165.38	170.77	184.92	220.44	262.06	124.52	124.52	22.38	2.22	2.22	3.72	12.35	33.97	1,128.08	148.97	1,277.05
06	ปิง	34,538	54.17	166.80	133.67	143.59	187.38	218.59	133.92	133.92	37.51	8.85	6.47	6.47	6.83	19.58	983.95	133.41	1,117.36
07	วัง	10,793	61.56	175.38	123.10	137.19	190.00	217.08	118.51	118.51	32.57	7.76	6.59	6.01	6.01	22.61	961.26	137.10	1,098.36
08	ยม	24,047	63.01	180.08	140.64	159.51	215.97	236.15	119.75	119.75	24.95	6.48	6.29	7.91	7.91	24.64	1,052.10	133.29	1,185.39
09	น่าน	34,680	79.53	179.42	167.39	201.33	255.66	239.88	100.21	100.21	20.06	6.16	6.16	7.26	11.89	32.30	1,143.89	157.20	1,301.10
10	เจ้าพระยา	20,524	61.05	142.40	124.26	135.67	165.83	250.39	150.78	150.78	28.89	5.35	6.14	6.14	12.73	29.40	969.35	143.56	1,112.91
11	สะเม็ก	4,907	73.47	178.53	133.90	133.48	160.58	265.66	186.12	186.12	44.30	4.83	7.21	7.21	18.09	39.96	1,058.27	187.87	1,246.14
12	ป่าสัก	15,626	81.18	159.14	138.40	148.45	193.66	242.89	117.31	117.31	20.98	4.40	6.49	6.49	15.42	45.06	999.85	173.52	1,173.37
13	ท่าจีน	13,476	61.47	133.17	105.98	119.87	130.90	252.79	190.36	190.36	39.56	6.61	5.84	10.28	10.28	29.04	933.07	152.81	1,085.88
14	แม่กลอง	30,170	87.15	185.00	179.56	205.50	216.56	263.02	201.91	201.91	47.44	5.74	5.64	15.58	15.58	43.97	940.18	516.91	1,457.09
15	ปราจีนบุรี	9,650	82.03	184.36	209.69	241.56	275.29	299.88	170.59	170.59	33.99	5.51	7.64	7.64	21.23	41.27	1,381.36	191.66	1,573.03
16	บางปะกง	10,708	81.33	157.94	162.66	181.01	213.21	273.24	175.00	175.00	33.85	6.22	8.73	8.73	21.05	42.87	1,163.05	194.05	1,357.10
17	โตนด	4,092	79.57	163.04	183.60	202.38	223.11	250.96	177.27	177.27	39.83	7.08	6.72	6.72	18.55	43.37	1,200.36	195.13	1,395.49
18	จันทบุรี	13,089	106.14	245.16	309.94	317.27	323.36	349.48	236.29	236.29	50.09	8.85	16.85	16.85	31.45	59.56	1,781.50	272.95	2,054.45
19	เพชรบุรี	6,253	56.92	144.04	86.76	97.74	107.84	168.73	226.71	226.71	85.23	9.41	6.06	6.06	11.92	29.16	831.83	198.69	1,030.52
20	จันทบุรี	7,095	50.59	128.28	91.98	102.48	107.44	129.02	227.36	227.36	131.91	21.36	26.22	26.22	28.93	50.62	786.56	309.63	1,096.19
21	จันทบุรี	26,018	86.98	164.61	137.39	147.56	171.08	179.07	263.82	263.82	398.53	276.02	87.88	97.54	40.89	65.05	1,255.85	772.67	2,028.52
22	ตาปี	13,453	107.62	202.03	198.25	213.02	237.69	261.25	248.98	248.98	201.95	87.88	37.76	37.76	23.78	61.03	1,361.24	520.00	1,881.24
23	ทะเลสาบสงขลา	8,485	106.40	140.14	96.45	98.38	113.74	136.49	255.43	255.43	446.70	326.40	92.25	92.25	36.14	75.17	1,293.41	630.29	1,923.70
24	ปัตตานี	3,684	132.97	171.61	117.12	121.07	145.38	172.86	249.52	249.52	264.36	257.94	76.52	76.52	46.36	88.96	1,067.55	777.10	1,844.66
25	จันทบุรี	18,942	137.16	278.01	306.59	320.37	375.76	389.97	310.02	310.02	199.59	87.63	34.76	34.76	26.17	68.34	1,980.73	553.64	2,534.37
ทั้งหมด			80.38	176.21	164.21	181.38	214.90	241.84	176.90	176.90	92.49	47.53	20.06	18.66	42.28	1,172.39	284.44	1,456.83	

หมายเหตุ : สถิติข้อมูลปริมาณฝนมากกว่า 30 ปี ในช่วงข้อมูลปี พ.ศ. 2464 - 2557

ฤดูฝนอยู่ในช่วงเดือน พ.ค. - ต.ค. และฤดูแล้งอยู่ในช่วงเดือน พ.ย. - เม.ย.

หน่วย: ลุ่มน้ำแม่กลอง ฤดูฝนอยู่ในช่วงเดือน ก.ค. - ธ.ค. และฤดูแล้งอยู่ในช่วงเดือน ม.ค. - มิ.ย. , ลุ่มน้ำจันทบุรีทะเลสาบสงขลา และลุ่มน้ำปัตตานี ฤดูฝนอยู่ในช่วงเดือน ก.ย. - ก.พ. และฤดูแล้งอยู่ในช่วงเดือน มี.ค. - ส.ค.

ที่มา: กรมชลประทาน

4. สภาพอุทกธรณีวิทยาและน้ำใต้ดิน

ลักษณะอุทกธรณีวิทยาของประเทศไทยนั้นเป็นไปตามลักษณะทางธรณีวิทยาของประเทศ โดยที่แต่ละพื้นที่ จะมีความแตกต่างกันของลักษณะทางอุทกธรณี ในเบื้องต้นนี้จากรูปที่ 4-1 ได้ทำการแบ่งลักษณะหน่วยอุทกธรณี ออกตามลักษณะของหินอุ้มน้ำ ซึ่งสามารถแบ่งออกได้ 8 หน่วยหินอุ้มน้ำหลักๆ กล่าวคือ หน่วยหินอุ้มน้ำตะกอนไม่ แข็งตัว หน่วยหินอุ้มน้ำตะกอนกึ่งแข็งตัว หน่วยหินอุ้มน้ำหินตะกอน หน่วยหินอุ้มน้ำหินปูน หน่วยหินอุ้มน้ำหินตะกอน กึ่งหินแปร หน่วยหินอุ้มน้ำหินแปร หน่วยหินอุ้มน้ำหินอัคนีบาดาล และหน่วยหินอุ้มน้ำหินอัคนีภูเขาไฟ ซึ่งในแต่ละ ภูมิภาคของประเทศไทยนั้นมีลักษณะและประมาณการแพร่กระจายของหน่วยหินอุ้มน้ำที่แตกต่างกันออกไปอย่าง ชัดเจน ดังต่อไปนี้

ภาคเหนือ จะพบหน่วยหินอุ้มน้ำหินตะกอนกึ่งหินแปรสลับกับหน่วยหินอุ้มน้ำหินอัคนีบาดาลและหินอุ้มน้ำ หินแปร อยู่ทางตะวันตกและหินอุ้มน้ำหินตะกอนสลับกับหน่วยหินอุ้มน้ำหินตะกอนกึ่งหินแปร โดยที่มีหินอุ้มน้ำ ตะกอนไม่แข็งตัวแทรกอยู่ตามแอ่งตะกอนใหญ่ ๆ โดยมีการวางตัวในแนวเหนือ-ใต้ ตลากลักษณะของเขาในภาคเหนือ

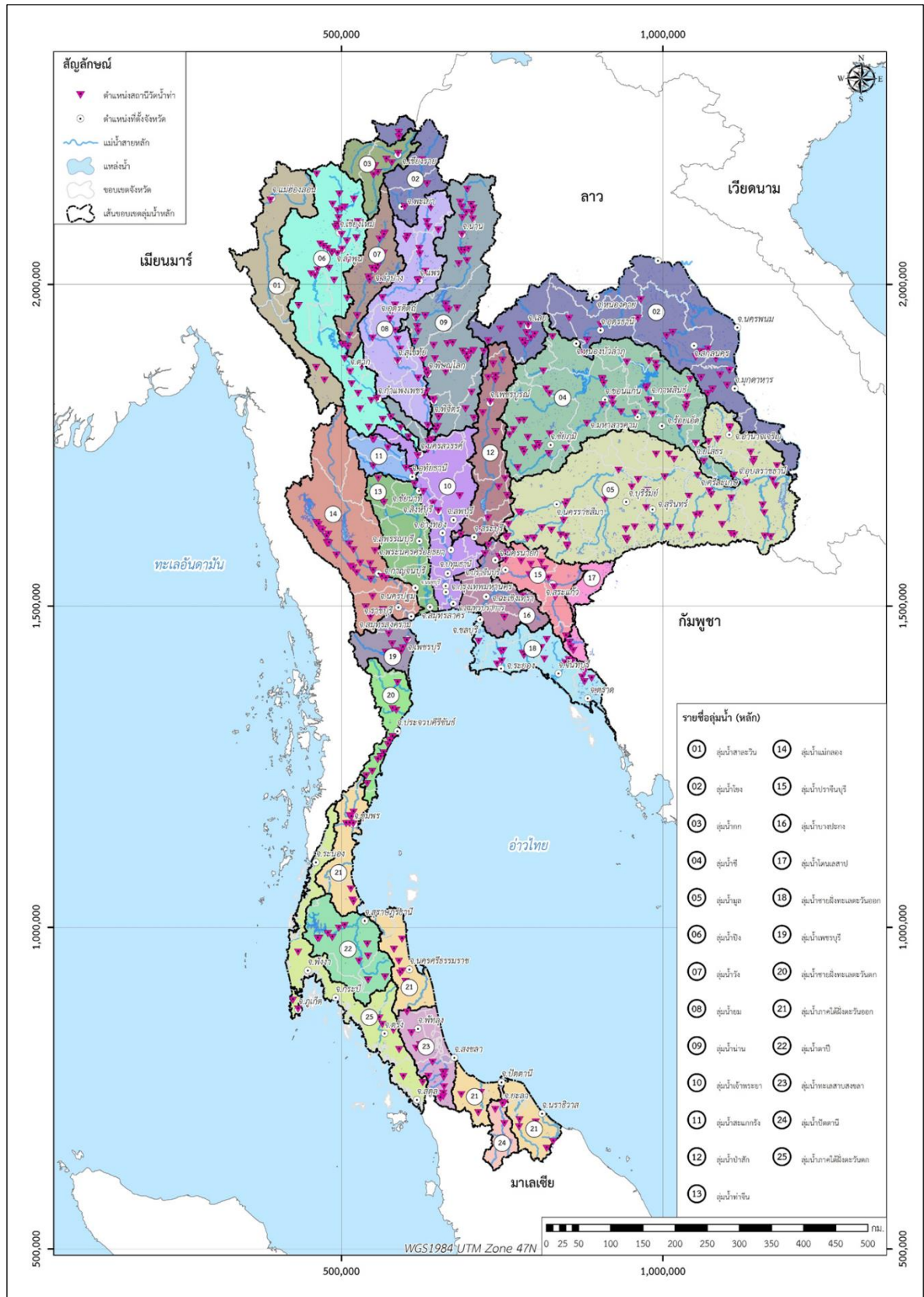
ภาคตะวันตก จะมีลักษณะคล้ายกับทางภาคเหนือฝั่งตะวันตก คือมีหน่วยหินอุ้มน้ำหินตะกอนกึ่งหินแปร สลับกับหน่วยหินอุ้มน้ำหินอัคนีบาดาลและหินอุ้มน้ำหินแปร โดยทางใต้ของทางตะวันตกจะมีหน่วยหินอุ้มน้ำหินปูน แทรกเพิ่มเข้ามา

ภาคกลาง จะมีลักษณะเป็นพื้นราบซึ่งโดยส่วนใหญ่จะพบหน่วยหินอุ้มน้ำตะกอนไม่แข็งตัวอยู่ตอนกลาง และ พบหน่วยหินอุ้มน้ำตะกอนกึ่งแข็งตัวและหน่วยหินอุ้มน้ำชนิดอื่น ๆ อยู่ตามขอบแอ่งตะกอน

ภาคตะวันออกเฉียงเหนือ มีลักษณะพื้นที่ที่เป็นที่ราบสูง โดยส่วนใหญ่ประกอบด้วยหน่วยหินอุ้มน้ำหินตะกอน เป็นหลัก มีหน่วยหินอุ้มน้ำตะกอนไม่แข็งตัว และกึ่งแข็งตัวอยู่ตลอดลำน้ำชี และลำน้ำมูล โดยที่ขอบด้านตะวันตกของ แอ่งมีหน่วยหินอุ้มน้ำชนิดอื่น ๆ ปกคลุมอยู่ด้วย

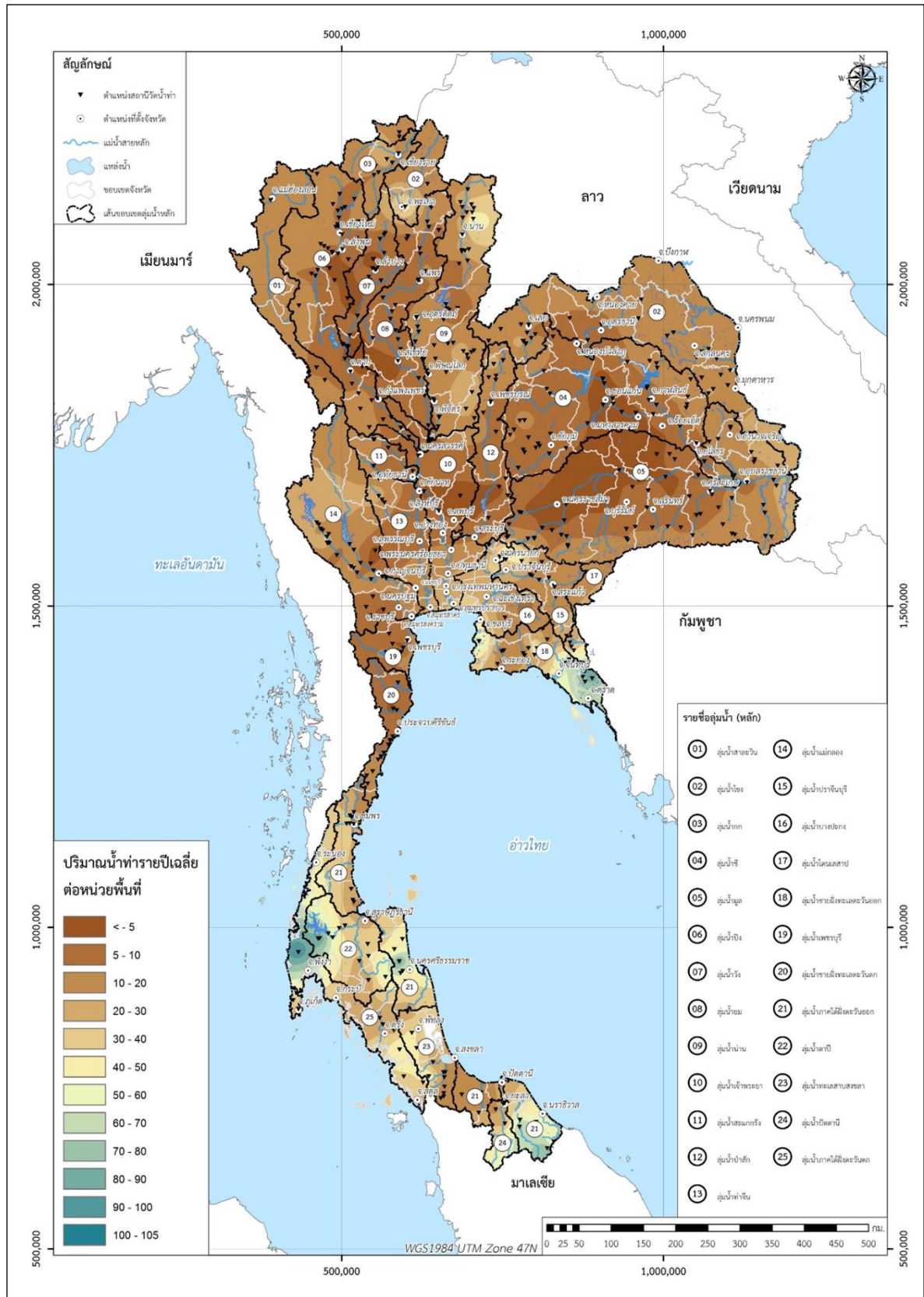
ภาคตะวันออก มีลักษณะพื้นที่เป็นแอ่งตะกอนเล็ก ๆ สลับกับภูเขา จึงเกิดเป็นแอ่งของหน่วยหินอุ้มน้ำ ตะกอนไม่แข็งตัวสลับกับหน่วยหินอุ้มน้ำชนิดอื่น ๆ เช่น หน่วยหินอุ้มน้ำหินปูน หน่วยหินอุ้มน้ำหินแปร หน่วยหินอุ้มน้ำ หินอัคนีบาดาล และหน่วยหินอุ้มน้ำหินตะกอนกึ่งหินแปร

ภาคใต้ มีลักษณะพื้นที่เป็นแอ่งตะกอนเล็ก ๆ สลับกับภูเขาคล้ายกับทางภาคตะวันออก จึงเกิดเป็นแอ่งของ หน่วยหินอุ้มน้ำตะกอนไม่แข็งตัวสลับกับหน่วยหินอุ้มน้ำชนิดอื่น ๆ เช่น หน่วยหินอุ้มน้ำหินปูน หน่วยหินอุ้มน้ำหินแปร หน่วยหินอุ้มน้ำหินอัคนีบาดาล และหน่วยหินอุ้มน้ำหินตะกอนกึ่งหินแปร

รูปที่ 3-3 ตำแหน่งสถานีวัดน้ำท่าคัดเลือกในกลุ่มน้ำหลักของประเทศไทย

ที่มา: กรมชลประทาน

รูปที่ 3-4 เส้นชั้นน้ำท่ารวมทั้งปีเฉลี่ยต่อหนึ่งหน่วยเวลาต่อหนึ่งหน่วยพื้นที่รับน้ำ (Specific Yield) ในลุ่มน้ำหลักของประเทศไทย

ที่มา: กรมชลประทาน

ลำดับ ที่	รหัส สถานี	ชื่อสถานี	อำเภอ	จังหวัด	ลำน้ำ	พื้นที่รับน้ำ (ตร.กม.)	ช่วงสถิติ ที่บันทึกข้อมูล	จำนวนปี ที่มีข้อมูล	ปริมาณน้ำท่า รายปีเฉลี่ย (ล้าน ลบ.ม.)	น้ำท่ารวมทั้งปีเฉลี่ย (ลิตร./วินาที/ตร.กม.)
01 ลุ่มน้ำสาละวิน										
1	Sw.1	บ้านนาไม้	แม่สอด	ตาก	ห้วยแม่ละเมา	1,426	2509-2525	17	362.62	8.06
2	Sw.5A	บ้านท่าโป่งแดง	เมือง	แม่ฮ่องสอน	น้ำแม่ป่าย	4,470	2525-2558	32	1,655.92	11.75
3	Sw.6	บ้านแม่ละเมา	แม่สอด	ตาก	ห้วยแม่ละเมา	1,009	2514-2557	44	341.76	10.74
02 ลุ่มน้ำโขง										
1	L14	บ้านน้ำจิ่ง	ขุนตาล	เชียงราย	น้ำจิ่ง	6,265	2536-2558	23	2,313.43	11.71
2	L17	บ้านเจดีย์งาม	เมืองพะเยา	พะเยา	น้ำจิ่ง	146	2546-2558	13	243.07	52.79
3	L6	บ้านน้ำแวน	เชียงคำ	พะเยา	น้ำแวน	151	2540-2557	18	48.88	10.26
4	Kh.101	บ้านแม่ข่า	เมือง	มุกดาหาร	ห้วยข่า	414	2542-2557	16	182.60	13.99
5	Kh.103	บ้านท่าขุม	เมือง	อุตรธานี	ห้วยหลวง	1,235	2547-2557	11	243.80	6.26
6	Kh.105	บ้านผาน้อย	วังสะพุง	เลย	แม่น้ำเปรม	948	2549-2557	9	268.60	8.98
7	Kh.18	บ้านนาอ่าง	บ้านผือ	อุตรธานี	ห้วยโมง	1,309	2500-2557	50	339.40	8.22
8	Kh.20	พระบาทนิคม	พระบาทนิคม	ยโสธร	ห้วยน้ำขุ่น	1,199	2499-2508	10	383.91	10.15
9	Kh.20B	บ้านโคกสะอาด	พระบาทนิคม	ยโสธร	ห้วยน้ำขุ่น	1,117	2505-2514	10	385.56	10.95
10	Kh.21B	บ้านค่างอ	เมือง	ยโสธร	ห้วยน้ำขุ่น	641	2522-2532	11	208.60	10.32
11	Kh.28A	สะพานบ้านนาหมาก	วังสะพุง	เลย	แม่น้ำเลย	1,271	2536-2557	22	637.70	15.91
12	Kh.43	วัดคู้คำ	วังสะพุง	เลย	แม่น้ำเลย	991	2510-2536	27	457.39	14.64
13	Kh.43A	บ้านทรายขาว	วังสะพุง	เลย	แม่น้ำเลย	790	2512-2527	15	384.83	15.45
14	Kh.53	บ้านหนองวัวซอ	หนองวัวซอ	อุตรธานี	ห้วยหลวง	421	2513-2557	37	92.60	6.97
15	Kh.57	บ้านพะเยี	เมือง	เลย	ห้วยน้ำพัน	79	2520-2529	10	25.51	10.24
16	Kh.58A	บ้านคำมอ	เมือง	เลย	แม่น้ำเลย	3,093	2533-2557	25	1,056.00	10.83
17	Kh.61	บ้านแม่ถาง	ภูหลวง	เลย	แม่น้ำเลย	549	2536-2557	22	328.60	18.98
18	Kh.63	บ้านคำม่วงคำ	โคกศรีสุพรรณ	ยโสธร	น้ำก่ำ	1,820	2525-2546	11	754.90	13.15
19	Kh.69A	บ้านหนองเรือทอง	นาแก	นครพนม	น้ำก่ำ	2,288	2539-2548	10	1,451.62	20.12
20	Kh.72	บ้านแม่คำพืดใต้	แม่จัน	เชียงราย	น้ำแม่คำ	667	2536-2558	23	365.18	17.36
21	Kh.74	บ้านท่าห้วยหัว	บ้านม่วง	ยโสธร	น้ำสงคราม	2,199	2527-2548	22	1,314.82	18.96
22	Kh.75	บ้านห้วยนาสูง	คำชะอี	เลย	น้ำพัน	388	2537-2549	13	177.72	14.52
23	Kh.77	บ้านโนนทอง	วังสะพุง	เลย	น้ำพัน	142	2527-2540	14	110.17	24.60
24	Kh.77A	บ้านนาหือ	วังสะพุง	เลย	น้ำพัน	156	2540-2557	18	154.50	31.40
25	Kh.78	บ้านน้ำสวย	เมือง	เลย	ห้วยน้ำสวย	219	2536-2557	22	67.00	9.70
26	Kh.79	บ้านโนนยาง	หนองสูง	มุกดาหาร	ห้วยน้ำขี้	104	2527-2548	22	68.83	20.99
27	Kh.84	บ้านหนองเอื้องทอง	คำชะอี	มุกดาหาร	ห้วยทราย	46	2530-2549	20	30.24	20.85
28	Kh.89	บ้านห้วยสะพาน	แม่จัน	เชียงราย	น้ำแม่จัน	248	2536-2558	23	122.29	15.64
29	Kh.90	บ้านทองโชน	โคกศรีสุพรรณ	ยโสธร	น้ำสูง	861	2539-2557	19	313.30	11.54
30	Kh.91	บ้านดอนสวรรค์	ธาตุพนม	นครพนม	ห้วยชะโนด	172	2539-2557	19	79.30	14.62
31	Kh.92	บ้านก้านเหลือง	คงคาหลวง	มุกดาหาร	ห้วยบางทราย	1,119	2539-2557	19	588.10	16.67
32	Kh.93	บ้านโคกคำไหล	บ้านสูง	อุตรธานี	น้ำสงคราม	760	2540-2557	13	366.60	15.30
33	Kh.95	บ้านแม่โถ	ภูเรือ	เลย	น้ำสาน	352	2542-2557	16	206.80	18.63
34	Kh.99A	บ้านแม่ถาง	คงคาหลวง	มุกดาหาร	ห้วยบางทราย	115	2548-2557	10	69.00	19.03
03 ลุ่มน้ำกก										
1	G.10	บ้านพระพรหมทุ่งพัว	แม่สรวย	เชียงราย	น้ำแม่สรวย	2,614	2546-2558	13	923.97	11.21
2	G.11	น้ำแม่ลาว	แม่สรวย	เชียงราย	น้ำแม่ลาว	1,918	2548-2558	11	541.30	8.95
3	G.2A	วัดพระสิงห์	เมือง	เชียงราย	น้ำแม่กก	6,063	2502-2525	19	3,662.89	19.16
4	G.4	บ้านป่าจิมกรณ์	เมือง	เชียงราย	น้ำแม่กรณ์	49	2543-2558	16	57.35	37.12
5	G.8	บ้านต้นยาง	แม่ลาว	เชียงราย	น้ำแม่ลาว	2,909	2537-2558	22	797.05	8.69
6	G.9	บ้านพระพรหมทุ่งพัว	แม่สรวย	เชียงราย	น้ำแม่สรวย	386	2542-2558	17	185.82	15.27
04 ลุ่มน้ำชี										
1	E.1	วัดใต้โกลน	โกลนพิสัย	มหาสารคาม	แม่น้ำชี	29,438	2499-2547	49	4,079.23	4.39
2	E.16A	บ้านกุดหว้า	เมือง	ขอนแก่น	แม่น้ำชี	13,572	2501-2546	43	1,940.59	4.53
3	E.17	บ้านท่าหิน	เมือง	ขอนแก่น	ลำน้ำพอง	14,426	2508-2534	21	1,503.77	3.31
4	E.18	บ้านท่ามะแหม	ทุ่งเขาหลวง	ร้อยเอ็ด	แม่น้ำชี	41,187	2497-2557	61	6,572.10	5.06

ตารางที่ 3-2 ปริมาณน้ำท่าเฉลี่ยรายปี และน้ำท่ารวมทั้งปีเฉลี่ยของสถานีวัดน้ำท่าในประเทศไทย

ลำดับ ที่	รหัส สถานี	ชื่อสถานี	อำเภอ	จังหวัด	ลำน้ำ	พื้นที่รับน้ำ (ตร.กม.)	ช่วงสถิติ ที่บันทึกข้อมูล	จำนวนปี ที่มีข้อมูล	ปริมาณน้ำท่า รายปีเฉลี่ย (ล้าน ลบ.ม.)	น้ำท่ารวมทั้งปีเฉลี่ย (ลิตร./วินาที/ตร.กม.)
04 ลุ่มน้ำชี (ต่อ)										
5	E.2	วัดสิริธรรมาราม	เมือง	ยโสธร	แม่น้ำชี	47,391	2495-2524	30	7,203.67	4.82
6	E.20	บ้านพิภพเขาค	มหาชนะชัย	ยโสธร	แม่น้ำชี	47,818	2498-2522	14	8,644.27	5.73
7	E.20A	บ้านพิภพเขาค	มหาชนะชัย	ยโสธร	แม่น้ำชี	47,800	2517-2557	41	9,193.50	6.10
8	E.21	บ้านแม่โค	เมือง	ชัยภูมิ	แม่น้ำชี	8,777	2511-2557	47	1,427.10	5.16
9	E.22	บ้านน้ำพอง	น้ำพอง	ขอนแก่น	ลำน้ำพอง	13,168	2497-2508	12	2,325.71	5.60
10	E.22A	บ้านหินกอง	น้ำพอง	ขอนแก่น	ลำน้ำพอง	13,183	2509-2545	32	1,452.61	3.49
11	E.22B	บ้านท่าเก่า	น้ำพอง	ขอนแก่น	ลำน้ำพอง	13,638	2497-2557	61	1,639.00	3.81
12	E.23	บ้านคำย	เมือง	ชัยภูมิ	แม่น้ำชี	6,282	2511-2557	47	1,178.00	5.95
13	E.26	บ้านหัวขัว	ยางตลาด	กาฬสินธุ์	ลำปาว	6,383	2513-2546	34	1,403.62	6.97
14	E.29	บ้านสามพันห้า	ภูกระดึง	เลย	ลำน้ำพอง	949	2521-2557	37	286.70	9.58
15	E.32A	บ้านหนองอ้อ	บ้านเขว้า	ชัยภูมิ	แม่น้ำชี	2,906	2510-2557	48	823.00	8.98
16	E.33A	บ้านหนองแสงทุ่ง	โพนทอง	ร้อยเอ็ด	น้ำสัง	2,599	2504-2530	26	774.82	9.45
17	E.34	บ้านหนองสองห้อง	สหัสขันธ์	กาฬสินธุ์	ลำปาว	5,542	2506-2524	17	1,212.88	6.94
18	E.35A	บ้านทับโน	หนองบัวระเหว	ชัยภูมิ	ลำกระเจาน	422	2516-2535	20	69.53	5.22
19	E.36A	บ้านท่ากบ	หนองบัวระเหว	ชัยภูมิ	ลำกระเจาน	290	2513-2538	26	53.74	5.88
20	E.38	บ้านคอนทราย	ชุมแพ	ขอนแก่น	น้ำเชิญ	1,446	2517-2529	13	314.32	6.89
21	E.49	บ้านกุดผ่อง	บ้านเขว้า	ชัยภูมิ	ลำชีลอง	265	2510-2527	18	58.97	7.06
22	E.49B	บ้านหลุบโพธิ์	บ้านเขว้า	ชัยภูมิ	ลำชีลอง	327	2530-2546	17	44.94	4.36
23	E.5	บ้านโนนเมธีโย	บ้านเขว้า	ชัยภูมิ	แม่น้ำชี	4,207	2501-2557	57	1,023.35	7.71
24	E.54	บ้านแม่ขยาว	ภูสีฐาน	กาฬสินธุ์	น้ำสัง	1,548	2512-2557	46	626.90	12.84
25	E.57	บ้านกุดมิ้มหัวใหม่	เขาวง	กาฬสินธุ์	น้ำสัง	103	2512-2557	33	56.30	17.33
26	E.60	บ้านโคกพะจืด	บ้านเขว้า	ชัยภูมิ	ลำชีลอง	205	2521-2537	17	50.74	7.85
27	E.64	บ้านนากลาง	นาหว้า	หนองบัวลำภู	ลำพระเนียง	362	2522-2557	20	106.40	9.32
28	E.65	บ้านท่าไคร	ศรีธาตุ	อุดรธานี	ลำปาว	2,149	2526-2557	32	658.50	9.72
29	E.66A	บ้านม่วงลาด	จังหาร	ร้อยเอ็ด	แม่น้ำชี	31,879	2543-2557	15	5,905.80	5.87
30	E.67	บ้านท่ากม	วังสามหมอ	กาฬสินธุ์	ลำปาว	476	2530-2546	17	204.42	13.62
31	E.68A	บ้านซ้อไม้	เมือง	หนองบัวลำภู	ลำพระเนียง	1,364	2540-2557	18	362.60	8.43
32	E.6C	บ้านหาดโดน	เมือง	ชัยภูมิ	ลำปะทาว	378	2516-2557	42	109.97	9.23
33	E.70	บ้านกุดหว้าง	โพนทอง	ร้อยเอ็ด	น้ำสัง	2,647	2527-2557	31	1,111.30	13.31
34	E.72	บ้านเจียง	ภักดีชุมพล	ชัยภูมิ	ลำเจียง	323	2531-2557	24	85.90	8.43
35	E.73	บ้านวังตะกู	ภักดีชุมพล	ชัยภูมิ	ลำเจียง	251	2531-2557	27	99.30	12.54
36	E.75	บ้านหนองม่วง	เมือง	กาฬสินธุ์	ลำปาว	6,013	2530-2557	28	887.20	4.68
37	E.76	บ้านคำพิบูล	คำม่วง	กาฬสินธุ์	ลำปาว	163	2530-2541	12	75.90	14.77
38	E.76A	บ้านโนน	คำม่วง	กาฬสินธุ์	ลำปาว	195	2543-2554	12	107.37	17.46
39	E.83	บ้านนาเจริญ	หนองบัวแดง	ชัยภูมิ	แม่น้ำชี	744	2547-2557	11	276.30	11.78
40	E.84	บ้านหนองแมตโคก	หนองบัวแดง	ชัยภูมิ	แม่น้ำชี	508	2547-2557	11	180.90	11.29
41	E.85	บ้านโนนหิน	คอนสาร	ชัยภูมิ	น้ำเชิญ	1,218	2547-2557	11	218.60	5.69
42	E.87	บ้านวังหิน	กมลาไสย์	กาฬสินธุ์	แม่น้ำชี	7,068	2547-2557	10	1,591.00	7.14
43	E.8A	บ้านดินท่า	กันทรวิชัย	มหาสารคาม	แม่น้ำชี	30,477	2498-2546	49	4,106.77	4.27
44	E.9	บ้านโจด	มัญจาคีรี	ขอนแก่น	แม่น้ำชี	10,878	2510-2557	48	1,706.70	4.98
45	E.91	บ้านหนองสนวน	โพนพิสัย	มหาสารคาม	แม่น้ำชี	29,265	2548-2557	10	4,939.55	5.35
05 ลุ่มน้ำมูล										
1	M.100	บ้านบุ่งเจ๊ก	ปราสาท	สุรินทร์	ห้วยยาง	131	2522-2548	18	35.86	8.68
2	M.101	บ้านหนอง	สังขะ	สุรินทร์	ห้วยทับทัน	390	2523-2538	16	140.20	11.40
3	M.102	บ้านพลชัย	สังขะ	สุรินทร์	ห้วยทับทัน	207	2523-2538	16	46.51	7.12
4	M.104	บ้านวังประทัด	คูเมือง	บุรีรัมย์	แม่น้ำมูล	24,841	2544-2558	13	2,970.74	3.79
5	M.11	แม่ชะพือ	พิบูลมังสาหาร	อุบลราชธานี	แม่ชะพือ	115,687	2494-2511	18	25,545.60	7.00
6	M.110	บ้านกุดชุมภูกรม	ศรีเมืองใหม่	อุบลราชธานี	ห้วยคุดสูง	570	2539-2555	16	511.11	28.43
7	M.112	บ้านโคกใหญ่	เสิง	บุรีรัมย์	ห้วยคุดสูง	1,232	2526-2555	20	233.82	6.02
8	M.119	บ้านโคกชะแมราช	ปรางค์	นครราชสีมา	ลำเชียงสา	327	2542-2552	11	50.05	4.85

ตารางที่ 3-2 ปริมาณน้ำท่าเฉลี่ยรายปี และน้ำท่ารวมทั้งปีเฉลี่ยของสถานีวัดน้ำท่าในประเทศไทย (ต่อ)

ลำดับ ที่	รหัส สถานี	ชื่อสถานี	อำเภอ	จังหวัด	ลำน้ำ	พื้นที่รับน้ำ (ตร.กม.)	ช่วงสถิติ ที่บันทึกข้อมูล	จำนวนปี ที่มีข้อมูล	ปริมาณน้ำท่า รายปีเฉลี่ย (ล้าน ลบ.ม.)	น้ำท่ารวมทั้งปีเฉลี่ย (ลิตร./วินาที/ตร.กม.)
05 ลุ่มน้ำมูล (ต่อ)										
9	M.123	บ้านกุดหนอง	เมือง	ศรีสะเกษ	ห้วยแวก	387	2528-2539	12	120.47	9.87
10	M.127	บ้านนาโง	ตระการพืชผล	อุบลราชธานี	ห้วยคานเขียว	424	2530-2558	29	270.51	20.23
11	M.137	บ้านระกา	ซุขันธ์	ศรีสะเกษ	ห้วยหนือ	478	2531-2553	22	99.26	6.58
12	M.138	บ้านท่าปาง	ซุขันธ์	ศรีสะเกษ	ห้วยสำราญ	1,038	2530-2543	13	122.64	3.75
13	M.141	บ้านเขนียด	ตระการพืชผล	อุบลราชธานี	ห้วยขุขุ	382	2530-2544	14	237.88	19.75
14	M.142	บ้านโคกยาว	กันทรวิชัย	ศรีสะเกษ	ห้วยสูง	241	2533-2547	15	132.40	17.42
15	M.143	บ้านหนองใหญ่	กันทรวิชัย	ศรีสะเกษ	ห้วยงัด	47	2533-2553	21	28.76	19.40
16	M.145	บ้านวัดตะเคียนทอง	ป่าดง	นครราชสีมา	ลำพระเพลิง	335	2534-2558	25	84.42	7.99
17	M.152	บ้านโพนทองน้อย	น้ำยืน	อุบลราชธานี	ห้วยบอน	214	2539-2553	15	113.46	16.81
18	M.153	บ้านกุดเชียงทอง	น้ำยืน	อุบลราชธานี	ลำโดมใหญ่	373	2539-2553	15	294.44	25.03
19	M.154	บ้านบางจะหลวย	บางจะหลวย	อุบลราชธานี	ห้วยหลวง	210	2539-2553	15	114.37	17.27
20	M.155	บ้านนาดี	เมือง	อำนาจเจริญ	ห้วยโง	219	2540-2554	15	138.00	19.98
21	M.156	บ้านนาดี	เมือง	อำนาจเจริญ	ห้วยบ้าน	40	2540-2554	15	25.16	19.94
22	M.157	บ้านนิคม	ป่าดิว	ยโสธร	ลำโง	729	2540-2554	14	310.02	13.49
23	M.159	บ้านหลุมดิน	จอมพระ	สุรินทร์	ลำชี	4,806	2542-2558	17	1,424.17	9.40
24	M.170	บ้านคำสำราญ	เขตุขุม	อุบลราชธานี	ลำโดมใหญ่	1,745	2544-2558	15	1,001.02	18.19
25	M.171	บ้านโนนสามัคคี	วังน้ำเขียว	นครราชสีมา	ลำพระเพลิง	148	2544-2558	15	146.98	31.49
26	M.172	บ้านโนนสามัคคี	วังน้ำเขียว	นครราชสีมา	คลองไผ่	143	2544-2558	15	43.39	9.62
27	M.173	บ้านโนนสะอาด	โชคชัย	นครราชสีมา	แม่น้ำมูล	4,211	2545-2558	14	487.23	3.67
28	M.176	บ้านโนนศรีโคส	กันทรวิชัย	ศรีสะเกษ	ห้วยสูง	3,131	2544-2558	15	1,260.44	12.77
29	M.177	บ้านโนนสว่าง	สีคิ้ว	นครราชสีมา	ลำตะคอง	1,519	2545-2558	14	245.95	5.13
30	M.179	บ้านท่าหวี	เซิงโน	อุบลราชธานี	ลำเตย	3,881	2545-2555	11	1,914.20	15.64
31	M.180	บ้านท่าเยี่ยม	โพนทราย	นครราชสีมา	ลำพระเพลิง	864	2545-2558	13	73.66	2.70
32	M.2	บ้านท่ากุดคอน	จักราช	นครราชสีมา	แม่น้ำมูล	4,800	2493-2539	46	549.85	3.63
33	M.26	บ้านลำชี	เมือง	สุรินทร์	ลำชี	3,058	2510-2552	42	625.51	6.49
34	M.2A	บ้านคำชะตา	เฉลิมพระเกียรติ	นครราชสีมา	แม่น้ำมูล	4,724	2544-2558	15	552.45	3.71
35	M.32	บ้านเชียงเต็ง	ป่าดิว	ยโสธร	ลำเตย	1,654	2509-2554	34	834.32	16.00
36	M.35	บ้านยางเพลิง	สุวรรณภูมิ	ร้อยเอ็ด	ลำเสียวน้อย	672	2514-2532	19	136.29	6.43
37	M.38C	บ้านคลองไผ่	สีคิ้ว	นครราชสีมา	ลำตะคอง	1,292	2506-2558	42	207.90	5.10
38	M.4	บ้านพงสาวาย	ท่าตูม	สุรินทร์	แม่น้ำมูล	34,654	2539-2558	13	4,354.23	3.98
39	M.41	นาทรวีชัย	นาทรวีชัย	ร้อยเอ็ด	ลำเสียวใหญ่	1,310	2514-2535	22	104.67	2.53
40	M.42	บ้านห้วยทับทัน	ห้วยทับทัน	ศรีสะเกษ	ห้วยทับทัน	2,832	2516-2558	43	666.18	7.46
41	M.43	บ้านบุญสี	ป่าดง	นครราชสีมา	ลำตะคอง	235	2508-2532	20	120.41	16.25
42	M.43A	บ้านท่ามะพร้าว	ป่าดง	นครราชสีมา	ลำตะคอง	153	2531-2558	28	95.73	19.84
43	M.49	บ้านหนองโสน	ครบุรี	นครราชสีมา	มูลขาม	502	2509-2524	16	100.54	6.35
44	M.5	บ้านเมืองคง	ราษีไศล	ศรีสะเกษ	แม่น้ำมูล	45,295	2511-2558	48	6,190.11	4.33
45	M.50	บ้านครบุรี	ครบุรี	นครราชสีมา	ลำสะ	864	2510-2552	18	269.00	9.87
46	M.66	บ้านวังขุม	กันทรวิชัย	ศรีสะเกษ	ห้วยสูง	562	2509-2553	45	247.45	13.96
47	M.69	บ้านท่าบ่อแมง	ตระการพืชผล	อุบลราชธานี	ลำเตย	2,129	2514-2558	41	1,224.44	18.24
48	M.6A	บ้านตึก	เสิง	บุรีรัมย์	แม่น้ำมูล	28,458	2514-2558	41	2,561.04	2.85
49	M.7	สะพานศรีประชาธิปไตย	วารินชำราบ	อุบลราชธานี	แม่น้ำมูล	107,345	2494-2558	64	19,231.29	5.68
50	M.75	บ้านแก่งยาง	พิบูลย์นิคม	อุบลราชธานี	ห้วยขวาง	388	2508-2531	24	310.15	25.35
51	M.8	บ้านลำปลายมาศ	ลำปลายมาศ	บุรีรัมย์	ลำปลายมาศ	4,935	2495-2550	37	422.68	2.72
52	M.80	สะพานมศุข	เขตุขุม	อุบลราชธานี	ลำโดมใหญ่	3,363	2509-2543	32	1,606.88	15.15
53	M.81	บ้านนาทราย	ครบุรี	นครราชสีมา	ลำสะ	482	2511-2532	11	167.17	11.00
54	M.81A	บ้านนาทราย	ครบุรี	นครราชสีมา	ลำสะ	433	2513-2526	12	189.11	13.85
55	M.85	บ้านจระกอกใหญ่	ประโคนชัย	บุรีรัมย์	ลำชี	971	2522-2548	23	221.01	7.22
56	M.89	สำนักพัฒนาโยธาธิการ	ป่าดง	นครราชสีมา	ลำตะคอง	713	2514-2558	45	202.46	9.00
57	M.9	บ้านหนองผู้กำลัง	เมือง	ศรีสะเกษ	ห้วยสำราญตอนล่าง	2,988	2497-2558	56	700.75	7.44
58	M.91	บ้านโคกแดง	ภูสิงห์	ศรีสะเกษ	ห้วยสำราญตอนบน	141	2520-2553	32	51.75	11.64

ตารางที่ 3-2 ปริมาณน้ำท่าเฉลี่ยรายปี และน้ำท่ารวมทั้งปีเฉลี่ยของสถานีวัดน้ำท่าในประเทศไทย (ต่อ)

ลำดับ ที่	รหัส สถานี	ชื่อสถานี	อำเภอ	จังหวัด	ลำน้ำ	พื้นที่รับน้ำ (ตร.กม.)	ช่วงสถิติ ที่บันทึกข้อมูล	จำนวนปี ที่มีข้อมูล	ปริมาณน้ำท่า รายปีเฉลี่ย (ล้าน ลบ.ม.)	น้ำท่ารวมทั้งปีเฉลี่ย (ลิตร./วินาที/ตร.กม.)
05 ลุ่มน้ำมูล (ต่อ)										
59	M.93	บ้านพันร้อย	บ้านกรวด	บุรีรัมย์	ห้วยเมียว	329	2521-2531	11	53.64	5.17
60	M.95	บ้านขุ	สุวรรณภูมิ	ร้อยเอ็ด	ลำเชียงใหญ่	1,753	2521-2558	22	430.54	7.79
61	M.98	บ้านพุก	พุก	ศรีสะเกษ	ห้วยกา	1,150	2522-2553	32	302.84	8.35
62	M.99	บ้านโคกกระเทียม	ประโคนชัย	บุรีรัมย์	ห้วยตะโก	88	2523-2538	16	24.71	8.90
06 ลุ่มน้ำปิง										
1	P.1	สะพานขวัญ	เมือง	เชียงใหม่	แม่ปิง	6,350	2464-2558	94	1,768.58	8.83
2	P.12	วังกระเจ้า	สามงา	ตาก	แม่ปิง	26,396	2495-2537	40	5,004.64	6.01
3	P.12C	บ้านวังกระเจ้า	สามงา	ตาก	แม่ปิง	26,241	2541-2557	17	5,508.98	6.66
4	P.13	แม่จืด	แม่แตง	เชียงใหม่	แม่ปิง-แม่แตง	1,765	2495-2523	29	692.70	12.45
5	P.14	แม่ฮ่อมหลวง	ฮ่อม	เชียงใหม่	น้ำแม่จ่ม	3,836	2497-2550	54	1,086.66	8.98
6	P.14A	สะพานพลาชาม	ฮ่อม	เชียงใหม่	น้ำแม่จ่ม	3,909	2502-2557	14	1,287.92	10.45
7	P.15	วัดศรีภิรมย์	คลองสูง	กำแพงเพชร	แม่ปิง	44,461	2508-2557	32	10,038.00	7.16
8	P.16	บ้านแสนตอ	ชาดวนรณิกบุรี	กำแพงเพชร	แม่ปิง	45,076	2507-2556	36	8,443.81	5.94
9	P.17	บ้านท่าจิว	บรรพตพิสัย	นครสวรรค์	แม่ปิง	45,297	2506-2556	37	8,599.88	6.02
10	P.19A	บ้านท่าศาลา	จอมทอง	เชียงใหม่	แม่ปิง	14,023	2501-2535	35	2,972.31	6.72
11	P.20	บ้านเชียงดาว	เชียงดาว	เชียงใหม่	แม่ปิง	1,345	2522-2558	37	394.81	9.31
12	P.21	บ้านริมใต้	แมริม	เชียงใหม่	น้ำแมริม	452	2497-2558	59	138.14	9.69
13	P.22	บ้านแม่สา	แมริม	เชียงใหม่	น้ำแม่สา	135	2498-2511	12	27.82	6.53
14	P.23	บ้านแม่ฮาน	สันป่าตอง	เชียงใหม่	น้ำแม่ฮาน	1,377	2499-2530	27	405.59	9.34
15	P.24	บ้านสามหี	จอมทอง	เชียงใหม่	น้ำแม่ฮาง	616	2498-2516	19	271.71	13.99
16	P.24A	สะพานประชาอุทิศ	จอมทอง	เชียงใหม่	น้ำแม่ฮาง	452	2516-2558	43	154.66	10.85
17	P.24B	บ้านเมืองกลาง	จอมทอง	เชียงใหม่	คลองเมืองใหม่	-	2521-2531	11	26.17	-
18	P.26A	บ้านใหม่	เมือง	กำแพงเพชร	คลองสวนบกตาก	974	2515-2557	33	348.16	11.33
19	P.27A	บ้านแม่ใน	แมริม	เชียงใหม่	แม่ปิง	18	2510-2522	13	10.84	19.10
20	P.28	บ้านใหม่	แม่แตง	เชียงใหม่	น้ำแม่จืด	1,261	2509-2522	14	379.15	9.53
21	P.29	สะพานบ้านใหม่	บ้านใหม่	ลำพูน	น้ำแม่สี	1,970	2513-2530	17	176.95	2.85
22	P.2A	บ้านปิง	เมือง	ตาก	แม่ปิง-น่าน	38,681	2495-2557	63	7,456.60	6.11
23	P.30	บ้านเมืองคาใหม่	คลองสระบัว	เชียงใหม่	น้ำแม่ทวง	466	2511-2522	10	172.81	11.76
24	P.32	บ้านคลองประตู่	เมือง	ตาก	แม่ปิง	342	2514-2532	19	39.64	3.68
25	P.35	บ้านปางคาไว	คลองสูง	กำแพงเพชร	แม่ปิง	730	2517-2546	28	307.04	13.34
26	P.41	บ้านใหม่ปางเดิม	แม่ทวง	เชียงใหม่	น้ำแม่ทวง	426	2522-2533	12	171.75	12.78
27	P.42	บ้านแม่บอนใหม่	ทุ่งหัวช้าง	ลำพูน	น้ำแม่สี	315	2521-2544	23	34.05	3.43
28	P.47	บ้านโป่งน้ำร้อน	คลองลาน	กำแพงเพชร	คลองสวนบกตาก	529	2527-2557	30	205.49	12.32
29	P.4A	บ้านแม่แตง	แม่แตง	เชียงใหม่	น้ำแม่แตง	1,930	2498-2558	59	462.18	7.59
30	P.5	สะพานท่าสิงห์พิทักษ์	เมือง	ลำพูน	น้ำแม่ทวง	1,569	2494-2558	53	655.59	13.25
31	P.50A	คลองวังเจ้า	โกสัมพีนคร	กำแพงเพชร	คลองวังเจ้า	480	2541-2557	17	210.41	13.90
32	P.51	บ้านนาโหนด	เมือง	ตาก	แม่ปิง	167	2542-2555	10	29.55	5.61
33	P.52	บ้านตากคก	บ้านตาก	ตาก	แม่ปิง	354	2541-2553	11	49.94	4.47
34	P.56A	บ้านสหกรณ์วัฒนา	พริ้ว	เชียงใหม่	น้ำแม่จืด	546	2542-2558	17	168.47	9.78
35	P.64	บ้านหลวง	อมก๋อย	เชียงใหม่	น้ำแม่ตื่น	502	2534-2552	18	239.08	15.10
36	P.65	บ้านม่วงปือก	เวียงแหง	เชียงใหม่	น้ำแม่แตง	243	2536-2552	15	122.91	16.04
37	P.67	บ้านแม่ต	สันทราย	เชียงใหม่	แม่ปิง	5,323	2539-2558	20	1,096.29	6.53
38	P.71	บ้านกลาง	สันป่าตอง	เชียงใหม่	น้ำแม่ฮาน	1,758	2539-2552	14	318.05	5.74
39	P.73	บ้านสหฮ้อย	จอมทอง	เชียงใหม่	แม่ปิง	14,814	2541-2558	18	3,611.63	7.73
40	P.75	บ้านซ้อแล	แม่แตง	เชียงใหม่	แม่ปิง	3,080	2542-2558	17	687.69	7.08
41	P.76	บ้านแม่ฮือ	สี่	ลำพูน	น้ำแม่สี	1,545	2543-2558	16	239.43	4.91
42	P.77	บ้านสหแม่ฮือ	แม่ทา	ลำพูน	น้ำแม่ทา	550	2542-2558	17	103.18	5.95
43	P.78	บ้านวังโพ	คลองสูง	กำแพงเพชร	แม่ปิง	1,119	2545-2557	12	283.36	8.03
44	P.79	บ้านแม่ทวน	คลองสระบัว	เชียงใหม่	น้ำแม่ทวง	136	2544-2558	15	50.27	11.72
45	P.7A	บ้านปิง	เมือง	กำแพงเพชร	แม่ปิง	42,464	2506-2557	52	7,731.31	5.77

ตารางที่ 3-2 ปริมาณน้ำท่าเฉลี่ยรายปี และน้ำท่ารวมทั้งปีเฉลี่ยของสถานีวัดน้ำท่าในประเทศไทย (ต่อ)

ลำดับ ที่	รหัส สถานี	ชื่อสถานี	อำเภอ	จังหวัด	ลำน้ำ	พื้นที่รับน้ำ (ตร.กม.)	ช่วงสถิติ ที่บันทึกข้อมูล	จำนวนปี ที่มีข้อมูล	ปริมาณน้ำท่า รายปีเฉลี่ย (ล้าน ลบ.ม.)	น้ำท่ารวมทั้งปีเฉลี่ย (ลิตร./วินาที/ตร.กม.)
06 ลุ่มน้ำปิง (ต่อ)										
46	P.80	บ้านโป่งดิน	ดอยสะเก็ด	เชียงใหม่	น้ำแม่ลาย	129	2544-2558	15	51.91	12.76
47	P.81	บ้านโป่ง	สันกำแพง	เชียงใหม่	น้ำแม่ทวน	1,190	2545-2558	14	340.42	9.07
48	P.82	บ้านสหวัน	แม่วาง	เชียงใหม่	น้ำแม่วาง	389	2546-2558	13	183.72	14.98
49	P.84	บ้านพันคน	แม่วาง	เชียงใหม่	น้ำแม่วาง	493	2546-2558	13	107.57	6.92
50	P.85	บ้านห้วยแก้ว	บ้านโฮ่ง	เชียงใหม่	น้ำแม่สี	2,052	2546-2558	13	228.34	3.53
51	P.86	บ้านไม้้ง	สันกำแพง	เชียงใหม่	น้ำแม่ฮอน	97	2547-2558	11	16.12	5.27
52	P.87	บ้านป่าขาว	ป่าขาว	ลำพูน	น้ำแม่ทา	934	2548-2558	11	85.56	2.90
07 ลุ่มน้ำวัง										
1	W.1	สะพานรัตนนิลภ	เมือง	ลำปาง	แม่ป้าวัง	3,480	2472-2510	35	854.44	7.79
2	W.10A	ห้วยเขื่อนขันธ์	แจ้ห่ม	ลำปาง	แม่ป้าวัง	2,798	2506-2558	36	483.08	5.47
3	W.14A	บ้านฮ่อง	เมือง	ลำปาง	น้ำแม่ฮ้อย	649	2523-2535	13	52.22	2.55
4	W.15A	บ้านสามปีระ	แม่ทะ	ลำปาง	แม่ป้าวัง	1,103	2513-2531	18	166.98	4.80
5	W.16	บ้านไร่	แจ้ห่ม	ลำปาง	แม่ป้าวัง	1,284	2514-2543	30	253.09	6.25
6	W.16A	บ้านไร่	แจ้ห่ม	ลำปาง	แม่ป้าวัง	1,392	2538-2558	21	269.72	6.14
7	W.17	บ้านหนองขาว	แจ้ห่ม	ลำปาง	น้ำแม่ฮ้อย	726	2523-2558	36	185.08	8.08
8	W.1A	สะพานพัฒนาภาคเหนือ	เมือง	ลำปาง	แม่ป้าวัง	3,481	2511-2531	21	547.27	4.99
9	W.1C	สะพานเสสุวารี	เมือง	ลำปาง	แม่ป้าวัง	3,478	2534-2558	18	559.19	5.10
10	W.20	บ้านน้ำอืด	เมือง	ลำปาง	น้ำแม่ฮ้อย	1,065	2536-2558	23	166.07	4.94
11	W.21	บ้านท่าเตือ	เมือง	ลำปาง	แม่ป้าวัง	3,367	2542-2558	17	554.40	5.22
12	W.22	บ้านวังพร้าว	เกาะคา	ลำปาง	น้ำแม่จาง	1,549	2544-2558	15	228.85	4.68
13	W.23	บ้านแม่ธิงราย	สามง่าม	ตาก	แม่ป้าวัง	9,930	2544-2557	13	1,472.87	4.70
14	W.3	บ้านอุลลอง	เนิน	ลำปาง	แม่ป้าวัง	8,924	2494-2509	14	1,560.20	5.54
15	W.3A	บ้านดอนชัย	เนิน	ลำปาง	แม่ป้าวัง	8,924	2510-2558	47	1,264.47	4.49
16	W.4	บ้านวังไทร	สามง่าม	ตาก	แม่ป้าวัง	10,395	2495-2514	20	1,261.59	3.85
17	W.4A	บ้านวังขมิ้น	สามง่าม	ตาก	แม่ป้าวัง	10,493	2515-2557	43	1,170.36	3.54
18	W.5A	บ้านเกาะคา	เกาะคา	ลำปาง	แม่ป้าวัง	5,278	2506-2556	15	1,170.44	7.03
08 ลุ่มน้ำยม										
1	Y.13	จาว	จาว	ลำปาง	น้ำแม่จาว	382	2501-2530	28	101.90	8.46
2	Y.13A	บ้านหลวงเหนือ	จาว	ลำปาง	น้ำแม่จาว	381	2532-2558	16	82.78	6.89
3	Y.14	บ้านดอนระเียง	ศรีสะเกษ	สุโขทัย	แม่ป้ายม	12,100	2508-2557	50	2,731.60	7.16
4	Y.16	บ้านบางระกำ	บางระกำ	พิษณุโลก	แม่ป้ายม	20,201	2511-2557	22	4,563.06	7.16
5	Y.17	บ้านสามง่าม	สามง่าม	พิจิตร	แม่ป้ายม	22,034	2510-2557	38	3,550.89	5.11
6	Y.1C	บ้านน้ำไผ่	เมือง	แพร่	แม่ป้ายม	7,749	2522-2558	37	1,736.14	7.10
7	Y.20	บ้านห้วยอึก	สอง	แพร่	แม่ป้ายม	5,394	2516-2558	43	1,423.33	8.37
8	Y.21	บ้านนาปลาปาก	วังชิ้น	แพร่	ห้วยแม่สิน	310	2544-2557	11	65.18	6.67
9	Y.24	บ้านนา	เชียงม่วน	พะเยา	น้ำปี้	590	2522-2558	29	143.78	7.73
10	Y.25	บ้านป่าคาบน้อย	บ้านหลวง	น่าน	น้ำสวก	203	2524-2549	13	39.99	6.25
11	Y.26	บ้านแม่ทุ	เนิน	ลำปาง	น้ำแม่ฮอก	784	2523-2557	33	141.06	5.71
12	Y.29	สุโขทัย	ศรีสะเกษ	สุโขทัย	ห้วยแม่ผู้	57	2544-2557	13	11.22	6.24
13	Y.30	บ้านโป่ง	จาว	ลำปาง	ห้วยโป่ง	325	2526-2558	33	50.86	4.96
14	Y.31	บ้านทุ่งทอง	เชียงม่วน	พะเยา	แม่ป้ายม	1,981	2539-2558	20	762.28	12.20
15	Y.33	บ้านคลองศาล	ศรีสะเกษ	สุโขทัย	แม่ป้ายม	13,948	2534-2556	23	3,235.73	7.36
16	Y.34	บ้านแม่ห้วย	เมือง	แพร่	น้ำแม่ห้วย	331	2539-2558	19	118.13	11.32
17	Y.36	บ้านป่าสัก	ปง	พะเยา	แม่ป้ายม	853	2541-2558	18	378.59	14.07
18	Y.37	บ้านไร่หมากยาง	วังชิ้น	แพร่	แม่ป้ายม	10,305	2542-2558	17	2,846.43	8.76
19	Y.38	บ้านแม่คำมี	หนองม่วงไข่	แพร่	น้ำแม่คำมี	425	2542-2558	17	142.87	10.66
20	Y.3A	บ้านสวรรค์โลก	สวรรค์โลก	สุโขทัย	แม่ป้ายม	13,331	2512-2557	46	2,910.17	6.92
21	Y.4	บ้านในเมือง	เมือง	สุโขทัย	แม่ป้ายม	17,731	2494-2557	37	2,142.20	3.83
22	Y.5	หน้าอำเภอโพทะเล	โพทะเล	พิจิตร	แม่ป้ายม	22,344	2510-2554	10	4,138.02	5.87
23	Y.6	บ้านแม่หลวง	ศรีสะเกษ	สุโขทัย	แม่ป้ายม	12,769	2497-2557	61	2,846.84	7.07

ตารางที่ 3-2 ปริมาณน้ำท่าเฉลี่ยรายปี และน้ำท่ารวมทั้งปีเฉลี่ยของสถานีวัดน้ำท่าในประเทศไทย (ต่อ)

ลำดับ ที่	รหัส สถานี	ชื่อสถานี	อำเภอ	จังหวัด	ลำน้ำ	พื้นที่รับน้ำ (ตร.กม.)	ช่วงสถิติ ที่บันทึกข้อมูล	จำนวนปี ที่มีข้อมูล	ปริมาณน้ำท่า รายปีเฉลี่ย (ล้าน ลบ.ม.)	น้ำท่ารวมทั้งปีเฉลี่ย (ลิตร/วินาที/ตร.กม.)
08 กลุ่มน้ำยม (ต่อ)										
24	Y.1	แพร่	เมือง	แพร่	ผู้่น้ำยม	7,590	2473-2498	20	1,764.26	7.37
25	Y.11	บ้านบัน	สอง	แพร่	ผู้่น้ำยม	5,542	2492-2503	12	1,814.51	10.38
09 กลุ่มน้ำ่าน										
1	N.1	สำนักงานป่าไม้	เมือง	น่าน	แม่น้ำ่าน	4,560	2466-2558	72	2,874.57	19.99
2	N.10	สะพานหิน	สะพานหิน	พิจิตร	แม่น้ำ่าน	30,760	2497-2516	19	10,228.34	10.54
3	N.10A	บ้านสะพานหิน	สะพานหิน	พิจิตร	แม่น้ำ่าน	30,328	2517-2557	34	11,822.63	12.36
4	N.12A	บ้านหาดไคร้	ท่าปลา	พิจญุโล	แม่น้ำ่าน	15,579	2509-2557	49	5,709.01	11.62
5	N.13	บ้านส้าน	เวียงสา	น่าน	แม่น้ำ่าน	8,993	2502-2517	16	5,359.98	18.90
6	N.13A	บ้านบุญผะเสียด	เวียงสา	น่าน	แม่น้ำ่าน	8,706	2531-2558	27	6,974.93	25.40
7	N.14	ชุมแสง	ชุมแสง	นครสวรรค์	แม่น้ำ่าน	33,197	2497-2513	17	9,147.89	8.74
8	N.14A	วัดหลวงต่อแก้ว	ชุมแสง	นครสวรรค์	แม่น้ำ่าน	32,826	2515-2556	26	12,051.73	11.64
9	N.16	บ้านฝาย	น้ำป่าด	อุตรดิตถ์	น้ำป่าด	2,088	2500-2524	11	311.95	4.74
10	N.17	บ้านหนอง	ทุ่งช้าง	น่าน	แม่น้ำ่าน	1,156	2508-2531	20	681.82	18.70
11	N.2	ท่าอิฐ	เมือง	อุตรดิตถ์	แม่น้ำ่าน	16,862	2475-2504	10	6,886.26	12.95
12	N.22	บ้านยาง	วัดโบสถ์	พิจญุโล	แม่น้ำแควน้อย	4,764	2506-2553	37	1,793.05	11.93
13	N.23	บ้านพระฝาง	เมือง	อุตรดิตถ์	แม่น้ำ่าน	16,336	2507-2524	18	5,875.40	11.40
14	N.24	บ้านวังนกแอ่น	วังทอง	พิจญุโล	น้ำเส็ก	1,861	2508-2557	49	820.60	13.98
15	N.26	ครอน	ครอน	อุตรดิตถ์	แม่น้ำ่าน	17,350	2508-2530	23	7,151.60	13.07
16	N.27	พรหมพิราม	พรหมพิราม	พิจญุโล	แม่น้ำ่าน	19,549	2508-2528	16	6,269.51	10.17
17	N.27A	บ้านพรหมพิราม	พรหมพิราม	พิจญุโล	แม่น้ำ่าน	19,360	2509-2557	49	5,614.46	9.20
18	N.28A	บ้านนากลาน	น้ำป่าด	อุตรดิตถ์	แม่น้ำ่าน	368	2514-2552	16	121.09	10.43
19	N.28B	บ้านนากลาน	น้ำป่าด	อุตรดิตถ์	แม่น้ำ่าน	366	2523-2538	13	119.69	10.37
20	N.29	บ้านศรีบัว	นครไทย	พิจญุโล	แม่น้ำแควน้อย	6	2514-2524	11	6.82	36.05
21	N.2A	ท่าอิฐ	เมือง	อุตรดิตถ์	แม่น้ำ่าน	16,863	2505-2517	13	5,263.26	9.90
22	N.2B	ในเมือง	เมือง	อุตรดิตถ์	แม่น้ำ่าน	16,865	2518-2557	17	7,423.04	13.96
23	N.33	บ้านวังยาง	น้ำป่าด	อุตรดิตถ์	แม่น้ำ่าน	2,463	2509-2531	23	395.39	5.09
24	N.35	แม่ชะรัง	เวียงสา	น่าน	แม่น้ำ่าน	10,335	2510-2534	23	5,105.29	15.66
25	N.36	บ้านหนองกระพิว	นครไทย	พิจญุโล	แม่น้ำแควน้อย	1,710	2513-2557	40	886.18	16.43
26	N.37	บ้านทับมาดุษ	ชุมแสง	นครสวรรค์	แม่น้ำ่าน	57,613	2510-2550	17	12,832.85	7.06
27	N.4	บ้านวังนือด	พิชัย	อุตรดิตถ์	แม่น้ำ่าน	19,384	2495-2516	22	6,942.55	11.36
28	N.40	บ้านหนองบอน	วัดโบสถ์	พิจญุโล	แม่น้ำแควน้อย	4,264	2521-2557	37	2,041.08	15.18
29	N.42	บ้านหาดหัวสาร	เวียงสา	น่าน	น้ำวี	2,107	2520-2547	27	1,836.34	27.64
30	N.44	สะพานบ้านอู๋	ท่าวังสา	น่าน	น้ำสาว	41	2522-2531	10	10.12	7.82
31	N.47	บ้านหัวน้ำ	ปิว	น่าน	น้ำสูง	35	2522-2531	10	26.53	24.04
32	N.49	บ้านน้ำสาว	ปิว	น่าน	น้ำสาว	155	2522-2558	36	304.46	62.29
33	N.5	บ้านวัดจันทร์	พิชัย	พิจญุโล	แม่น้ำ่าน	25,294	2493-2508	16	8,814.06	11.05
34	N.50	บ้านอ้อ	ปิว	น่าน	น้ำปิว	192	2522-2539	17	243.50	40.21
35	N.51	บ้านวังหิน	ท่าวังสา	น่าน	หัวน้ำสาว	774	2522-2534	13	384.57	15.76
36	N.52	บ้านดอนมูล	ปิว	น่าน	น้ำ่าง	49	2523-2535	12	72.15	46.69
37	N.53	บ้านหัวขุม	ชนมแดน	เพชรบูรณ์	คลองกุดหง	113	2522-2553	21	62.80	17.62
38	N.54	บ้านวังโป่ง	ชนมแดน	เพชรบูรณ์	คลองวังโป่ง	174	2542-2557	15	141.02	25.70
39	N.55	บ้านท่าสะเม	ชาติตระการ	พิจญุโล	น้ำภาค	971	2537-2557	21	500.02	16.33
40	N.58	บ้านหนองเมือง	นครไทย	พิจญุโล	น้ำเตือ	318	2541-2557	17	104.02	10.37
41	N.59	บ้านนาโพธิ์มาชาน	นครไทย	พิจญุโล	น้ำศาน	415	2541-2557	17	213.49	16.31
42	N.5A	ในเมือง	เมือง	พิจญุโล	แม่น้ำ่าน	25,039	2495-2557	63	7,707.04	9.76
43	N.60	บ้านหาดสองแคว	ครอน	อุตรดิตถ์	แม่น้ำ่าน	18,447	2530-2557	28	7,222.04	12.41
44	N.62	บ้านหัวข่าเนื้อ	ชาติตระการ	พิจญุโล	หัวน้ำสูง	353	2541-2557	17	143.72	12.91
45	N.63	บ้านหัวเมือง	นาบือ	น่าน	น้ำแดง	795	2531-2549	19	141.10	5.63
46	N.64	บ้านนาขวาง	เมือง	น่าน	แม่น้ำ่าน	3,476	2537-2558	22	2,639.71	24.08

ตารางที่ 3-2 ปริมาณน้ำท่าเฉลี่ยรายปี และน้ำท่ารวมทั้งปีเฉลี่ยของสถานีวัดน้ำท่าในประเทศไทย (ต่อ)

ลำดับ ที่	รหัส สถานี	ชื่อสถานี	อำเภอ	จังหวัด	ลำน้ำ	พื้นที่รับน้ำ (ตร.กม.)	ช่วงสถิติ ที่บันทึกข้อมูล	จำนวนปี ที่มีข้อมูล	ปริมาณน้ำท่า รายปีเฉลี่ย (ล้าน ลบ.ม.)	น้ำท่ารวมทั้งปีเฉลี่ย (ลิตร./วินาที/ตร.กม.)
09 กลุ่มน้ำน่าน (ต่อ)										
47	N.65	บ้านปางสา	ท่าวังผา	น่าน	ห้วยน้ำยาว	621	2539-2558	20	472.04	24.10
48	N.66	บ้านเนินลิ้น	นครไทย	พิจิตร	ห้วยจอมสิงห์	152	2531-2557	17	68.67	14.33
49	N.67	บ้านหนองไชย	ชุมแสง	นครสวรรค์	แม่น้ำน่าน	57,384	2541-2556	16	14,308.96	7.91
50	N.68	บ้านท่าตะเียน	เมือง	พิจิตร	แม่น้ำน่าน	25,018	2542-2557	15	9,027.22	11.44
51	N.6A	ท่าปลา	ท่าปลา	อุตรดิตถ์	แม่น้ำน่าน	13,173	2498-2513	16	5,651.96	13.61
52	N.7	พิจิตร	เมือง	พิจิตร	แม่น้ำน่าน	29,153	2487-2543	56	9,773.52	10.63
53	N.72	บ้านวังปลาบุญ	ทองแสนขัน	อุตรดิตถ์	คลองตรอน	-	2548-2557	10	263.49	-
54	N.73	บ้านพาดะวัน	เขาดี	เพชรบูรณ์	แม่น้ำน่าน	212	2545-2557	13	226.78	33.92
55	N.74	บ้านโคกสอด	บางกระทุ่ม	พิจิตร	แม่น้ำน่าน	25,489	2544-2557	14	10,482.75	13.04
56	N.75	บ้านท่าสี่	วังงิ้ว	น่าน	น้ำวี	2,170	2549-2558	10	2,179.60	31.85
57	N.7A	บ้านพิจิตร	เมือง	พิจิตร	แม่น้ำน่าน	27,897	2544-2557	14	12,261.46	13.94
58	N.8	บ้านบางมูลนาก	บางมูลนาก	พิจิตร	แม่น้ำน่าน	32,878	2494-2543	41	10,635.03	10.26
59	N.8A	บ้านบางมูลนาก	บางมูลนาก	พิจิตร	แม่น้ำน่าน	31,472	2544-2557	14	10,867.87	10.95
10 กลุ่มน้ำเจ้าพระยา										
1	C.1	บ้านท่าหาด	วัดสิงห์	ชัยนาท	แม่น้ำเจ้าพระยา	118,816	2448-2498	51	29,074.76	7.76
2	C.13	ห้วยเขื่อนเจ้าพระยา	สรรพยา	ชัยนาท	แม่น้ำเจ้าพระยา	117,187	2495-2556	61	14,167.36	3.83
3	C.14	อินทร์บุรี	อินทร์บุรี	สิงห์บุรี	แม่น้ำเจ้าพระยา	ทุ่งน้ำนอง	2493-2511	19	16,044.01	-
4	C.15	วัดจุฬามณี	บางบาล	พระนครศรีอยุธยา	แม่น้ำเจ้าพระยา	ทุ่งน้ำนอง	2493-2522	30	4,911.36	-
5	C.2	บ้านไม้ล้อม	เมือง	นครสวรรค์	แม่น้ำเจ้าพระยา	109,973	2499-2556	58	22,968.77	6.62
6	C.24	บ้านวังกระทู้	โคกสำโรง	สกลบุรี	แม่น้ำเจ้าพระยา	1,281	2509-2519	11	140.72	3.48
7	C.3	บ้านบางสุทธา	เมือง	สิงห์บุรี	แม่น้ำเจ้าพระยา	118,752	2544-2556	13	17,480.79	4.67
8	C.30	บ้านธมพรอง	ห้วยคต	อุทัยธานี	ห้วยขุนแก้ว	227	2526-2556	31	95.00	13.27
9	C.35	บ้านภิรม	พระนครศรีอยุธยา	พระนครศรีอยุธยา	แม่น้ำเจ้าพระยา	ทุ่งน้ำนอง	2544-2556	11	12,810.07	-
10	C.36	บ้านบางหลวงโคก	บางบาล	พระนครศรีอยุธยา	คลองบางหลวง	ทุ่งน้ำนอง	2545-2556	12	5,393.55	-
11	C.37	บ้านบางบาล	บางบาล	พระนครศรีอยุธยา	คลองบางหลวง	ทุ่งน้ำนอง	2545-2556	12	1,291.48	-
12	C.44	บ้านอินทร์บุรี	อินทร์บุรี	สิงห์บุรี	แม่น้ำเจ้าพระยา	118,510	2544-2556	11	18,440.04	4.93
13	C.7	บ้านบางแก้ว	เมือง	อ่างทอง	แม่น้ำเจ้าพระยา	ทุ่งน้ำนอง	2474-2513	39	13,038.25	-
14	C.7A	บ้านบางแก้ว	เมือง	อ่างทอง	แม่น้ำเจ้าพระยา	ทุ่งน้ำนอง	2519-2556	29	13,070.36	-
15	L.2	บ้านบางปี	เมือง	สกลบุรี	แม่น้ำสกลบุรี	ทุ่งน้ำนอง	2493-2504	11	3,825.49	-
11 กลุ่มน้ำสะแกกรัง										
1	Cl.19	บ้านดอนใหญ่	เมือง	อุทัยธานี	ห้วยจากแดด	3,455	2544-2566	13	704.99	6.47
2	Cl.4	บ้านเขาเต่า	ลาดยาว	นครสวรรค์	น้ำแม่จังก์	1,386	2518-2556	23	360.38	8.24
3	Cl.5A	บ้านปางชะค่า	ชาลุมพุกบุรี	กำแพงเพชร	น้ำแม่จังก์	977	2512-2556	43	347.22	11.27
4	Cl.5B	บ้านเขาขมบัน	ลาดยาว	นครสวรรค์	น้ำแม่จังก์	930	2531-2553	23	392.90	13.40
5	Cl.7	บ้านคลองเจริญ	แม่เปิน	นครสวรรค์	คลองโพธิ์	453	2518-2556	38	148.27	10.38
6	Cl.8	บ้านโคกผด้อย	ทับทัน	อุทัยธานี	น้ำแม่จังก์	3,207	2518-2556	12	715.33	7.07
7	Cl.9	บ้านทุ่งชัยเยี่ยม	สามโก้	อุทัยธานี	ห้วยทับเสลา	528	2520-2556	36	130.81	7.86
12 กลุ่มน้ำป่าสัก										
1	S.10	บ้านหินยาว	หล่มเก่า	เพชรบูรณ์	ห้วยน้ำสูง	269	2514-2551	19	222.83	26.27
2	S.12	บ้านวังท่าดี	หนองไผ่	เพชรบูรณ์	น้ำอ่าง	477	2522-2551	29	124.06	8.25
3	S.13	บ้านท่าเยี่ยม	อ่าสนธิ	สกลบุรี	อ่าสนธิ	357	2521-2554	34	85.85	7.63
4	S.14	บ้านท่ารวม	ชัยบาดาล	สกลบุรี	อ่าสนธิ	1,263	2523-2556	32	148.58	3.73
5	S.16	บ้านห้วย	เมืองเพชรบูรณ์	เพชรบูรณ์	ห้วยนา	65	2522-2533	12	17.75	8.66
6	S.17	บ้านฝ้ายวังบน	หล่มสัก	เพชรบูรณ์	ห้วยน้ำขุน	66	2522-2551	20	27.28	13.11
7	S.2	บ้านแก่งคอง	แก่งคอง	สระบุรี	แม่น้ำป่าสัก	14,449	2491-2550	43	2,368.49	5.20
8	S.26	ห้วยเขื่อนพระรามหก	ท่าเรือ	พระนครศรีอยุธยา	แม่น้ำป่าสัก	15,425	2528-2556	18	2,989.21	6.15
9	S.3	บ้านเขาเตี้ย	หล่มสัก	เพชรบูรณ์	แม่น้ำป่าสัก	1,037	2541-2557	13	347.20	10.62
10	S.31	บ้านเขาบ่อ	ด่านขุนทด	นครราชสีมา	อ่าพญากลาง	381	2530-2544	15	72.35	6.02
11	S.33	บ้านท่าไทรทอง	หล่มเก่า	เพชรบูรณ์	แม่น้ำป่าสัก	521	2540-2557	18	278.28	16.94
12	S.36	บ้านโนนทอง	หล่มสัก	เพชรบูรณ์	แม่น้ำป่าสัก	1,775	2542-2557	16	621.51	11.10

ตารางที่ 3-2 ปริมาณน้ำท่าเฉลี่ยรายปี และน้ำท่ารวมทั้งปีเฉลี่ยของสถานีวัดน้ำท่าในประเทศไทย (ต่อ)

ลำดับ ที่	รหัส สถานี	ชื่อสถานี	อำเภอ	จังหวัด	ลำน้ำ	พื้นที่รับน้ำ (ตร.กม.)	ช่วงสถิติ ที่บันทึกข้อมูล	จำนวนปี ที่มีข้อมูล	ปริมาณน้ำท่า รายปีเฉลี่ย (ล้าน ลบ.ม.)	น้ำท่ารวมทั้งปีเฉลี่ย (ลิตร./วินาที/ตร.กม.)
12 กลุ่มน้ำป่าสัก (ต่อ)										
13	S.39	บ้านวิบูล	ชัยนาท	สุพรรณบุรี	แม่น้ำป่าสัก	-	2544-2556	11	4,393.25	-
14	S.42	บ้านบ่อริง	วิเชียรบุรี	เพชรบูรณ์	แม่น้ำป่าสัก	-	2547-2557	11	1,574.46	-
15	S.4B	เพชรบูรณ์	เมือง	เพชรบูรณ์	แม่น้ำป่าสัก	3,459	2521-2557	23	649.81	5.96
16	S.7	มิตรภาพ	ปากช่อง	นครราชสีมา	ลำพรมลัด	177	2508-2540	33	55.35	9.92
17	S.7A	บ้านท่าระหัด	วิม้ง	สระบุรี	ลำพรมลัด	580	2546-2556	10	110.69	6.05
18	S.9	บ้านป่า	แม่กลอง	สระบุรี	แม่น้ำป่าสัก	14,233	2517-2556	40	2,464.57	5.49
13 กลุ่มน้ำท่าจีน										
1	T.11	บ้านเขาตั้ง	บ้านไร่	อุทัยธานี	ห้วยกระเจียวตอนบน	355	2543-2556	10	436.76	39.01
2	T.12A	บ้านพิภพอิน	ด่านช้าง	สุพรรณบุรี	ห้วยกระเจียวตอนล่าง	686	2543-2556	12	259.24	11.98
3	T.7	บ้านพิภพสาย	บ้านไร่	อุทัยธานี	ห้วยกระเจียว	607	2527-2541	15	116.36	6.08
14 กลุ่มน้ำแม่กลอง										
1	K.10	บ้านคู่มูม	โพธิ์โคก	กาญจนบุรี	แม่น้ำแควน้อย	6,991	2527-2557	31	6,653.75	30.18
2	K.11	บ้านวังชมนาย	ท่าม่วง	กาญจนบุรี	แม่น้ำแม่กลอง	26,449	2508-2538	31	8,376.66	10.04
3	K.11A	บ้านวังชมนาย	ท่าม่วง	กาญจนบุรี	แม่น้ำแม่กลอง	26,449	2536-2557	22	6,851.32	8.21
4	K.12	บ้านทุ่งนาบางพรอก	เมือง	กาญจนบุรี	ลำตะเพิน	2,375	2538-2557	20	254.08	3.39
5	K.13	บ้านท่าขลุ่ย	พองงามภูมิ	กาญจนบุรี	แม่น้ำแควน้อย	4,047	2509-2531	22	4,666.08	36.56
6	K.17	บ้านบ่อ	สวนผึ้ง	ราชบุรี	ลำภาชี	1,344	2522-2557	32	260.08	6.14
7	K.20	เขาวังระสา	ศรีสวัสดิ์	กาญจนบุรี	แม่น้ำแควใหญ่	11,184	2510-2522	10	3,854.99	10.93
8	K.22A	บ้านแม่น้ำน้อย	โพธิ์โคก	กาญจนบุรี	ห้วยแม่น้ำน้อย	314	2517-2533	16	309.98	31.30
9	K.22B	บ้านแม่น้ำน้อย	โพธิ์โคก	กาญจนบุรี	แม่น้ำแควน้อย	311	2532-2557	25	343.46	35.02
10	K.25	บ้านท่าเคย	บ้านคา	ราชบุรี	ลำภาชี	482	2525-2538	14	74.19	4.88
11	K.25A	บ้านคา	บ้านคา	ราชบุรี	ห้วยท่าเคย	367	2537-2557	21	65.26	5.64
12	K.27	บ้านวังใหญ่	บ่อพลอย	กาญจนบุรี	ลำตะเพิน	1,921	2513-2528	14	111.97	1.85
13	K.28	บ้านน้ำพุ	ปากท่อ	ราชบุรี	ห้วยสำนักไม้ดิ่ง	183	2521-2533	13	23.43	4.06
14	K.30	บ้านโพธิ์โคก	โพธิ์โคก	กาญจนบุรี	ห้วยน้ำเกาะ	466	2538-2557	19	288.28	19.62
15	K.31	บ้านน้ำโจน	โพธิ์โคก	กาญจนบุรี	ห้วยแม่น้ำน้อย	799	2532-2557	24	607.10	24.09
16	K.32A	บ้านบ่อ	โพธิ์โคก	กาญจนบุรี	ห้วยบ่อ	518	2527-2557	31	101.45	6.21
17	K.35	บ้านหนองบัว	เมืองกาญจนบุรี	กาญจนบุรี	แม่น้ำแควใหญ่	14,528	2528-2538	10	3,180.72	6.94
18	K.35A	บ้านหนองบัว	เมือง	กาญจนบุรี	แม่น้ำแควใหญ่	14,444	2539-2557	19	5,062.14	11.11
19	K.36	บ้านท่ามะนาว	เมืองกาญจนบุรี	กาญจนบุรี	แม่น้ำแควใหญ่	11,685	2528-2549	21	3,737.83	10.14
20	K.37	บ้านวังเย็น	เมือง	กาญจนบุรี	แม่น้ำแควน้อย	10,557	2528-2557	30	7,558.68	22.70
21	K.38A	บ้านหนองบาง	พองงามภูมิ	กาญจนบุรี	ห้วยอินขันธ์	122	2543-2557	15	41.92	10.90
22	K.39	บ้านอจิติ	พองงามภูมิ	กาญจนบุรี	ห้วยอจิติ	51	2539-2557	18	23.65	14.70
23	K.4	ท่าม่วง	ท่าม่วง	กาญจนบุรี	แม่น้ำแม่กลอง	26,441	2482-2512	23	12,530.62	15.03
24	K.50	บ้านหินแหลม	พองงามภูมิ	กาญจนบุรี	ห้วยไทร	123	2539-2557	19	35.58	9.17
25	K.53	บ้านศรีมงคล	โพธิ์โคก	กาญจนบุรี	แม่น้ำแควน้อย	308	2535-2557	23	43.83	4.51
26	K.54	บ้านอินขันธ์	พองงามภูมิ	กาญจนบุรี	แม่น้ำแควน้อย	4,774	2539-2557	19	6,321.68	41.99
27	K.58	บ้านปากแดง	โพธิ์โคก	กาญจนบุรี	แม่น้ำแควน้อย	-	2549-2557	9	7,640.06	-
28	K.6	แม่เจ็ย	ศรีสวัสดิ์	กาญจนบุรี	แม่น้ำแควใหญ่	10,001	2500-2515	14	4,738.40	15.02
29	K.60	บ้านขลุ่ย	พองงามภูมิ	กาญจนบุรี	ห้วยขลุ่ย	128	2543-2557	15	54.74	13.56
30	K.61	บ้านท่ากั้นตะโก	จอมกึ่ง	ราชบุรี	ลำภาชี	1,844	2546-2557	11	376.70	6.48
31	K.8	บ้านน้ำ	ท่าม่วง	กาญจนบุรี	แม่น้ำแม่กลอง	26,421	2500-2511	12	11,691.29	14.03
32	K.9	วังโพธิ์	โพธิ์โคก	กาญจนบุรี	แม่น้ำแควน้อย	6,902	2506-2516	10	6,058.02	27.83
15 กลุ่มน้ำปราจีนบุรี										
1	Kgt.10	บ้านวังศิษย์	เมือง	สระแก้ว	คลองพระค้ำฟ้า	2,482	2526-2547	20	861.54	11.01
2	Kgt.12	บ้านกึ่ง	เมือง	สระแก้ว	คลองพระปรัง	1,478	2510-2556	46	600.33	12.88
3	Kgt.13	บ้านนางสีง	กบินทร์บุรี	ปราจีนบุรี	แม่น้ำปราจีนบุรี	5,347	2510-2539	29	1,964.26	11.65
4	Kgt.13A	บ้านโนนสุขภูมิ	กบินทร์บุรี	ปราจีนบุรี	คลองพระปรัง	4,906	2542-2556	15	1,757.13	11.36
5	Kgt.14	บ้านทุ่งแม่	นาดี	ปราจีนบุรี	คลองยาง	354	2511-2556	45	135.77	12.16
6	Kgt.15	บ้านแม่หินสอ	นาดี	ปราจีนบุรี	ห้วยโธม	789	2511-2556	45	370.45	14.89

ตารางที่ 3-2 ปริมาณน้ำท่าเฉลี่ยรายปี และน้ำท่ารวมทั้งปีเฉลี่ยของสถานีวัดน้ำท่าในประเทศไทย (ต่อ)

ลำดับ ที่	รหัส สถานี	ชื่อสถานี	อำเภอ	จังหวัด	ลำน้ำ	พื้นที่รับน้ำ (ตร.กม.)	ช่วงสถิติ ที่บันทึกข้อมูล	จำนวนปี ที่มีข้อมูล	ปริมาณน้ำท่า รายปีเฉลี่ย (ล้าน ลบ.ม.)	น้ำท่ารวมทั้งปีเฉลี่ย (ลิตร/วินาที/ตร.กม.)
15 กลุ่มน้ำปราจีนบุรี (ต่อ)										
7	Kgt.15A	บ้านแม่พันสอ	กบินทร์บุรี	ปราจีนบุรี	แม่น้ำทูลุมาน	548	2526-2556	30	379.25	21.94
8	Kgt.22	บ้านสร้าง	บ้านสร้าง	ปราจีนบุรี	แม่น้ำปราจีนบุรี	ทุ่งน้ำนอง	2510-2530	20	6,289.02	-
9	Kgt.24	บ้านท่าสอ	ประจันตคาม	ปราจีนบุรี	แม่น้ำประจันตคาม	121	2518-2528	11	170.16	44.59
10	Kgt.27	บ้านคลองยาง	ปากพลี	นครนายก	คลองยาง	45	2526-2541	16	48.50	34.18
11	Kgt.29	บ้านประดง	โพนน้ำร้อน	จันทบุรี	คลองพระสพิง	61	2529-2544	11	54.57	28.37
12	Kgt.3	บ้านกบินทร์บุรี	กบินทร์บุรี	ปราจีนบุรี	แม่น้ำปราจีนบุรี	7,425	2526-2556	31	3,342.57	14.28
13	Kgt.33	บ้านหนองแวน	นาดี	ปราจีนบุรี	แควน้ำใส	617	2544-2556	12	579.68	29.79
14	Kgt.9	บ้านชาวมรรจ	ชาวมรรจ	สระแก้ว	คลองพระสพิง	2,264	2513-2556	36	856.97	12.00
16 กลุ่มน้ำบางปะกง										
1	Kgt.18	บ้านท่ากลอย	ท่าตะเียบ	ฉะเชิงเทรา	คลองสีต	1,078	2512-2546	35	266.89	7.85
2	Kgt.19	บ้านใหม่	พนัสนิคม	ชลบุรี	คลองหลวง	473	2508-2545	37	113.83	7.63
3	Kgt.25	บ้านจำปาจาม	สนามชัยเขต	ฉะเชิงเทรา	คลองท่าลาด	243	2521-2532	10	68.34	8.92
4	Ny.1	เขาคะเช็ชฌ	เมือง	นครนายก	แม่น้ำนครนายก	520	2498-2515	18	861.69	52.55
5	Ny.1B	บ้านเขาบางหวาย	เมือง	นครนายก	แม่น้ำนครนายก	521	2517-2556	30	713.43	43.42
6	Ny.3	บ้านป่าชะ	บ้านนา	นครนายก	คลองบ้านนา	203	2520-2556	34	132.64	20.72
7	Ny.4	น้ำตมทวนรก	เมือง	ปราจีนบุรี	คลองฉะอูบ	128	2530-2556	24	261.48	64.78
8	Ny.6	บ้านชอม	แม่กลอย	สระบุรี	คลองบ้านนา	126	2532-2556	21	69.98	17.61
17 กลุ่มน้ำโดนเสนาบ										
1	TL3	บ้านโป่งยายเหลียง	โพนน้ำร้อน	จันทบุรี	คลองพระพุทธ	71	2529-2548	20	68.23	30.47
2	TL4	บ้านคลองตาแดง	โพนน้ำร้อน	จันทบุรี	คลองตาแดง	86	2530-2556	25	108.71	40.08
3	TL6	บ้านทุ่งม่วง	โพนน้ำร้อน	จันทบุรี	คลองทุ่งม่วง	42	2530-2556	25	24.39	18.41
18 กลุ่มน้ำชายฝั่งทะเลตะวันออก										
1	Z.1	วัดไม้ล้อม	บ้านค่าย	ระยอง	คลองใหญ่	1,255	2488-2502	15	441.14	11.15
2	Z.10	บ้านศรีบัวทอง	เขาฉก	ตราด	คลองใหญ่	779	2514-2556	27	1,914.29	77.92
3	Z.11	บ้านเขาจิก	มาดง	ระยอง	คลองประแสร์	1,236	2532-2556	24	563.29	14.45
4	Z.13	บ้านปึก	มะขาม	จันทบุรี	แม่น้ำจันทบุรี	647	2513-2556	41	892.89	43.76
5	Z.14	บ้านฉก	มะขาม	จันทบุรี	คลองพาด	229	2529-2556	28	493.27	68.30
6	Z.15	บ้านปากแพรก	ปลวกแดง	ระยอง	คลองใหญ่	242	2526-2548	23	72.26	9.47
7	Z.16	บ้านระยอง	มาดง	ระยอง	บ้านระยอง	41	2522-2531	10	43.91	33.96
8	Z.18	บ้านเจ้าสอ	เขาชะเมา	ระยอง	คลองโกล	201	2527-2556	29	112.48	17.74
9	Z.21	บ้านโป่งระสีน	มะขาม	จันทบุรี	คลองหินลาด	78	2527-2556	28	196.09	79.72
10	Z.28	บ้านขุนทอง	แม่หวางแมว	จันทบุรี	คลองโคกคอกอน	280	2529-2556	28	126.61	14.34
11	Z.30	บ้านหนองบัว	เขาฉก	ตราด	คลองระดอง	316	2542-2556	14	728.52	73.11
12	Z.33	บ้านหัวคลองคาง	บางละมุง	ชลบุรี	หัวคลองคาง	55	2517-2543	26	128.15	73.88
13	Z.38	บ้านเขาโพน	เมือง	ระยอง	คลองพันนา	150	2536-2556	19	77.03	16.28
14	Z.4	บ้านหนองมะปริง	บ้านค่าย	ระยอง	คลองหนองปลาไหล	429	2510-2527	18	127.38	9.42
15	Z.42	บ้านประมาต	แม่หวางแมว	จันทบุรี	คลองประมาต	451	2543-2556	12	235.64	16.57
16	Z.43	บ้านหินผาลัง	แม่หวางแมว	จันทบุรี	คลองหินผาลัง	4	2540-2556	14	9.16	72.64
17	Z.45	บ้านคอแล	บ่อไร่	ตราด	คลองแม่	58	2542-2556	14	173.35	94.77
18	Z.46	บ้านคอแล	บ่อไร่	ตราด	คลองแม่	92	2544-2556	13	257.66	88.81
19	Z.47	บ้านคลองยายไท	แม่หวางแมว	จันทบุรี	คลองพราญญู	27	2544-2556	13	53.31	62.61
20	Z.5	บ้านยางงาม	มาดง	ระยอง	คลองประแสร์	1,164	2510-2533	22	458.73	12.50
21	Z.7	บ้านทับทิม	ท่าใหม่	จันทบุรี	คลองโคก	1,318	2508-2528	21	883.03	21.24
19 กลุ่มน้ำเพชรบุรี										
1	B.1	บ้านไร่ตะเียบ	เมือง	เพชรบุรี	แม่น้ำเพชรบุรี	4,188	2485-2493	35	1,092.17	8.27
2	B.10	ตลาดท่าเสา	ท่าเสา	เพชรบุรี	แม่น้ำเพชรบุรี	4,076	2528-2558	31	498.30	3.88
3	B.11	บ้านจะโปรง	หนองหญ้าปล้อง	เพชรบุรี	หัวแม่ประจันต์	460	2543-2558	15	77.12	5.32
4	B.1A	บ้านไร่ตะเียบ	เมือง	เพชรบุรี	แม่น้ำเพชรบุรี	4,188	2506-2542	35	419.57	3.18

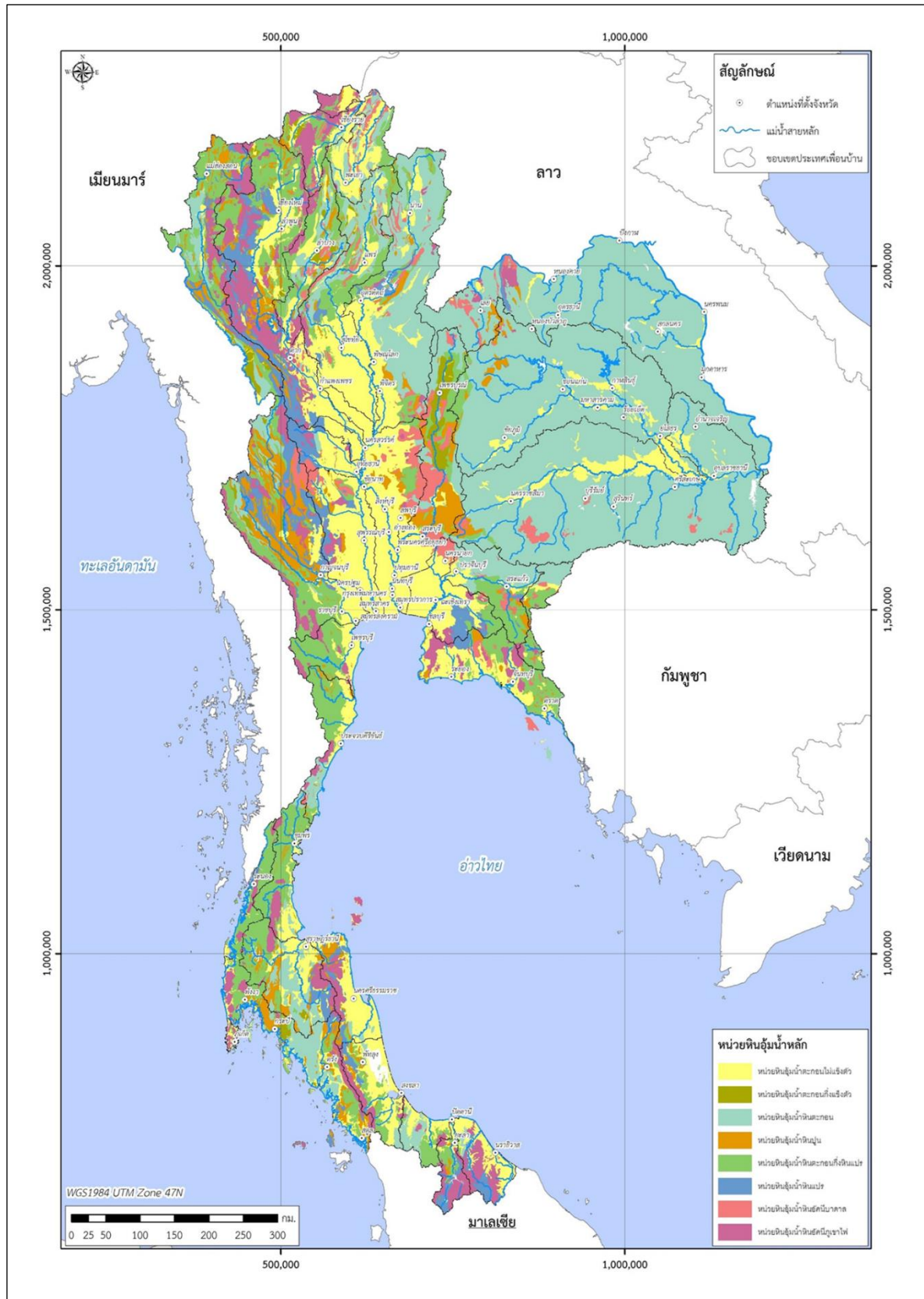
ตารางที่ 3-2 ปริมาณน้ำท่าเฉลี่ยรายปี และน้ำท่ารวมทั้งปีเฉลี่ยของสถานีวัดน้ำท่าในประเทศไทย (ต่อ)

ลำดับ ที่	รหัส สถานี	ชื่อสถานี	อำเภอ	จังหวัด	ลำน้ำ	พื้นที่รับน้ำ (ตร.กม.)	ช่วงสถิติ ที่บันทึกข้อมูล	จำนวนปี ที่มีข้อมูล	ปริมาณน้ำท่า รายปีเฉลี่ย (ล้าน ลบ.ม.)	น้ำท่ารวมทั้งปีเฉลี่ย (ลิตร/วินาที/ตร.กม.)
19 กลุ่มน้ำเพชรบุรี (ต่อ)										
5	B.2	บ้านท่าอิฐ	ท่าช้าง	เพชรบุรี	แม่น้ำเพชรบุรี	4,060	2473-2491	19	972.34	7.59
6	B.3	บ้านสองพี่น้อง	แม่กระจ่าง	เพชรบุรี	แม่น้ำเพชรบุรี	2,220	2497-2546	45	964.05	13.77
7	B.3A	บ้านสองพี่น้อง	แม่กระจ่าง	เพชรบุรี	แม่น้ำเพชรบุรี	2,220	2511-2558	48	992.44	14.18
8	B.5	บ้านวังนก	ท่าช้าง	เพชรบุรี	แม่น้ำเพชรบุรี	2,207	2505-2534	28	885.76	12.73
9	B.6	สะพานทางหลวง	แม่กระจ่าง	เพชรบุรี	ห้วยแม่ประจันต์	1,003	2509-2552	42	176.90	5.59
10	B.7	บ้านหนองบัว	ท่าช้าง	เพชรบุรี	ห้วยแม่ประจันต์	846	2510-2531	22	131.94	4.95
11	B.8	บ้านทะเลน้อย	ท่าช้าง	เพชรบุรี	ห้วยผาก	264	2516-2545	30	31.80	3.82
12	B.8A	บ้านโพธิ์	ท่าช้าง	เพชรบุรี	ห้วยผาก	301	2521-2558	38	35.05	3.69
13	B.9	บ้านสระเตี้ย	ท่าช้าง	เพชรบุรี	แม่น้ำเพชรบุรี	2,617	2546-2558	13	1,073.57	13.01
20 กลุ่มน้ำชายฝั่งทะเลประจวบคีรีขันธ์										
1	GL.10	บ้านหนองหญ้าปล้อง	บางสะพาน	ประจวบคีรีขันธ์	คลองมูตร	113	2523-2558	35	45.55	12.78
2	GL.11	บ้านช้างเผือก	บางสะพานน้อย	ประจวบคีรีขันธ์	คลองใหญ่	61	2523-2558	36	32.20	16.74
3	GL.15	บ้านสวนสนห้วยทราย	เมือง	ประจวบคีรีขันธ์	ห้วยทราย	25	2540-2558	19	5.08	6.44
4	GL.16	บ้านหินจวง	เมือง	ประจวบคีรีขันธ์	คลองหินจวง	48	2540-2557	18	13.66	9.02
5	GL.17	บ้านห้วยยาง	ทิวสะแก	ประจวบคีรีขันธ์	ห้วยยาง	48	2540-2558	19	14.28	9.43
6	GL.18	บ้านจะระบง	ทิวสะแก	ประจวบคีรีขันธ์	คลองจะระบง	88	2530-2558	29	34.19	12.32
7	GL.19	บ้านอ่างทอง	ทิวสะแก	ประจวบคีรีขันธ์	คลองอ่างทอง	61	2536-2557	22	12.96	6.74
8	GL.6	บ้านไร่ใน	บางสะพาน	ประจวบคีรีขันธ์	คลองบางสะพานใหญ่	37	2522-2535	14	16.59	14.22
9	GL.7	บ้านวิเชียร	บางสะพาน	ประจวบคีรีขันธ์	คลองบางสะพานใหญ่	346	2523-2545	23	175.69	16.10
10	GL.8	บ้านไร่คลอง	เมือง	ประจวบคีรีขันธ์	คลองหัวโพ	44	2540-2553	14	10.12	7.29
11	GL.9	บ้านกลาง	ทิวสะแก	ประจวบคีรีขันธ์	แม่น้ำทิวสะแก	125	2523-2558	36	28.68	7.28
12	Ky.2	บ้านไม้ไผ่สัง	กุยบุรี	ประจวบคีรีขันธ์	คลองกุย	92	2522-2544	23	9.55	3.29
13	Ky.3	บ้านคูแม่	กุยบุรี	ประจวบคีรีขันธ์	แม่น้ำกุยบุรี	537	2541-2557	17	87.78	5.18
14	Pr.3A	เขื่อนปราณบุรี	ปราณบุรี	ประจวบคีรีขันธ์	แม่น้ำปราณบุรี	2,067	2512-2531	18	314.56	4.83
21 กลุ่มน้ำชายฝั่งทะเลภาคใต้ฝั่งตะวันออก										
1	X.101	บ้านน้ำขา	สิงหนคร	นครศรีธรรมราช	คลองท่าขน	95	2519-2537	18	146.02	48.74
2	X.103	บ้านโพธิ์	ไชยา	สุราษฎร์ธานี	คลองตะเคียน	180	2521-2554	34	121.93	21.48
3	X.104	บ้านท่าข้าม	ท่าชนะ	สุราษฎร์ธานี	คลองท่าชนะ	354	2521-2548	28	276.51	24.77
4	X.105	บ้านไม้สี่ย	ชะอวด	นครศรีธรรมราช	คลองชะอวด	155	2522-2549	28	110.45	22.60
5	X.106	บ้านพังก	ไชยา	สุราษฎร์ธานี	คลองไชยา	309	2521-2548	28	135.92	13.95
6	X.119A	บ้านป่าแฉะ	สุโขทัย	นราธิวาส	แม่น้ำโกล	1,358	2531-2549	14	1,748.61	40.83
7	X.121	บ้านหนองเกาะ	แว้ง	นราธิวาส	แม่น้ำโกล	43	2524-2550	27	113.48	83.68
8	X.149	บ้านห้วยนา	บพิตำ	นครศรีธรรมราช	คลองมาลาย	469	2527-2549	23	630.48	42.63
9	X.158	บ้านวังครก	ท่าชนะ	สุราษฎร์ธานี	คลองท่าชนะ	1,819	2533-2556	24	1,494.93	26.06
10	X.159	บ้านท่าโรง	สุโขทัย	นราธิวาส	แม่น้ำโกล	ทุ่งน้ำนอง	2527-2545	18	74.04	-
11	X.165	บ้านหนองพล	พรหมคีรี	นครศรีธรรมราช	คลองในเขียว	25	2532-2549	18	74.65	94.69
12	X.167	บ้านสาละ	ร่อนพิบูลย์	นครศรีธรรมราช	คลองสาละ	268	2532-2549	18	313.35	37.08
13	X.168	บ้านท่าบึง	กาบัง	ยะลา	คลองเทพา	315	2530-2549	20	217.10	21.85
14	X.180	สะพานเทศบาล 2	เมือง	สุราษฎร์ธานี	คลองท่าชนะ	2,045	2538-2556	13	1,358.35	21.06
15	X.184	บ้านชากอ	ศรีสาคร	นราธิวาส	แม่น้ำสาบรี	1,167	2539-2550	11	2,783.18	75.62
16	X.27	บ้านห้วยกริง	เทพา	สงขลา	คลองเทพา	1,557	2503-2518	16	636.30	12.96
17	X.42	บ้านป่าแก	นาทวี	สงขลา	คลองนาทวี	443	2519-2531	13	174.28	12.47
18	X.45	วัดสายทอง (บ้านยาง)	ริ้วผาง	นราธิวาส	แม่น้ำสาบรี	1,493	2525-2538	14	2,840.49	60.33
19	X.46	บ้านท่าข้าม	ท่าชนะ	สุราษฎร์ธานี	คลองจรูญ	751	2528-2548	21	760.25	32.10
20	X.53	บ้านเขื่อนจรูญ	เมือง	สุราษฎร์ธานี	คลองจรูญ	223	2515-2533	18	302.07	42.95
21	X.53A	บ้านวังไผ่	เมือง	สุราษฎร์ธานี	คลองจรูญ	305	2535-2556	22	352.09	36.61
22	X.55	บ้านท่าใหญ่	สาบรี	นครศรีธรรมราช	คลองท่าดี	105	2510-2548	32	232.51	70.22
23	X.64	บ้านท่ามะ	ท่าชนะ	สุราษฎร์ธานี	คลองท่ามะ	957	2516-2556	38	568.17	18.83
24	X.70	บ้านวังทอง	เมือง	นครศรีธรรมราช	คลองบ้านศาล	39	2510-2549	33	59.39	48.29

ตารางที่ 3-2 ปริมาณน้ำท่าเฉลี่ยรายปี และน้ำท่ารวมทั้งปีเฉลี่ยของสถานีวัดน้ำท่าในประเทศไทย (ต่อ)

ลำดับ ที่	รหัส สถานี	ชื่อสถานี	อำเภอ	จังหวัด	ลำน้ำ	พื้นที่รับน้ำ (ตร.กม.)	ช่วงสถิติ ที่บันทึกข้อมูล	จำนวนปี ที่มีข้อมูล	ปริมาณน้ำท่า รายปีเฉลี่ย (ล้าน ลบ.ม.)	น้ำท่ารวมทั้งปีเฉลี่ย (ลิตร/วินาที/ตร.กม.)
21 กลุ่มน้ำชายฝั่งทะเลภาคใต้ฝั่งตะวันออก (ต่อ)										
25	X.73	บ้านต้นพยอม	ระแงะ	นราธิวาส	คลองต้นพยอม	336	2529-2550	21	609.61	57.53
22 กลุ่มน้ำคาบิ										
1	X.102A	บ้านทางข้าม	ทุ่งใหญ่	นครศรีธรรมราช	แม่น้ำตาปี	152	2520-2537	17	95.82	19.99
2	X.163	บ้านฉะบวทพวน	ฉวาง	นครศรีธรรมราช	แม่น้ำตาปี	97	2530-2545	16	177.73	58.10
3	X.36	บ้านท่าเขนอน	ศรีรัฐนิคม	สุราษฎร์ธานี	คลองชุมหวง	3,012	2532-2548	17	3,654.13	38.47
4	X.37A	บ้านย่านดินแดน	พระแสง	สุราษฎร์ธานี	แม่น้ำตาปี	5,200	2512-2546	35	3,848.32	23.47
5	X.38	บ้านยี่หลอน	บ้านตาขุน	สุราษฎร์ธานี	คลองชุมหวง	2,690	2507-2517	11	4,634.80	54.64
6	X.39	บ้านเขาพิง	ศรีรัฐนิคม	สุราษฎร์ธานี	คลองแสง	1,437	2507-2526	20	2,977.33	65.70
7	X.57	บ้านคลองยม	พนม	สุราษฎร์ธานี	คลองศก	8	2515-2527	11	24.93	98.81
8	X.58	บ้านกลางทาม	พนม	สุราษฎร์ธานี	คลองศก	312	2515-2529	15	777.97	79.07
9	X.68	บ้านท่าเตียน	ศรีรัฐนิคม	สุราษฎร์ธานี	คลองชุมหวง	4,415	2512-2530	14	5,046.76	36.25
10	X.81A	บ้านนาสาร	บ้านนาสาร	สุราษฎร์ธานี	คลองฉวาง	220	2533-2546	14	203.72	29.36
11	X.99	บ้านเวียงสา	เวียงสา	สุราษฎร์ธานี	คลองตาน	62	2518-2531	14	85.09	43.52
23 กลุ่มน้ำทะเลสาบสงขลา										
1	X.109	บ้านควนอินทโม	ตะโหมด	พัทลุง	คลองบางแก้ว	133	2522-2549	28	198.82	47.40
2	X.111	บ้านโพธิ์	สะเตกา	สงขลา	คลองสะเตกา	256	2522-2551	30	120.24	14.89
3	X.112	บ้านปริก	สะเตกา	สงขลา	คลองรุ่งตะมา	493	2522-2549	19	187.10	12.03
4	X.113	บ้านทุ่งปราว	สะเตกา	สงขลา	คลองรุ่งตะมา	129	2522-2556	35	57.45	14.12
5	X.129	บ้านฮีด	บางแก้ว	พัทลุง	คลองฮีด	332	2526-2548	23	328.15	31.34
6	X.14	เขาคอนงช้าง	หาดใหญ่	สงขลา	คลองวาด	15	2496-2514	18	25.66	54.25
7	X.170	บ้านคลองลำ	ศรีนครินทร์	พัทลุง	คลองลำ	269	2532-2556	25	391.70	46.17
8	X.173	บ้านคลองมะ	สะเตกา	สงขลา	คลองรุ่งตะมา	982	2533-2548	15	477.22	15.41
9	X.44	บ้านหาดใหญ่ใน	หาดใหญ่	สงขลา	คลองรุ่งตะมา	1,740	2510-2556	37	867.80	15.81
10	X.67	บ้านท่าแม่เพชร	รัษฎา	สงขลา	คลองรัษฎา	272	2510-2545	36	171.25	19.96
11	X.68	บ้านท่าแค	เมือง	พัทลุง	คลองท่าแค	ทุ่งน้ำนอง	2515-2548	33	143.38	-
12	X.69	บ้านทิวไผ่	รัษฎา	สงขลา	คลองทิวไผ่	ทุ่งน้ำนอง	2510-2531	21	70.98	-
13	X.71	บ้านควนลัง 3	หาดใหญ่	สงขลา	คลองรุ่งตะมา	127	2510-2543	33	97.20	24.27
14	X.90	บ้านบางศาลา	หาดใหญ่	สงขลา	คลองรุ่งตะมา	1,562	2514-2556	43	775.82	15.75
24 กลุ่มน้ำปัตตานี										
1	X.40	บ้านตลาดเก่า	เมือง	ยะลา	แม่น้ำปัตตานี	3,295	2507-2527	21	2,480.21	23.87
2	X.40A	บ้านท่าสาป	เมือง	ยะลา	แม่น้ำปัตตานี	3,288	2532-2548	17	2,753.37	26.55
3	X.72	บ้านสาแหร	ยะหา	ยะลา	คลองยะหา	382	2510-2522	13	197.13	16.36
4	X.77A	บ้านเขือรามัน	บันนังสตา	ยะลา	แม่น้ำปัตตานี	2,237	2539-2548	10	1,743.78	24.72
25 กลุ่มน้ำชายฝั่งทะเลภาคใต้ฝั่งตะวันตก										
1	X.107	บ้านคลองซี	วังวิเศษ	ตรัง	คลองซี	248	2521-2532	12	210.51	26.92
2	X.108	บ้านรอมเมือง	สิเกา	ตรัง	คลองมะเขาสใหม่	57	2522-2531	10	37.04	20.61
3	X.110	บ้านทุ่งจี่	ห้วยยอด	ตรัง	แม่น้ำตรัง	229	2522-2532	11	199.05	27.56
4	X.128A	บ้านวังยี่	นาโยง	ตรัง	แม่น้ำตรัง	75	2527-2555	22	59.51	25.16
5	X.139	บ้านลำคลอง (2)	ปะเหลียน	ตรัง	คลองปะเหลียน	153	2526-2550	25	254.52	52.75
6	X.150	บ้านวังพระเมียน	ละงู	สตูล	คลองละงู	552	2527-2557	31	659.98	37.91
7	X.16A	บ้านน้ำร้อน	เมือง	สตูล	คลองโตน	62	2503-2512	10	73.80	37.75
8	X.187	บ้านหินห่าน	ตะกั่วป่า	พังงา	คลองตะกั่วป่า	539	2539-2549	11	1,768.73	104.06
9	X.189	บ้านทอน	ฉวาง	ภูเก็ต	คลองฉวาง	42	2540-2549	10	42.45	32.06
10	X.191	ร.ศ.ศรีภูมิ	เมือง	ภูเก็ต	คลองบางใหญ่	55	2540-2549	10	45.70	26.40
11	X.56	บ้านท่าประตู่	ห้วยยอด	ตรัง	แม่น้ำตรัง	1,801	2509-2556	46	1,227.13	21.61

ตารางที่ 3-2 ปริมาณน้ำท่าเฉลี่ยรายปี และน้ำท่ารวมทั้งปีเฉลี่ยของสถานีวัดน้ำท่าในประเทศไทย (ต่อ)

รูปที่ 4-1 แผนที่อุทกธรณีวิทยาประเทศไทย (ดัดแปลงจาก แผนที่อุทกธรณีวิทยาประเทศไทย 1:100,000)

ที่มา: กรมทรัพยากรน้ำบาดาล

โดยรายละเอียดของลักษณะอุทกธรณีวิทยา รวมถึงคุณภาพและปริมาณน้ำใต้ดินในลุ่มน้ำมูลจากแผนที่อุทกธรณีวิทยา มาตราส่วน 1:100,000 (รูปที่ 4-2) ลักษณะอุทกธรณีวิทยาและน้ำใต้ดินของลุ่มน้ำปิงนั้น ส่วนใหญ่ประกอบไปด้วย ชั้นหินอุ้มน้ำที่เป็นชั้นตะกอนร่วน และหินแข็ง สามารถพัฒนาให้เป็นชั้นน้ำบาดาลระดับปานกลางถึงระดับคุณภาพดีได้ โดยสามารถแบ่งหมวดหินอุ้มน้ำ (Aquifer) ต่าง ๆ ในพื้นที่ศึกษาออกมาได้ดังต่อไปนี้

Qfd: ชั้นหินอุ้มน้ำตะกอนน้ำพา ประกอบไปด้วย กรวด ทราย ทรายแป้ง และดินเหนียว ที่สะสมตัวอยู่ในที่ราบลุ่มน้ำหลาก และบริเวณแนวคดโค้งของทางน้ำ ให้น้ำอยู่ในเกณฑ์ 2 ลบ.ม./ชม ถึงมากกว่า 20 ลบ.ม./ชม มีคุณภาพน้ำในเกณฑ์ดี

Qcl: ชั้นหินอุ้มน้ำตะกอนเศษหินเชิงเขา ประกอบด้วยกรวด ทราย และเศษหิน ซึ่งเกิดจากการผุพังของหิน และบริเวณที่เนื้อหินผุ ตะกอนเศษหินเชิงเขาจะรับน้ำโดยตรงจากน้ำฝนที่ตกลงมา ให้น้ำอยู่ในเกณฑ์น้อยกว่า 2 ลบ.ม./ชม คุณภาพน้ำอยู่ในเกณฑ์ดี

Qyt: ชั้นหินอุ้มน้ำตะกอนตะกอนน้ำยุคใหม่ ตะกอนส่วนใหญ่ประกอบด้วยดินเหนียวและทรายละเอียด โดยมีชั้นกรวดทรายแทรกเป็นชั้นบางๆ พบมากในบริเวณที่เป็นแอ่ง ให้น้ำอยู่ในเกณฑ์ 10 - 20 ลบ.ม./ชม คุณภาพน้ำดี ยกเว้นบริเวณอำเภอเก้าเลี้ยวจนถึงนครสวรรค์คุณภาพน้ำอยู่ในเกณฑ์ปานกลางจนถึงระดับต่ำ

Qot: ชั้นหินอุ้มน้ำตะกอนตะกอนน้ำยุคเก่า ประกอบด้วยชั้นของกรวดทรายและดินเหนียวเกิดสลับกันเป็นชั้นหนา ชั้นหินหน่วยนี้ปกติจะประกอบด้วยชั้นหินอุ้มน้ำหลายชั้นสลับกัน ให้น้ำอยู่ในเกณฑ์ 2 - 20 ลบ.ม./ชม คุณภาพน้ำอยู่ในเกณฑ์ดี

TRC: ชั้นหินอุ้มน้ำหินคาร์บอนเนตอายุไทรแอสซิก หินปูนชุดนี้จะถูกปิดทับด้วยดินเหนียว กรวดทราย และศิลาแลงแหล่งน้ำบาดาลในหินปูนให้น้ำอยู่ในเกณฑ์ 2 - 20 ลบ.ม./ชม เช่นบริเวณอำเภอสบเมย คุณภาพน้ำอยู่ในเกณฑ์ดีและปานกลาง

PC: ชั้นหินอุ้มน้ำหินคาร์บอนเตยุคเพอร์เมียน เป็นกลุ่มหินปูนเนื้อแน่นหรือหินปูนที่มีลักษณะเป็นชั้นๆ มีสีเทาถึงเทาเข้ม และมีกระเปาะหินเชิร์ตแทรกสลับ บางส่วนมีชั้นหินดินดานแทรกสลับอยู่ด้วย น้ำถูกเก็บอยู่ในช่องว่างตามรอยแตก เกณฑ์การให้น้ำ 10 -20 ลบ.ม/ชม. มีคุณภาพน้ำอยู่ในเกณฑ์ปานกลาง

PCms: ชั้นหินอุ้มน้ำหินชั้นกึ่งแปรรายูเพอร์เมียน คาร์บอนิเฟอรัสชั้นหินอุ้มน้ำหินชั้นกึ่งแปรรายูเพอร์เมียน คาร์บอนิเฟอรัส ประกอบด้วย หินตะกอนกึ่งแปรรายูเพอร์เมียน หินโคลนปนกรวด หินดินดาน หินทราย และหินควอร์ตไซต์ น้ำบาดาลกักเก็บอยู่ภายในช่องว่างตามรอยแตก รอยแยก รอยเลื่อน และรอยต่อระหว่างชั้นหิน ให้น้ำอยู่ในเกณฑ์น้อยกว่า 2 ลบ.ม./ชม คุณภาพน้ำอยู่ในเกณฑ์ดี

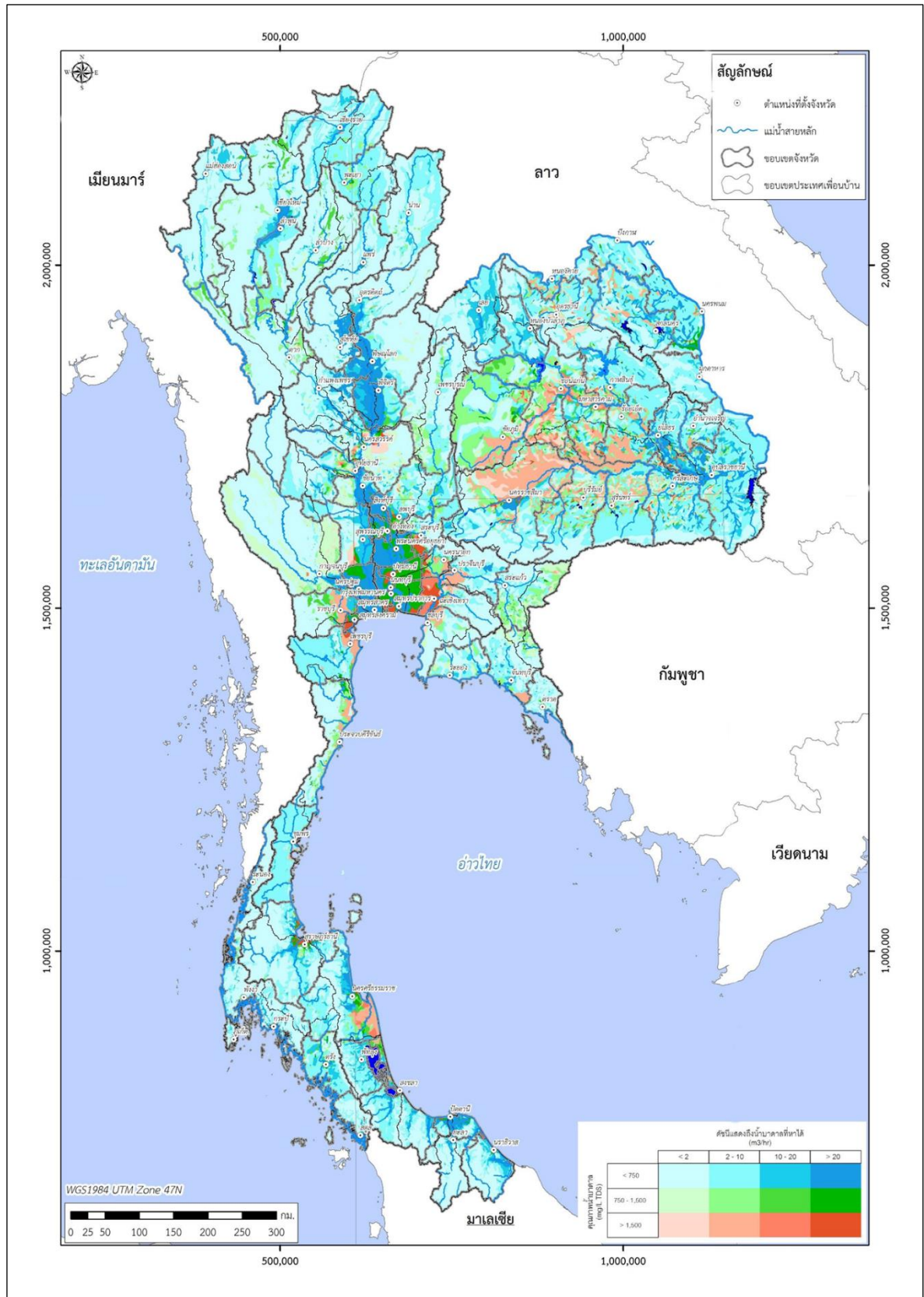
Cms: ชั้นหินอุ้มน้ำชั้นหินกึ่งแปรรายูคาร์บอนิเฟอรัส ชั้นหินให้น้ำดังกล่าวประกอบด้วย หินทรายเนื้อกรวด หินโคลนเนื้อกรวด หินทราย หินทรายแป้ง หินควอร์ตไซต์ หินฮอว์นเฟล หินฟิลไลต์ และหินชีสต์ น้ำบาดาลกักเก็บอยู่ภายในช่องว่างตามรอยแตก รอยแยก รอยเลื่อน และรอยต่อระหว่างชั้นหิน ให้น้ำอยู่ในเกณฑ์น้อยกว่า 2 ลบ.ม./ชม เว้นที่อำเภอบ้านธิให้น้ำในเกณฑ์ 2 - 10 ลบ.ม./ชม คุณภาพน้ำอยู่ในเกณฑ์ดี

SDmm: ชั้นน้ำหินแปรอายุไซลูเรียน-ดีโวเนียนประกอบด้วยหินควอร์ตซ์-ชีสต์ หินไม่ก้ำ-ชีสต์ หินควอร์ตไซต์ หินฟิลไลต์ และหินอ่อน น้ำบาดาลถูกกักเก็บอยู่บริเวณรอยแตก รอยแยก ระบายรอยเลื่อนและบริเวณหินผุ ให้น้ำอยู่ในเกณฑ์น้อยกว่า 2 ลบ.ม./ชม คุณภาพน้ำอยู่ในเกณฑ์ดี

Emm: ชั้นหินอุ้มน้ำหินแปรอายุแคมเบรียน และหินแปรอายุแคมเบรียนในกลุ่มตะรุเตา จำพวก หินไนส์ หินชีสต์ และหินแคลก์ - ซิลิเกต น้ำบาดาลถูกกักเก็บอยู่ภายในช่องว่างตามรอยแตก รอยแยก รอยเลื่อน และรอยต่อระหว่างชั้นหิน โดยทั่วไปให้น้ำได้ในเกณฑ์น้อยกว่า 2 ลบ.ม./ชม. เว้นที่อำเภอต๋อยแต่ให้ปริมาณน้ำมากกว่า 20 ลบ.ม./ชม คุณภาพน้ำอยู่ในเกณฑ์ดี

PEmm: หินแปรอายุพรีแคมเบรียนในกลุ่มหินลานสาง จำพวกหินไนส์ หินชีสต์ และหินแคลก์ - ซิลิเกต น้ำบาดาลถูกกักเก็บอยู่ภายในช่องว่างตามรอยแตก รอยแยก รอยเลื่อน และรอยต่อระหว่างชั้นหิน โดยทั่วไปให้น้ำได้ในเกณฑ์น้อยกว่า 2 ลบ.ม./ชม. คุณภาพน้ำอยู่ในเกณฑ์ดี

Gr: ชั้นหินอุ้มน้ำหินแกรนิต ประกอบด้วย หินไบโอไทต์ - มัสโคไวต์แกรนิต ลักษณะที่พบโดยทั่วไปเป็นหินเนื้อแน่นแข็ง มีศักยภาพในการให้น้ำบาดาลต่ำ น้ำบาดาลจะถูกกักเก็บอยู่ภายในรอยแตก รอยแยก หรือรอยเลื่อนภายในชั้นหินนี้ และบางส่วนจะถูกกักเก็บอยู่บริเวณหินผุและมักอยู่ในระดับตื้นๆ คุณสมบัติของหินเหล่านี้เมื่อผุพังมักจะกลายเป็นดินเหนียวปนทราย ไม่เหมาะในการกักเก็บน้ำบาดาล โดยทั่วไปให้น้ำได้ในเกณฑ์น้อยกว่า 2 ลบ.ม./ชม. คุณภาพน้ำอยู่ในเกณฑ์ดี

รูปที่ 4-2 แผนที่คุณภาพน้ำบาดาลประเทศไทย (ดัดแปลงจาก แผนที่อุทกธรณีวิทยาประเทศไทย 1:100,000)

ที่มา: กรมทรัพยากรน้ำบาดาล

5. ทรัพยากรดินและการใช้ประโยชน์ที่ดิน

5.1 ทรัพยากรดินในลุ่มน้ำของประเทศไทย

พื้นที่ลุ่มน้ำของประเทศไทย มีทั้งหมด 25 ลุ่มน้ำหลัก แต่ละลุ่มน้ำมีทรัพยากรทั้งเป็นเอกลักษณ์และต่างกัน ทรัพยากรดินก็เช่นกัน ในรายงานฉบับนี้ ได้เน้นการรายงานเฉพาะกลุ่มดินที่พบในพื้นที่ลุ่มน้ำ ซึ่งมีทั้งหมด 62 กลุ่มชุดดิน (กลุ่มชุดดินที่ 1-62) เพื่อให้เข้าใจรายละเอียดทรัพยากรดิน รายงานฉบับนี้ ได้จัดทำรายละเอียดที่สัมพันธ์กับดินในลุ่มน้ำ โดยกำหนดเป็นหัวข้อไว้ดังนี้ 1) ลักษณะภูมิสัณฐานของดิน 2) ลักษณะกลุ่มชุดดิน และ 3) กลุ่มชุดดินที่พบในพื้นที่ลุ่มน้ำ ซึ่งมีรายละเอียดดังนี้

1. ลักษณะภูมิสัณฐานของดิน

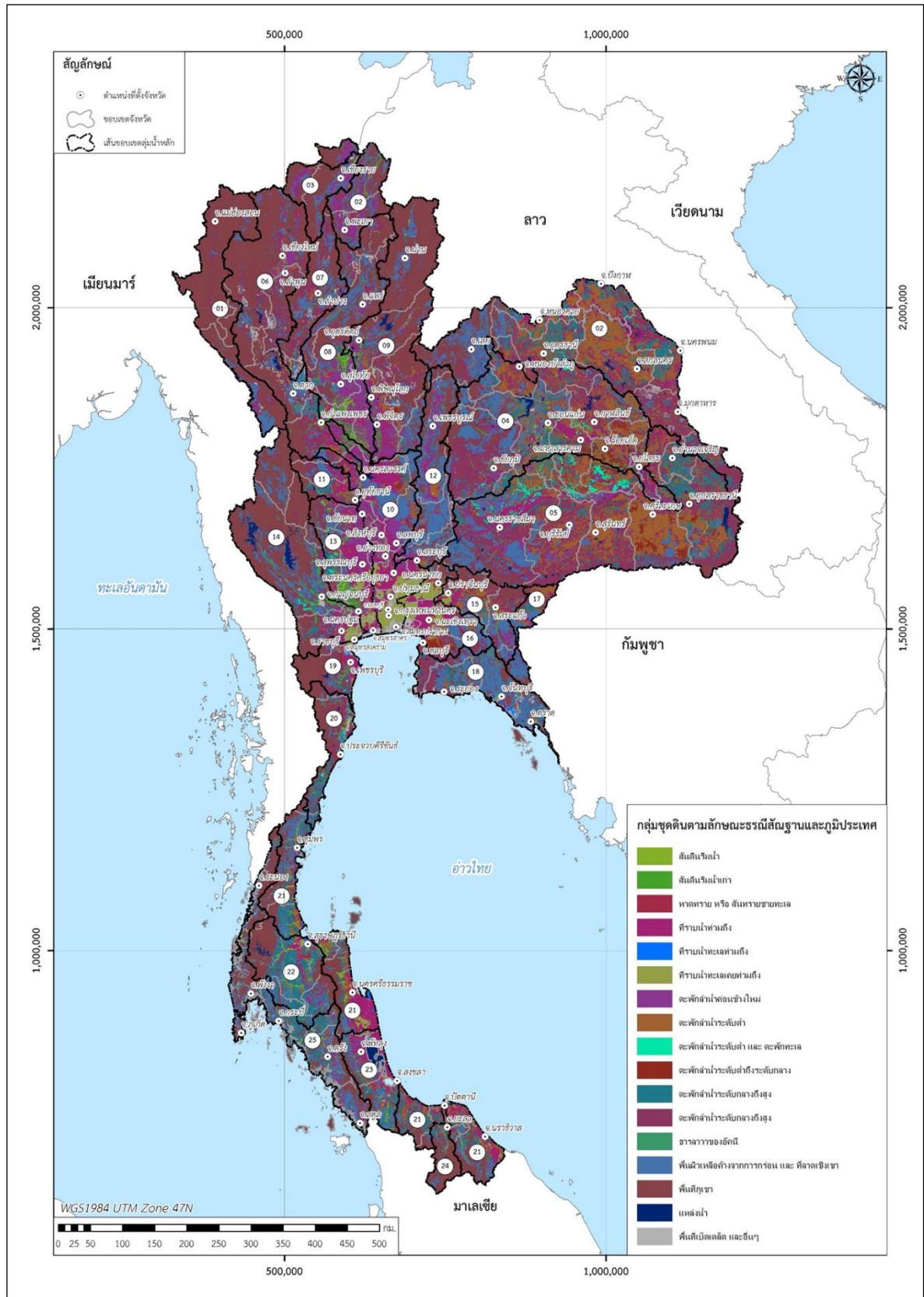
สำหรับประเทศไทย จำแนกภูมิสัณฐานหลักๆ ตามข้อมูลกลุ่มชุดดิน มีทั้งหมด 13 ประเภท (ดังตารางที่ 5-1 รูปที่ 5.1-1) โดยเรียงจากภูมิสัณฐานที่พบจากแม่น้ำ หรือทะเลไปจนถึงพื้นที่ภูเขา มีรายละเอียดดังนี้

1) สันดินริมน้ำ (River Levee) เป็นบริเวณที่อยู่ติดกับแม่น้ำ ลำน้ำ ดินที่พบในบริเวณนี้ มีวัตถุดิบกำเนิดมาจากตะกอนลำน้ำที่พัดมาทับถมกัน ในช่วงฤดูฝนน้ำหลาก อนุภาคของตะกอนขนาดใหญ่ก็จะทับถมหรือตกตะกอนในบริเวณนี้ ฉะนั้นเนื้อดินในบริเวณนี้ ค่อนข้างหยาบ และเป็นดินลึก การระบายน้ำดี ความอุดมสมบูรณ์ตามธรรมชาติปานกลาง ส่วนใหญ่ปลูกพืชผัก พืชไร่ และไม้ผล ดินที่พบในพื้นที่นี้จัดเป็นกลุ่มดินตอน ได้แก่กลุ่มชุดดิน 32, และ 38 มีเนื้อที่รวมคิดเป็นร้อยละ 1.04 ของเนื้อที่ประเทศ

2) สันดินริมน้ำเก่า เป็นบริเวณที่อยู่ถัดจากแม่น้ำและลำน้ำสาขาในอดีต ในปัจจุบันลำน้ำได้เปลี่ยนทิศทางไป ดินที่พบในบริเวณนี้มีลักษณะคล้ายกับดินที่พบในสันดินริมน้ำ กลุ่มดินที่พบในภูมิสัณฐานนี้ ได้แก่กลุ่มชุดดินที่ 33, 60 มีเนื้อที่รวมคิดเป็นร้อยละ 1.59 ของเนื้อที่ประเทศ

ลำดับ	ภูมิสัณฐาน	กลุ่มชุดดิน	เนื้อที่	
			ไร่	ร้อยละ
1	สันดินริมน้ำ	32, 38	3,319,560	1.04
2	สันดินริมน้ำเก่า	33, 60	5,088,053	1.59
3	หาดทราย หรือ สันทรายชายทะเล	42, 43	1,646,745	0.51
4	ที่ราบน้ำท่วมถึง	2, 3, 6, 14, 21, 23, 57, 58, 59	23,743,585	7.40
5	ที่ราบน้ำทะเลท่วมถึง	12, 13	1,865,620	0.58
6	ที่ราบน้ำทะเลเคยท่วมถึง	8, 9, 10, 11	4,988,170	1.56
7	ตะพักลำน้ำค่อนข้างใหม่	1, 4, 5, 7, 15	19,987,168	6.23
8	ตะพักลำน้ำระดับต่ำ	16, 17, 18, 22, 25	36,207,260	11.29
9	ตะพักลำน้ำระดับต่ำ และ ตะพักทะเล	20	1,939,169	0.60
10	ตะพักลำน้ำระดับต่ำถึงระดับกลาง	19, 24	3,064,524	0.96
11	ตะพักลำน้ำระดับกลางถึงสูง	34, 35, 37, 39, 40, 41, 44, 48, 49	66,422,136	20.71
12	ธารลาวาของฮังไค	27	84,854	0.03
13	พื้นผิวเหลือค้างจากการกร่อน และ ที่ลาดเชิงเขา	26, 28, 29, 30, 31, 36, 45, 46, 47, 50, 51, 52, 53, 54, 55, 56, 61	48,248,437	15.04
14	พื้นที่ภูเขา	62	95,642,232	29.82
15	พื้นที่เปิดเตล็ด และอื่นๆ		4,792,844	1.49
16	แหล่งน้ำ		3,656,519	1.14
รวมเนื้อที่ทั้งหมด			320,696,875	100.00

ตารางที่ 5-1 จำนวนเนื้อที่ของภูมิสัณฐานและกลุ่มชุดดินที่พบในประเทศไทย

รูปที่ 5.1-1 ลักษณะสัณฐานของชุดดิน

ที่มา: กรมพัฒนาที่ดิน , 2548

3) สันทรายชายทะเล หรือหาดทราย เป็นบริเวณที่เกิดการทับถมของตะกอนที่ถูกพัดมาจากน้ำทะเล ภูมิสัมภูณานี้พบอยู่ถัดทางจากทะเล ดินที่พบในภูมิสัมภูณานี้เป็นดินลิก เนื้อดินทราย หรือเนื้อดินค่อนข้างหยาบ มีชั้นดานอินทรีย์ภายในความลึก 100 ซม. จากผิวดิน ปฏิกริยาดินเป็นกรดเล็กน้อยถึงเป็นกลาง การระบายน้ำค่อนข้างมาก อยู่บนชั้นดินที่มีการระบายน้ำดีปานกลางถึงค่อนข้างเร็ว ความอุดมสมบูรณ์ต่ำ ได้แก่กลุ่มชุดดินที่ 42, 43 มีเนื้อที่รวมคิดเป็นร้อยละ 0.51 ของเนื้อที่ประเทศ

4) ที่ราบน้ำท่วมถึง (Flood Plain) เป็นที่ราบสองฝั่งแม่น้ำหรือลำน้ำ ในช่วงฤดูฝนมีน้ำท่วมขัง 4-6 เดือนทุกปี มีตะกอนถูกพัดมาทับถมทุกปีด้วยเช่นกัน ดินที่พบในบริเวณนี้ เป็นดินลิก มีเนื้อดินค่อนข้างละเอียดหรือดินเหนียว การระบายน้ำค่อนข้างเร็วถึงเร็ว ความอุดมสมบูรณ์ตามธรรมชาติของดินค่อนข้างต่ำถึงต่ำ การใช้ประโยชน์ที่ดินส่วนใหญ่ปลูกข้าว ดินที่พบในกลุ่มนี้ได้แก่ กลุ่มชุดดินที่ 2, 3, 6, 14, 21, 23, 57, 58 และ 59 มีเนื้อที่รวมคิดเป็นร้อยละ 7.40 ของเนื้อที่ประเทศ

5) ที่ราบน้ำทะเลท่วมถึง (Active Tidal Flats) เป็นที่ราบลุ่มอยู่ถัดจากน้ำทะเลหรือชายฝั่งทะเล มีน้ำทะเลท่วมถึงเป็นประจำ ดินที่พัฒนาตัวบนภูมิสัมภูณานี้ เป็นดินลิก เนื้อดินเป็นดินเหนียว บางพื้นที่อาจพบเศษเปลือกหอยทะเล และชั้นเลนที่ไม่อยู่ตัวภายในความลึก 50 เซนติเมตรจากผิวดิน ความอุดมสมบูรณ์ของดินอยู่ในระดับปานกลางถึงสูง ดินมีการระบายน้ำเร็วถึงเร็วมาก การใช้ประโยชน์ที่ดินส่วนใหญ่เป็นป่าชายเลน ทำนาเกลือ และเพาะเลี้ยงสัตว์น้ำ กลุ่มชุดดินที่พบ ได้แก่ กลุ่มชุดดินที่ 12 และ 13 มีเนื้อที่รวมคิดเป็นร้อยละ 0.58 ของเนื้อที่ประเทศ

6) ตะพักลำน้ำค่อนข้างใหม่ (Semi-Recent Terrace) เป็นภูมิสัมภูณานี้อยู่ถัดจากที่ราบน้ำท่วมถึง และสันดินริมน้ำ ดินในบริเวณนี้เกิดจากการทับถมของตะกอนลำน้ำที่มีอายุน้อยหรือค่อนข้างใหม่ เป็นดินลิก เนื้อดินค่อนข้างละเอียด การระบายน้ำค่อนข้างเร็วถึงเร็ว มีน้ำแช่ขัง 4-5 เดือน ดินมีความอุดมสมบูรณ์ตามธรรมชาติปานกลางถึงสูง ดินที่พบในภูมิสัมภูณานี้อยู่จัดอยู่ในกลุ่มดินที่ราบลุ่ม เหมาะกับการทำนา กลุ่มชุดดินที่พบ ได้แก่ กลุ่มชุดดินที่ 1, 4, 5, 7, และ 15 มีเนื้อที่รวมคิดเป็นร้อยละ 6.23 ของเนื้อที่ประเทศ

7) ที่ราบน้ำทะเลเคยท่วมถึง (Former Tidal Flats) เป็นพื้นที่ราบที่ในปัจจุบันได้ตัดแปลง ด้วยการยกร่องดินหรือทำคูคลอง เพื่อปลูกสวนผักและไม้ผล ดินที่พัฒนาตัวบนภูมิสัมภูณานี้ เป็นดินลิก แต่ลักษณะของดินบนเกิดจากการทับถมกันเป็นชั้นๆ ของดินและอินทรีย์วัตถุที่ได้จากการขุดลอกร่องน้ำ บางพื้นที่อาจพบโคลนกันทะเลใน ความลึก 1 เมตรลงไป ความอุดมสมบูรณ์ของดินอยู่ในระดับปานกลางถึงสูง การระบายน้ำค่อนข้างเร็วถึงเร็ว มีน้ำแช่ขังในร่องดินตลอดหรือเกือบตลอดปี การใช้ที่ดิน ได้แก่ มะพร้าว พืชผัก กลุ่มชุดดินที่พบ ได้แก่ กลุ่มชุดดินที่ 8, 9, 10, และ 11 มีเนื้อที่รวมคิดเป็นร้อยละ 1.56 ของเนื้อที่ประเทศ

8) ตะพักลำน้ำระดับต่ำ (Low Terrace) เป็นภูมิสัมภูณานี้อยู่สูงกว่าและต่อเนื่องจากที่ตะพักลำน้ำค่อนข้างใหม่ เป็นดินที่มีอายุในการพัฒนาตัวมากขึ้น เป็นดินลิก เป็นดินเนื้อค่อนข้างละเอียด หรือเป็นดินร่วน มีการระบายน้ำค่อนข้างเร็ว มีความอุดมสมบูรณ์ตามธรรมชาติในระดับปานกลาง มีน้ำแช่ขังในฤดูฝน 3-4 เดือน ดินที่พบในภูมิสัมภูณานี้อยู่จัดอยู่ในกลุ่มดินที่ราบลุ่ม ได้แก่กลุ่มชุดดินที่ 16, 17, 18, 22 และ 25 มีเนื้อที่รวมคิดเป็นร้อยละ 11.29 ของเนื้อที่ประเทศ

9) ตะพักลำน้ำระดับต่ำ และ ตะพักทะเล มีลักษณะเป็นที่ราบลุ่ม และมีชั้นเกลือสะสมในอดีต กลุ่มดินเค็มเกิดจากตะกอนลำน้ำ มีคราบเกลือลอยหน้าหรือมีชั้นดานแข็งที่สะสมเกลือภายในความลึก 100 ซม. จากผิวดิน ปฏิกริยาดินเป็นกรดเล็กน้อยถึงเป็นด่าง การระบายน้ำค่อนข้างเร็ว ความอุดมสมบูรณ์ต่ำ มีน้ำแช่ขังในฤดูฝน 3-4 เดือน

ดินที่พบในภูมิสัณฐานนี้จัดอยู่ในกลุ่มดินที่ราบลุ่ม ได้แก่กลุ่มชุดดินที่ 20 มีเนื้อที่รวมคิดเป็นร้อยละ 0.60 ของเนื้อที่ประเทศ

10) ตะพักลำนํ้าระดับต่ำถึงระดับกลาง (Low to Middle Terrace) เป็นบริเวณที่อยู่ถัดและสูงกว่าตะพักลำนํ้าระดับต่ำ แต่อยู่ต่ำกว่าตะพักลำนํ้าระดับกลาง ดินที่พบในบริเวณนี้ เป็นดินลึก มีเนื้อดินเป็นทรายหรือดินทรายร่วน สีน้ำตาลปนเทาหรือสีเทาปนชมพู มีความอุดมสมบูรณ์ตามธรรมชาติในระดับต่ำ การระบายน้ำของดินค่อนข้างเลวถึงดีปานกลาง การใช้ประโยชน์ที่ดินมีทั้งทำนาปลูกข้าว ปลูกพืชไร่ เช่น อ้อยโรงงาน ข้าวโพดเลี้ยงสัตว์ มันสำปะหลัง ดินที่พบ ได้แก่กลุ่มชุดดินที่ 19 และ 24 มีเนื้อที่รวมคิดเป็นร้อยละ 0.96 ของเนื้อที่ประเทศ

11) ตะพักลำนํ้าระดับกลางถึงสูง (Middle to High Terrace) เป็นภูมิสัณฐานที่อยู่สูงขึ้นมาและต่อเนื่องจากตะพักลำนํ้าระดับต่ำ ดินที่พัฒนาตัวบนภูมิสัณฐานประเภทนี้ เป็นดินตื้นถึงลึกมาก มีเนื้อดินเป็นดินร่วนร่วนปนทราย การระบายน้ำค่อนข้างดีถึงดี แต่ความอุดมสมบูรณ์ตามธรรมชาติต่ำ ดินที่พบในภูมิสัณฐานประเภทนี้เป็นดินที่จัดอยู่ในกลุ่มดินดอน ได้แก่กลุ่มชุดดินที่ 34, 35, 37, 39, 40, 41, 44, 48 และ 49 มีเนื้อที่รวมคิดเป็นร้อยละ 20,71 ของเนื้อที่ประเทศ

12) ธารลาวา เป็นภูมิสัณฐานที่เกิดจากลาวาของภูเขาไฟ ดินที่พบในภูมิสัณฐานนี้ เป็นกลุ่มดินเหนียวจัดสีแดงลึกมากที่เกิดจากหินภูเขาไฟ มีปฏิกิริยาดินเป็นกรดจัด การระบายน้ำดี ความอุดมสมบูรณ์ปานกลาง กลุ่มดินที่พบ ได้แก่กลุ่มชุดดินที่ 27 มีเนื้อที่รวมคิดเป็นร้อยละ 0.03 ของเนื้อที่ประเทศ

13) พื้นผิวเหลือค้ำจางจากการกร่อน (Dissected Erosion Surface) เป็นภูมิสัณฐานที่อยู่สูงกว่าและต่อเนื่องจากตะพักลำนํ้าระดับกลางถึงสูง ดินที่พัฒนาตัวบนภูมิสัณฐานนี้ เป็นดินตื้นถึงลึก เนื้อดินมีทั้งดินเหนียว ดินร่วนและดินทราย การระบายน้ำดีปานกลางถึงดี ความอุดมสมบูรณ์ตามธรรมชาติในระดับปานกลาง จัดเป็นดินในกลุ่มดินที่ดอน ได้แก่ 26, 28, 29, 30, 31, 36, 45, 46, 47, 50, 51, 52, 53, 54, 55, 56 และ 61 มีเนื้อที่รวมคิดเป็นร้อยละ 15.04 ของเนื้อที่ประเทศ

14) พื้นที่ภูเขาสูงชัน (Mountain) เป็นภูมิสัณฐานสุดท้ายในการจำแนก ดินที่พบในภูมิสัณฐานประเภทนี้ ประกอบด้วยดินหลายชนิด ที่ไม่สามารถแยกออกเป็นชุดหรือชนิดดินได้ จึงรวมไว้เป็นกลุ่มชุดดินเดี่ยวเรียกว่า "ดินที่ลาดชันเชิงซ้อน (Slope Complex)" หรือกลุ่มชุดดินที่ 62 ฉะนั้นลักษณะและคุณสมบัติของดินต่างๆ ไม่แน่นอน แต่ทั้งนี้ก็ขึ้นอยู่กับวัตถุต้นกำเนิดดินที่บริเวณนั้นๆ แต่ส่วนใหญ่เป็นดินตื้น มีเศษหิน ก้อนหิน และหินพื้นโผล่กระจัดกระจายที่ผิวดิน มีเนื้อที่รวมคิดเป็นร้อยละ 29.82 ของเนื้อที่ประเทศ

2. ลักษณะดิน

ในปี พ.ศ. 2541 กรมพัฒนาที่ดิน ได้จัดรวมชุดดิน (Soil Series) ที่มีลักษณะการจัดการดิน เพื่อปลูกพืชเศรษฐกิจที่คล้ายกัน รวมเข้าเป็นกลุ่มเดียวกัน มีทั้งหมด 62 กลุ่มชุดดิน (กลุ่มชุดดินที่ 1 ถึง 62) โดยกลุ่มชุดดินที่ 1 ถึง 25 และ 57, 58, 59 เป็นกลุ่มชุดดินที่พบในพื้นที่ราบต่ำ เหมาะสำหรับปลูกข้าว และกลุ่มชุดดินที่ 26 ถึง 56 และ 60 เป็นกลุ่มชุดดินที่พบบนที่ดอน เหมาะสำหรับปลูกพืชไร่ ไม้ผล ไม้ยืนต้น สำหรับกลุ่มชุดดินที่ 61 และ 62 พบบนพื้นที่สูง เนินเขา และภูเขา ไม่เหมาะที่นำมาเพาะปลูกพืช ควรรักษาไว้เป็นป่าไม้ต้นน้ำลำธาร รายละเอียดแต่ละกลุ่มชุดดินมีดังนี้

1) กลุ่มชุดดินที่ 1 เป็นดินเหนียวจัดสีดำหรือสีเทาเข้ม มักพบจุดประสีน้ำตาลและสีเหลืองปนน้ำตาลในดินชั้นบน ส่วนดินชั้นล่างสีเทาเข้มและมักพบก้อนปูนปะปนอยู่ในเนื้อดิน ปฏิกิริยาดินเป็นกรดเล็กน้อยถึงเป็นด่าง มี

ค่า pH ในช่วง 6.5-8.0 ในฤดูแล้งดินจะแตกกระแหงกว้างและลึก เนื่องจากมีการยึดและหดตัวสูงเมื่อดินเปียกและแห้ง ความอุดมสมบูรณ์ปานกลางถึงสูง สภาพพื้นที่ของกลุ่มชุดดินนี้ พบว่ามีสภาพราบเรียบถึงเกือบราบเรียบ มีความลาดเทน้อยกว่า 1% มีสภาพการระบายน้ำในระดับเลวถึงเลวมาก พืชพรรณและการใช้ประโยชน์บนดินกลุ่มนี้ ส่วนใหญ่ปลูกข้าว (ทั้งนาปีและนาปรัง) และถ้าบางพื้นที่มีน้ำมากพอ ก็จะพบการปลูกพืชไร่ก่อนและหลังการปลูกข้าว

2) กลุ่มชุดดินที่ 2 เป็นดินเหนียว ดินบนสีเทาหรือเทาเข้ม ส่วนดินชั้นล่างสีเทาและมีจุดประสีน้ำตาล สีเหลืองและสีแดง จะพบชั้นดินเหนียวสีเทาที่มีจุดประสีเหลืองฟางข้าวหรือสีเหลืองของจาโรไซต์ (Jarosite Mottles) เป็นกรดแก่ถึงแก่มาก มีค่า pH อยู่ในช่วง 4.5-5.5 โดยมีความอุดมสมบูรณ์ตามธรรมชาติในระดับปานกลาง สภาพพื้นที่พบของดินกลุ่มนี้ มีสภาพราบเรียบถึงเกือบราบเรียบ มีความลาดเทน้อยกว่า 1% มีสภาพการระบายน้ำในระดับค่อนข้างเลวถึงเลว และมีน้ำขังที่ผิวดิน 4-6 เดือน ในรอบปี พืชพรรณหรือการใช้ที่ดินที่พบในกลุ่มชุดดินนี้ ได้แก่ ส่วนใหญ่ปลูกข้าว บางพื้นที่มีการยกร่องเพื่อปลูกไม้ผล และทำสวนผัก รวมทั้งบางแห่งปล่อยเป็นป่าหญ้า

3) กลุ่มชุดดินที่ 3 เป็นดินที่มีเนื้อดินเป็นดินเหนียว โดยดินบนสีดำหรือเทาเข้มมาก ส่วนดินชั้นล่างสีเทาหรือน้ำตาลอ่อน พบจุดประสีเหลืองและสีน้ำตาลหรือสีแดงตลอดหน้าตัดดิน การระบายน้ำเลว บางพื้นที่อาจพบเปลือกหอยอยู่ในดินชั้นล่าง ดินกลุ่มนี้เป็นกรดเล็กน้อยถึงเป็นด่าง ค่า pH อยู่ในช่วง 6.5-7.5 มีความอุดมสมบูรณ์ตามธรรมชาติในระดับปานกลางถึงสูง โดยดินในกลุ่มนี้พบในสภาพพื้นที่ราบเรียบถึงราบลุ่ม ความลาดเทน้อยกว่า 1% มีการระบายน้ำในระดับเลว ในช่วงฤดูฝนอาจมีน้ำท่วมขัง 4-5 เดือน การใช้ที่ดินส่วนใหญ่ ปลูกข้าว บางพื้นที่ได้ทำการยกร่อง เพื่อปลูกไม้ผล พืชผัก รวมทั้งบางแห่งยังคงเป็นป่าชายเลน และป่าหญ้าดั้งเดิม

4) กลุ่มชุดดินที่ 4 เป็นดินที่มีเนื้อดินบนส่วนใหญ่เป็นดินร่วน ดินร่วนเหนียวปนทรายแป้งและดินเหนียวสีเทาเข้มหรือน้ำตาลเข้มปนเทา ส่วนดินชั้นล่างเป็นดินเหนียวหรือเหนียวปนทรายแป้งสีน้ำตาล น้ำตาลอ่อนหรือสีเทาปนสีเขียวมะกอก พบจุดประสีน้ำตาลแก่ สีน้ำตาลปนเหลือง หรือสีเหลืองเกิดขึ้นตลอดหน้าตัดของดิน ปฏิกริยาของดินเป็นกรดแก่ถึงเป็นกรดเล็กน้อย ค่า pH อยู่ระหว่าง 5.5-6.5 ดินมีความอุดมสมบูรณ์ตามธรรมชาติในระดับปานกลางถึงสูง ดินพบในสภาพพื้นที่ราบเรียบถึงเกือบราบเรียบ ความลาดเทน้อยกว่า 1% มีการระบายน้ำในระดับค่อนข้างเลวถึงเลว ในฤดูฝนมีน้ำขัง 4-5 เดือน การใช้ประโยชน์ที่ดินส่วนใหญ่ ใช้ทำนาปลูกข้าว และบางพื้นที่อาจปลูกพืชไร่และพืชผักในฤดูแล้ง

5) กลุ่มชุดดินที่ 5 เป็นดินที่มีเนื้อดินบนเป็นดินเหนียวหรือดินเหนียวปนทราย สีเทาเข้ม ส่วนดินชั้นล่างเป็นดินเหนียวสีเทาหรือเทาอ่อนหรือน้ำตาล พบจุดประสีน้ำตาลและสีเหลืองหรือสีแดงตลอดหน้าตัดดิน และมักพบสารพวกเหล็กและแมงกานีสรวมตัวกันเป็นก้อนๆ ปฏิกริยาของดินเป็นกรดปานกลางถึงกรดเล็กน้อย ค่า pH อยู่ระหว่าง 6.0-6.5 ความอุดมสมบูรณ์ของดินตามธรรมชาติอยู่ในระดับปานกลาง ดินในกลุ่มนี้มีสภาพพื้นที่ ราบเรียบถึงเกือบราบเรียบ ความลาดเทน้อยกว่า 2% มีการระบายน้ำในระดับเลว ในช่วงฤดูฝน มีน้ำขังผิวดิน 4-5 เดือน การใช้ประโยชน์ที่ดิน ส่วนใหญ่ใช้ทำนาปลูกข้าว ในฤดูแล้งบางพื้นที่ปลูกพืชไร่และพืชผัก

6) กลุ่มชุดดินที่ 6 เป็นดินเหนียว โดยดินบนมีสีเทา ส่วนดินล่างมีสีน้ำตาลเทาหรือสีเทา มีจุดประสีน้ำตาลหรือสีเหลือง และสีแดง ตลอดชั้นดิน บางแห่งอาจพบศิลาแลงอ่อน (Plinthite) หรือก้อนสารเคมี พวกเหล็กและแมงกานีสปะปนอยู่ด้วย เป็นดินลึกมาก ปฏิกริยาของดินเป็นกรดจัดถึงกรดแก่ ค่า pH อยู่ในช่วง 4.5-5.5 มีความอุดมสมบูรณ์ตามธรรมชาติในระดับต่ำถึงค่อนข้างต่ำ ดินในกลุ่มนี้พบในสภาพพื้นที่ ราบเรียบถึงเกือบราบเรียบ ความลาดเทน้อยกว่า 2% มีสภาพการระบายน้ำค่อนข้างเลวถึงเลว ในฤดูฝนมีน้ำขังที่ผิวดิน 3-5 เดือน การใช้ประโยชน์ที่ดิน

ส่วนใหญ่ใช้ทำนาปลูกข้าวเป็นหลัก

7) กลุ่มชุดดินที่ 7 เป็นดินที่มีเนื้อดินเป็นดินเหนียวสีน้ำตาลปนเทาหรือสีน้ำตาล พบจุดประสีน้ำตาล เข้ม สีเหลืองหรือสีแดงปะปนอยู่ตลอดหน้าตัดดิน ปฏิกริยาดินเป็นกรดเล็กน้อยถึงปานกลาง มีค่า pH อยู่ในช่วง 6.5-7.5 มีความอุดมสมบูรณ์ตามธรรมชาติในระดับปานกลาง มีสภาพพื้นที่ราบเรียบถึงค่อนข้างราบเรียบ ความลาดเทไม่เกิน 2% มีการระบายน้ำค่อนข้างเร็ว ในฤดูฝนมีน้ำขังผิวดิน 3-4 เดือน การใช้ประโยชน์ที่ดินส่วนใหญ่ปลูกข้าวในฤดูฝน และปลูกพืชไร่และพืชผักในฤดูแล้ง

8) กลุ่มชุดดินที่ 8 เป็นดินเหนียวตลอดหน้าตัดดิน ดินบนเกิดจากการทับถมกันเป็นชั้นๆ ของดินและอินทรีย์วัตถุที่ได้จากการขุดลอกร่องน้ำ ดินล่างมีสีเทา บางแห่งพบเปลือกหอยปะปนอยู่ด้วย นอกจากนี้ยังพบจุดประสีน้ำตาลเข้มและสีน้ำตาลปนเหลืองอยู่ในดินชั้นล่าง ที่ประมาณความลึก 1 เมตรลงไปจะพบโคลนกันทะเลสีเทาปนน้ำเงิน ปฏิกริยาของดินเป็นกรดเล็กน้อยถึงเป็นด่าง มีค่า pH อยู่ในช่วง 6.5-8.0 มีความอุดมสมบูรณ์ตามธรรมชาติในระดับปานกลางถึงสูง มีสภาพพื้นที่ไม่สม่ำเสมอ เนื่องจากพื้นที่ได้ยกร่องเพื่อปลูกพืช มีการระบายน้ำค่อนข้างเล็งเลว โดยน้ำได้ขังในร่องตลอดหรือเกือบตลอดปี การใช้ประโยชน์ที่ดินส่วนใหญ่ปลูกไม้ผล ได้แก่มะม่วงฝรั่งซึ่งเป็นพืชหลัก รองลงมาเป็นพืชผักต่างๆ

9) กลุ่มชุดดินที่ 9 เป็นดินที่มีเนื้อดินเหนียวตลอดหน้าตัดดิน ดินชั้นบนสีเทาเข้มหรือสีเทา พบจุดประสีเหลืองหรือสีเหลืองปนแดง ส่วนดินชั้นล่างสีเทาหรือเทาปนเขียวมะกอก พบจุดประสีเหลืองฟางข้าวของสารจาโรไซท์ อยู่ในระดับตื้นกว่า 50 เซนติเมตรจากผิวดินบน และยังพบเศษพืชที่กำลังเน่าเปื่อยอยู่ในดินชั้นล่างด้วย ปฏิกริยาของดินบนเป็นกรดจัดมาก มีค่า pH ในช่วงประมาณ 4 หรือต่ำกว่า ส่วนดินชั้นล่าง เป็นกลางถึงเป็นด่าง มีค่า pH ในช่วง 7.0-8.5 และเป็นดินเค็มด้วย ความอุดมสมบูรณ์ของดินตามธรรมชาติอยู่ในระดับปานกลาง มีสภาพพื้นที่ราบเรียบถึงเกือบราบเรียบ ความลาดเทน้อยกว่า 1% มีการระบายน้ำของดินในระดับที่เร็ว ในฤดูฝนมีน้ำขังผิวดิน 5-6 เดือน การใช้ประโยชน์ที่ดินส่วนใหญ่ปลูกข้าว และมีบางพื้นที่ยกร่องปลูกไม้ผล โดยเฉพาะมะม่วง และขุดบ่อเลี้ยงปลา

10) กลุ่มชุดดินที่ 10 เป็นดินเหนียว ดินบนสีดำหรือเทาเข้มมาก ดินชั้นล่างสีเทา มีจุดประสีน้ำตาลปนเหลือง สีแดงและพบจุดประสีฟางข้าวของสารจาโรไซท์ ภายในระดับความลึก 100 เซนติเมตรจากผิวดินบน ปฏิกริยาของดินเป็นกรดจัดมาก ค่า pH ประมาณ 4.5 หรือน้อยกว่า สภาพพื้นที่ราบเรียบถึงราบลุ่ม ความลาดเทน้อยกว่า 1% มีการระบายน้ำในระดับเร็วถึงเร็วมาก ในฤดูฝนมีน้ำขังที่ผิวดิน 4-6 เดือน การใช้ประโยชน์ที่ดินส่วนใหญ่ปลูกข้าว และปลูกไม้ผล โดยการยกร่อง เช่นปลูกมะม่วง ส้ม กล้วย ฯลฯ รวมทั้งปล่อยเป็นป่าธรรมชาติ โดยเฉพาะป่าชายเลนและป่าหญ้าหนุ้ม

11) กลุ่มชุดดินที่ 11 เป็นดินเหนียว โดยดินบนมีสีดำหรือสีเทาเข้ม ส่วนดินล่างสีเทา พบจุดประสีน้ำตาล สีเหลืองและสีแดงปะปนอยู่เป็นจำนวนมาก ในดินชั้นล่างตอนบน และพบจุดประสีเหลืองฟางข้าวของสารจาโรไซท์ ในระดับความลึกระหว่าง 50-150 เซนติเมตรจากผิวดินบน ปฏิกริยาของดินเป็นกรดแก่ถึงเป็นกรดจัด มีค่า pH ในช่วง 4.5-5.0 มีความอุดมสมบูรณ์ของดินตามธรรมชาติในระดับค่อนข้างต่ำถึงปานกลาง สภาพพื้นที่ราบเรียบถึงค่อนข้างราบเรียบ มีความลาดเทน้อยกว่า 1% มีการระบายน้ำของดินในระดับเร็ว ในฤดูฝนมีน้ำขังผิวดิน 4-6 เดือน การใช้ประโยชน์ที่ดินส่วนใหญ่ปลูกข้าว และมีการยกร่องปลูกไม้ผลและพืชผัก

12) กลุ่มชุดดินที่ 12 เป็นดินเหนียว โดยดินบนมีสีเทาเข้มหรือน้ำตาลเข้มมากปนเทา ส่วนดินล่างสีเทาเข้มหรือเทาเข้มปนเขียว พบจุดประสีน้ำตาลเข้มปนเหลืองในดินชั้นบน บางพื้นที่พบเศษเปลือกหอยทะเลในดินชั้นล่าง

ปกติจะพบชั้นดินเลนที่ไม่อยู่ตัวภายในความลึก 50 เซนติเมตรจากผิวดินบน ปฏิภานของดินเป็นกลางถึงเป็นด่าง มีค่า pH ในช่วง 7.0-8.5 มีความอุดมสมบูรณ์อยู่ในระดับปานกลางถึงสูง สภาพพื้นที่ราบเรียบถึงเกือบราบเรียบ มีความลาดเทน้อยกว่า 1% การระบายน้ำเลวถึงเลวมาก มีน้ำทะเลท่วมถึงเป็นประจำ การใช้ประโยชน์ที่ดิน มีทั้งป่าชายเลน ทำนาเกลือ และเพาะเลี้ยงสัตว์น้ำชายฝั่ง

13) กลุ่มชุดดินที่ 13 เป็นดินที่มีเนื้อดินร่วนถึงดินเหนียว มีปริมาณเกลือเป็นองค์ประกอบอยู่สูงกว่า 8 มิลลิโมล/เซนติเมตร นอกจากนี้ยังมีธาตุกำมะถันเป็นองค์ประกอบอยู่สูงด้วย ในสภาพที่ดินเปียกปฏิภานของดินจะเป็นกลางถึงเป็นด่าง ค่า pH อยู่ในช่วง 7.0-8.5 แต่ถ้าดินแห้ง ดินจะเป็นกรดจัดมาก ค่า pH ประมาณ 4.5 หรือต่ำกว่า ความอุดมสมบูรณ์ของดินตามธรรมชาติอยู่ในระดับปานกลางถึงสูง สภาพพื้นที่ราบเรียบถึงเกือบราบเรียบ ความลาดเทน้อยกว่า 1% มีการระบายน้ำของดินในระดับเลวถึงเลวมาก มีน้ำทะเลท่วมถึงเป็นประจำ การใช้ประโยชน์ที่ดินส่วนใหญ่เพาะเลี้ยงสัตว์น้ำชายฝั่ง เช่น เลี้ยงกุ้ง ปลา และทำนาเกลือ รวมทั้งบางพื้นที่ยังคงเป็นป่าชายเลน

14) กลุ่มชุดดินที่ 14 เป็นดินเหนียว โดยดินบนสีดำ หรือสีเทาปนดำ ส่วนดินชั้นล่างสีเทา พบจุดประสีเหลืองและสีน้ำตาลปนเล็กน้อย จะพบดินเลน สีเทาปนเขียวและมีสารประกอบกำมะถันอยู่มากตั้งแต่ความลึก 80 เซนติเมตรลงไป ปฏิภานดินเป็นกรดจัดมาก มีค่า pH ประมาณ 4.5 หรือน้อยกว่า มีความอุดมสมบูรณ์ตามธรรมชาติในระดับค่อนข้างต่ำ สภาพพื้นที่ราบเรียบถึงเกือบราบเรียบ มีความลาดเทน้อยกว่า 1% การระบายน้ำของดินอยู่ในระดับเลวมาก มีน้ำขังและเกือบตลอดปี การใช้ประโยชน์ที่ดิน มีทั้งทำนาปลูกข้าว ป่าหญ้า และมีไม้พุ่มกระจายหรือป่าเสม็ด

15) กลุ่มชุดดินที่ 15 เป็นดินร่วนเหนียวหรือร่วนเหนียวปนทรายแป้ง ดินบนสีน้ำตาลปนเทา ส่วนดินชั้นล่างสีเทาปนชมพู พบจุดประสีเหลืองหรือสีน้ำตาลปนเหลืองตลอดหน้าดิน ในดินชั้นล่างพบเหล็กและแมงกานีสจับตัวกันเป็นก้อน ปฏิภานดินเป็นกรดปานกลางถึงเป็นด่างอย่างอ่อน ค่า pH อยู่ระหว่าง 6.0-7.5 มีความอุดมสมบูรณ์ค่อนข้างต่ำถึงปานกลาง สภาพพื้นที่ราบเรียบถึงเกือบราบเรียบ มีความลาดเทน้อยกว่า 2% มีการระบายน้ำของดินค่อนข้างเลว มีน้ำขังที่ผิวดิน 3-5 เดือน การใช้ประโยชน์ที่ดินส่วนใหญ่ปลูกข้าวในฤดูฝน ส่วนฤดูแล้งปลูกพืชไร่และพืชผัก

16) กลุ่มชุดดินที่ 16 มีดินบนมีเนื้อเป็นดินร่วนหรือร่วนปนทรายแป้งสีน้ำตาลปนเทาหรือน้ำตาลอ่อน พบจุดประสีน้ำตาลแก่และสีน้ำตาลปนเหลือง ส่วนดินชั้นล่างเป็นดินร่วนเหนียวปนทรายแป้งหรือดินร่วนเหนียวสีเทาปนชมพู หรือสีน้ำตาลอ่อนปนเทา พบจุดประสีน้ำตาลแก่ สีเหลืองและสีแดงในดินชั้นล่าง ปฏิภานดินเป็นกรดแก่มากถึงเป็นกรดปานกลาง ค่า pH อยู่ในช่วง 5.0-6.0 มีความอุดมสมบูรณ์ตามธรรมชาติต่ำถึงปานกลาง สภาพพื้นที่ราบเรียบถึงค่อนข้างเรียบ ความลาดเทน้อยกว่า 2% มีการระบายน้ำค่อนข้างเลวถึงเลว ในฤดูฝนมีน้ำขังที่ผิวดิน 3-4 เดือน การใช้ประโยชน์ที่ดิน ส่วนใหญ่ใช้ทำนาปลูกข้าว

17) กลุ่มชุดดินที่ 17 มีดินบนมีเนื้อเป็นดินร่วนปนทรายหรือดินร่วน ส่วนดินชั้นล่างเป็นดินร่วนเหนียวปนทรายหรือดินร่วนเหนียวสีน้ำตาลอ่อนถึงสีเทา พบจุดประสีน้ำตาล สีเหลืองหรือสีแดงปนเหลือง บางพื้นที่จะพบศิลาแลงอ่อนหรือก้อนเหล็กและแมงกานีสสะสมกันในดินชั้นล่างนี้ ปฏิภานดินเป็นกรดแก่ถึงเป็นกรดแก่มาก ค่า pH อยู่ในช่วง 4.5-5.5 มีความอุดมสมบูรณ์ตามธรรมชาติในระดับต่ำ สภาพพื้นที่ราบเรียบถึงค่อนข้างราบเรียบ ความลาดเทน้อยกว่า 3% มีการระบายน้ำค่อนข้างเลวถึงเลว ในฤดูฝนมีน้ำขังที่ผิวดิน 3-4 เดือน การใช้ประโยชน์ที่ดินส่วนใหญ่ทำนาปลูกข้าว แต่ในช่วงฤดูแล้ง อาจมีการปลูกพืชไร่และพืชผัก

18) กลุ่มชุดดินที่ 18 โดยดินชั้นบนเป็นดินร่วนปนทราย สีน้ำตาลเข้มปนเทาหรือน้ำตาลปนเทา ส่วนดินชั้นล่างเป็นดินร่วนเหนียวปนทรายถึงดินร่วนเหนียวสีเทา พบจุดประสีน้ำตาลเข้ม สีเหลืองแก่หรือสีแดงปนเหลือง ดินบนมีปฏิกิริยาเป็นกรดแก่ถึงเป็นกรดปานกลาง ค่า pH อยู่ในช่วง 5.0-6.0 ส่วนดินชั้นล่าง มีความเป็นกรดปานกลางถึงเป็นกลาง มีค่า pH ในช่วง 6.0-7.5 มีความอุดมสมบูรณ์ตามธรรมชาติในระดับค่อนข้างต่ำ สภาพพื้นที่ราบเรียบถึงเกือบราบเรียบ ความลาดเทน้อยกว่า 2% มีการระบายน้ำค่อนข้างเร็วถึงเร็ว การใช้ประโยชน์ที่ดินส่วนใหญ่ทำนาปลูกข้าว

19) กลุ่มชุดดินที่ 19 โดยดินบนมีเนื้อดินเป็นดินร่วนปนทรายหรือทรายร่วนสีน้ำตาลเข้มปนเทาหรือน้ำตาลเข้ม ส่วนดินล่างมีเนื้อดินเป็นดินร่วนปนทรายตอนบนและจะเปลี่ยนเป็นดินร่วนเหนียวปนทรายหรือดินเหนียวปนทรายสีน้ำตาลซีด สีเทาปนชมพู พบจุดประสีน้ำตาลแก่ สีน้ำตาลปนเหลืองหรือแดงปนเหลืองในดินชั้นล่าง บางแห่งอาจพบศิลาแลงอ่อน (Plinthite) ปะปนในเนื้อดิน ปฏิกิริยาของดินเป็นกรดจัดถึงเป็นกรดแก่ มีค่า pH ในช่วง 4.5-5.5 มีระดับความอุดมสมบูรณ์ตามธรรมชาติต่ำ การระบายน้ำของดินค่อนข้างเร็วถึงดีปานกลาง การใช้ที่ดินส่วนใหญ่ปลูกพืชไร่ และบางพื้นที่เป็นป่าเต็งรังและป่าหญ้า

20) กลุ่มชุดดินที่ 20 เป็นดินลึก ดินบนมีเนื้อดินเป็นดินร่วนปนทรายหรือทรายร่วน ส่วนดินล่างเป็นดินร่วนเหนียวปนทรายหรือดินร่วนปนดินเหนียว สีน้ำตาลอ่อนหรือสีเทา พบจุดประสีน้ำตาล สีเหลืองหรือสีแดง อาจพบก้อนปูน (Secondary Lime Concretion) ปะปนอยู่ด้วยและมีเกลือโซเดียมสะสมอยู่สูงถึงสูงมาก ในช่วงฤดูแล้งจะพบคราบเกลือปรากฏให้เห็นเป็นหย่อมๆ บนผิวดิน ปฏิกิริยาของดินบนเป็นกรดแก่ถึงกรดปานกลาง ค่า pH อยู่ในช่วง 5.0-6.0 ส่วนดินล่าง มีความเป็นกรดเล็กน้อยถึงต่ำปานกลาง ค่า pH อยู่ในช่วง 6.5-8.0 ความอุดมสมบูรณ์ตามธรรมชาติอยู่ในระดับต่ำ สภาพพื้นที่ราบเรียบถึงเกือบราบเรียบ มีความลาดเท 0-2% การระบายน้ำของดินค่อนข้างเร็วถึงเร็ว ในช่วงฤดูฝนมีน้ำขังผิวดิน 3-4 เดือน การใช้ประโยชน์ที่ดิน ส่วนใหญ่เป็นป่าละเมาะและไม้พุ่มหนาม ซึ่งขึ้นกระจุกกระจายเป็นหย่อมๆ บางพื้นที่ทำนาปลูกข้าว และทำเกลือสินเธาว์

21) กลุ่มชุดดินที่ 21 เป็นดินร่วนหรือร่วนปนทรายแป้ง หรือดินร่วนปนทราย สีน้ำตาลปนเทาหรือสีน้ำตาลอ่อน พบจุดประสีเทา สีน้ำตาล หรือสีน้ำตาลปนเหลืองตลอดหน้าตัดชั้นดิน ส่วนใหญ่จะพบเกลือไม่ก้ำปะปนอยู่กับเนื้อดิน ปฏิกิริยาของดินเป็นกรดแก่ถึงกลาง มีค่า pH ในช่วง 5.5-7.0 มีความอุดมสมบูรณ์ตามธรรมชาติในระดับปานกลาง สภาพพื้นที่ราบเรียบถึงเกือบราบเรียบ มีความลาดเทน้อยกว่า 2% การระบายน้ำของดินค่อนข้างเร็วถึงดีปานกลาง ในฤดูฝนมีน้ำขังที่ผิวดิน 2-4 เดือน การใช้ประโยชน์ที่ดิน มีทั้งทำนาปลูกข้าวในช่วงฤดูฝน ส่วนในฤดูแล้งปลูกพืชไร่และพืชผัก

22) กลุ่มชุดดินที่ 22 โดยดินบนมีเนื้อดินเป็นดินร่วนปนทราย ดินทรายปนดินร่วน หรือดินร่วน สีน้ำตาลปนเทาหรือน้ำตาลเข้ม มีจุดประสีน้ำตาลปนเทา น้ำตาลหรือน้ำตาลอ่อน ส่วนดินล่างจะมีเนื้อดินเหนียวมากขึ้น สีน้ำตาลปนเทาหรือน้ำตาล หรือน้ำตาลอ่อน มีจุดสีประเช่นเดียวกับดินชั้นบน แต่อาจพบศิลาแลงอ่อน (Plinthite) ปะปนอยู่กับเนื้อดินชั้นล่าง ปฏิกิริยาของดินเป็นกรดแก่ถึงกรดแก่มาก มีค่า pH ในช่วง 4.5-5.5 มีความอุดมสมบูรณ์ตามธรรมชาติในระดับต่ำถึงปานกลาง สภาพพื้นที่ราบเรียบถึงเป็นลูกคลื่นลอนลาดเล็กน้อย มีความลาดเท 0-3% มีการระบายน้ำของดินค่อนข้างเร็วถึงเร็ว ในฤดูฝนมีน้ำขังผิวดิน 2-5 เดือน การใช้ประโยชน์ที่ดิน ได้แก่ทำนาปลูกข้าวปลูกไม้ยืนต้น (โดยเฉพาะยางพารา) และบางแห่งยังคงมีสภาพเป็นป่าธรรมชาติ

23) กลุ่มชุดดินที่ 23 เป็นดินทรายลึกมาก บางแห่งมีเปลือกหอยปะปนอยู่ในดินชั้นล่าง ดินมีสีเทา พบจุดประสีน้ำตาลหรือสีเหลืองในดินชั้นล่าง ปฏิกริยาของดินเป็นกรดปานกลางถึงกลาง ค่า pH อยู่ในช่วง 6.0-7.0 ถ้ามีเปลือกหอยในชั้นดิน ดินจะมีความเป็นด่าง มีค่า pH ในช่วง 7.5-8.5 มีความอุดมสมบูรณ์ตามธรรมชาติในระดับต่ำ สภาพพื้นที่ราบเรียบถึงเกือบราบเรียบ มีความลาดเทน้อยกว่า 2% การระบายน้ำของดินอยู่ในระดับเร็วถึงเร็วมาก ในฤดูฝนมีน้ำขังที่ผิวดิน 4-5 เดือน การใช้ประโยชน์ที่ดินส่วนใหญ่ทำนาปลูกข้าว มีบางพื้นที่ทิ้งให้รกร้าง มีวัชพืชขึ้นปกคลุมดิน

24) กลุ่มชุดดินที่ 24 เป็นดินลึก มีเนื้อดินเป็นทรายหรือดินทรายร่วน สีน้ำตาลปนเทาหรือสีเทาปนชมพู พบจุดประสีน้ำตาล สีเหลืองและสีเทาในดินชั้นล่าง บางแห่งจะพบชั้นที่มีการสะสมอินทรีย์วัตถุเป็นชั้นบางๆ ในดินชั้นล่าง ปฏิกริยาของดินเป็นกรดปานกลางถึงกรดเล็กน้อย ค่า pH อยู่ในช่วง 5.5-6.5 มีความอุดมสมบูรณ์ตามธรรมชาติในระดับต่ำ สภาพพื้นที่ราบเรียบถึงลูกคลื่นลอนลาดเล็กน้อย ความลาดเทอยู่ระหว่าง 1-3% การระบายน้ำของดินค่อนข้างเร็วถึงปานกลาง การใช้ประโยชน์ที่ดินมีทั้งทำนาปลูกข้าว ปลูกพืชไร่ เช่น อ้อยโรงงาน ข้าวโพดเลี้ยงสัตว์ มันสำปะหลัง

25) กลุ่มชุดดินที่ 25 เป็นดินตื้น โดยดินบนมีเนื้อดินเป็นดินร่วนปนทราย สีน้ำตาลหรือสีน้ำตาลปนเทา ส่วนดินล่างมีเนื้อดินเป็นดินร่วนเหนียวปนกรวดหรือดินเหนียวปนกรวด (มีปริมาณกรวดหรือลูกรังมากกว่า 35% โดยปริมาตร) มีสีเหลือง สีเทาอ่อน มีจุดประสีน้ำตาล เหลือง หรือสีแดงปะปน ถัดลงไปจะพบชั้นดินเหนียวที่มีสีคลาแลงอ่อนปะปน ในบางแห่งอาจพบชั้นหินผุในระดับความลึก 1.5 เมตร ปฏิกริยาของดินเป็นกรดจัดถึงกรดแก่ ค่า pH อยู่ในช่วง 4.5-5.5 มีความอุดมสมบูรณ์ตามธรรมชาติในระดับต่ำ สภาพพื้นที่ค่อนข้างราบเรียบ มีความลาดเทในช่วง 1-2% มีสภาพการระบายน้ำของดินค่อนข้างเร็วถึงเร็ว มีน้ำแช่ขังลึก 30 เซนติเมตร เป็นเวลา 3-4 เดือนในช่วงฤดูฝน การใช้ประโยชน์ที่ดินส่วนใหญ่ทำนาปลูกข้าว บางแห่งเป็นป่าละเมาะหรือป่าเต็งรัง

26) กลุ่มชุดดินที่ 26 เป็นดินลึกถึงลึกมาก เนื้อดินเป็นดินร่วนมีสีแดงหรือสีแดงเข้ม สีน้ำตาล สีน้ำตาลปนเทา ดินล่างมีเนื้อดินเป็นดินเหนียวมีสีน้ำตาล สีน้ำตาลปนเหลือง และมีสีปนสีแดงคล้ายจุดประอยู่ทั่วไป อาจพบพบชั้นหินแกรนิตผุที่ความลึกระหว่าง 50-100 เซนติเมตร มีการระบายน้ำดี การไหลบ่าของน้ำบนผิวดินปานกลางถึงเร็ว น้ำซึมผ่านได้ปานกลาง ปฏิกริยาของดินเป็นกรดจัดถึงเป็นกรดปานกลาง ค่า pH อยู่ในช่วง 4.5-6.5 มีความอุดมสมบูรณ์ตามธรรมชาติในระดับค่อนข้างต่ำถึงปานกลาง สภาพพื้นที่มีลักษณะเป็นลูกคลื่นลอนลาดเล็กน้อยถึงลูกคลื่นลอนชัน มีความลาดเท 2-20% มีสภาพการระบายน้ำของดินในระดับดีถึงดีปานกลาง การใช้ประโยชน์ที่ดิน ส่วนใหญ่ปลูกพืชไร่ต่างๆ เช่น อ้อยโรงงาน มันสำปะหลัง ข้าวโพดเลี้ยงสัตว์ ฯลฯ

27) กลุ่มชุดดินที่ 27 เป็นดินที่มีเนื้อดินเหนียวร่วนซุย โดยดินบนสีน้ำตาลเข้มปนแดงหรือสีน้ำตาลแดง ส่วนดินล่างมีสีน้ำตาลปนแดงหรือสีแดง ปฏิกริยาของดินเป็นกรดแก่ถึงแก่มาก มีค่า pH อยู่ในช่วง 5.0-5.5 มีความอุดมสมบูรณ์ตามธรรมชาติในระดับปานกลาง มีสภาพพื้นที่เป็นลูกคลื่นลอนลาดถึงลอนชัน มีความลาดเท 2-12% มีสภาพการระบายน้ำของดินในระดับดี การใช้ประโยชน์ที่ดินส่วนใหญ่ ปลูกไม้ผล ยางพารา พืชไร่ บางแห่งยังคงเป็นป่าดิบชื้นดั้งเดิม

28) กลุ่มชุดดินที่ 28 เป็นดินที่มีเนื้อดินเป็นดินเหนียวตลอดหน้าตัดดิน ในชั้นดินล่างที่อยู่ลึกๆ อาจพบชั้นปูนมาร์ล ดินมีสีดำ เทาเข้ม หรือสีน้ำตาล อาจพบจุดประสีน้ำตาลหรือแดงปนน้ำตาลในปริมาณเล็กน้อยในดินชั้นบน ในฤดูแล้งจะแตกกระแหงกว้างและลึก ปฏิกริยาของดินส่วนใหญ่จะเป็นกลางถึงด่าง ค่า pH อยู่ในช่วง 7.0-8.0 มี

ความอุดมสมบูรณ์ตามธรรมชาติในระดับปานกลางถึงสูง มีสภาพพื้นที่ค่อนข้างราบเรียบถึงเป็นลูกคลื่นลอนลาด มีความลาดเท 2-8% มีสภาพการระบายน้ำของดินในระดับดีปานกลางถึงดี การใช้ประโยชน์ที่ดินส่วนใหญ่ปลูกพืชไร่ ไม้ผล แต่บางพื้นที่ยังคงมีสภาพเป็นป่าเบญจพรรณ

29) กลุ่มชุดดินที่ 29 เป็นดินเหนียว สีน้ำตาล สีเหลือง หรือสีแดง ปฏิริยาของดินเป็นกรดจัดถึงกรดแก่ มีค่า pH อยู่ในช่วง 4.5-5.5 มีความอุดมสมบูรณ์ตามธรรมชาติในระดับต่ำถึงปานกลาง มีสภาพพื้นที่ค่อนข้างราบเรียบถึงภูเขาหรือเนินเขา มีความลาดเท 2-20% มีสภาพการระบายน้ำของดินในระดับดี การใช้ประโยชน์ที่ดินส่วนใหญ่ปลูกพืชไร่ ไม้ผล และบางแห่งยังคงเป็นป่าเบญจพรรณ

30) กลุ่มชุดดินที่ 30 เป็นดินลิกมาก โดยดินชั้นบนมีเนื้อดินเป็นดินร่วนเหนียวถึงเหนียว สีน้ำตาลเข้ม หรือน้ำตาลเข้มปนแดง ส่วนดินชั้นล่างเป็นดินเหนียว สีแดง มีปฏิริยาของดินเป็นกรดปานกลางถึงกรดเล็กน้อย มีค่า pH อยู่ในช่วง 5.0-5.5 มีความอุดมสมบูรณ์ตามธรรมชาติในระดับปานกลาง มีสภาพพื้นที่เป็นลูกคลื่นลอนชันถึงเป็นภูเขาสูงชัน มีความลาดเท 12-35% มีสภาพการระบายน้ำของดินในระดับดี การใช้ประโยชน์ที่ดินส่วนใหญ่ปลูกพืชไร่ ไม้ผล ป่าดิบเขาและป่าเบญจพรรณ

31) กลุ่มชุดดินที่ 31 เป็นดินลิกถึงลิกมาก มีเนื้อดินเป็นดินเหนียว สีน้ำตาล สีเหลือง และสีแดง มีปฏิริยาของดินเป็นกรดปานกลางถึงกรดเล็กน้อย มีค่า pH ในช่วง 5.5-6.5 แต่ถ้าพบดินในกลุ่มนี้ใกล้ภูเขาหินปูน ดินก็จะมีปฏิริยาเป็นต่างมากขึ้น โดยมีค่า pH ในช่วง 7.0-8.0 (เฉพาะในดินชั้นบน) มีความอุดมสมบูรณ์ตามธรรมชาติในระดับปานกลาง มีสภาพพื้นที่เป็นลูกคลื่นลอนลาดถึงเป็นเนินเขาเตี้ย มีความลาดเท 2-20% มีสภาพการระบายน้ำของดินในระดับดีปานกลางถึงดี การใช้ประโยชน์ที่ดินส่วนใหญ่ปลูกพืชไร่ ไม้ผล บางแห่งยังคงสภาพเป็นป่าเบญจพรรณ

32) กลุ่มชุดดินที่ 32 เป็นดินลิกมาก โดยดินบนเป็นดินร่วน ดินร่วนปนทราย ดินร่วนเหนียวปนทราย ดินร่วนปนทรายแป้งหรือดินร่วนปนดินเหนียว มีสีน้ำตาล น้ำตาลปนเทา หรือน้ำตาลปนเหลือง ดินล่างมีเนื้อดินเป็นดินร่วน ดินร่วนปนดินเหนียวหรือเป็นชั้นสลับ มีสีน้ำตาล น้ำตาลปนเหลือง อาจมีจุดประสีเหลืองและพบเกล็ดไมก้าตลอดทุกชั้นดิน ในดินบนมีปฏิริยาของดินเป็นกรดจัด มีค่า pH ในช่วง 4.5-5.0 ส่วนดินล่าง เป็นกรดจัดถึงเป็นกรดปานกลาง มีค่า pH ในช่วง 4.5-6.0 มีความอุดมสมบูรณ์ตามธรรมชาติในระดับค่อนข้างต่ำถึงปานกลาง มีสภาพพื้นที่ค่อนข้างราบเรียบถึงลูกคลื่นลอนลาดเล็กน้อย มีความลาดเท 0-4% มีสภาพการระบายน้ำในระดับดี การใช้ประโยชน์เป็นส่วน ไม้ผล พืชผัก และยางพารา

33) กลุ่มชุดดินที่ 33 เป็นดินลิกมาก มีเนื้อดินเป็นดินร่วนเหนียวปนทรายแป้ง สีน้ำตาลหรือน้ำตาลปนแดง บางแห่งพบจุดประสีเทาและน้ำตาลเข้ม ในดินชั้นล่างลิกๆ อาจพบเกล็ดไมก้า (Mica Flakes) หรือก้อนปูนเล็กๆ ในดินชั้นบนมีปฏิริยาของดินเป็นกรดปานกลางถึงกรดเล็กน้อย มีค่า pH ในช่วง 5.5-6.5 ส่วนดินชั้นล่าง เป็นกรดเล็กน้อยถึงกลาง มีค่า pH ในช่วง 7.5-8.0 มีความอุดมสมบูรณ์ตามธรรมชาติในระดับปานกลางถึงสูง มีสภาพพื้นที่ค่อนข้างราบเรียบถึงลูกคลื่นลอนลาดเล็กน้อย มีความลาดเท 1-3% มีการระบายน้ำของดินในระดับดีปานกลางถึงดี การใช้ประโยชน์ที่ดิน ส่วนใหญ่ปลูกพืชไร่ ไม้ผล และพืชผัก บางแห่งยังคงเป็นป่าเบญจพรรณ

34) กลุ่มชุดดินที่ 34 เป็นดินลิกมาก จัดเป็นดินพวกดินร่วนละเอียด โดยเฉพาะดินบนมีเนื้อดินเป็นร่วนปนทรายหรือดินร่วนปนทรายหยาบ สีดินเป็นพวกสีน้ำตาลถึงสีแดง ส่วนดินชั้นล่างในตอนบนจะเป็นดินร่วนปนทรายหรือดินร่วนปนทรายหยาบ อาจพบชั้นเศษหินของหินควอร์ตไซต์หรือกรวดลูกรังในระดับความลึกกว่า 80 เซนติเมตร และมีจุดประสีเหลือง ดินบนมีปฏิริยาของดินเป็นกรดแก่ถึงกรดปานกลาง มีค่า pH อยู่ในช่วง 5.0-6.0

และดินชั้นล่าง มีปฏิกิริยาของดินเป็นกรดจัดถึงกรดแก่ มีค่า pH อยู่ในช่วง 4.5-5.5 ดินมีความอุดมสมบูรณ์ตามธรรมชาติในระดับต่ำ มีสภาพพื้นที่เป็นลูกคลื่นลอนลาดถึงภูเขา ค่าความลาดเท 1-35% มีการระบายน้ำของดินในระดับดีถึงค่อนข้างดี การใช้ประโยชน์ที่ดิน ส่วนใหญ่ปลูกยางพารา ปาล์ม ไม้ผล บริเวณที่มีความลาดชันสูงหรือภูเขาจะปลูกยางพาราและเป็นพื้นที่ป่าไม้

35) กลุ่มชุดดินที่ 35 เป็นดินลึก โดยดินบนมีเนื้อดินเป็นดินร่วนปนทรายหรือดินร่วน สีน้ำตาลปนเทาหรือน้ำตาลปนเทาเข้มหรือน้ำตาล ส่วนดินล่างมีเนื้อดินเป็นดินร่วนเหนียวปนทราย หรือดินร่วนปนดินเหนียว สีน้ำตาลสีแดงปนเหลือง มีปฏิกิริยาของดินเป็นกรดจัดถึงกรดแก่ มีค่า pH อยู่ในช่วง 4.5-5.5 มีความอุดมสมบูรณ์ตามธรรมชาติในระดับต่ำ มีสภาพพื้นที่เป็นลูกคลื่นลอนลาดถึงเนินเขา มีความลาดเท 2-20% มีสภาพการระบายน้ำค่อนข้างดีถึงดี การใช้ประโยชน์ที่ดิน มีทั้งเป็นป่าเต็งรัง ป่าเบญจพรรณ ปลูกพืชไร่ และไม้ผล

36) กลุ่มชุดดินที่ 36 เป็นดินลึกปานกลางถึงลึกมาก โดยเนื้อดินบนเป็นดินร่วนปนทรายหรือดินร่วน สีน้ำตาลเข้มหรือน้ำตาลปนเทา หรือน้ำตาลปนแดง ส่วนดินล่างเป็นดินร่วนเหนียวปนทรายหรือดินร่วนเหนียว สีน้ำตาลแดงปนเหลือง ดินบนมีปฏิกิริยาของดินเป็นกรดแก่ถึงกรดเล็กน้อย มีค่า pH อยู่ในช่วง 5.5-6.5 ส่วนดินล่างเป็นกรดปานกลางถึงกลาง มีค่า pH อยู่ในช่วง 6.0-7.0 ความอุดมสมบูรณ์ตามธรรมชาติอยู่ในระดับค่อนข้างต่ำถึงปานกลาง มีสภาพพื้นที่เป็นลูกคลื่นลอนลาดเล็กน้อยถึงเชิงเขา มีความลาดเท 2-12% มีการระบายน้ำของดินในระดับดี การใช้ประโยชน์ที่ดินหลายประเภท ได้แก่ปลูกพืชไร่ ไม้ผล และพืชผัก บางแห่งเป็นป่าเบญจพรรณ

37) กลุ่มชุดดินที่ 37 เป็นดินลึกปานกลางถึงลึก โดยดินบนมีเนื้อดินเป็นดินร่วนปนทรายหรือทรายร่วน สีน้ำตาลหรือน้ำตาลปนเทา ส่วนดินล่างมีเนื้อดินเป็นดินร่วนปนทรายอยู่บนชั้นดินเหนียวปนกรวดหรือเศษหิน สีน้ำตาลปนเทา โดยพบชั้นดินเหนียวนี้ที่ระดับความลึกระหว่าง 50-100 เซนติเมตรจากผิวดิน บางพื้นที่พบจุดประสีดง และมีศิลาแลงอ่อนปะปนอยู่จำนวนมาก มีปฏิกิริยาของดินเป็นกรดจัดถึงกรดแก่ มีค่า pH อยู่ในช่วง 4.5-5.5 ดินมีความอุดมสมบูรณ์ตามธรรมชาติในระดับต่ำ สภาพพื้นที่เป็นลูกคลื่นลอนลาดถึงลูกคลื่นลอนชัน มีความลาดเท 2-16% มีการระบายน้ำของดินในระดับดีปานกลางถึงดี การใช้ประโยชน์ที่ดินส่วนใหญ่ปลูกพืชไร่ บางแห่งเป็นป่าเต็งรัง

38) กลุ่มชุดดินที่ 38 เป็นดินลึกถึงลึกมาก โดยมีเนื้อดินเป็นดินร่วนหรือร่วนปนทรายละเอียดสลับกับชั้นดินร่วนปนทรายแข็งหรือชั้นดินร่วนเหนียวปนทรายแข็ง สีดินเป็นสีน้ำตาลอ่อน หรือสีเทาปนน้ำตาล บางพื้นที่พบจุดประสีเทาและสีน้ำตาลเข้มในดินชั้นล่าง ดินมีปฏิกิริยาเป็นกรดจัดถึงกลาง มีค่า pH อยู่ในช่วง 5.0-7.0 ดินมีความอุดมสมบูรณ์ตามธรรมชาติในระดับต่ำถึงปานกลาง สภาพพื้นที่ค่อนข้างราบเรียบ มีความลาดเท 1-2% มีการระบายน้ำของดินในระดับค่อนข้างดีถึงดี การใช้ประโยชน์ที่ดิน มีหลายประเภท ได้แก่พืชผัก พืชไร่ ไม้ผล และที่อยู่อาศัย

39) กลุ่มชุดดินที่ 39 เป็นดินลึกมาก โดยดินบนมีเนื้อดินเป็นดินทรายปนร่วนหรือดินร่วนปนทราย สีดินเป็นพวกสีน้ำตาลถึงสีแดง ส่วนดินชั้นล่างจะเป็นดินร่วนปนทรายตลอด สีดินเป็นพวกสีน้ำตาลถึงสีแดง ดินชั้นบนมีปฏิกิริยาของดินเป็นกรดแก่ถึงกรดปานกลาง มีค่า pH อยู่ในช่วง 5.0-6.0 ส่วนดินล่างเป็นกรดจัดถึงกรดแก่ มีค่า pH อยู่ในช่วง 4.5-5.5 ดินมีความอุดมสมบูรณ์ตามธรรมชาติในระดับต่ำ สภาพพื้นที่เป็นลูกคลื่นลอนลาดถึงภูเขา มีความลาดเท 1-35% มีสภาพการระบายน้ำในระดับดี การใช้ประโยชน์มีหลายประเภท ได้แก่ปลูกยางพารา ไม้ผล ปาล์ม น้ำมัน ฯลฯ บริเวณที่มีความลาดชันหรือภูเขาจะเป็นป่าไม้และสวนยางพารา

40) กลุ่มชุดดินที่ 40 เป็นดินลึกถึงลึกมาก โดยดินบนมีเนื้อดินเป็นดินร่วนปนทรายหรือทรายปนดิน

ร่วน ส่วนดินล่างมีเนื้อดินร่วนปนทราย สีน้ำตาลอ่อน สีเหลืองหรือสีน้ำตาลปนแดง บางแห่งอาจพบจุดประในดินนั้นล่าง ดินมีปฏิกิริยาเป็นกรดจัดถึงกรดแก่ มีค่า pH อยู่ในช่วง 4.5-5.5 แต่บางแห่งโดยเฉพาะดินชั้นล่าง อาจมีค่า pH สูงขึ้นถึง 5.5-6.5 ดินมีความอุดมสมบูรณ์ตามธรรมชาติในระดับต่ำ สภาพพื้นที่ค่อนข้างราบเรียบถึงลูกคลื่นลอนลาด ค่าความลาดเท 2-5% มีการระบายน้ำของดินในระดับดี การใช้ประโยชน์ที่ดิน มีหลายประเภท ได้แก่ ปลูกพืชไร่ ไม้ผล ไม้ยืนต้น พืชผัก บางแห่งยังคงมีสภาพเป็นป่าเต็งรัง

41) กลุ่มชุดดินที่ 41 เป็นดินลึกมาก โดยเฉพาะดินบนมีเนื้อดินเป็นดินร่วนปนทรายหรือดินร่วน สีน้ำตาลเข้มมากหรือน้ำตาลเข้ม ส่วนดินล่างตอนบนมีเนื้อดินทรายปนร่วน เป็นชั้นหนาและเนื้อดินจะค่อยเปลี่ยนเป็นดินร่วนปนทราย ดินร่วนเหนียวปนทรายในชั้นดินล่างส่วนที่ลึก สีน้ำตาล บางพื้นที่พบจุดประสีน้ำตาลแก่หรือน้ำตาลปนเหลืองในปริมาณไม่มาก ดินมีปฏิกิริยาเป็นกลางถึงด่าง มีค่า pH อยู่ในช่วง 7.0-8.0 ดินมีความอุดมสมบูรณ์ตามธรรมชาติในระดับต่ำถึงปานกลาง สภาพพื้นที่เป็นลูกคลื่นลอนลาดถึงลอนชัน ค่าความลาดเท 2-12% มีการระบายน้ำของดินในระดับดี การใช้ประโยชน์ที่ดิน ส่วนใหญ่ปลูกพืชไร่ และบางแห่งยังคงสภาพเป็นป่าเต็งรัง

42) กลุ่มชุดดินที่ 42 ลักษณะของดินในกลุ่มชุดดินนี้ มีเนื้อดินเป็นทรายจัด สีดินบนเป็นสีเทาแก่ ถัดลงไปเป็นชั้นทรายสีขาวอยู่เหนือชั้นที่มีการสะสมอินทรียวัตถุหรือฮิวมัส มีสีน้ำตาลหรือสีน้ำตาลแดง เนชั่นที่มีการอัดตัวแน่นเป็นชั้นดาน พบภายในความลึก 1 เมตรจากผิวดินบนเป็นส่วนใหญ่ ปฏิกิริยาของดินเป็นกรดแก่ถึงกรดปานกลาง ค่า pH อยู่ในช่วง 5.0-6.0 ดินมีความอุดมสมบูรณ์ในระดับต่ำมาก สภาพพื้นที่ราบเรียบถึงลูกคลื่นลอนลาด มีความลาดเท 0-5% มีสภาพการระบายน้ำของดินในระดับดีปานกลางถึงดี การใช้ประโยชน์ที่ดิน ส่วนใหญ่เป็นป่าเสม็ด ป่าชายหาด ป่าละเมาะ บางแห่งปลูกมะพร้าว มะม่วงหิมพานต์ และพืชไร่

43) กลุ่มชุดดินที่ 43 เป็นดินลึก โดยเนื้อดินตลอดความลึกเป็นดินทรายถึงดินทรายปนดินร่วน บางแห่งมีเปลือกหอยปะปนอยู่ในเนื้อดิน ดินมีสีเทา สีน้ำตาลอ่อนหรือสีเหลือง พบบริเวณหาดทรายหรือสันทรายชายทะเล บางแห่งพบบริเวณที่ลาดเชิงเขาซึ่งมีหินพื้นเป็นหินเนื้อหยาบ ปฏิกิริยาของดินเป็นกรดแก่ถึงด่างปานกลาง มีค่า pH อยู่ในช่วง 5.5-8.0 ดินมีความอุดมสมบูรณ์ตามธรรมชาติในระดับต่ำ สภาพพื้นที่ค่อนข้างราบเรียบถึงลูกคลื่นลอนลาด มีความลาดเท 3-8% มีสภาพการระบายน้ำของดินในระดับดีถึงดีเกินไป การใช้ประโยชน์ที่ดินส่วนใหญ่ปลูกมะพร้าว มะม่วงหิมพานต์ ไม้โตเร็ว และที่อยู่อาศัย

44) กลุ่มชุดดินที่ 44 เป็นดินลึกถึงลึกมาก มีเนื้อดินเป็นทรายปนดินร่วน สีน้ำตาลปนเทาหรือสีน้ำตาลอ่อน ปฏิกิริยาของดินเป็นกรดปานกลางถึงกลาง ค่า pH อยู่ในช่วง 5.5-7.0 ดินมีความอุดมสมบูรณ์ตามธรรมชาติในระดับต่ำ มีสภาพพื้นที่เป็นลูกคลื่นลอนลาดถึงลอนชัน มีความลาดเท 2-12% มีการระบายน้ำของดินในระดับดีถึงค่อนข้างดีเกินไป การใช้ประโยชน์ที่ดินส่วนใหญ่ปลูกพืชไร่ ไม้ผล บางแห่งเป็นป่าพลวงและเต็งรัง และทุ่งหญ้าธรรมชาติ

45) กลุ่มชุดดินที่ 45 เป็นดินตื้น โดยดินบนมีเนื้อดินเป็นดินร่วนปนทรายถึงดินร่วนปนดินเหนียว สีน้ำตาลหรือสีน้ำตาลปนแดง ส่วนดินชั้นล่างมีเนื้อดินเป็นดินร่วนปนทราย ดินร่วนเหนียวถึงดินเหนียวปนกรวดหรือลูกรัง สีน้ำตาล สีแดงหรือสีเหลือง ก้อนกรวดส่วนใหญ่เป็นหินกลมมน ปฏิกิริยาของดินเป็นกรดจัดถึงกรดแก่ มีค่า pH อยู่ในช่วง 4.5-5.5 ดินมีความอุดมสมบูรณ์ตามธรรมชาติในระดับต่ำ สภาพพื้นที่เป็นลูกคลื่นลอนลาดถึงเนินเขา มีความลาดเท 2-30% มีสภาพการระบายน้ำของดินในระดับดีปานกลางถึงดี การใช้ประโยชน์ที่ดินมีหลายประเภท เช่น ป่าไม้ ยางพารา มะม่วงหิมพานต์ ปาล์มน้ำมัน และไม้โตเร็ว

46) กลุ่มชุดดินที่ 46 เป็นดินต้นถึงต้นมาก เนื้อดินส่วนใหญ่เป็นดินร่วนเหนียวปนกรวดลูกรังหรือดินเหนียวปนกรวดลูกรัง สีนํ้าตาล สีแดงปนเหลืองหรือนํ้าตาลปนแดง ปฏิกริยาของดินเป็นกรดแก่ถึงกรดเล็กน้อย ค่า pH อยู่ในช่วง 5.0-6.5 ดินมีความอุดมสมบูรณ์ตามธรรมชาติในระดับต่ำถึงปานกลาง สภาพพื้นที่ลูกคลื่นลอนลาดถึงเนินเขาเตี้ย ค่าความลาดเท 2-20% มีสภาพการระบายน้ำของดินในระดับดี การใช้ประโยชน์ที่ดินส่วนใหญ่ปลูกพืชไร่ ไม้ผล และบางแห่งยังคงเป็นป่าเบญจพรรณ

47) กลุ่มชุดดินที่ 47 ลักษณะของดินในกลุ่มชุดดินนี้ เป็นดินต้นถึงลูกปานกลาง ลักษณะเนื้อดินเป็นดินร่วน ร่วนเหนียวหรือดินเหนียว มีเศษหินปะปนอยู่ในเนื้อดินมาก มักพบชั้นหินพื้นหรือหินที่เป็นวัตถุต้นกำเนิดดินภายในความลึก 50 เซนติเมตรจากผิวดินบน สีดินเป็นสีนํ้าตาล สีแดงปนเหลืองถึงสีแดง ปฏิกริยาของดินเป็นกรดปานกลางถึงกลาง ค่า pH อยู่ในช่วง 5.5-7.0 ดินมีความอุดมสมบูรณ์ตามธรรมชาติในระดับปานกลางถึงสูง สภาพพื้นที่ลูกคลื่นลอนลาดถึงเนินเขา มีความลาดเท 2-20% ดินมีการระบายน้ำในระดับดีถึงค่อนข้างดีเกินไป การใช้ประโยชน์ที่ดินได้แก่ปลูกพืชไร่ ไม้ผล พืชไร่ และบางแห่งยังคงเป็นป่าเบญจพรรณ

48) กลุ่มชุดดินที่ 48 เป็นดินต้น โดยดินบนมีเนื้อดินเป็นดินร่วนปนทราย ส่วนดินล่างมีเนื้อดินเป็นดินร่วนเหนียวปนทรายปนเศษหินและกรวด หรือดินเหนียวปนทรายปนกรวดและเศษหิน ซึ่งชั้นดินปนกรวดและเศษหินนี้จะพบภายในความลึก 50 เซนติเมตรจากผิวดินบน สีดินเป็นสีนํ้าตาล สีแดงปนเหลืองหรือแดง ปฏิกริยาของดินเป็นกรดปานกลาง มีค่า pH อยู่ในช่วง 5.0-6.5 ดินมีความอุดมสมบูรณ์ตามธรรมชาติในระดับต่ำถึงปานกลาง สภาพพื้นที่เป็นลูกคลื่นลอนลาดถึงลาดชันเชิงเขา มีความลาดเท 2-20% มีสภาพการระบายน้ำของดินค่อนข้างเลวถึงดี การใช้ประโยชน์ที่ดิน ได้แก่ปลูกพืชไร่ บางแห่งยังคงเป็นป่าเต็งรังและป่าเบญจพรรณ

49) กลุ่มชุดดินที่ 49 เป็นดินต้นมากถึงลูกปานกลาง โดยดินบนเป็นดินร่วนปนทราย ส่วนดินชั้นล่างตอนบนเป็นดินร่วนเหนียวปนทรายถึงดินเหนียวปนกรวดลูกรังหรือเศษหินทราย สีดินสีนํ้าตาลหรือนํ้าตาลปนเหลืองใต้ชั้นกรวดลูกรังลงไปจะเป็นดินเหนียว สีเทา มีจุดประสีนํ้าตาลและสีแดง และพบศิลาแลงอ่อนปะปนอยู่ในเนื้อดินเป็นจำนวนมาก ลึกลงไปจากชั้นดินเหนียวอาจพบหินทรายหรือหินดินดานที่กำลังสลายตัว ปฏิกริยาของดินเป็นกรดปานกลาง มีค่า pH อยู่ในช่วง 5.0-6.5 ดินมีความอุดมสมบูรณ์ตามธรรมชาติในระดับต่ำถึงปานกลาง สภาพพื้นที่ค่อนข้างราบเรียบถึงลูกคลื่นลอนชัน มีความลาดเท 1-12% มีการระบายน้ำของดินในระดับดีปานกลาง การใช้ประโยชน์ที่ดิน ได้แก่ พืชไร่ ไม้โตเร็ว บางแห่งยังคงสภาพเป็นป่าเต็งรัง

50) กลุ่มชุดดินที่ 50 เป็นดินลูกปานกลาง ดินบนช่วง 50 เซนติเมตร เป็นดินร่วนปนทรายหรือดินร่วนเหนียวปนทราย ในระดับความลึกประมาณ 50-100 เซนติเมตร จะพบชั้นดินปนเศษหินหรือลูกรัง สีดินเป็นสีนํ้าตาลเหลืองหรือแดง เศษหินหรือลูกรังที่พบเป็นพวกหินควอร์ตไซต์ หรือหินทราย ปฏิกริยาของดินเป็นกรดจัดถึงกรดแก่ มีค่า pH อยู่ในช่วง 5.0-5.5 ดินมีความอุดมสมบูรณ์ตามธรรมชาติในระดับต่ำ สภาพพื้นที่เป็นลูกคลื่นลอนลาดถึงเนินเขา มีความลาดเท 3-30% การระบายน้ำของดินอยู่ในระดับดี การใช้ประโยชน์ที่ดิน ได้แก่ ป่าผลัดใบ ยางพารา พืชไร่ ไม้ผล

51) กลุ่มชุดดินที่ 51 เป็นดินต้นถึงต้นมาก ดินบนมีเนื้อดินเป็นดินร่วนปนทราย ดินร่วนและอาจพบเศษหินปะปนได้ สีดินเป็นสีนํ้าตาล นํ้าตาลปนเหลือง ดินล่างมีเนื้อดินเป็นดินร่วนปนเศษหินถึงดินร่วนเหนียวปนทรายปนเศษหิน สีนํ้าตาลแก่ถึงสีแดงปนเหลือง และภายในความลึกไม่เกิน 50 เซนติเมตร มักพบชั้นของหินพื้นซึ่งเป็นพวก

หินทราย ควอร์ตไซต์หรือหินดินดาน ปฏิกริยาของดินเป็นกรดจัดถึงกรดแก่ มีค่า pH อยู่ในช่วง 4.5-5.5 ดินมีความอุดมสมบูรณ์ตามธรรมชาติในระดับต่ำ สภาพพื้นที่เป็นลูกคลื่นลอนลาดถึงเนินเขา มีความลาดเท 5-35% มีสภาพการระบายน้ำในระดับดีถึงดีเกินไป การใช้ประโยชน์ที่ดิน ได้แก่ ป่าดงดิบ ยางพารา กล้าย พืชไร่

52) กลุ่มชุดดินที่ 52 เป็นดินต้นถึงต้นมาก พบก้อนปูนหรือปูนมาร์ลปะปนอยู่ในเนื้อดินมาก พบภายในความลึก 50 เซนติเมตรจากผิวดิน โดยดินบนมีเนื้อดินเป็นดินร่วนเหนียวหรือดินเหนียว สีนํ้าตาลเข้มหรือสีดำ ส่วนดินล่างมีเนื้อดินเป็นดินเหนียวปนก้อนปูนหรือปูนมาร์ล สีเทาเข้ม สีนํ้าตาลเข้มมากปนเทา สีนํ้าตาล หรือสีนํ้าตาลปนแดง ปฏิกริยาของดินเป็นกลางถึงด่างแก่ ค่า pH อยู่ในช่วง 7.0-8.5 ดินมีความอุดมสมบูรณ์ตามธรรมชาติในระดับปานกลางถึงสูง สภาพพื้นที่ค่อนข้างราบเรียบถึงลูกคลื่นลอนลาด มีความลาดเท 1-5% มีการระบายน้ำของดินในระดับดีปานกลางถึงดี การใช้ประโยชน์ที่ดินส่วนใหญ่ปลูกพืชไร่ผลไม้

53) กลุ่มชุดดินที่ 53 เป็นดินลึกปานกลางที่มีชั้นลูกรัง ก้อนหิน เศษหินหรือชั้นหินพื้นของหินดินดานฟิลไลต์ ปะปนมากในช่วงความลึก 50-100 เซนติเมตร ดินบนมีเนื้อดินเป็นดินร่วนหรือดินร่วนปนดินเหนียว สีนํ้าตาลเหลือง หือแดง ส่วนดินล่างเป็นดินร่วนปนดินเหนียวหรือดินเหนียว สีนํ้าตาล เหลือง หรือแดง และในระดับความลึกระหว่าง 50-100 เซนติเมตร มีเนื้อดินเป็นดินร่วนปนดินเหนียวหรือดินเหนียวปนลูกรัง ก้อนกรวด รือเศษหินมาก ปฏิกริยาของดินเนกรดจัดถึงกรดแก่ มีค่า pH อยู่ในช่วง 5.0-5.5 ดินมีความอุดมสมบูรณ์ตามธรรมชาติในระดับต่ำถึงปานกลาง สภาพพื้นที่เป็นลูกคลื่นลอนลาดเล็กน้อยถึงเนินเขา มีความลาดเท 2-16% ดินมีสภาพการระบายน้ำในระดับดีปานกลางถึงดี การใช้ประโยชน์ที่ดิน ได้แก่ ป่าดิบตามธรรมชาติ ยางพารา ไม้ผล พืชไร่

54) กลุ่มชุดดินที่ 54 เป็นดินลึกปานกลางถึงลึก โดยมีเนื้อดินเป็นดินเหนียวตลอดหน้าตัดดิน และพบก้อนปูนหรือเศษหินที่กำลัฝังฝังตัวปะปนอยู่ในเนื้อดินชั้นล่าง สีดินบนเป็นสีเทาเข้ม หรือนํ้าตาลเข้ม หรือนํ้าตาลปนแดง ส่วนดินล่าง สีนํ้าตาลแดง หรือแดงปนเหลือง พบจุดประสีแดงและเหลืองนชั้นหินที่กำลัฝังฝังตัว สภาพพื้นที่เป็นลูกคลื่นลอนลาดถึงลอนชัน มีความลาดเท 2-8% ดินมีการระบายน้ำในระดับดีปานกลางถึงดี การใช้ประโยชน์ที่ดิน ได้แก่ พืชไร่ ไม้ผล และบางแห่งยังคงสภาพเป็นป่าเบญจพรรณ

55) กลุ่มชุดดินที่ 55 เป็นดินลึกปานกลาง มีเนื้อดินเป็นดินเหนียว ที่ระดับความลึก 50-100 เมตรจากผิวดินบนจะพบชั้นหินที่เป็หินต้นกำเนิดของดินและบางแห่งจะพบก้อนปูนปะปนอยู่ด้วย สีดินเป็นสีนํ้าตาลแดงหรือสีแดง หรือนํ้าตาลแก่ ปฏิกริยาของดินเป็นกรดปานกลางถึงด่างค่อนข้างอ่อน มีค่า pH อยู่ในช่วง 6.0-7.5 ดินมีความอุดมสมบูรณ์ตามธรรมชาติในระดับปานกลาง สภาพพื้นที่ค่อนข้างราบเรียบถึงลูกคลื่นลอนลาด มีความลาดเท 1-8% ดินมีสภาพการระบายน้ำในระดับดีปานกลางถึงดี การใช้ประโยชน์ที่ดิน ได้แก่ พืชไร่ ไม้ผล บางแห่งยังคงสภาพเป็นป่าละเมาะและป่าเบญจพรรณ

56) กลุ่มชุดดินที่ 56 เป็นดินลึกปานกลางถึงลึก โดยดินบนมีเนื้อดินเป็นดินร่วนหรือดินร่วนปนทราย ส่วนดินล่างเป็นดินร่วนเหนียวปนทราย และดินร่วนเหนียวปนทรายและปนเศษหิน หรือดินเหนียวปนทรายละปนเศษหิน สีดินเป็นสีนํ้าตาล สีนํ้าตาลแก่ หรือแดงปนเหลือง ปฏิกริยาของดินเป็นกรดแก่ มีค่า pH อยู่ในช่วง 5.0-5.5 ดินมีความอุดมสมบูรณ์ตามธรรมชาติในระดับต่ำ สภาพพื้นที่เป็นลูกคลื่นลอนลาดถึงเนินเขา มีความลาดเท 2-35% ดินมีสภาพการระบายน้ำในระดับดี การใช้ประโยชน์ที่ดิน ได้แก่ พืชไร่ ไม้ผล บางแห่งยังคงสภาพเป็นป่าเบญจพรรณ และป่าเต็งรัง

57) กลุ่มชุดดินที่ 57 เป็นดินอินทรีย์ มีเนื้อดินเป็นพวกดินอินทรีย์ (Organic Soils) พบชั้นวัสดุดิน

อินทรีย์ หนาระหว่าง 40-100 เซนติเมตร ในดินชั้นล่าง ชั้นวัสดุอินทรีย์จะเกิดสลับกับชั้นเนื้อดิน ชั้นวัสดุอินทรีย์มีสีดำ น้ำตาลหรือน้ำตาลปนแดง ส่วนชั้นเนื้อดินจะมีสีเทา ใต้ชั้นวัสดุอินทรีย์ลงไปจะเป็นชั้นดินเลนของตะกอนน้ำทะเล สีเทาหรือเทาอมเขียว มีสารประกอบของธาตุกำมะถันอยู่มาก ปฏิกริยาของดินเป็นกรดจัด ค่า pH ประมาณ 4.5 หรือน้อยกว่า มีความอุดมสมบูรณ์ตามธรรมชาติในระดับต่ำถึงสูง สภาพพื้นที่ราบลุ่มน้ำขัง ความลาดเทน้อยกว่า 1% มีการระบายน้ำของดินในระดับเร็วมาก การใช้ประโยชน์ที่ดิน ยังคงเป็นป่าพรุ ประกอบด้วยไม้พุ่ม ไม้เถา ปาล์ม หมาก เฟิร์น เสม็ด กก กระจูด ฯลฯ บางแห่งทำนาปลูกข้าว และปลูกพืชผักสวนครัว

58) กลุ่มชุดดินที่ 58 เป็นดินอินทรีย์ มีเนื้อดินเป็นพวกดินอินทรีย์ พบชั้นวัสดุอินทรีย์หนากว่า 100 เซนติเมตร และเศษวัสดุอินทรีย์ยังไม่สลายตัวและมีเนื้อหยาบ พบทั้งเศษพืชขนาดเล็กถึงขนาดใหญ่ปะปนกันอยู่ ชั้นดินอินทรีย์จะเกิดขึ้นสลับกับดินอินทรีย์ ซึ่งวัสดุอินทรีย์จะมีสีน้ำตาลหรือสีดำ ส่วนชั้นดินอินทรีย์จะมีสีเทา ใต้ชั้นดินอินทรีย์จะเป็นดินเลนเกิดจากตะกอนน้ำทะเล สีเทาหรือเทาอมเขียว และมีสารประกอบธาตุกำมะถันอยู่มาก ปฏิกริยาของดินเป็นกรดจัด ค่า pH ประมาณ 4.5 หรือน้อยกว่า มีความอุดมสมบูรณ์ตามธรรมชาติในระดับต่ำถึงสูง สภาพพื้นที่ราบลุ่มน้ำขัง มีความลาดเทน้อยกว่า 1% มีการระบายน้ำเร็วมาก การใช้ประโยชน์ที่ดิน ส่วนใหญ่เป็นป่าพรุ มีหญ้า เสม็ด ไม้พุ่มเล็กๆ ขึ้นอยู่ทั่วไป บางพื้นที่ใช้ทำนาและปลูกพืชผักสวนครัวโดยเฉพาะบริเวณริมพยุ

59) กลุ่มชุดดินที่ 59 เป็นดินที่มีเนื้อดินไม่ค่อยแน่นอน รวมทั้งสีดิน ปฏิกริยาของดิน แต่ส่วนใหญ่ประกอบด้วยดินเนื้อหยาบสลับกับเนื้อละเอียด สีเทาและน้ำตาลปนเทา มีจุดประสีเหลืองและน้ำตาล ปฏิกริยาของดินเป็นกรดปานกลางถึงกลาง ค่า pH อยู่ระหว่าง 6.0-7.0 มีความอุดมสมบูรณ์ตามธรรมชาติตั้งแต่ระดับต่ำถึงสูง สภาพพื้นที่ราบเรียบถึงค่อนข้างราบเรียบ ความลาดเท 0-2% มีการระบายน้ำค่อนข้างเร็วถึงเร็ว ในช่วงฤดูฝนมีน้ำขังผิวดิน 3-4 เดือน การใช้ประโยชน์ที่ดิน ส่วนใหญ่ทำนาปลูกข้าวในฤดูฝน ส่วนฤดูแล้งปลูกพืชไร่และพืชผัก

60) กลุ่มชุดดินที่ 60 เป็นดินที่ยังไม่ได้มีการจัดตั้งชื่อเป็นชุดดิน โดยส่วนใหญ่เป็นดินลึก มีเนื้อดินเป็นดินร่วน บางแห่งค่อนข้างเป็นทรายหรือมีชั้นกรวดลูกรังชั้นดินตอนล่าง ซึ่งแสดงการตกตะกอนต่างๆของดิน อันเป็นผลมาจากการเกิดน้ำท่วมในอดีต ปฏิกริยาของดินเป็นกรดปานกลางถึงกลาง ค่า pH อยู่ในช่วง 6.0-7.0 ดินมีความอุดมสมบูรณ์ตามธรรมชาติในระดับปานกลาง สภาพพื้นที่ค่อนข้างราบเรียบถึงลูกคลื่นลอนลาด ค่าความลาดเท 2-8% มีสภาพการระบายน้ำของดินในระดับดีปานกลางถึงดี การใช้ประโยชน์ที่ดิน ได้แก่ พืชผัก พืชไร่ ไม้ผล และไม้ยืนต้น

61) กลุ่มชุดดินที่ 61 เป็นดินที่ประกอบด้วยหลายชนิดปะปนกัน ยังไม่สามารถแยกออกเป็นดินแต่ละชุดได้ เนื่องจากข้อจำกัดของแผนที่ซึ่งไม่สามารถวาดบนแผนที่ได้เป็นหน่วยแผนที่เดี่ยวหรือแยกเป็นชุดดินได้ จึงได้รวมเข้าเป็นเพียงหน่วยแผนที่เดี่ยวเรียกว่า "ดินที่ลาดชันเชิงเขา" โดยดินในกลุ่มนี้มีลักษณะและคุณสมบัติต่างๆ ของดิน (เนื้อดิน สีดิน ความลึกของดิน ปฏิกริยาของดิน ความอุดมสมบูรณ์ของดิน) ไม่แน่นอน ซึ่งขึ้นอยู่กับวัตถุต้นกำเนิดดินบริเวณนั้นๆ แต่ส่วนใหญ่ดินในกลุ่มนี้มีเศษหิน ก้อนหินและหินพื้นโผล่กระจัดกระจายที่ผิวดิน พบในสภาพพื้นที่ลูกคลื่นลอนลาดถึงเป็นเขาชัน มีความลาดเท 5-35% การระบายน้ำของดินดีปานกลางถึงดี การใช้ประโยชน์ที่ดิน ได้แก่ พืชไร่ ไม้ผล ไม้ยืนต้น และบางแห่งยังคงสภาพเป็นป่าไม้

62) กลุ่มชุดดินที่ 62 เป็นดินที่ประกอบด้วยดินหลายชนิดปะปนกันบนพื้นที่ภูเขาสูงชัน ที่ไม่สามารถแยกออกเป็นชุดหรือชนิดดินได้ จึงรวมไว้เป็นหน่วยแผนที่เดียวกันเรียกว่า "ดินที่ลาดชันเชิงซ้อน (Slope Complex)" ฉะนั้นลักษณะและคุณสมบัติของดินต่างๆ ไม่แน่นอน แต่ทั้งนี้ก็ขึ้นอยู่กับวัตถุต้นกำเนิดดินที่บริเวณนั้นๆ แต่ส่วนใหญ่เป็นดินต้น มีเศษหิน ก้อนหิน และหินพื้นโผล่กระจัดกระจายที่ผิวดิน

3. กลุ่มชุดดินที่พบในพื้นที่ลุ่มน้ำ

กลุ่มชุดดินที่พบในพื้นที่ลุ่มน้ำ ทั้ง 25 ลุ่มน้ำ โดยได้แบ่งกลุ่มชุดดินเป็น 2 ประเภท ตามลักษณะที่พบ ได้แก่ พบกลุ่มชุดดินบนที่ราบลุ่ม (ได้แก่กลุ่มชุดดินที่ 1-25, 57, 58, 59) และพบบนที่ดอน (ได้แก่กลุ่มชุดดินที่ 26-56, 60, 61, 62) ดังแสดงในรูปที่ 5.1-2 นอกจากนี้ยังได้แบ่งตามการพัฒนาตัวบนแต่ละภูมิสัณฐาน พร้อมคำนวณเนื้อที่ไว้ โดยกลุ่มชุดดินที่พบในลุ่มน้ำปิงมีรายละเอียดดังต่อไปนี้

ก) ที่ราบลุ่มต่ำ กลุ่มดินที่พบบนตะพักลำน้ำค่อนข้างใหม่ (กลุ่มดินที่ 4, 5, 7, 15) พบมากที่สุด โดยพบกระจายเป็นกลุ่มก้อนทางใจกลางตอนบนและล่าง มีเนื้อที่รวมคิดเป็นร้อยละ 4.60 ของเนื้อที่ลุ่มน้ำ กลุ่มดินที่พบรองลงมาและมีเนื้อที่มากกว่าร้อยละ 1 ของเนื้อที่ลุ่มน้ำ ได้แก่กลุ่มดินที่พบบน 1) ที่ราบน้ำท่วมถึง (กลุ่มดินที่ 2, 3, 6, 21, 57, 59) พบกระจายทั่วไปทั้งลุ่มน้ำ และ 2) ตะพักลำน้ำระดับต่ำ (กลุ่มดินที่ 16-18, 22, 25) พบเป็นกลุ่มทางใจกลางตอนบนและล่างของพื้นที่ลุ่มน้ำ มีเนื้อที่รวมคิดเป็นร้อยละ 3.58 และ 1.82 ของเนื้อที่ลุ่มน้ำ ตามลำดับ

ข) ที่ดอน กลุ่มดิน (ยกเว้นกลุ่มดินที่ 62) ที่พบมาก เป็นกลุ่มดินที่อยู่บนพื้นที่ตะพักลำน้ำระดับกลางถึงสูง (กลุ่มดินที่ 35, 40, 41, 44, 48, 49) โดยมากทางตอนกลางถึงขอบตะวันออกของพื้นที่ลุ่มน้ำ มีเนื้อที่รวมคิดเป็นร้อยละ 15.62 ของเนื้อที่ลุ่มน้ำ กลุ่มดินที่พบรองลงมา ได้แก่ กลุ่มดินที่พบบน 1) พื้นผิวเหลือค้ำจากการกร่อน (กลุ่มดินที่ 28-31, 36, 46, 47, 50, 52, 55, 56, 61) พบมากทางด้านล่างของพื้นที่ 2) สันดินริมน้ำเก่า (กลุ่มดินที่ 33, 60) พบกระจายทางตอนล่างของพื้นที่ 3) สันดินริมน้ำ (กลุ่มดินที่ 38) พบกระจายทางใจกลางของพื้นที่ มีเนื้อที่รวมคิดเป็นร้อยละ 9.18, 1.57 และ 1.09 ของเนื้อที่ลุ่มน้ำ สำหรับกลุ่มดินที่ 62 พบมากสุดในกลุ่มดินตอนนี้ มีเนื้อที่รวมคิดเป็นร้อยละ 58.88 ของเนื้อที่ลุ่มน้ำ โดยพบทางขอบตะวันตกของพื้นที่ (ดังตารางที่ 5.1-1)

ประเภท	ภูมิสัณฐาน	กลุ่มชุดดินที่	เนื้อที่	
			ไร่	ร้อยละ
ที่ราบลุ่มต่ำ	ที่ราบน้ำท่วมถึง	2, 3, 6, 21, 57, 59	758,028	3.58
	ตะพักลำน้ำค่อนข้างใหม่	4, 5, 7, 15	974,641	4.60
	ตะพักลำน้ำระดับต่ำ	16, 17, 18, 22, 25	385,246	1.82
	ตะพักลำน้ำระดับต่ำถึงระดับกลาง	24	16,282	0.08
ที่ดอน	สันดินริมน้ำ	38	230,915	1.09
	สันดินริมน้ำเก่า	33, 60	332,646	1.57
	ตะพักลำน้ำระดับกลางถึงสูง	35, 40, 41, 44, 48, 49	3,309,652	15.62
	พื้นผิวเหลือค้ำจากการกร่อน	28, 29, 30, 31, 36, 46, 47, 50, 52, 55, 56, 61	1,945,595	9.18
	พื้นที่ภูเขา	62	12,474,829	58.88
พื้นที่เปิดเตล็ด			587,635	2.77
แหล่งน้ำ			170,783	0.81
รวมเนื้อที่ทั้งลุ่มน้ำ			21,186,250	100.00

ตารางที่ 5.1-1 กลุ่มชุดดินที่พบในพื้นที่ลุ่มน้ำปิง

ที่มา: กรมพัฒนาที่ดิน , 2548

5.2 การใช้ประโยชน์ที่ดินใน 25 พื้นที่ลุ่มน้ำ

การใช้ประโยชน์ที่ดินปัจจุบัน (พ.ศ. 2553) ของประเทศไทย โดยแยกเป็นรายลุ่มน้ำ ซึ่งมีทั้ง 25 ลุ่มน้ำ มีการใช้ประโยชน์ที่ดินหลากหลายประเภท ในรายงานฉบับนี้ได้จัดรายงานเป็นการใช้ที่ดินหลักๆ ประกอบด้วย พื้นที่เกษตรกรรม พื้นที่ป่าไม้ พื้นที่เบ็ดเตล็ด พื้นที่ชุมชนและสิ่งปลูกสร้าง และพื้นที่น้ำ สำหรับการใช้ที่ดินที่เป็นพื้นที่เกษตรกรรม และพื้นที่ป่าไม้ ได้จำแนกแยกย่อย เป็นกลุ่มและประเภท เพื่อให้ทราบถึงรายละเอียดการใช้ที่ดินในปัจจุบันภายในพื้นที่ลุ่มน้ำ ดังแสดงแผนที่ลักษณะการใช้ประโยชน์ที่ดินของกลุ่มน้ำในรูปที่ 5.2-1 โดยลุ่มน้ำปิงมีรายละเอียดดังต่อไปนี้

ลุ่มน้ำปิง มีการใช้ที่ดินในปี (พ.ศ. 2553) ส่วนใหญ่เป็นพื้นที่ป่าไม้ ถึง 67.32% ของเนื้อที่ลุ่มน้ำ ส่วนพื้นที่เกษตรกรรม พบเพียง 25.17% ของเนื้อที่ลุ่มน้ำ (ดังตารางที่ 5.2-1) มีรายละเอียดดังนี้

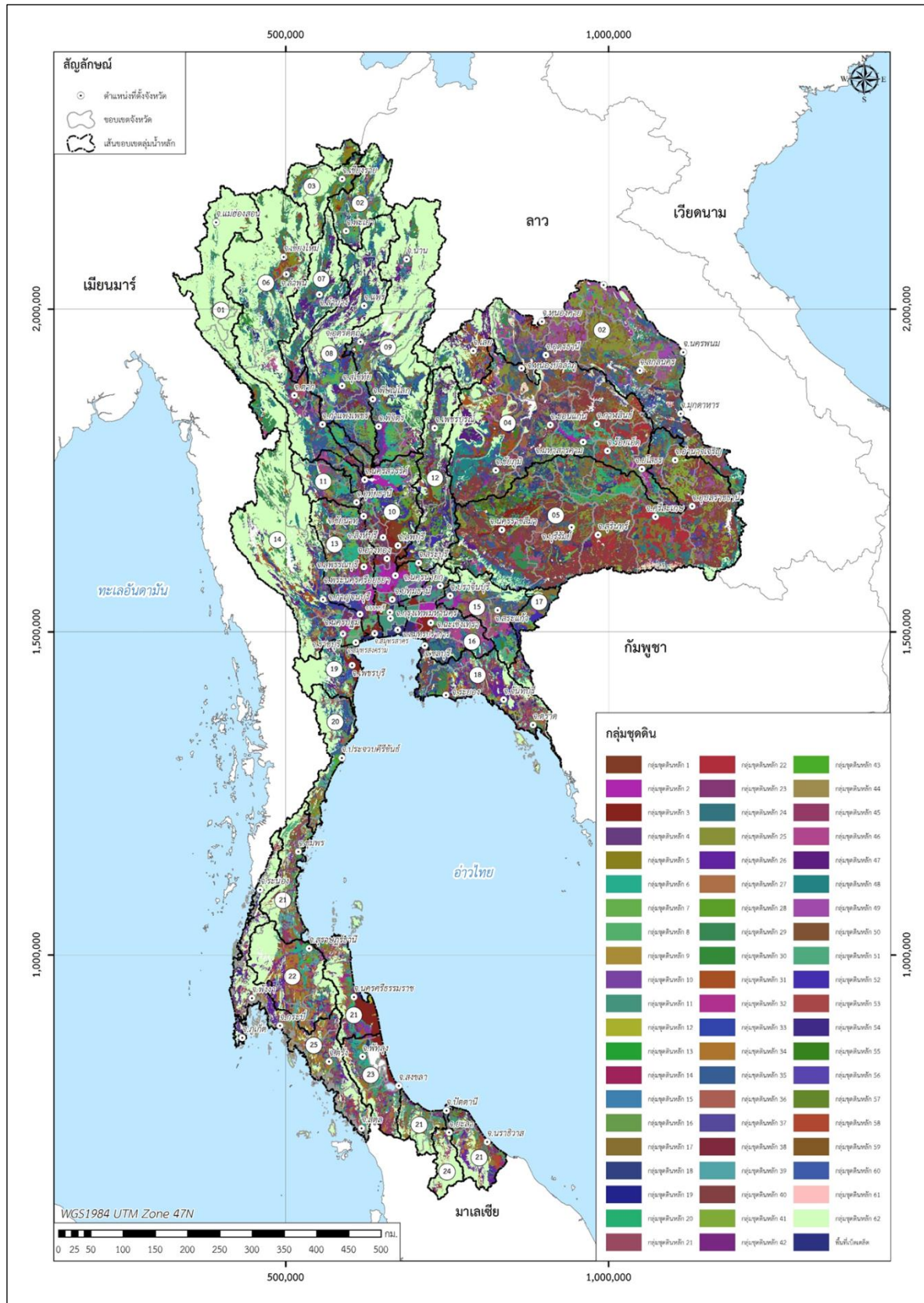
(1) พื้นที่เกษตรกรรม พบรองลงมาเป็นอันดับสอง ได้จำแนกเป็นกลุ่มย่อยๆ หลายกลุ่ม เรียงจากเนื้อที่มากไปหาน้อย 3 อันดับแรก ได้แก่ กลุ่มพืชไร่ ได้แก่ พื้นที่ปลูกมันสำปะหลัง ข้าวโพด เลี้ยงสัตว์ อ้อย ไร่นาข้าว ไร่มะเขือเทศ ฯลฯ พบมากทางด้านล่างของพื้นที่ลุ่มน้ำ กลุ่มข้าว ได้แก่ พื้นที่ปลูกทั้งข้าวเจ้าและข้าวเหนียว พบมากทางล่างสุดของพื้นที่กลุ่มไม้ผล ได้แก่ พื้นที่ปลูกลำไย มะม่วง ลิ้นจี่ ส้ม กล้วย ฯลฯ พบมากทางตอนกลางของพื้นที่ สำหรับการใช้ที่ดินประเภทอื่นๆ ได้สรุปและคำนวณเนื้อที่ไว้ในตารางที่ 5.2-1

(2) พื้นที่ป่าไม้ เป็นการใช้ที่ดินที่พบมากสุดในพื้นที่ลุ่มน้ำปิงนี้ จำแนกเป็นกลุ่มย่อยโดยเรียงจากเนื้อที่มากไปหาน้อย ได้แก่ ป่าผลัดใบ ซึ่งพบมากที่สุดถึงครึ่งหนึ่งของพื้นที่ลุ่มน้ำ และพบตามเนินเขาและเชิงเขา ป่าดิบ พบบนภูเขาสูง หรือเนินเขาสูง สำหรับการใช้ที่ดินประเภทอื่นๆ ได้สรุปและคำนวณเนื้อที่ไว้ในตารางที่ 5.2-1

(3) พื้นที่เบ็ดเตล็ด การใช้ที่ดินประเภทนี้ประกอบด้วยพื้นที่ทุ่งหญ้าหรือพื้นที่ทิ้งร้างไม้ละเมาะ เหมือนแรมบ่อดิน และที่ทิ้งขยะ พบในพื้นที่ลุ่มน้ำ มีเนื้อที่รวมประมาณร้อยละ 2.0853 ของเนื้อที่ลุ่มน้ำ

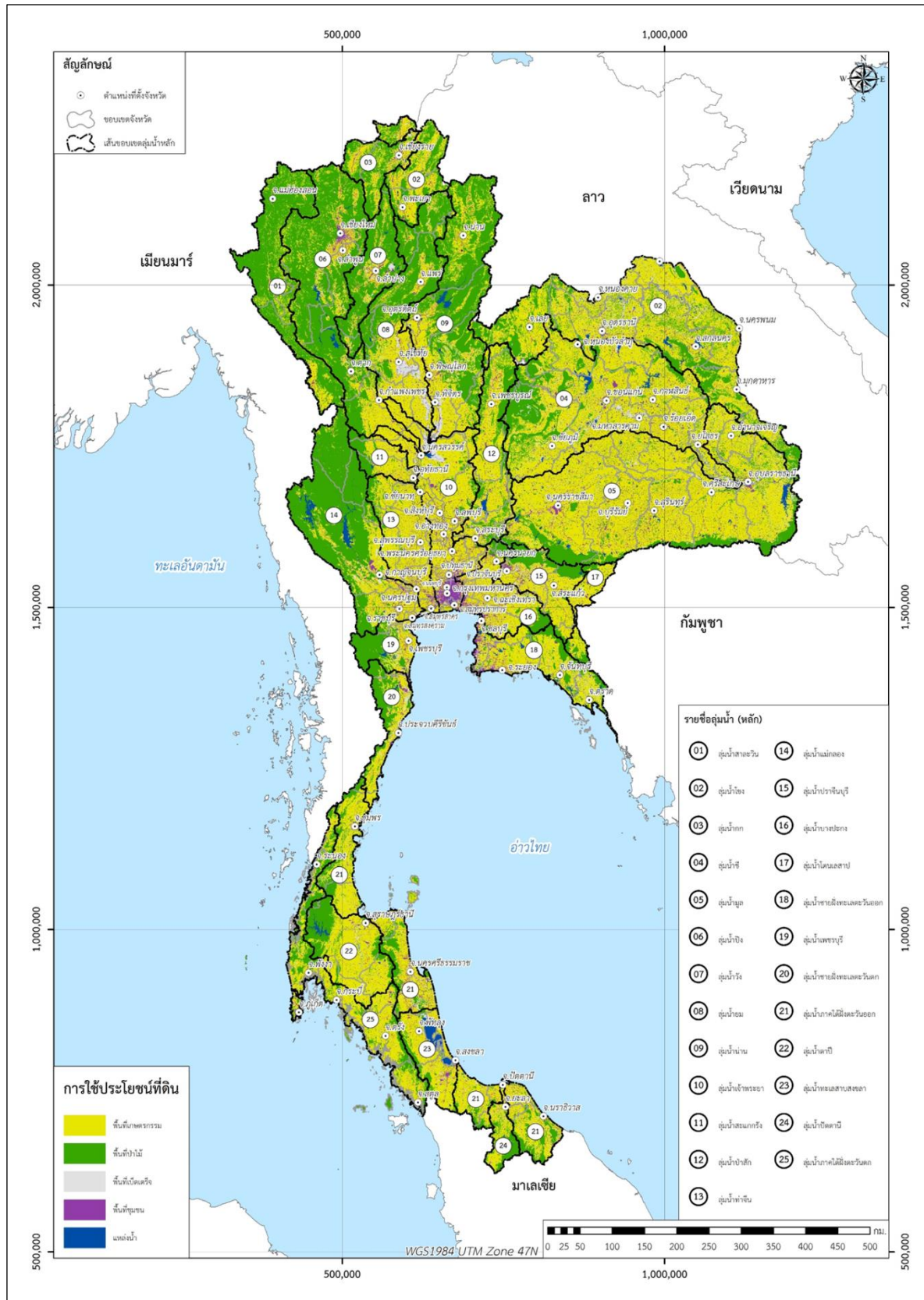
(4) พื้นที่ชุมชนและสิ่งปลูกสร้าง ประกอบด้วยพื้นที่ตัวเมือง ย่านการค้า หมู่บ้าน สถานที่ราชการ โรงงาน เป็นต้น พบในพื้นที่ลุ่มน้ำเพียง 3.7109% ของเนื้อที่ลุ่มน้ำ

(5) พื้นที่น้ำ ประกอบด้วยพื้นที่ประเภทแม่น้ำลำคลอง อ่างเก็บน้ำทั้งธรรมชาติและมนุษย์สร้างขึ้น รวมทั้งบ่อน้ำในไร่นา ในพื้นที่ลุ่มน้ำพบการใช้ที่ดินประเภทนี้เพียง 1.7152% ของเนื้อที่ลุ่มน้ำ

รูปที่ 5.1-2 ลักษณะกลุ่มชุดดินของกลุ่มน้ำ

ที่มา: กรมพัฒนาที่ดิน , 2548

รูปที่ 5.2-1 ลักษณะการใช้ประโยชน์ที่ดินของกลุ่มน้ำ

ที่มา: กรมพัฒนาที่ดิน , 2553

การใช้ที่ดิน			เนื้อที่	
หลัก	กลุ่ม	ประเภท	ไร่	ร้อยละ
พื้นที่เกษตรกรรม	ข้าว	นาข้าว	1,568,298	7.4024
	พืชไร่	มันสำปะหลัง ข้าวโพด อ้อย ข้าวไร่ มะเขือเทศ ถั่วลิสง พริก	2,229,566	10.5236
	ไม้ยืนต้น	สัก ยูคาลิปตัส ยางพารา ซา ไม้ กาแฟ หม่อน	207,093	0.9775
	ไม้ผล	ลำไย มะม่วง ลิ้นจี่ ส้ม กล้วย มะขาม มะนาว ฝรั่ง ส้มโอ	1,164,050	5.4944
	พืชสวน	พืชผัก(คะน้า กวางตุ้ง) นาหญ้า ไม้ดอก สตรอเบอรี่ เสาวรส องุ่น	89,208	0.4211
	เลี้ยงสัตว์	ทุ่งหญ้าเลี้ยงสัตว์ โรงเรือน เพาะเลี้ยงสัตว์น้ำ	74,462	0.3515
เนื้อที่รวมพื้นที่เกษตรกรรม			5,332,677	25.1705
พื้นที่ป่าไม้	ป่าดิบ	ป่าดิบสมบูรณ์	3,414,702	16.1175
		ป่าดิบรอสภาพฟื้นฟู	23,828	0.1125
	ป่าผลัดใบ	ป่าผลัดใบสมบูรณ์	10,468,878	49.4136
		ป่าผลัดใบรอสภาพฟื้นฟู	264,780	1.2498
สวนป่า	สวนป่ารอสภาพฟื้นฟู,สวนป่าสมบูรณ์	90,001	0.4248	
เนื้อที่รวมพื้นที่ป่าไม้			14,262,190	67.3181
พื้นที่เบ็ดเตล็ด	ทุ่งหญ้า ไม้ละเมาะ เหมืองแร่ บ่อดิน ที่ทิ้งขยะ		441,795	2.0853
พื้นที่ชุมชนและสิ่งปลูกสร้าง	ตัวเมืองและย่านการค้า หมู่บ้าน สถานที่ราชการ โรงงาน		786,206	3.7109
พื้นที่น้ำ	แม่น้ำ อ่างเก็บน้ำ บ่อน้ำในไร่นา		363,383	1.7152
เนื้อที่รวมทั้งหมด			21,186,250	100.00

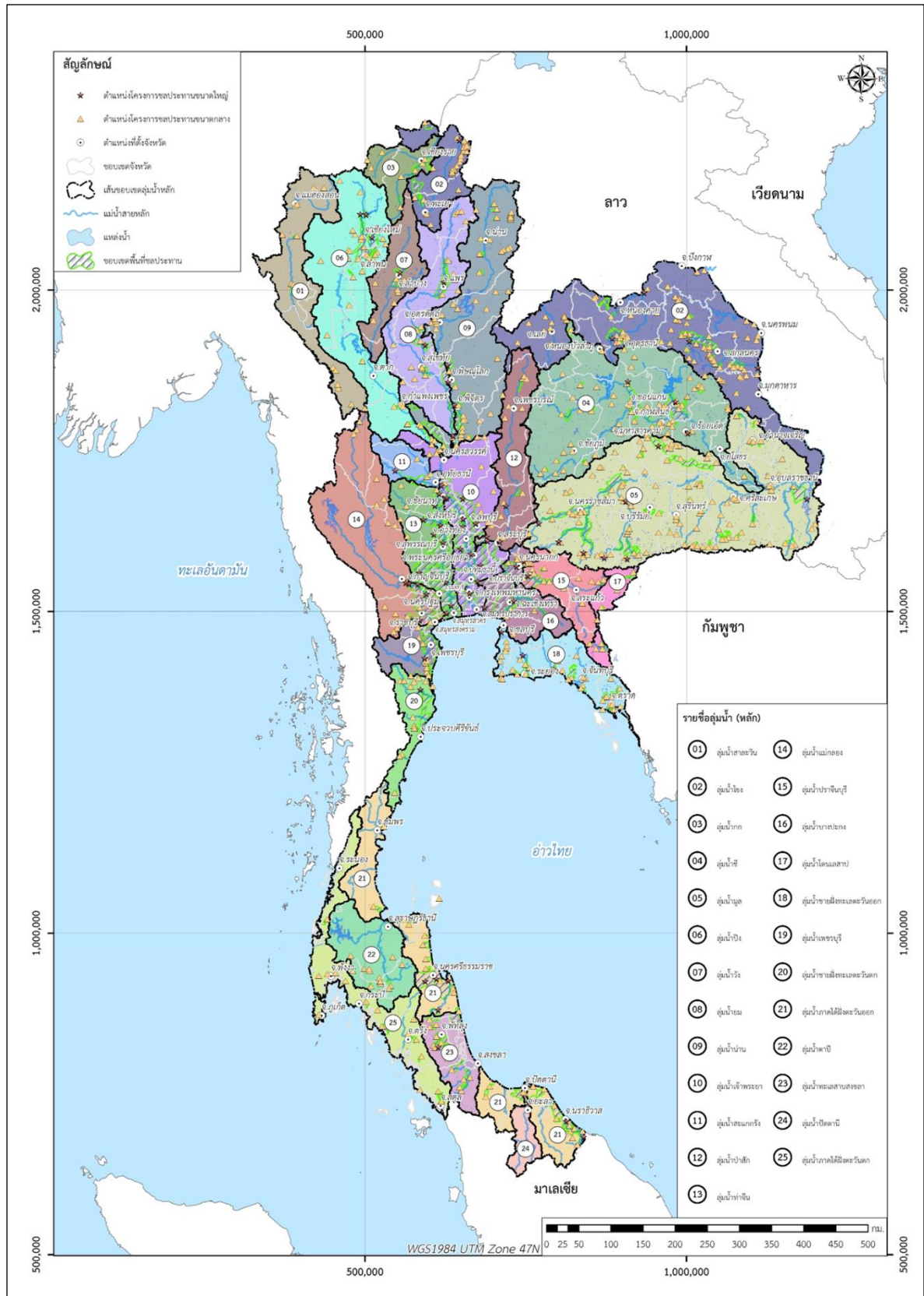
ตารางที่ 5.2-1 การใช้ที่ดิน ปี พ.ศ. 2553 ในพื้นที่ลุ่มน้ำปิง

ที่มา: กรมพัฒนาที่ดิน , 2553

6. โครงการพัฒนาแหล่งน้ำ

จากการรวบรวมข้อมูลโครงการพัฒนาแหล่งน้ำ ทั้งของกรมชลประทาน การไฟฟ้าฝ่ายผลิตแห่งประเทศไทย และกรมทรัพยากรน้ำ มีจำนวนโครงการทั้งหมด 17,387 โครงการ ดังแสดงการกระจายตัวของโครงการในรูปที่ 6-1 มีปริมาณน้ำเก็บกักของอ่างเก็บน้ำรวมทั้งสิ้น 79,677.51 ล้าน ลบ.ม. หรือคิดเป็นร้อยละ 33.3 ของปริมาณน้ำท่าเฉลี่ยรายปีทั้งประเทศ สรุปภาพรวมโครงการพัฒนาแหล่งน้ำในปัจจุบันได้ดังนี้

โครงการ ขป. ขนาดใหญ่ และขนาดกลาง			โครงการ ขป. ขนาดเล็ก+สูบน้ำด้วยไฟฟ้า +แก้มลิง			รวม		
จำนวน (แห่ง)	ปริมาณน้ำเก็บกัก (ล้าน ลบ.ม.)	พื้นที่ ขป. (ล้านไร่)	จำนวน (แห่ง)	ปริมาณน้ำเก็บกัก (ล้าน ลบ.ม.)	พื้นที่ ขป. (ล้านไร่)	จำนวน (แห่ง)	ปริมาณน้ำเก็บกัก (ล้าน ลบ.ม.)	พื้นที่ ขป. (ล้านไร่)
765	77,435.94	24.51	16,622	2,241.57	5.75	17,387	79,677.51	30.26

รูปที่ 6-1 ขอบเขตพื้นที่ชลประทาน ตำแหน่งโครงการขนาดใหญ่ ขนาดกลาง ขนาดเล็ก โครงการสูบน้ำด้วยไฟฟ้า และแก้มลิง ของประเทศไทย

ที่มา: กรมชลประทาน

(1) โครงการชลประทานขนาดใหญ่และขนาดกลาง

โครงการพัฒนาแหล่งน้ำและโครงการชลประทานขนาดใหญ่ เป็นโครงการที่มีความจุเก็บกักตั้งแต่ 100 ล้าน ลบ.ม. หรือมีพื้นที่ผิวน้ำตั้งแต่ 15 ตร.กม. ขึ้นไป หรือมีพื้นที่โครงการมากกว่า 80,000 ไร่ ส่วนโครงการพัฒนาแหล่งน้ำ และโครงการชลประทานขนาดกลาง เป็นโครงการที่มีปริมาตรเก็บกักน้อยกว่า 100 ล้าน ลบ.ม. หรือมีพื้นที่ผิวน้ำน้อยกว่า 15 ตร.กม. หรือครอบคลุมพื้นที่น้อยกว่า 80,000 ไร่

สำหรับโครงการพัฒนาแหล่งน้ำขนาดใหญ่และขนาดกลางที่ได้ดำเนินการก่อสร้างแล้วเสร็จในปัจจุบันของ กรมชลประทานและหน่วยงานอื่น ถึงปี พ.ศ. 2557 มีจำนวนรวมกันทั้งสิ้น 765 โครงการ มีปริมาตรน้ำเก็บกักทั้งหมด 77,435.94 ล้าน ลบ.ม. และมีพื้นที่ชลประทานรวมกันทั้งสิ้น เท่ากับ 24.51 ล้านไร่

(2) โครงการชลประทานขนาดเล็ก โครงการสูบน้ำด้วยไฟฟ้า และแก้มลิง

ลุ่มน้ำปิง มีโครงการพัฒนาแหล่งน้ำต่างๆ ที่มีอยู่ในปัจจุบัน ประกอบด้วย โครงการพัฒนาแหล่งน้ำขนาดใหญ่ ขนาดกลาง ขนาดเล็ก โครงการสูบน้ำด้วยไฟฟ้า และแก้มลิง รวม 1,225 โครงการ มีปริมาตรน้ำเก็บกักรวม 14,264.68 ล้านลูกบาศก์เมตร และพื้นที่ชลประทานรวม 3,019,219 ไร่ แยกเป็น

- โครงการชลประทานขนาดใหญ่ 4 โครงการ มีปริมาตรน้ำเก็บกัก 13,990.80 ล้านลูกบาศก์เมตร และพื้นที่ชลประทาน 888,427 ไร่

- โครงการชลประทานขนาดกลาง 60 โครงการ มีปริมาตรน้ำเก็บกักรวม 231.76 ล้านลูกบาศก์เมตร และพื้นที่ชลประทานรวมทั้งหมด 1,653,543 ไร่

- โครงการพัฒนาแหล่งน้ำขนาดเล็ก โครงการสูบน้ำด้วยไฟฟ้า และแก้มลิง มีจำนวน 1,161 โครงการ มีปริมาตรน้ำเก็บกัก 42.12 ล้าน ลบ.ม. พื้นที่ชลประทาน 477,257 ไร่ และพื้นที่รับประโยชน์ 1,623,968 ไร่

ตารางที่ 6-1 โครงการพัฒนาแหล่งน้ำของกรมชลประทานในปัจจุบัน ตั้งแต่ต้นจนถึงปีงบประมาณ พ.ศ. 2557

รหัสลุ่มน้ำ	โครงการชลประทานขนาดใหญ่						โครงการชลประทานขนาดกลาง						โครงการชลประทานขนาดเล็ก-ลุ่มน้ำกึ่งใหญ่-แล้ง						โครงการฯ ขนาดใหญ่ งบฯ เล็ก ลุ่มน้ำกึ่งใหญ่-แล้ง					
	จำนวนโครงการ (แห่ง)	ปริมาณน้ำเก็บกัก (ล้าน ม.)	พื้นที่ชลประทาน (ไร่)	พื้นที่รับประโยชน์ (ไร่)	จำนวนโครงการ (แห่ง)	ปริมาณน้ำเก็บกัก (ล้าน ม.)	พื้นที่ชลประทาน (ไร่)	พื้นที่รับประโยชน์ (ไร่)	จำนวนโครงการ (แห่ง)	ปริมาณน้ำเก็บกัก (ล้าน ม.)	พื้นที่ชลประทาน (ไร่)	พื้นที่รับประโยชน์ (ไร่)	จำนวนโครงการ (แห่ง)	ปริมาณน้ำเก็บกัก (ล้าน ม.)	พื้นที่ชลประทาน (ไร่)	พื้นที่รับประโยชน์ (ไร่)	จำนวนโครงการ (แห่ง)	ปริมาณน้ำเก็บกัก (ล้าน ม.)	พื้นที่ชลประทาน (ไร่)	พื้นที่รับประโยชน์ (ไร่)				
1	ลุ่มน้ำสะแกกรัง	-	-	-	-	10	12,580	25,103	25,103	10	12,580	25,103	25,103	339	10,87	54,886	114,717	349	23,450	79,989	114,717			
2	ลุ่มน้ำโขง	4	891.04	422,737	382,860	106	465,626	382,860	382,860	110	1,356,663	805,597	805,597	2,455	583,687	842,846	1,403,947	2,565	1,940,350	1,648,443	1,403,947			
3	ลุ่มน้ำกก	1	73.00	171,543	182,170	8	23,217	182,170	182,170	9	96,217	353,713	353,713	216	23,881	66,270	329,670	225	120,098	419,983	329,670			
4	ลุ่มน้ำชี	7	4,813.86	877,739	320,872	73	377,492	320,872	8,800	5,191,348	1,198,612	8,800	2,185	272,464	1,350,779	746,503	2,265	5,463,812	2,549,391	755,303				
5	ลุ่มน้ำมูล	10	5,328.09	1,381,431	542,247	137	919,785	542,247	34,496	6,247,875	1,923,678	34,496	2,737	412,325	587,090	1,579,940	2,884	6,660,200	2,510,768	1,579,940				
6	ลุ่มน้ำปิง	4	13,990.80	888,427	1,653,534	60	231,760	1,653,534	3,500	14,222,560	2,541,962	3,500	1,161	42,122	477,257	1,632,948	1,225	14,264,682	3,019,219	1,636,468				
7	ลุ่มน้ำวัง	2	276.00	119,419.47	25,239	5	43,300	25,239	33	355,108	1,285,531	33	663	175,923	254,447	807,932	696	531,031	1,539,978	807,932				
8	ลุ่มน้ำยม	4	-	723,444	562,087	29	101,374	451,918	42	10,550,374	1,128,334	42	954	72,979	651,274	546,769	996	10,623,353	1,779,608	546,769				
9	ลุ่มน้ำน่าน	4	10,449.00	676,416	36,076	11	16,330	36,076	34	23,530	5,788,862	34	368	53,279	136,097	1,053,371	402	76,809	5,924,959	1,053,371				
10	ลุ่มน้ำเจ้าพระยา	23	7.20	5,752,787	116,648	2	73,680	116,648	3	233,680	270,586	3	137	1,710	40,900	161,810	140	235,390	311,486	161,810				
11	ลุ่มน้ำสะแกกรัง	1	160.00	153,938	178,979	18	180,630	178,979	19	1,140,630	304,354	19	406	33,584	22,214	427,992	425	1,174,214	326,568	427,992				
12	ลุ่มน้ำป่าสัก	1	960.00	125,375	112,136	6	58,460	112,136	7	120,430	277,664	7	373	164,714	181,721	338,148	389	26,890,144	1,970,049	338,148				
13	ลุ่มน้ำท่าจีน	7	240.00	1,564,688	233,702	12	85,350	233,702	23	198,016	664,977	23	270	15,000	27,130	209,306	286	744,350	774,308	209,306				
14	ลุ่มน้ำแม่กลอง	9	26,605.00	1,760,564	233,702	12	85,350	233,702	16	729,350	747,178	16	159	2,692	2,450	71,980	163	85,702	61,114	71,980				
15	ลุ่มน้ำประแสร์	1	-	439,375	233,702	4	83,010	58,664	35	901,120	425,390	35	349	29,094	151,470	247,590	384	930,214	576,860	422,590				
16	ลุ่มน้ำบางปะกง	4	644.00	513,476	233,702	12	85,350	233,702	8	788,540	420,450	8	153	35,796	27,170	99,380	161	824,336	447,620	99,380				
17	ลุ่มน้ำทะเลสาบแ่ง	-	-	-	58,664	4	83,010	58,664	35	901,120	425,390	35	349	29,094	151,470	247,590	384	930,214	576,860	422,590				
18	ลุ่มน้ำชีทะเลสาบแ่ง	2	598.75	148,762	276,628	7	78,540	9,700	18	478,650	313,392	18	334	51,604	33,649	308,653	352	530,254	347,041	308,653				
19	ลุ่มน้ำเพชรบุรี	1	710.00	410,750	103,330	17	131,650	103,330	17	82,190	681,371	17	1136	73,716	213,260	677,468	1,153	155,906	894,631	677,468				
20	ลุ่มน้ำชีทะเลสาบแ่ง	4	80.00	428,877	252,494	13	2,190	252,494	10	5,791,200	137,526	10	139	2,725	57,074	99,080	149	5,793,925	194,600	99,080				
21	ลุ่มน้ำห้วยป่าสัก	-	5,639.00	-	137,526	10	152,200	137,526	25	154,661	931,932	25	212	0,998	79,585	230,816	237	155,259	1,011,517	230,816				
22	ลุ่มน้ำห้วยป่าสัก	2	-	475,813	456,119	23	154,661	456,119	2	1,405,140	385,622	300	224	1,956	12,590	61,445	226	1,407,096	398,212	61,445				
23	ลุ่มน้ำทะเลสาบแ่ง	1	1,404.00	385,622	-	1	1,140	-	300	2	1,405,140	385,622	300	224	1,956	12,590	61,445	226	1,407,096	398,212	61,445			
24	ลุ่มน้ำป่าสัก	1	-	324,040	180,656	19	50,310	180,656	20	50,310	504,696	20	585	26,289	114,145	215,742	605	76,599	618,841	215,742				
25	ลุ่มน้ำทะเลสาบแ่ง	1	-	324,040	180,656	19	50,310	180,656	20	50,310	504,696	20	585	26,289	114,145	215,742	605	76,599	618,841	215,742				
รวมทั้งสิ้น	94	73,216.73	17,955,285	17,955,285	671	4,219,209	6,552,055	47,096	765	77,435,942	24,307,339	222,096	16,622	2,241,569	5,750,206	12,382,265	17,387	79,677,511	30,257,545	12,604,361				
	เฉลี่ย (กทล.)	-10	(61,203.95)																					

หมายเหตุ: 1. ตัวเลขใน () เป็นโครงการที่เริ่มรายการอื่นต่อ

ที่มา: รายงานข้อมูลสารสนเทศ โครงการชลประทานประจำปี 2557, กรมชลประทาน ปี 2557

7. การเกษตรกรรมในพื้นที่ลุ่มน้ำ

ประเทศไทยได้แบ่งเป็น 25 กลุ่มน้ำหลัก ในแต่ละลุ่มน้ำมีทรัพยากรที่เหมือนและแตกต่างกัน ทั้งชนิดและปริมาณ สภาพการเกษตรภายในลุ่มน้ำก็เช่นกัน ในรายงานฉบับนี้ต้องการนำเสนอภาพกว้างและประเด็นสำคัญของสภาพการเกษตรกรรม จากการวิเคราะห์ข้อมูลจากสำนักงานเศรษฐกิจการเกษตร การใช้ที่ดินของกรมพัฒนาที่ดิน และข้อมูลการส่งน้ำของกรมชลประทาน โดยเน้นการเพาะปลูกพืชภายในลุ่มน้ำเป็นหลัก

ลุ่มน้ำปิงมีเนื้อที่ประมาณ 21,186,250 ไร่ หรือคิดเป็นร้อยละ 6.61 ของเนื้อที่ประเทศไทย พบว่า การใช้ที่ดินด้านเกษตรกรรมมีเนื้อที่ร้อยละ 25.1705 ของเนื้อที่ลุ่มน้ำ การเกษตรที่เกี่ยวกับการเพาะปลูกภายในลุ่มน้ำ พอสรุปเป็นหัวข้อได้ดังนี้

1) ระบบการผลิตพืชในปัจจุบัน

การผลิตพืชของลุ่มน้ำปิง แบ่งเป็น 2 ลักษณะตามสภาพพื้นที่ ได้แก่ ที่ราบลุ่ม ส่วนใหญ่ปลูกข้าวเป็นหลัก มีเนื้อที่ร้อยละ 7.4024 ของเนื้อที่ลุ่มน้ำ ที่ดอน เป็นพื้นที่พรองลงมา และเป็นปลูกพืชหลายชนิด จัดเป็นกลุ่มๆ ได้แก่ กลุ่มพืชไร่ กลุ่มไม้ยืนต้น ไม้ผล พืชสวน มีเนื้อที่ร้อยละ 10.5236, 0.9775, 5.4944 และ 0.4211 ของเนื้อที่ลุ่มน้ำตามลำดับ

สำหรับการปลูกพืชในที่ราบลุ่ม ส่วนใหญ่ปลูกข้าวทั้งข้าวทั้งพันธุ์ข้าวเจ้าและข้าวเหนียว และพืชผัก ได้แก่ หอม กระเทียม ผักกาดขาว คื่นช่าย เป็นต้น ส่วนการปลูกบนที่ดอน มีหลายกลุ่ม แต่ละกลุ่มประกอบด้วยพืชหลายชนิด ในที่นี้ได้รายงานเฉพาะพืชที่พบมีเนื้อที่ปลูกมากกว่า 1000 ไร่ขึ้นไป ได้แก่ กลุ่มพืชไร่ ได้แก่ มันสำปะหลัง ข้าวโพดเลี้ยงสัตว์ อ้อยโรงงาน ข้าวไร่ กะหล่ำปลี มะเขือเทศ ถั่วลิสง พริก กลุ่มไม้ยืนต้น ได้แก่ สัก ยูคาลิปตัส ยางพารา กาแฟ ชา ฝั่ จามจุรี กลุ่มไม้ผล ได้แก่ ลำไย มะม่วง ลิ้นจี่ ส้ม กัลยง มะขาม มะนาว มะละกอ น้อยหน่า ฝรั่ง กลุ่มพืชสวน ได้แก่ พืชผัก ไม้ดอก สตรอเบอร์รี่

2) สภาพการผลิตพืช

สภาพการผลิตแบ่งตามสภาพพื้นที่ และฤดูกาลเพาะปลูก มีรายละเอียดดังนี้

2.1) ที่ราบลุ่ม ยังคงแบ่งย่อยเป็นที่ราบลุ่มอยู่ในพื้นที่ชลประทาน และอยู่นอกเขตชลประทานหรือพื้นที่อาศัยน้ำฝนเป็นหลัก ในช่วงฤดูฝนในพื้นที่ราบลุ่มส่วนใหญ่ปลูกข้าว(นาปี) เป็นหลัก แต่ในช่วงฤดูแล้ง หรือหลังเก็บเกี่ยวข้าวนาปีแล้ว ในพื้นที่ชลประทาน เกษตรกรได้ทำการปลูกพืชอายุสั้นต่อ มีทั้งข้าวนาปรัง ถั่วเหลือง ถั่วลิสง ถั่วเขียว หอม กระเทียม และพืชผักอื่นๆ ดังตารางที่ 7-1

2.2) ที่ดอน ในพื้นที่ชลประทาน (พบได้น้อยมาก)และพื้นที่อาศัยน้ำฝน ส่วนใหญ่เกษตรกรได้เพาะปลูกโดยอาศัยน้ำฝนเพียงอย่างเดียว พืชบางชนิดอาจปลูกได้หลายรุ่น เช่น ข้าวโพดเลี้ยงสัตว์ ถั่วลิสง นอกนั้นปลูกได้เพียงฤดูเดียว โดยเฉพาะไม้ผล ไม้ยืนต้น

ตารางที่ 7-1 สภาพการผลิตพืชในกลุ่มน้ำปิง

พื้นที่อาศัยน้ำฝน			พื้นที่ชลประทาน		
ชนิดพืช	ฤดูฝน	ฤดูแล้ง	ชนิดพืช	ฤดูฝน	ฤดูแล้ง
ที่ลุ่ม					
1. ข้าว	ข้าวนาปี	-	ข้าว	ข้าวนาปี	ข้าวนาปรัง ถั่วเหลืองถั่วเขียว ถั่วลิสง หอม/กระเทียม พืชผักต่างๆ
2. พืชไร่	มันสำปะหลัง ข้าวโพดเลี้ยงสัตว์ อ้อยโรงงาน ข้าวไร่ กะหล่ำปลี มะเขือเทศ ถั่วลิสง พริก อื่นๆ				
3. ไม้ยืนต้น	สัก ยูคาลิปตัส ยางพารา กาแฟ ชา ฝั่ จามจุรี อื่นๆ				
4. ไม้ผล	ลำไย มะม่วง ลิ้นจี่ ส้ม กล้วย มะขาม มะนาว มะละกอ น้อยหน่า ฝรั่ง อื่นๆ				

ที่มา: ข้อมูลจากสำนักงานเศรษฐกิจการเกษตร การใช้ที่ดินของกรมพัฒนาที่ดิน และข้อมูลการส่งน้ำของกรมชลประทาน

3) ปฏิทินการผลิตพืช

การปลูกพืชหลักส่วนใหญ่เกษตรกรได้เริ่มปลูกในช่วงต้นฝนหรือต้นเดือนพฤษภาคมซึ่งอาศัยน้ำฝนเป็นหลัก ช่วงเก็บเกี่ยวก็ขึ้นกับชนิดพืช การปลูกพืช ข้าวนาปรัง และหรือพืชอายุสั้นหลังนา ก็ขึ้นการสภาพความชื้นที่ยังคงมีในพื้นที่นา แต่ส่วนใหญ่ก็ปลูกในช่วงพฤศจิกายน และเก็บเกี่ยวในเดือนมีนาคมหรือต้นเดือนเมษายน สำหรับพืชไร่ โดยเฉพาะข้าวโพดเลี้ยงสัตว์ มีการปลูกอยู่ 2 ช่วงเวลาหรือรุ่น โดยรุ่นแรกปลูกในเดือนมีนาคม และเก็บเกี่ยวในเดือนตุลาคม รุ่นที่ 2 ปลูกต่อในเดือนพฤศจิกายน และเก็บเกี่ยวในเดือนกุมภาพันธ์ ส่วนอ้อยโรงงานและมันสำปะหลังปลูกในช่วงเดือนตุลาคม สำหรับพืชอื่นๆ ได้สรุปและแสดงในรูปปฏิทินการปลูกพืชแต่ละชนิดในกลุ่มน้ำไว้ในตารางที่ 7-2

ตารางที่ 7-2 ปฏิทินการปลูกพืชในกลุ่มน้ำปิง

ชนิดพืช	เดือน												
	ม.ค.	ก.พ.	มี.ค.	เม.ย.	พ.ค.	มิ.ย.	ก.ค.	ส.ค.	ก.ย.	ต.ค.	พ.ย.	ธ.ค.	
ข้าว (นาปี)					เตรียมดิน	ปลูก			เจริญเติบโต			เก็บเกี่ยว	
ข้าว (นาปรัง)	เตรียมดิน	ปลูก	เตรียมดิน	ปลูก									
พืชผัก (หลังนาปี) หอม กระเทียม ผักต่างๆ			เก็บเกี่ยว								เตรียมดิน	ปลูก	
ข้าวโพดเลี้ยงสัตว์			เก็บเกี่ยว	เตรียมดิน	ปลูก				เก็บเกี่ยว	เตรียมดิน	ปลูก		
อ้อยโรงงาน									เก็บเกี่ยว	เตรียมดิน	ปลูก		
มันสำปะหลัง			เก็บเกี่ยว	เตรียมดิน	ปลูก								
ถั่วลิสง			เก็บเกี่ยว		เตรียมดิน	ปลูก	เก็บเกี่ยว	เตรียมดิน	ปลูก	เก็บเกี่ยว		เตรียมดิน	ปลูก
แตงโม				เก็บเกี่ยว						เตรียมดิน	ปลูก		
พริก							เตรียมดิน	ปลูก				เก็บเกี่ยว	
ยาสูบ			เก็บเกี่ยว							เตรียมดิน	ปลูก		
มะเขือเทศ										เก็บเกี่ยว	เตรียมดิน	ปลูก	
กะหล่ำปลี			เก็บเกี่ยว							เตรียมดิน	ปลูก		
สตอเบอรี่			เก็บเกี่ยว							เตรียมดิน	ปลูก		
ไม้ผล (ลำไย มะม่วง ลิ้นจี่ ส้ม กล้วย มะขาม มะนาว มะละกอ น้อยหน่า ฝรั่ง อื่นๆ)													
ไม้ยืนต้น (สัก ยูคาลิปตัส ยางพารา กาแฟ ชา ไม้ จามจุรี อื่นๆ)													

ที่มา: ข้อมูลจากสำนักงานเศรษฐกิจการเกษตร การใช้ที่ดินของกรมพัฒนาที่ดิน และข้อมูลการส่งน้ำของกรมชลประทาน

8. ความต้องการใช้น้ำ

ปริมาณความต้องการใช้น้ำประกอบด้วยหลายกิจกรรม ได้แก่ เพื่อการอุปโภคบริโภค อุตสาหกรรม ท่องเที่ยว การเกษตร รักษาระบบนิเวศวิทยาทำนน้ำ เป็นต้น ซึ่งจากการรวบรวมรายงานการศึกษาโครงการศึกษาการบริหารจัดการทรัพยากรน้ำของชาติอย่างมีประสิทธิภาพและการจัดการ 25 ลุ่มน้ำสำคัญของประเทศไทย และรายงานอื่นๆ สรุปปริมาณความต้องการน้ำในด้านต่างๆ ไว้ดังนี้

8.1 น้ำใช้เพื่อการอุปโภคบริโภค

ความต้องการน้ำเพื่อการอุปโภค-บริโภค เป็นความต้องการน้ำเพื่อการอุปโภค-บริโภคของประชากรทั้งหมดทั้งที่อาศัยอยู่ในเขตเมืองและนอกเขตเมือง ซึ่งจะมีความต้องการใช้น้ำที่แตกต่างกัน โดยได้จำแนกอัตราการใช้น้ำของประชากรตามลักษณะชุมชน คือ เทศบาลนคร เทศบาลเมือง เทศบาลตำบล นอกเขตเทศบาล และการปกครองท้องถิ่นรูปแบบพิเศษ (กรุงเทพมหานครและเมืองพัทยา) ดังนี้

• เทศบาลนคร	กำหนดอัตราการใช้น้ำเท่ากับ	250	ลิตร/คน/วัน
• เทศบาลเมือง	กำหนดอัตราการใช้น้ำเท่ากับ	200	ลิตร/คน/วัน
• เทศบาลตำบล	กำหนดอัตราการใช้น้ำเท่ากับ	120	ลิตร/คน/วัน
• นอกเขตเทศบาล	กำหนดอัตราการใช้น้ำเท่ากับ	50	ลิตร/คน/วัน
• การปกครองท้องถิ่นรูปแบบพิเศษ	กำหนดอัตราการใช้น้ำเท่ากับ	400	ลิตร/คน/วัน

(กรุงเทพมหานครและพัทยา)

ความต้องการน้ำเพื่อการอุปโภคบริโภค จะพิจารณาข้อมูลของการประปาส่วนภูมิภาค ได้แก่ กำลังผลิตและแผนมาประกอบการพิจารณา เพื่อให้ข้อมูลที่ถูกต้องและใกล้เคียงกับความเป็นจริงให้มากที่สุด ซึ่งเป็นประโยชน์ทั้งการวางแผนฯ แหล่งน้ำดิบสำหรับประปาต่อไป

จากการศึกษาความต้องการน้ำสะอาดเพื่อการอุปโภค-บริโภคของประเทศไทย ของสำนักงานคณะกรรมการพัฒนาการเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ พบว่าการประมวลสรุปความต้องการน้ำภาคครัวเรือนที่ได้รับบริการจากการประปานครหลวง การประปาภูมิภาค การประปาเทศบาล การประปาเอกชน และพื้นที่นอกเขตเทศบาลที่มีระบบประปาหมู่บ้าน รวมกับความต้องการน้ำจากพื้นที่ขาดแคลนน้ำทั้งในและนอกเขตเทศบาลรวมรายภาคและประเทศ นั้น ความต้องการน้ำภาคครัวเรือนของประเทศไทยในปี 2550 รวม 8.91 ล้าน ลบ.ม./วัน กรุงเทพและปริมณฑลเป็นภาคที่มีความต้องการใช้น้ำ ร้อยละ 44 ของประเทศ รองลงมาได้แก่ภาคตะวันออกเฉียงเหนือ ภาคเหนือ ภาคใต้ และภาคปริมณฑลเป็นภาคที่มีความต้องการน้ำต่ำสุดร้อยละ 3.0 รายละเอียดของแต่ละรายภาคแสดงในตารางที่ 8.1-1

ตารางที่ 8.1-1 สรุปความต้องการน้ำภาคครัวเรือนประเทศไทยปี 2550

รายการ	ความต้องการใช้น้ำ (ลบ.ม./วัน)	สัดส่วนความต้องการใช้น้ำ (ร้อยละ)
กปน.	3,897,604	43.7
ปริมณฑล	267,765	3.0
กลางส่วนกลาง	297,853	3.3
ตะวันออก	544,017	6.1
ตะวันตก	340,369	3.8
ตะวันออกเฉียงเหนือ	1,624,803	18.2
เหนือ	1,012,501	11.4
ใต้	926,654	10.4
รวมทุกจังหวัด	8,911,565	100.0

ที่มา: รายงานฉบับสมบูรณ์ โครงการศึกษาความต้องการน้ำสะอาดเพื่อการอุปโภค-บริโภคของประเทศไทย ของสำนักงานคณะกรรมการพัฒนาการเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ, 2552

8.2 น้ำใช้เพื่อการเกษตรและปศุสัตว์

ในการประเมินความต้องการใช้น้ำเพื่อการเกษตร จำเป็นต้องทราบข้อมูลต่างๆ ทางการเกษตรเพื่อใช้ในการคำนวณความต้องการน้ำของพืช ซึ่งพืชแต่ละชนิดมีความต้องการน้ำที่แตกต่างกัน โดยมีรายละเอียดดังนี้

(1) ปริมาณการใช้น้ำของพืช

ปริมาณการใช้น้ำของพืชอ้างอิง (Reference Crop Evapotranspiration; ETo) หรือ Potential Evapotranspiration; ETp คือ หลักการในการคำนวณหาปริมาณน้ำที่สูญเสียไปจากพื้นที่เพาะปลูกที่มีพืชปกคลุมอยู่อย่างทั่วถึง โดยที่ดินจะต้องมีความชื้นอยู่อย่างเพียงพอตามความต้องการของพืชตลอดเวลา และพื้นที่เพาะปลูกนั้นต้องมีบริเวณกว้างขวางพอที่จะไม่ทำให้การระเหยและการคายน้ำของพืชต้องกระทบกระเทือนจากอิทธิพลภายนอกมากนัก เช่น การพัดผ่านของลมที่แห้งและร้อน เพื่อต้องการให้ค่าปริมาณการใช้น้ำของพืชอ้างอิงนั้นขึ้นอยู่กับความเปลี่ยนแปลงของสภาพภูมิอากาศรอบข้างแต่เพียงอย่างเดียว เช่น อิทธิพลที่เกิดจากการแผ่รังสีของดวงอาทิตย์ อุณหภูมิ ความชื้นสัมพัทธ์ ความเร็วลม ชั่วโมงแสงแดด เป็นต้น

ฝ่ายวิจัยการใช้น้ำชลประทาน ส่วนการใช้น้ำชลประทาน สำนักบริหารจัดการน้ำและอุทกวิทยา กรมชลประทาน ได้ศึกษาวิเคราะห์ปริมาณการใช้น้ำของพืช (ET) ของพืชแต่ละชนิด ไร่แบ่งตามภาคต่างๆ ของประเทศไทย ดังแสดงในตารางที่ 8.2-1

(2) ปริมาณน้ำเตรียมแปลง

การปลูกข้าวต้องการปริมาณน้ำจำนวนหนึ่ง เพื่อใช้ในการเตรียมแปลงทั้งในฤดูฝนและฤดูแล้งซึ่งการปลูกพืชชนิดอื่นต้องการน้อยมาก และปริมาณน้ำส่วนนี้จะแปรผันกับปัจจัยที่สำคัญ ได้แก่ คุณสมบัติทางกายภาพของ

ดิน ความชื้นของดิน ชนิดของดิน ความสามารถการระเหยของน้ำ วิธีและระยะเวลาในการเตรียมแปลง ปริมาณน้ำเตรียมแปลงนาข้าว มีค่าประมาณ 200-300 มม. ระยะเวลาในการเตรียมแปลงสำหรับนาข้าว 1 ไร่ เท่ากับ 2-3 สัปดาห์ ส่วนพืชไร่มีปริมาณน้ำเตรียมแปลง ประมาณ 60-90 มม.

(3) ปริมาณน้ำซึมลงดิน

การปลูกข้าวจำเป็นต้องมีน้ำขังอยู่ในแปลงนาในระดับที่เหมาะสม ดังนั้นจะมีปริมาณน้ำส่วนหนึ่งที่ซึมลงไปในดินซึ่งพืชไม่สามารถนำมาใช้ประโยชน์ได้ ปริมาณน้ำซึมลงดินขึ้นอยู่กับองค์ประกอบและปัจจัยที่สำคัญ ได้แก่ คุณสมบัติของดิน วิธีการเตรียมแปลงความสูงของน้ำที่ขังในแปลงนาและระดับน้ำใต้ดิน ซึ่งพิจารณากำหนดให้ปริมาณน้ำที่ซึมลงดิน มีค่าประมาณ 1.0-3.0 มม./วัน (เฉลี่ย 1.5 มม./วัน)

(4) ประสิทธิภาพการชลประทาน

ประสิทธิภาพการชลประทานเป็นค่าดัชนีชี้วัดปริมาณน้ำชลประทานที่ต้องการ ซึ่งปริมาณน้ำชลประทานดังกล่าว ควรมากกว่าปริมาณความต้องการใช้น้ำของพืชที่แปลงเพาะปลูก ทั้งนี้เพื่อทดแทนปริมาณน้ำที่สูญเสียระหว่างทางลำเลียงน้ำ และที่สูญเสียในกระบวนการใช้น้ำ

(5) ความต้องการน้ำชลประทาน

การประเมินความต้องการน้ำชลประทานหรือปริมาณน้ำที่ต้องการบริเวณอาคารบังคับน้ำปากคลองส่งน้ำ เพื่อให้สามารถลำเลียงน้ำไปถึงแปลงเพาะปลูกด้วยปริมาณน้ำที่เพียงพอ สำหรับการเพาะปลูกข้าว พืชไร่ พืชผัก หรืออื่นๆ ตามสูตรดังนี้

$$\text{ปริมาณความต้องการน้ำชลประทาน} = \frac{(\text{ปริมาณการใช้น้ำของพืช} - \text{ฝนใช้การ} + \text{การสูญเสีย เช่น การรั่วซึม ฯลฯ})}{\text{ประสิทธิภาพการชลประทาน (ร้อยละ)}} \times 100$$

(6) รูปแบบการปลูกพืช (Cropping Pattern)

รูปแบบการปลูกพืชของแต่ละกลุ่มน้ำ นำเสนอในหัวข้อ 7

ลำดับที่	ชื่อพืช	อายุพืช (วัน)	จำนวนวันที่ต้องส่งน้ำ (วัน)	ค่าการระเหย เฉลี่ย (มม.)	ค่า ET/E (KP)	น้ำใช้ของพืช ต่อวัน (มม.)	น้ำใช้ของพืช ตลอดอายุ	
							(มม.)	(ม. ³ /ไร่)
(1)	(2)	(3)	(4)	(5)	(6)	(7)	(8)	(9)
ภาคเหนือ								
1	ข้าว กข.	100	86	5	1.30	8.00	688	1,101
2	ข้าวขาวดอกมะลิ 105	100	86	5	1.14	7.20	619	991
3	ข้าวบาสมาดิ	100	86	5	1.29	8.00	684	1,094
4	ข้าวสาลี	100	86	5	0.71	3.60	305	488
5	ข้าวโพดเลี้ยงสัตว์	100	86	5	0.80	4.00	344	550
6	ข้าวโพดหวาน	75	68	5	0.79	4.00	269	430
7	ข้าวฟ่าง	110	96	5	0.79	4.00	379	607
8	ถั่วเหลือง	100	86	5	0.85	4.30	366	585
9	ถั่วลิสง	105	91	5	0.80	4.00	364	582
10	ถั่วเขียว	70	63	5	0.67	3.40	211	338
11	งา	90	76	5	0.76	3.80	289	462
12	ยาสูบ	90	83	5	0.94	4.70	390	624
13	ทานตะวัน	110	96	5	0.80	4.00	384	614
14	แดงโม	85	78	5	1.05	5.30	410	655
15	ฝ้าย	160	130	5	0.71	3.60	462	738
16	อ้อย	300	270	5	0.71	3.60	959	1,534
17	ละหุ่ง	230	200	5	0.73	3.70	730	1,168
18	เผือก	170	156	5	1.48	7.40	1,154	1,847
19	หน่อไม้ฝรั่ง	365	365	5	0.82	4.10	1,497	2,394
20	มะเขือเทศ	110	96	5	1.01	5.10	485	776
21	หอมหัวใหญ่	100	86	5	0.90	4.50	387	619
22	หอมแดง	85	71	5	0.84	4.20	298	477
23	กระเทียม	110	96	5	0.55	2.80	264	422
24	มันฝรั่ง	95	81	5	0.89	4.50	360	577
25	พริกชี้หนู	150	120	5	0.79	4.00	474	758
26	มะระ	75	68	5	0.94	4.70	320	511
27	กะหล่ำดอก	45	45	5	0.86	4.30	194	310
28	คะน้า	55	55	5	0.59	3.00	162	260
29	ถั่วฝักยาว	80	73	5	0.77	3.90	281	450
30	ถั่วลันเตา	85	78	5	0.76	3.80	296	474

ตารางที่ 8.2-1 ปริมาณการใช้น้ำของพืช (ET)

ลำดับที่ (1)	ชื่อพืช (2)	อายุพืช (วัน) (3)	จำนวนวัน ที่ต้องส่งน้ำ (วัน) (4)	ค่าการระเหย เฉลี่ย (มม.) (5)	ค่า ET/E (KP) (6)	น้ำใช้ของพืช ต่อวัน (มม.) (7)	น้ำใช้ของพืช ตลอดอายุ	
							(มม.) (8)	(ม. ³ /ไร่) (9)
ภาคเหนือ (ต่อ)								
31	ถั่วพู	135	105	5	0.74	3.70	389	622
32	ผักกาดขาว	45	45	5	0.59	3.00	133	212
33	ผักกาดขาวปลี	60	60	5	0.64	3.20	192	307
34	ผักกาดหัว	45	45	5	0.81	4.10	182	292
35	ข้าวโพดฝักอ่อน	65	58	5	0.97	4.90	281	450
36	มันเทศ	125	95	5	0.96	4.80	456	730
ภาคตะวันออกเฉียงเหนือ								
1	ข้าว กข.	100	86	5.4	1.30	8.50	733	1,172
2	ข้าวขาวดอกมะลิ 105	100	86	5.4	1.14	7.70	658	1,053
3	ข้าวบาสมาติ	100	86	5.4	1.29	8.50	728	1,165
4	ข้าวสาลี	100	86	5.4	0.71	3.80	330	528
5	ข้าวโพดเลี้ยงสัตว์	100	86	5.4	0.80	4.30	372	594
6	ข้าวโพดหวาน	75	68	5.4	0.79	4.30	290	464
7	ข้าวฟ่าง	110	96	5.4	0.79	4.30	410	655
8	ถั่วเหลือง	100	86	5.4	0.85	4.60	395	632
9	ถั่วลิสง	105	91	5.4	0.80	4.30	393	629
10	ถั่วเขียว	70	63	5.4	0.67	3.60	228	365
11	งา	90	76	5.4	0.76	4.10	312	499
12	ยาสูบ	90	83	5.4	0.94	5.10	421	674
13	ทานตะวัน	110	96	5.4	0.80	4.30	415	664
14	แตงโม	85	78	5.4	1.05	5.70	442	708
15	ฝ้าย	160	130	5.4	0.71	3.80	498	797
16	อ้อย	300	270	5.4	0.71	3.80	1,035	1,656
17	ละหุ่ง	230	200	5.4	0.73	3.90	788	1,261
18	เผือก	170	156	5.4	1.48	8.00	1,247	1,995
19	หน่อไม้ฝรั่ง	365	365	5.4	0.82	4.40	1,616	2,586
20	มะเขือเทศ	110	96	5.4	1.01	5.50	524	838
21	หอมหัวใหญ่	100	86	5.4	0.90	4.90	418	669
22	หอมแดง	85	71	5.4	0.84	4.50	322	515
23	กระเทียม	110	96	5.4	0.55	3.00	285	456

ตารางที่ 8.2-1 ปริมาณการใช้น้ำของพืช (ET) (ต่อ)

ลำดับที่ (1)	ชื่อพืช (2)	อายุพืช (วัน) (3)	จำนวนวัน ที่ต้องส่งน้ำ (วัน) (4)	ค่าการระเหย เฉลี่ย (มม.) (5)	ค่า ET/E (KP) (6)	น้ำใช้ของพืช ต่อวัน (มม.) (7)	น้ำใช้ของพืช ตลอดอายุ	
							(มม.) (8)	(ม. ³ /ไร่) (9)
ภาคตะวันออกเฉียงเหนือ (ต่อ)								
24	มันฝรั่ง	95	81	5.4	0.89	4.80	389	623
25	พริกชี้หู	150	120	5.4	0.79	4.30	512	819
26	มะระ	75	68	5.4	0.94	5.10	345	552
27	กะหล่ำดอก	45	45	5.4	0.86	4.60	209	334
28	คะน้า	55	55	5.4	0.59	3.20	175	280
29	ถั่วฝักยาว	80	73	5.4	0.77	4.20	304	486
30	ถั่วลันเตา	85	78	5.4	0.76	4.10	320	512
31	ถั่วพู	135	105	5.4	0.74	4.00	420	671
32	ผักกาดขาว	45	45	5.4	0.59	3.20	143	229
33	ผักกาดขาวปลี	60	60	5.4	0.64	3.50	207	332
34	ผักกาดหัว	45	45	5.4	0.81	4.40	197	315
35	ข้าวโพดฝักอ่อน	65	58	5.4	0.97	5.20	304	486
36	มันเทศ	125	95	5.4	0.96	5.20	492	788
ภาคกลาง								
1	ข้าว กข.	100	86	5.3	1.30	8.40	722	1,154
2	ข้าวขาวดอกมะลิ 105	100	86	5.3	1.14	7.50	649	1,038
3	ข้าวบาสมาดิ	100	86	5.3	1.29	8.30	717	1,147
4	ข้าวสาลี	100	86	5.3	0.71	3.80	324	518
5	ข้าวโพดเลี้ยงสัตว์	100	86	5.3	0.80	4.20	365	583
6	ข้าวโพดหวาน	75	68	5.3	0.79	4.20	285	456
7	ข้าวฟ่าง	110	96	5.3	0.79	4.20	402	643
8	ถั่วเหลือง	100	86	5.3	0.85	4.50	387	620
9	ถั่วลิสง	105	91	5.3	0.80	4.20	386	617
10	ถั่วเขียว	70	63	5.3	0.67	3.60	224	358
11	งา	90	76	5.3	0.76	4.00	306	490
12	ยาสูบ	90	83	5.3	0.94	5.00	414	662
13	ทานตะวัน	110	96	5.3	0.80	4.20	407	651
14	แดงโม	85	78	5.3	1.05	5.60	434	695
15	ฝ้าย	160	130	5.3	0.71	3.80	489	783
16	อ้อย	300	270	5.3	0.71	3.80	1,016	1,626

ตารางที่ 8.2-1 ปริมาณการใช้น้ำของพืช (ET) (ต่อ)

ลำดับที่	ชื่อพืช	อายุพืช (วัน)	จำนวนวันที่ต้องส่งน้ำ (วัน)	ค่าการระเหย เฉลี่ย (มม.)	ค่า ET/E (KP)	น้ำใช้ของพืช ต่อวัน (มม.)	น้ำใช้ของพืช ตลอดอายุ	
							(มม.)	(ม. ³ /ไร่)
(1)	(2)	(3)	(4)	(5)	(6)	(7)	(8)	(9)
ภาคกลาง (ต่อ)								
17	ละหุ่ง	230	200	5.3	0.73	3.90	774	1,238
18	เผือก	170	156	5.3	1.48	7.80	1,224	1,958
19	หน่อไม้ฝรั่ง	365	365	5.3	0.82	4.30	1,586	2,538
20	มะเขือเทศ	110	96	5.3	1.01	5.40	514	822
21	หอมหัวใหญ่	100	86	5.3	0.90	4.80	410	656
22	หอมแดง	85	71	5.3	0.84	4.50	316	506
23	กระเทียม	110	96	5.3	0.55	2.90	280	448
24	มันฝรั่ง	95	81	5.3	0.89	4.70	382	611
25	พริกชี้ฟ้า	150	120	5.3	0.79	4.20	502	804
26	มะระ	75	68	5.3	0.94	5.00	339	542
27	กะหล่ำดอก	45	45	5.3	0.86	4.60	205	328
28	คะน้า	55	55	5.3	0.59	3.10	172	275
29	ถั่วฝักยาว	80	73	5.3	0.77	4.10	298	477
30	ถั่วลันเตา	85	78	5.3	0.76	4.00	314	503
31	ถั่วพู	135	105	5.3	0.74	3.90	412	659
32	ผักกาดขาว	45	45	5.3	0.59	3.10	141	225
33	ผักกาดขาวปลี	60	60	5.3	0.64	3.40	204	326
34	ผักกาดหัว	45	45	5.3	0.81	4.30	193	309
35	ข้าวโพดฝักอ่อน	65	58	5.3	0.97	5.10	298	477
36	มันเทศ	125	95	5.3	0.96	5.10	483	773
ภาคตะวันออก								
1	ข้าว กข.	100	86	4.9	1.30	7.90	677	1,083
2	ข้าวขาวดอกมะลิ 105	100	86	4.9	1.14	7.10	609	975
3	ข้าวบาสมาดิ	100	86	4.9	1.29	7.80	673	1,076
4	ข้าวสาลี	100	86	4.9	0.71	3.50	299	479
5	ข้าวโพดเลี้ยงสัตว์	100	86	4.9	0.80	3.90	337	539
6	ข้าวโพดหวาน	75	68	4.9	0.79	3.90	263	421
7	ข้าวฟ่าง	110	96	4.9	0.79	3.90	372	595
8	ถั่วเหลือง	100	86	4.9	0.85	4.20	358	573
9	ถั่วลิสง	105	91	4.9	0.80	3.90	357	571

ตารางที่ 8.2-1 ปริมาณการใช้น้ำของพืช (ET) (ต่อ)

ลำดับที่ (1)	ชื่อพืช (2)	อายุพืช (วัน) (3)	จำนวนวัน ที่ต้องส่งน้ำ (วัน) (4)	ค่าการระเหย เฉลี่ย (มม.) (5)	ค่า ET/E (KP) (6)	น้ำใช้ของพืช ต่อวัน (มม.) (7)	น้ำใช้ของพืช ตลอดอายุ	
							(มม.) (8)	(ม. ³ /ไร่) (9)
ภาคตะวันออกเฉียงเหนือ (ต่อ)								
10	ถั่วเขียว	70	63	4.9	0.67	3.30	207	331
11	งา	90	76	4.9	0.76	3.70	283	453
12	ยาสูบ	90	83	4.9	0.94	4.60	382	612
13	ทานตะวัน	110	96	4.9	0.80	3.90	376	602
14	แตงโม	85	78	4.9	1.05	5.10	401	642
15	ฝ้าย	160	130	4.9	0.71	3.50	452	724
16	อ้อย	300	270	4.9	0.71	3.50	939	1,503
17	ละหุ่ง	230	200	4.9	0.73	3.60	715	1,145
18	เผือก	170	156	4.9	1.48	7.30	1,131	1,810
19	หน่อไม้ฝรั่ง	365	365	4.9	0.82	4.00	1,467	2,347
20	มะเขือเทศ	110	96	4.9	1.01	4.90	475	760
21	หอมหัวใหญ่	100	86	4.9	0.90	4.40	379	607
22	หอมแดง	85	71	4.9	0.84	4.10	292	468
23	กระเทียม	110	96	4.9	0.55	2.70	259	414
24	มันฝรั่ง	95	81	4.9	0.89	4.40	353	565
25	พริกชี้หนู	150	120	4.9	0.79	3.90	465	743
26	มะระ	75	68	4.9	0.94	4.60	313	501
27	กะหล่ำดอก	45	45	4.9	0.86	4.20	190	303
28	คะน้า	55	55	4.9	0.59	2.90	159	254
29	ถั่วฝักยาว	80	73	4.9	0.77	3.80	275	441
30	ถั่วลันเตา	85	78	4.9	0.76	3.70	290	465
31	ถั่วพู	135	105	4.9	0.74	3.60	381	609
32	ผักกาดขาว	45	45	4.9	0.59	2.90	130	208
33	ผักกาดขาวปลี	60	60	4.9	0.64	3.10	188	301
34	ผักกาดหัว	45	45	4.9	0.81	4.00	179	286
35	ข้าวโพดฝักอ่อน	65	58	4.9	0.97	4.80	276	441
36	มันเทศ	125	95	4.9	0.96	4.70	447	715
37	ลำไย (ต้นเล็ก)	365	365	4.9	0.76	3.70	1,359	2,175
38	ส้มโอ (ต้นเล็ก)	365	365	4.9	1.38	6.80	2,468	3,949
39	มะม่วง (ต้นเล็ก)	365	365	4.9	1.55	7.60	2,772	4,435

ตารางที่ 8.2-1 ปริมาณการใช้น้ำของพืช (ET) (ต่อ)

ลำดับที่	ชื่อพืช	อายุพืช (วัน)	จำนวนวันที่ต้องส่งน้ำ (วัน)	ค่าการระเหย เฉลี่ย (มม.)	ค่า ET/E (KP)	น้ำใช้ของพืช ต่อวัน (มม.)	น้ำใช้ของพืช ตลอดอายุ	
							(มม.)	(ม. ³ /ไร่)
(1)	(2)	(3)	(4)	(5)	(6)	(7)	(8)	(9)
ภาคใต้								
1	ข้าว กข.	100	86	5	1.30	8.00	688	1,101
2	ข้าวขาวดอกมะลิ 105	100	86	5	1.14	7.20	619	991
3	ข้าวบาสมาดิ	100	86	5	1.29	8.00	684	1,094
4	ข้าวสาลี	100	86	5	0.71	3.60	305	488
5	ข้าวโพดเลี้ยงสัตว์	100	86	5	0.80	4.00	344	550
6	ข้าวโพดหวาน	75	68	5	0.79	4.00	269	430
7	ข้าวฟ่าง	110	96	5	0.79	4.00	379	607
8	ถั่วเหลือง	100	86	5	0.85	4.30	366	585
9	ถั่วลิสง	105	91	5	0.80	4.00	364	582
10	ถั่วเขียว	70	63	5	0.67	3.40	211	338
11	งา	90	76	5	0.76	3.80	289	462
12	ยาสูบ	90	83	5	0.94	4.70	390	624
13	ทานตะวัน	110	96	5	0.80	4.00	384	614
14	แตงโม	85	78	5	1.05	5.30	410	655
15	ฝ้าย	160	130	5	0.71	3.60	462	738
16	อ้อย	300	270	5	0.71	3.60	959	1,534
17	ละหุ่ง	230	200	5	0.73	3.70	730	1,168
18	เผือก	170	156	5	1.48	7.40	1,154	1,847
19	หน่อไม้ฝรั่ง	365	365	5	0.82	4.10	1,497	2,394
20	มะเขือเทศ	110	96	5	1.01	5.10	485	776
21	หอมหัวใหญ่	100	86	5	0.90	4.50	387	619
22	หอมแดง	85	71	5	0.84	4.20	298	477
23	กระเทียม	110	96	5	0.55	2.80	264	422
24	มันฝรั่ง	95	81	5	0.89	4.50	360	577
25	พริกชี้หู	150	120	5	0.79	4.00	474	758
26	มะระ	75	68	5	0.94	4.70	320	511
27	กะหล่ำดอก	45	45	5	0.86	4.30	194	310
28	คะน้า	55	55	5	0.59	3.00	162	260
29	ถั่วฝักยาว	80	73	5	0.77	3.90	281	450
30	ถั่วลันเตา	85	78	5	0.76	3.80	296	474

ตารางที่ 8.2-1 ปริมาณการใช้น้ำของพืช (ET) (ต่อ)

ลำดับที่	ชื่อพืช	อายุพืช (วัน)	จำนวนวัน ที่ต้องส่งน้ำ (วัน)	ค่าการระเหย เฉลี่ย (มม.)	ค่า ET/E (KP)	น้ำใช้ของพืช ต่อวัน (มม.)	น้ำใช้ของพืช ตลอดอายุ	
							(มม.)	(ม. ³ /ไร่)
(1)	(2)	(3)	(4)	(5)	(6)	(7)	(8)	(9)
ภาคใต้ (ต่อ)								
31	ถั่วพู	135	105	5	0.74	3.70	389	622
32	ผักกาดขาว	45	45	5	0.59	3.00	133	212
33	ผักกาดขาวปลี	60	60	5	0.64	3.20	192	307
34	ผักกาดหัว	45	45	5	0.81	4.10	182	292
35	ข้าวโพดฝักอ่อน	65	58	5	0.97	4.90	281	450
36	มันเทศ	125	95	5	0.96	4.80	456	730
37	ลำไย (ต้นเล็ก)	365	365	5	0.76	3.80	1,387	2,219
38	ส้มโอ (ต้นเล็ก)	365	365	5	1.38	6.90	2,519	4,030
39	มะม่วง (ต้นเล็ก)	365	365	5	1.55	7.80	2,829	4,526

ตารางที่ 8.2-1 ปริมาณการใช้น้ำของพืช (ET) (ต่อ)

ที่มา : ฝ่ายวิจัยการใช้น้ำชลประทาน ส่วนการใช้น้ำชลประทาน สำนักบริหารจัดการน้ำและอุทกวิทยา กรมชลประทาน,

เว็บไซต์ : <http://water.rid.go.th/hwm/cropwater/CWRdata/ET/>

- หมายเหตุ :
1. ลำดับที่ 1,2,3 ช่องที่ 7 ได้บวกค่าซึมลึก 1.5 มม. ด้วยแล้ว
 2. น้ำเตรียมแปลงนาข้าว เท่ากับ 200-300 มม.
 3. น้ำเตรียมแปลงพืชไร่ เท่ากับ 60-90 มม.

ส่วนการประเมินการประเมินความต้องการใช้น้ำเพื่อการปศุสัตว์ ใช้ฐานข้อมูลจาก กชช.2ค ปีพ.ศ.2552 กรมพัฒนาชุมชน กระทรวงมหาดไทย ซึ่งได้รวบรวมประเภทและจำนวนปศุสัตว์ไว้ในระดับตำบล นำมาวิเคราะห์ต่อโดยการนำข้อมูลจำนวนสัตว์แต่ละประเภทมาคูณกับอัตราการใช้น้ำต่อตัวต่อวันของสัตว์แต่ละประเภท ซึ่งได้จากการประเมินของกรมปศุสัตว์และบางส่วนจากรายงานการศึกษาต่างๆ ได้แก่

โค และกระบือ	อัตราการใช้น้ำ	80	ลิตร/ตัว/วัน
หมู	อัตราการใช้น้ำ	20	ลิตร/ตัว/วัน
แพะ และแกะ	อัตราการใช้น้ำ	15	ลิตร/ตัว/วัน
ไก่ และเป็ด	อัตราการใช้น้ำ	3	ลิตร/ตัว/วัน
อื่นๆ (เฉลี่ย)	อัตราการใช้น้ำ	15	ลิตร/ตัว/วัน

8.3 น้ำใช้เพื่อการอุตสาหกรรม

จากเอกสารรายงานโครงการศึกษาความต้องการน้ำสะอาดเพื่อการอุปโภค บริโภคของประเทศไทย ของสำนักงานคณะกรรมการพัฒนาการเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ อ้างอิงถึงข้อมูลการใช้น้ำบาดาลเพื่อการอุตสาหกรรม จากเอกสารรายงาน โครงการจัดทำแผนแม่บท การบริหารจัดการทรัพยากรน้ำบาดาล, กุมภาพันธ์ 2549,

กรมทรัพยากรน้ำบาดาล กระทรวงทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม รายละเอียดแสดงในตารางที่ 8.3-1 พบว่า ปริมาณการใช้น้ำอุตสาหกรรมทั้งประเทศ แบ่งตามกลุ่มน้ำทั้งหมด 9 กลุ่มน้ำประธาน มีค่ารวม 2,226.86 ล้านลูกบาศก์เมตรต่อปี (ข้อมูลปี พ.ศ. 2547) ซึ่งสอดคล้องกับข้อมูลปริมาณการใช้น้ำรายจังหวัด ที่อ้างอิงมาจากเอกสารรายงาน โครงการจัดการน้ำอุตสาหกรรม, กรมโรงงานอุตสาหกรรม ปี พ.ศ. 2550 มีการใช้น้ำรวม 2,751 ล้านลูกบาศก์เมตรต่อปี โดยกลุ่มน้ำเจ้าพระยามีการใช้น้ำเพื่อการอุตสาหกรรมมากที่สุด มีปริมาณการใช้น้ำ 847.47 ล้านลูกบาศก์เมตรต่อปี ส่วนกลุ่มน้ำที่มีปริมาณการใช้น้ำภาคอุตสาหกรรมน้อยที่สุด คือ กลุ่มน้ำโตนเลสาบ มีปริมาณการใช้น้ำ 1.81 ล้านลูกบาศก์เมตรต่อปี

กลุ่มน้ำประธาน (รหัสกลุ่มแม่ น้ำ)	ปริมาณการใช้น้ำเพื่อการอุตสาหกรรม ¹ (ล้าน ลบ.ม.)
1. กลุ่มกลุ่มน้ำสาขาแม่น้ำโขง	178.77
- กลุ่มน้ำโขง (02)	23.53
- กลุ่มน้ำกก (03)	3.49
- กลุ่มน้ำชี (04)	94.47
- กลุ่มน้ำมูล (05)	55.46
- กลุ่มน้ำโตนเลสาบ (17)	1.81
2. กลุ่มกลุ่มน้ำสาขาแม่น้ำสาละวิน	6.07
- กลุ่มน้ำสาละวิน (01)	6.07
3. กลุ่มกลุ่มน้ำเจ้าพระยา-ท่าจีน	1,217.96
- กลุ่มน้ำปิง(06)	54.42
- กลุ่มน้ำวัง (07)	34.97
- กลุ่มน้ำยม (08)	21.87
- กลุ่มน้ำน่าน (09)	18.41
- กลุ่มน้ำเจ้าพระยา (10)	847.47
- กลุ่มน้ำสะแกกรัง (11)	10.74
- กลุ่มน้ำป่าสัก (12)	87.42
- กลุ่มน้ำท่าจีน (13)	142.64
4. กลุ่มกลุ่มน้ำแม่กลอง	117.98
- กลุ่มน้ำแม่กลอง (14)	117.98

ตารางที่ 8.3-1 ปริมาณการใช้น้ำรวมเพื่อการอุตสาหกรรม รายกลุ่มน้ำของประเทศไทย

กลุ่มน้ำประธาน (รหัสกลุ่มแม่ น้ำ)	ปริมาณการใช้น้ำเพื่อการอุตสาหกรรม ¹ (ล้าน ลบ.ม.)
5. กลุ่มกลุ่มน้ำบางปะกง	187.64
- กลุ่มน้ำปราจีนบุรี (15)	47.64
- กลุ่มน้ำบางปะกง (16)	140.01
6. กลุ่มกลุ่มน้ำชายฝั่งทะเลอ่าวไทยตะวันออก	345.79
- กลุ่มน้ำชายฝั่งทะเลตะวันออก (18)	345.79
7. กลุ่มกลุ่มน้ำชายฝั่งทะเลอ่าวไทยตะวันตก	21.8
- กลุ่มน้ำเพชรบุรี (19)	9.45
- กลุ่มน้ำชายฝั่งทะเลประจวบคีรีขันธ์ (20)	12.36
8. กลุ่มกลุ่มน้ำภาคใต้ฝั่งตะวันออก	123.33
- กลุ่มน้ำชายฝั่งทะเลภาคใต้ฝั่งตะวันออก (21)	66.39
- กลุ่มน้ำตาปี (22)	37.07
- กลุ่มน้ำทะเลสาบสงขลา (23)	13.74
- กลุ่มน้ำปัตตานี (24)	6.13
9. กลุ่มกลุ่มน้ำภาคใต้ฝั่งตะวันตก	27.53
- กลุ่มน้ำชายฝั่งทะเลภาคใต้ฝั่งตะวันตก (25)	27.53
รวมทั้งประเทศ	2,226.86
ร้อยละ	100

ตารางที่ 8.3-1 ปริมาณการใช้น้ำรวมเพื่อการอุตสาหกรรม รายกลุ่มน้ำของประเทศไทย (ต่อ)

หมายเหตุ: ปริมาณการใช้น้ำเพื่ออุตสาหกรรมในแต่ละกลุ่มน้ำ (พ.ศ. 2547) มาจากรายงานโครงการจัดทำแผนแม่บทการบริหารจัดการทรัพยากรน้ำบาดาล กรมทรัพยากรน้ำบาดาลรายงานฉบับสมบูรณ์ เล่มที่ 2/4 กุมภาพันธ์ 2549, กรมทรัพยากรน้ำบาดาล กระทรวงทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม

ข้อมูลการใช้น้ำอุตสาหกรรมรายกลุ่มน้ำดังกล่าวครอบคลุมข้อมูลการใช้น้ำของโรงงานอุตสาหกรรมที่อยู่ในนิคมอุตสาหกรรม เขตประกอบการอุตสาหกรรม และชุมชนอุตสาหกรรม ไว้ด้วยแล้ว จำแนกข้อมูลการใช้น้ำของนิคมอุตสาหกรรม ตามข้อมูลของการนิคมอุตสาหกรรมแห่งประเทศไทย ปัจจุบันมีจำนวนทั้งสิ้น 35 แห่ง ดังแสดงในตารางที่ 8.3-2

ลำดับที่	รายชื่อ	ที่ตั้ง	พื้นที่ทั้งหมด (ไร่)	กำลังการผลิต (ลบ.ม./วัน)	อัตราการใช้น้ำ (ลบ.ม./ไร่/วัน)	แหล่งน้ำดิบ
1	นิคมอุตสาหกรรมภาคเหนือ FTZ	ลำพูน	1,788	20,400	11.41	แม่น้ำกวัง
2	นิคมอุตสาหกรรมพิจิตร EPZ	พิจิตร	1,235	6,400	5.18	น้ำบาดาล บ่อเก็บน้ำฝิวดิน
3	นิคมอุตสาหกรรมแก่งคอย	สระบุรี	570	1,000	1.75	แม่น้ำป่าสัก
4	นิคมอุตสาหกรรมหนองแค	สระบุรี	2,042	14,400	7.05	คลองระพีพัฒน์
5	นิคมอุตสาหกรรมบ้านหว้า FTZ	พระนครศรีอยุธยา อยุธยา	2,379	21,000	8.83	แม่น้ำเจ้าพระยา
6	นิคมอุตสาหกรรมบางปะอิน EPZ	พระนครศรีอยุธยา อยุธยา	1,962	18,350	9.35	น้ำบาดาล
7	นิคมอุตสาหกรรมสหรัตนนคร	พระนครศรีอยุธยา อยุธยา	2,050	11,960	5.83	น้ำบาดาล 5 บ่อ
8	นิคมอุตสาหกรรมราชบุรี	ราชบุรี	1,430	20,000	13.99	แม่น้ำแม่กลอง
9	นิคมอุตสาหกรรมสมุทรสาคร	สมุทรสาคร	1,456	20,000	13.74	การประปาส่วนภูมิภาค
10	นิคมอุตสาหกรรมการพิมพ์และ การบรรจุภัณฑ์สีนสาคร	สมุทรสาคร	840	7,000	8.33	การประปาส่วนภูมิภาค
11	นิคมอุตสาหกรรมมหาหรานนคร*	สมุทรสาคร	140	1,737	12.34	การประปาส่วนภูมิภาค คลองชลประทาน D7
12	นิคมอุตสาหกรรมบางชัน	กรุงเทพฯ	677	10,000	14.77	การประปานครหลวง บ่อบาดาลสำรอง 2 บ่อ
13	นิคมอุตสาหกรรม อัญธานี	กรุงเทพฯ	173	24,000	138.73	การประปานครหลวง
14	นิคมอุตสาหกรรมลาดกระบัง FTZ	กรุงเทพฯ	2,559	42,000	16.41	การประปานครหลวง บ่อบาดาลสำรอง 5 บ่อ
15	นิคมอุตสาหกรรมบางพลี	สมุทรปราการ	1,004	45,000	44.82	การประปานครหลวง
16	นิคมอุตสาหกรรมบางปู FTZ	สมุทรปราการ	5,472	40,000	7.31	การประปานครหลวง
17	นิคมอุตสาหกรรมขนาดย่อม จ. ขอนแก่น	ขอนแก่น	5	80	16.00	น้ำบาดาล
18	นิคมอุตสาหกรรมเกตเวย์ซิตี้ FTZ	ฉะเชิงเทรา	3,643	23,350	6.41	ไม่มีข้อมูล
19	นิคมอุตสาหกรรมเวลโกรว์	ฉะเชิงเทรา	3,391	23,744	7.00	คลองบางซื่อ, บ. East Water
20	นิคมอุตสาหกรรม TFD*	ฉะเชิงเทรา	500	6,205	12.34	ไม่มีข้อมูล
21	นิคมอุตสาหกรรมอมตะนคร	ชลบุรี	16,577	23,000	1.39	แม่น้ำแม่กลอง
22	นิคมอุตสาหกรรมเหมราช ชลบุรี FTZ	ชลบุรี	3,482	36,000	10.34	แม่น้ำแม่กลอง อ่างเก็บน้ำหนองปลาไหล

ตารางที่ 8.3-2 ข้อมูลอัตราการใช้น้ำ ของนิคมอุตสาหกรรมทั่วประเทศ

ลำดับที่	รายชื่อ	ที่ตั้ง	พื้นที่ทั้งหมด (ไร่)	กำลังการผลิต (ลบ.ม./วัน)	อัตราการใช้น้ำ (ลบ.ม./ไร่/วัน)	แหล่งน้ำดิบ
23	นิคมอุตสาหกรรมปิ่นทอง	ชลบุรี	1,219	20,000	16.41	ไม่มีข้อมูล
24	นิคมอุตสาหกรรมแหลมฉบัง FTZ	ชลบุรี	3,556	27,000	7.59	ผลิตใช้เอง, อ่างเก็บน้ำหนอง ค้อ
25	นิคมอุตสาหกรรมปิ่นทอง (แหลมฉบัง)	ชลบุรี	806	20,000	24.81	ไม่มีข้อมูล
26	นิคมอุตสาหกรรมอมตะซิตี้	ระยอง	8,634	20,000	2.32	ไม่มีข้อมูล
27	นิคมอุตสาหกรรมเหมราช ตะวันออก	ระยอง	2,500	51,760	20.70	อ่างเก็บน้ำดอกกราย, อ่าง เก็บน้ำหนองปลาไหล
28	นิคมอุตสาหกรรมอีสเทิร์นซี บอร์ด	ระยอง	11,062	36,000	5.43	อ่างเก็บน้ำดอกกราย, อ่าง เก็บน้ำหนองปลาไหล
29	นิคมอุตสาหกรรมมาบตาพุด	ระยอง	10,215	180,000	17.62	อ่างเก็บน้ำดอกกราย
30	นิคมอุตสาหกรรมเอเชีย	ระยอง	2,490	40,800	16.39	บ. จัดการและพัฒนา ทรัพยากรน้ำ (East Water), กปก.
31	นิคมอุตสาหกรรมผาแดง	ระยอง	540	2,166	4.01	บ.โกลบอล ยูทิลิตี้ เซอร์วิส จำกัด
32	นิคมอุตสาหกรรมเหมราชอีส เทิร์นซีบอร์ด*	ระยอง	2,595	35,231	12.34	ไม่มีข้อมูล
33	นิคมอุตสาหกรรมอาร์ ไอ แอล	ระยอง	1,703	50,000	29.36	ไม่มีข้อมูล
34	นิคมอุตสาหกรรมภาคใต้ EPZ	สงขลา	2,302	10,170	4.42	อ่างเก็บน้ำ
35	นิคมอุตสาหกรรมอาหารฮาลาล	ปัตตานี	933	24,000	25.72	แม่น้ำสายบุรี
		ค่าน้อยสุด		80	1.39	
		ค่าเฉลี่ยของนิคมฯ 31 แห่ง**		27,922	12.34	
		ค่าเฉลี่ยทั้งหมด 35 นิคมฯ		26,650	16.01	
		ค่ามากที่สุด		180,000	138.73	
		รวมทั้งหมด		932,753	-	

ตารางที่ 8.3-2 ข้อมูลอัตราการใช้น้ำ ของนิคมอุตสาหกรรมทั่วประเทศ (ต่อ)

หมายเหตุ * นิคมอุตสาหกรรม 3 แห่งที่ไม่มีข้อมูลปริมาณการใช้น้ำ ได้แก่ นิคมอุตสาหกรรม TFD

นิคมอุตสาหกรรมเหมราชนคร และนิคมอุตสาหกรรมเหมราชอีสเทิร์นซีบอร์ด

** ค่าเฉลี่ยอัตราการใช้น้ำคำนวณจากนิคมอุตสาหกรรม 31 แห่งที่มีข้อมูลสมบูรณ์น่าเชื่อถือ

ที่มา: 1) นิคมอุตสาหกรรมในประเทศไทย, การนิคมอุตสาหกรรมแห่งประเทศไทย (กนอ.)

2) การสำรวจการบริการน้ำประจำปี พ.ศ. 2550, การนิคมอุตสาหกรรมแห่งประเทศไทย

8.4 น้ำใช้เพื่อการท่องเที่ยว

สถิติจำนวนนักท่องเที่ยวทั้งชาวไทยและชาวต่างประเทศ ปี 2558 อ้างอิงจากข้อมูลการสำรวจของกรมการท่องเที่ยว สำหรับการคำนวณหาอัตราการใช้น้ำของนักท่องเที่ยว ที่ปรึกษาได้อ้างอิงจาก เอกสารข้อพิจารณาเกี่ยวกับปริมาณและลักษณะน้ำที่ชุมชนในประเทศไทย, เอกสารประกอบการประชุม สวสท.2536 เพื่อใช้ในการประมาณอัตราการใช้น้ำและหาค่าเฉลี่ยอัตราการใช้น้ำสำหรับนักท่องเที่ยว พบว่า อัตราการใช้น้ำของนักท่องเที่ยวที่ประเมินได้มีค่าเท่ากับ 328 ลิตรต่อคนต่อวัน รายละเอียดแสดงในตารางที่ 8.4-1

ภาค	จำนวนนักท่องเที่ยวปี 2558			ปริมาณการใช้น้ำ (ลบ.ม./ปี)
	นักท่องเที่ยวชาวไทย (คน)	นักท่องเที่ยวชาวต่างประเทศ (คน)	รวมจำนวนนักท่องเที่ยวชาวไทยและชาวต่างประเทสรายภูมิภาค (คน)	
เหนือ	17,755,564	3,739,224	21,494,788	18,058,074
ตะวันออกเฉียงเหนือ	12,565,933	7,803,606	20,369,539	18,914,625
ตะวันออก	19,266,591	483,562	19,750,153	14,907,695
ใต้	17,661,226	18,313,002	35,974,228	41,939,284
กลาง	9,406,001	8,342,001	17,748,002	13,075,971
ตะวันตก	9,553,269	1,359,814	10,913,083	9,215,886
รวม	86,208,584	40,041,209	126,249,793	116,111,534

ตารางที่ 8.4-1 จำนวนนักท่องเที่ยวและปริมาณการใช้น้ำเพื่อการท่องเที่ยว

ที่มา: กรมการท่องเที่ยว, สถิตินักท่องเที่ยวภายในประเทศ ปี 2558

จากข้อมูลปริมาณการใช้น้ำเพื่อการท่องเที่ยวแบ่งตามรายภูมิภาค ปีพ.ศ. 2558 พบว่า ภาคใต้มีปริมาณการใช้น้ำเพื่อการท่องเที่ยวสูงสุด มีค่าเท่ากับ 41,939,284 ลูกบาศก์เมตรต่อปี รองลงมาคือ ภาคตะวันออกเฉียงเหนือ ซึ่งมีปริมาณน้ำใช้เพื่อการท่องเที่ยวเท่ากับ 18,914,625 และ 18,058,074 ลูกบาศก์เมตรต่อปี ตามลำดับ สำหรับภูมิภาคที่มีการใช้น้ำเพื่อการท่องเที่ยวน้อยที่สุด คือ ภาคตะวันตก ซึ่งมีปริมาณการใช้น้ำเพื่อการท่องเที่ยวเท่ากับ 9,215,886 ลูกบาศก์เมตรต่อปี สรุปปริมาณน้ำใช้เพื่อการท่องเที่ยวรวมทั้งหมดทั้งประเทศ เท่ากับ 116,111,534 ลูกบาศก์เมตรต่อปี

8.5 น้ำใช้เพื่อการรักษาระบบนิเวศท้ายน้ำ

ความต้องการใช้น้ำเพื่อรักษาระบบนิเวศท้ายน้ำ โดยปกติจะกำหนดจากผลการวิเคราะห์ระบบนิเวศและสิ่งแวดล้อมเพื่อรักษาสมดุลของระบบ และในบางครั้งอาจกำหนดจากปริมาณความต้องการน้ำด้านท้ายน้ำ เช่น การขับไล่น้ำเค็ม-น้ำเสีย การรักษาระดับน้ำเพื่อการเดินเรือ ความต้องการน้ำเพื่ออุปโภค-บริโภค อุตสาหกรรม เป็นต้น หรืออาจหมายถึง ปริมาณน้ำต่ำสุดที่ไหลในฤดูแล้งของลำน้ำนั้นๆ ในอดีต

การวิเคราะห์ความต้องการใช้น้ำเพื่อรักษาระบบนิเวศท้ายน้ำ กำหนดให้ปริมาณน้ำต่ำสุดให้มีไหลอยู่ในลำน้ำ เท่ากับค่าปริมาณน้ำท่ารายเดือนที่ 90 เปอร์เซนต์ ของปริมาณน้ำท่าที่เคยเกิดขึ้น(พิจารณาปริมาณน้ำต่ำสุดจาก Flow Duration Curve ของปริมาณน้ำท่ารายเดือนโดยพิจารณาจากน้ำท่า 90 เปอร์เซนต์) ดังแสดงผลการวิเคราะห์ความ

ต้องการน้ำเพื่อรักษาระบบนิเวศท้ายน้ำของกลุ่มน้ำหลักในประเทศไทย ในตารางที่ 8.5-1 ซึ่งจากการใช้เกณฑ์ดังกล่าว พบว่า มีปริมาณน้ำต้องการเพื่อรักษาระบบนิเวศท้ายน้ำในภาพรวมทั้งประเทศประมาณ 20,424.29 ล้านลูกบาศก์เมตร/ปี

รหัสกลุ่มน้ำ	ชื่อกลุ่มน้ำ	ความต้องการใช้น้ำ เพื่อรักษาระบบนิเวศท้ายน้ำ (ล้าน ลบ.ม./ปี)
01	สาละวิน	192.24
02	โขง	549.75
03	กก	1,079.40
04	ชี	1,364.12
05	มูล	422.24
06	ปิง	1,046.66
07	วัง	64.13
08	ยม	270.24
09	น่าน	300.00
10	เจ้าพระยา	2,386.41
11	สะแกกรัง	12.61
12	ป่าสัก	204.63
13	ท่าจีน	977.70
14	แม่กลอง	1,600.00
15	ปราจีนบุรี	77.96
16	บางปะกง	147.44
17	โตนเลสาบ	62.25
18	ชายฝั่งทะเลตะวันออก	205.22
19	เพชรบุรี	157.68
20	ชายฝั่งทะเลประจวบคีรีขันธ์	50.46
21	ชายฝั่งทะเลภาคใต้ฝั่งตะวันออก	5,399.49
22	ตาปี	1,014.12
23	ทะเลสาบสงขลา	50.13
24	ปัตตานี	695.97
25	ชายฝั่งทะเลภาคใต้ฝั่งตะวันตก	2,093.44
รวม		20,424.29

ตารางที่ 8.5-1 ความต้องการน้ำเพื่อรักษาระบบนิเวศท้ายน้ำของกลุ่มน้ำหลักในประเทศไทย

- ที่มา : 1. รายงานการศึกษาโครงการจัดทำแผนรวมการบริหารจัดการทรัพยากรน้ำ, กรมทรัพยากรน้ำ, 2548 – 2549
2. รายงานการศึกษาโครงการศึกษาเพื่อทำแผนหลักรองรับการพัฒนาแหล่งน้ำและปรับปรุงโครงการชลประทานสำหรับแผนฯ 9, กรมชลประทาน, 2546

9. พื้นที่ประสบอุทกภัยและภัยแล้ง

9.1 พื้นที่ประสบอุทกภัย

ปัญหาอุทกภัยโดยทั่วไปจะมีสาเหตุจากฝนที่ตกหนักในพื้นที่ลุ่มน้ำ เนื่องมาจากอิทธิพลหย่อมความกดอากาศต่ำ พายุหมุนเขตร้อน ร่องมรสุมหรือร่องความกดอากาศต่ำ ลมมรสุมตะวันตกเฉียงใต้หรือลมมรสุมตะวันออกเฉียงเหนือ และจากสภาพทางกายภาพภายในลุ่มน้ำ เช่น พื้นที่ป่าต้นน้ำตอนบนถูกทำลาย การขาดแคลนแหล่งกักเก็บน้ำขนาดใหญ่ในพื้นที่ลุ่มน้ำตอนบนเพื่อช่วยชะลอน้ำหลาก หรือประสิทธิภาพของระบบระบายน้ำไม่ดีพอ เนื่องจากตื้นเขินหรือถูกบุกรุก มีการก่อสร้างสิ่งกีดขวางทางน้ำ การเปลี่ยนแปลงสภาพการใช้ที่ดิน เป็นต้น

สำหรับสภาพการเกิดอุทกภัยโดยทั่วไปแบ่งออกได้เป็น 2 ลักษณะ ได้แก่ อุทกภัยที่เกิดในบริเวณพื้นที่ลุ่มน้ำตอนบนและลำน้ำสาขาต่าง ๆ และอุทกภัยที่เกิดในพื้นที่ราบลุ่ม การเกิดอุทกภัยในลักษณะแรกจะเกิดจากการที่มีฝนตกหนักและน้ำป่าไหลหลากจากต้นน้ำลงมาจนลำน้ำสายหลักไม่สามารถระบายน้ำได้ทัน ประกอบกับมีสิ่งกีดขวางในลำน้ำ เช่น จากเส้นทางคมนาคมขวางทางน้ำ หรืออาคารในลำน้ำมีประสิทธิภาพการระบายน้ำไม่ดีพอ เป็นต้น สภาพการเกิดน้ำท่วมจะเป็นลักษณะการท่วมแบบฉับพลันจะใช้เวลาท่วมไม่นานนัก ส่วนในลักษณะที่สองจะเกิดบริเวณที่เป็นพื้นที่ราบลุ่มตอนล่างของลำน้ำ สภาพลำน้ำสายหลักแคบหรือตื้นเขิน ปริมาณน้ำเกินขีดความสามารถความจุของลำน้ำ ความสามารถการระบายน้ำไม่ดีเท่าที่ควรทำให้ไม่สามารถ

ระบายน้ำได้อย่างมีประสิทธิภาพ ลักษณะการท่วมส่วนใหญ่จะเป็นการท่วมแบบน้ำท่วมขังเป็นเวลานาน เช่น ลุ่มน้ำเจ้าพระยา ซึ่งก่อให้เกิดความเสียหายต่อสภาพเศรษฐกิจเป็นอันมาก

เหตุการณ์น้ำท่วมใหญ่ของประเทศไทย เคยเกิดขึ้นหลายครั้งและแต่ละครั้งเกิดความเสียหายทั้งชีวิตและทรัพย์สินอย่างมากมาย ได้แก่ ภาคเหนือประสบภัยน้ำท่วมหนักในปี 2545 ปี 2549 และปี 2554 ภาคกลางประสบภัยน้ำท่วมหนักในปี 2538 ปี 2545 ปี 2549 และปี 2554 ในบางส่วนของภาคตะวันออกเฉียงเหนือประสบภัยน้ำท่วมในปี 2545 และปี 2551 ภาคตะวันออกประสบภัยน้ำท่วมหนักในปี 2554 และ ปี 2556 ภาคตะวันตก ประสบภัยน้ำท่วมหนักในปี 2553 และปี 2556 และน้ำท่วมใหญ่ในอำเภอเมืองสงขลา จังหวัดสงขลา เกิดน้ำท่วมหนักในช่วงปี 2531 ปี 2543 และปี 2553 พื้นที่เสี่ยงอุทกภัยของประเทศไทย จัดทำโดยกรมป้องกันและบรรเทาสาธารณภัย ปี พ.ศ. 2558 ดังแสดงในรูป 9.1-1

รายละเอียดเหตุการณ์น้ำท่วมของลุ่มน้ำหลักในประเทศไทย แสดงในตารางภาคผนวก ง และสรุปพื้นที่ที่ประสบอุทกภัยในลุ่มน้ำลุ่มน้ำปิง ดังนี้

สภาพการเกิดอุทกภัยในลุ่มน้ำปิง มีลักษณะที่แตกต่างกันในแต่ละพื้นที่ ซึ่งสามารถแบ่งลักษณะพื้นที่ได้เป็น 2 ส่วน และสรุปได้ดังนี้

1. ลุ่มน้ำปิงตอนบน มีสภาพการเกิดอุทกภัยใน 2 ลักษณะ คือ การเกิดน้ำท่วมในลำน้ำปิงสายหลัก เกิดจากน้ำในแม่น้ำปิงไหลล้นตลิ่งเนื่องจากฝนตกหนักในช่วงเดือนสิงหาคมถึงกันยายน เมื่อน้ำในแม่น้ำปิงไหลล้นตลิ่งจากบริเวณเหนือตัวเมืองเชียงใหม่จะไหลเข้าท่วมพื้นที่ในเขตอำเภอเมืองเชียงใหม่ อำเภอหางดง อำเภอสันป่าตอง และอำเภอจอมทอง ซึ่งอยู่ทางตอนใต้ของตัวจังหวัด ตลอดจนอำเภอป่าซาง และอำเภอเมืองจังหวัดลำพูน น้ำในแม่น้ำปิงช่วงที่ไหลผ่านเมืองเชียงใหม่จะเริ่มล้นตลิ่งเมื่อปริมาณน้ำในลำน้ำที่ไหลผ่านมีมากกว่า 350 ลบ.ม./วินาที หรือที่ระดับประมาณ 3.40 ม. ที่สะพานนวรัฐ ซึ่งในพื้นที่ลุ่มน้ำทางตอนบนในลุ่มน้ำสาขาปิงส่วนที่ 1 ลุ่มน้ำแม่แตง ลุ่มน้ำแม่งัด และลุ่มน้ำแม่มิมี มีเพียงลำน้ำแม่งัดเท่านั้นที่มีเขื่อนเก็บกักน้ำบนลำน้ำจะเห็นว่าสภาวะน้ำท่วมในเขตอำเภอเมืองเชียงใหม่ และน้ำเอ่อล้นตลิ่งสองฝั่งแม่น้ำปิงในเขตอำเภอหางดง อำเภอสันป่าตอง อำเภอจอมทอง และอำเภอป่าซาง จะเกิดจากปริมาณน้ำในแม่น้ำปิงตอนบนและน้ำแม่แตงเป็นส่วนใหญ่ โดยมีน้ำจากน้ำแม่มิมีมาช่วยเสริมทำให้ระดับน้ำท่วมเพิ่มสูงขึ้นสภาวะของอุทกภัยมีแนวโน้มทวีความรุนแรงมากขึ้นเนื่องจากปัจจัยด้านอื่นนอกเหนือจากการเกิดสภาวะฝนตกหนักอย่างต่อเนื่อง ซึ่งได้แก่การตัดไม้ทำลายป่า การสร้างฝายหรืออาคารท่อน้ำเพื่อการเกษตร การขยายตัวของตัวเมืองอย่างไร้ทิศทางตลอดจนการก่อสร้างอาคารบ้านเรือนกีดขวางรูกระแสน้ำ และการตื้นเขินของแม่น้ำปิงเนื่องจากการตกตะกอนในแม่น้ำ ส่วนลักษณะที่สอง คือ ปัญหาน้ำท่วมตามลำน้ำสาขาหรือลุ่มน้ำสาขา ซึ่งเกิดจากสภาพภูมิประเทศและความลาดชันของพื้นที่และลำน้ำสาขา เมื่อฝนตกหนักในช่วงเดือนกรกฎาคม-

เดือนกันยายน ปริมาณน้ำหลากจึงไหลลงสู่ลำน้ำธรรมชาติอย่างรวดเร็วประกอบกับสภาพลำน้ำซึ่งบางแห่งและบางช่วง มีสภาพตื้นเขิน หรือมีสิ่งก่อสร้างกีดขวางการไหลของน้ำพื้นที่บางแห่งจึงประสบปัญหาน้ำท่วมในบริเวณที่ราบติดเชิงเขา ที่ลุ่มริมลำน้ำและที่ราบลุ่มต่ำซึ่งลักษณะของน้ำท่วมจะมีทั้งแบบน้ำท่วมขัง น้ำเอ่อล้นตลิ่ง น้ำป่าไหลหลาก และจากการที่ไม่มีแหล่งเก็บกักน้ำอย่างเพียงพอในการเก็บกักและชะลอปริมาณน้ำหลาก จึงไม่สามารถจัดการเก็บปริมาณน้ำหลากจำนวนมากได้ พื้นที่ลุ่มน้ำสาขาของลุ่มน้ำปิงตอนบน จำนวน 15 ลุ่มน้ำสาขาที่เกิดปัญหาน้ำท่วม ประกอบด้วย ลุ่มน้ำแม่น้ำปิงส่วนที่ 1 ลุ่มน้ำแม่แตง ลุ่มน้ำแม่จัด ลุ่มน้ำแม่ริม ลุ่มน้ำแม่น้ำปิงส่วนที่ 2 ลุ่มน้ำแม่กวง ลุ่มน้ำแม่แจ่ม ลุ่มน้ำแม่ขาน ลุ่มน้ำแม่กลาง ลุ่มน้ำแม่น้ำปิงส่วนที่ 3 (จังหวัดเชียงใหม่) ลุ่มน้ำแม่หาด ลุ่มน้ำแม่ลี ลุ่มน้ำแม่อ่าว ลุ่มน้ำแม่ทา และลุ่มน้ำแม่ตื่น (จังหวัดเชียงใหม่) พื้นที่ลุ่มน้ำส่วนใหญ่เป็นพื้นที่ป่าไม้ต้นน้ำลำธาร ปัญหาน้ำท่วมในลุ่มน้ำต่างๆ ส่วนใหญ่อยู่ในระดับไม่รุนแรงซึ่งปัญหาน้ำท่วมเกิดจากปริมาณน้ำหลากที่ไหลลงสู่ลำน้ำธรรมชาติอย่างรวดเร็วเกินกำลังความจุของลำน้ำที่จะรับได้ ทำให้น้ำเอ่อล้นตลิ่งเข้าท่วมพื้นที่ลุ่มริมลำน้ำ ดังนั้นในลุ่มน้ำที่มีอ่างเก็บน้ำขนาดใหญ่ อยู่ในพื้นที่ลุ่มน้ำจะประสบปัญหาน้ำท่วมน้อย เช่น ลุ่มน้ำแม่จัด เนื่องจากอ่างเก็บน้ำสามารถเก็บกักและจัดการกับปริมาณน้ำหลากได้บางส่วนจะมีปัญหาบ้างเฉพาะในบริเวณพื้นที่เหนืออ่างเก็บน้ำเท่านั้น ส่วนลุ่มน้ำที่ประสบปัญหาน้ำท่วมรุนแรงหรือมีความเสียหายมากกว่าลุ่มน้ำอื่นๆ คือ ลุ่มน้ำแม่น้ำปิงส่วนที่ 2 เนื่องจากอยู่ในพื้นที่ราบลุ่มมีชุมชนเมืองอาศัยอยู่หนาแน่นทั้งเชียงใหม่และลำพูน มีพื้นที่ป่าไม้มีพื้นที่เกษตรกรรมมากและรองรับปริมาณน้ำหลากจากลุ่มน้ำอื่นมารวมกันทั้งลุ่มน้ำปิงส่วนที่ 1 ลุ่มน้ำแม่แตง ลุ่มน้ำแม่จัด และลุ่มน้ำแม่ริม

2. ลุ่มน้ำปิงตอนล่าง มีปัญหาไม่มากนักเนื่องจากมีอ่างเก็บน้ำเขื่อนภูมิพลคอยควบคุมจัดการปริมาณน้ำหลากในช่วงฤดูฝนได้เป็นอย่างดี โดยสามารถลดปริมาณการไหลสูงสุด ณ จุดบรรจบแม่น้ำน่านได้ บริเวณที่ประสบปัญหาอุทกภัยอยู่เสมอ คือ บริเวณจุดบรรจบปากแม่น้ำวัง ในพื้นที่ลุ่มน้ำวังตอนล่าง ซึ่งพื้นที่ที่ประสบปัญหาน้ำท่วมส่วนใหญ่อยู่ในพื้นที่ลุ่มน้ำวังบริเวณปากแม่น้ำวัง ตั้งแต่บ้านปากวัง อำเภอบ้านตาก จังหวัดตาก ขึ้นไปตามลำน้ำวัง จนถึงเขตอำเภอแม่พริก จังหวัดลำปาง จะประสบกับปัญหาอุทกภัยเนื่องจากน้ำในแม่น้ำวังไหลลงแม่น้ำปิงไม่ทัน ทำให้น้ำท่วมพื้นที่ทำการเพาะปลูกอยู่เรื่อยๆ ทั้งนี้เนื่องจากแม่น้ำวังในตอนปลายมีลักษณะคดเคี้ยวและมีขนาดเล็กสามารถรับปริมาณน้ำได้เพียงประมาณ 200 ลบ.ม./วินาที ซึ่งหากมีปริมาณน้ำมากกว่า 200 ลบ.ม./วินาที น้ำจะเริ่มล้นตลิ่งและท่วมพื้นที่บริเวณปากน้ำวังอยู่เสมอ สำหรับน้ำท่วมทางด้านท้ายน้ำบริเวณจังหวัดกำแพงเพชรและนครสวรรค์ จะแผ่เป็นพื้นที่กว้างเนื่องจากเป็นที่ราบลุ่ม สาเหตุจากน้ำล้นตลิ่งทำให้เกิดความเสียหายต่อพื้นที่ไร่นาและที่อยู่อาศัย รวมทั้งทรัพย์สินของเกษตรกรและของประชาชน

สรุปเหตุการณ์อุทกภัยในอดีตถึงปัจจุบัน ดังนี้

- ปี 2546 ช่วงต้นเดือนถึงกลางเดือนกันยายนมีฝนตกชุกในภาคเหนือ จังหวัดเชียงใหม่ ระดับน้ำในเขตเทศบาลนครเชียงใหม่ขึ้นสูง

- ปี 2547 ช่วงเดือนมิถุนายน-กันยายน มีพายุ “จันทู” พัดผ่าน ทำให้เกิดฝนตกอย่างหนัก โดยเฉพาะทางภาคตะวันออกเฉียงเหนือและภาคเหนือได้รับอิทธิพลเต็มที่ จนทำให้เกิดน้ำท่วมฉับพลันในหลายพื้นที่ ได้แก่ อำเภอชาณุวรลักษบุรี จังหวัดกำแพงเพชร และหลายอำเภอในจังหวัดเชียงใหม่

- ปี 2548 ช่วงวันที่ 12-15 สิงหาคม เกิดน้ำท่วมตัวเมืองเชียงใหม่ ระดับน้ำแม่น้ำปิงขึ้นสูงสุดที่ 4.9 เมตร สูงที่สุดในรอบ 50 ปี มีพื้นที่การเกษตรเสียหายกว่า 15,000 ไร่ บ้านเรือนเสียหายกว่า 1,000 ครัวเรือน

- ปี 2549 มีร่องความกดอากาศต่ำหรือร่องฝนได้พัดผ่านภาคเหนือตอนบน ทำให้บริเวณดังกล่าวมีฝนตก

หนัก ทำให้จังหวัดเชียงใหม่ แม่น้ำปิงยังทะลักเข้าท่วมถนน และบ้านเรือนราษฎร บางจุดมีน้ำท่วมขังสูงเกือบครึ่งเมตร เช่น อำเภอแมริม เมืองเชียงใหม่ จังหวัดเชียงใหม่

- ปี 2551 ช่วงวันที่ 25 ตุลาคม – 6 พฤศจิกายน มีร่องความกดอากาศต่ำพาดผ่านบริเวณภาคกลาง ภาคตะวันออกเฉียงเหนือตอนล่างทำให้บริเวณดังกล่าวมีฝนตกหนัก จังหวัดตาก อำเภอวังเจ้า เกิดน้ำป่าไหลหลากเข้าท่วม และจังหวัดกำแพงเพชร มีน้ำป่าไหลทะลักลงแม่น้ำปิงและแม่น้ำสาขา น้ำในแม่น้ำล้นตลิ่งต่างๆ เพิ่มสูงขึ้นและล้นตลิ่งเข้าท่วมหลายพื้นที่

- ปี 2552 ช่วงวันที่ 29 กันยายน - 5 ตุลาคม มีร่องความกดอากาศต่ำพาดผ่านอยู่ก่อน แล้วมีพายุดีเปรสชันกีสนาจะเคลื่อนตัวเข้าสู่ประเทศไทยในวันที่ 30 กันยายน ทำให้มีฝนตกและเกิดน้ำท่วมในหลายพื้นที่ตอนบนของประเทศบริเวณภาคเหนือและภาคตะวันออกเฉียงเหนือ ได้แก่ จังหวัดเชียงใหม่ เกิดน้ำป่าไหลหลากในพื้นที่อำเภออมก๋อย จังหวัดลำพูน เกิดฝนตกหนักต่อเนื่องทำให้เกิดน้ำป่าไหลหลากเข้าท่วมในพื้นที่อำเภอลี่ และจังหวัดตาก เกิดอุทกภัยน้ำป่าไหลหลากในพื้นที่ 3 อำเภอ

- ปี 2554 มีอิทธิพลของพายุโซนร้อน “น็อกเตน” (NOCK-TEN) ที่มีแหล่งกำเนิดจากหย่อมความกดอากาศต่ำกำลังแรงในมหาสมุทรแปซิฟิกเหนือด้านตะวันตก ก่อนเคลื่อนเข้าสู่ประเทศไทยบริเวณจังหวัดน่านแล้ว อ่อนกำลังลงเป็นหย่อมความกดอากาศต่ำปกคลุมภาคเหนือของประเทศไทย ส่งผลให้จังหวัดตาก มี 2 อำเภอจมน้ำ พิษผลทางการเกษตรเสียหายกว่า 1 หมื่นไร่ ส่วนจังหวัดเชียงใหม่ ฝนที่ตกหนักต่อเนื่องทำให้เกิดน้ำท่วมในหลายอำเภอ

- ปี 2556 ช่วงเดือนกรกฎาคม-สิงหาคม มีร่องมรสุมพาดผ่านภาคเหนือและภาคตะวันออกเฉียงเหนือเข้าสู่หย่อมความกดอากาศต่ำบริเวณทะเลจีนใต้ตอนกลาง ประกอบกับมรสุมตะวันตกเฉียงใต้ที่พัดปกคลุมทะเลอันดามัน ประเทศไทย และอ่าวไทยมีกำลังค่อนข้างแรงในช่วงดังกล่าว ฝนตกหนักทางตอนบนของประเทศไทย ส่งผลให้เกิดน้ำป่าไหลหลากเข้าท่วมพื้นที่หลายแห่ง ได้แก่ จังหวัดพิจิตร มีพื้นที่ประสบภัย 2 อำเภอ จังหวัดกำแพงเพชร มีฝนตกหนักต่อเนื่องทำให้เกิดน้ำป่าไหลหลากเข้าท่วมในพื้นที่ 2 อำเภอ ราษฎรได้รับความเดือดร้อน 1,973 ครัวเรือน 5,873 คน พื้นที่การเกษตร 10,700 ไร่ และจังหวัดตาก มีน้ำไหลหลากเข้าพื้นที่ 5 อำเภอ

- ปี 2558 กลางเดือนกันยายน มีพายุดีเปรสชัน “หว่ามก้อ” (VAMCO) ได้ก่อตัวขึ้นบริเวณทะเลจีนใต้ตอนกลาง หย่อมความกดอากาศต่ำดังกล่าวได้ปกคลุมภาคตะวันออกเฉียงเหนือตอนล่าง ภาคกลางตอนล่าง และภาคตะวันออกเฉียงเหนือ ส่งผลให้พื้นที่ดังกล่าวเกิดฝนตกหนัก จังหวัดตาก มีพื้นที่ประสบภัย 4 อำเภอ

9.2 พื้นที่ประสบภัยแล้ง

ปัญหาภัยแล้งเป็นปัญหาที่เกิดจากสภาพดินฟ้าอากาศ โดยเกิดภาวะฝนตกทิ้งช่วงยาวนาน ส่งผลกระทบต่อพื้นที่การเกษตรนอกเขตชลประทานหรือที่เรียกว่าพื้นที่เกษตรน้ำฝน ซึ่งไม่มีแหล่งน้ำที่มั่นคงมาสนับสนุนในภาวะที่เกิดภัยแล้ง รวมถึงภาวะการขาดแคลนน้ำเพื่อการอุปโภค-บริโภคในช่วงฤดูแล้ง ซึ่งเป็นปัญหาที่เกิดขึ้นเป็นประจำเกือบทุกปี โดยเฉพาะพื้นที่ที่อยู่ห่างไกลจากแหล่งน้ำ หรือแม้แต่ในพื้นที่เขตชลประทานเอง หากมีการขยายตัวของพื้นที่เพาะปลูกมากจนเกินปริมาณน้ำต้นทุนที่เก็บกักในอ่างเก็บน้ำ การใช้น้ำเพื่อการเพาะปลูกในฤดูแล้งจะเพิ่มมากขึ้น รวมถึงการใช้น้ำในกิจกรรมต่างๆ เพิ่มขึ้น ก็สามารถเกิดภาวะการขาดแคลนน้ำได้เช่นกัน พื้นที่เสี่ยงประสบภัยแล้งของประเทศไทย จัดทำโดยกรมป้องกันและบรรเทาสาธารณภัย ปี พ.ศ. 2558 ดังแสดงในรูป 9.2-1

เหตุการณ์วิกฤตภัยแล้งที่เกิดขึ้นในประเทศไทย ตั้งแต่อดีตจนถึงปัจจุบัน สรุปสถิติช่วงเวลาที่เกิดและพื้นที่ที่ประสบภัยแล้ง ได้ดังนี้

- 1) ในช่วงปี 2510-2536 ภาคเหนือต่อภาคกลางทั้งหมด ตอนบนและด้านตะวันตกของภาค ตะวันออกเฉียงเหนือ และตอนบนของภาคใต้ฝั่งตะวันออก เนื่องจากฝนทิ้งช่วงกลางฤดูฝนเป็นระยะเวลายาวนานกว่าปกติ ตั้งแต่กรกฎาคมถึงกันยายน
- 2) ปี 2510 พื้นที่ตั้งแต่จังหวัดชุมพรขึ้นมา รวมถึงตอนบนของประเทศเกือบทั้งหมดในภาคกลาง ภาค ตะวันออก ภาคเหนือและภาคตะวันออกเฉียงเหนือรวมทั้งกรุงเทพมหานคร เนื่องจากมีปริมาณฝนน้อยมาก
- 3) ปี 2511 พื้นที่ตั้งแต่ตอนกลางของภาคเหนือบริเวณจังหวัดพิษณุโลก ภาคกลางทั้งภาคตลอด ถึงด้าน ตะวันตกของภาคตะวันออกเฉียงเหนือ ภาคตะวันออก และตลอดฝั่งอ่าวไทยของภาคใต้เกือบทั้งหมด มีปริมาณฝน น้อยมาก
- 4) ปี 2520 ประสบภัยแล้งเกือบทั้งประเทศช่วงเดือนมิถุนายนถึงกลางเดือนสิงหาคม
- 5) ปี 2522 เป็นปีที่เกิดฝนแล้งรุนแรง โดยมีรายงานว่าเกิดภัยแล้งในช่วงครึ่งหลังของเดือนกรกฎาคม และช่วงปลายเดือนสิงหาคมต่อเนื่องถึงสัปดาห์ที่ 3 ของเดือนกันยายน เนื่องจากปริมาณฝนตกลงมามีน้อยมาก ส่งผล กระทบเป็นบริเวณกว้าง คือ ภาคเหนือต่อภาคกลางทั้งหมด ทางตอนบนและด้านตะวันตก ของภาค ตะวันออกเฉียงเหนือ และภาคใต้ฝั่งตะวันออกตอนบน
- 6) ปี 2529 มีรายงานความเสียหายจากสำนักเลขาธิการป้องกันภัยฝ่ายพลเรือน กระทรวงมหาดไทยว่า บริเวณที่ประสบภัยมีถึง 41 จังหวัด ซึ่งภัยแล้งในปีนี้เกิดจากภาวะฝนทิ้งช่วงที่ปรากฏ ชัดเจนเป็นเวลาหลายวัน คือช่วง ปลายเดือนพฤษภาคมถึงต้นเดือนมิถุนายน ช่วงปลายเดือนมิถุนายนถึงเดือนกรกฎาคม ช่วงครึ่งหลังของเดือนกันยายน และช่วงครึ่งแรกของเดือนตุลาคม
- 7) ปี 2530 เป็นปีที่ประสบภัยแล้งหนักอีกครั้งหนึ่งหลังจากที่ประสบมาแล้วจากปี 2529 โดยพื้นที่ ที่ประสบภัยเป็นบริเวณกว้างในเกือบทุกภาคของประเทศ โดยเฉพาะภาคตะวันออกเฉียงเหนือ และภาคตะวันออก และทวีความรุนแรงมากขึ้นในช่วงตอนกลางฤดูฝน
- 8) ปี 2533 มีฝนตกน้อยมากในเดือนมิถุนายนถึงเดือนกันยายนทั่วประเทศ พื้นที่ทางการเกษตรของ ภาคใต้ได้รับผลกระทบ
- 9) ปี 2534 เป็นปีที่ปริมาณฝนสะสมมีน้อยตั้งแต่ต้นฤดูฝน เนื่องจากมีฝนตกในภาคเหนือ ภาคตะวันออกเฉียงเหนือ และภาคกลางน้อยมาก อีกทั้งระดับน้ำในเขื่อนและอ่างเก็บน้ำต่าง ๆ อยู่ในเกณฑ์ต่ำกว่า ปกติมาก พื้นที่ประสบภัยได้แก่ บริเวณภาคเหนือตอนล่าง ภาคตะวันออกเฉียงเหนือ ภาคกลางและภาคตะวันตก
- 10) ปี 2535 มีรายงานว่าเกิดภัยแล้งขึ้นในช่วงเดือนมีนาคมต่อเนื่องถึงเดือนมิถุนายนจากภาวะที่มีฝนตก ในช่วงฤดูร้อนน้อย และมีภาวะฝนทิ้งช่วงปลายเดือนมิถุนายนต่อเนื่องถึงต้นเดือนกรกฎาคม โดยพื้นที่ที่ประสบภัยแล้ง ส่วนใหญ่อยู่ใน ภาคตะวันออกเฉียงเหนือ ภาคกลาง ภาคใต้และภาคเหนือ
- 11) ปี 2536 มีรายงานว่าเกิดภัยแล้ง ในช่วงเดือนมีนาคมถึงกลางเดือนพฤษภาคม และในช่วงกลางเดือน มิถุนายน เนื่องจากเกิดภาวะฝนทิ้งช่วงตั้งแต่ประมาณกลางเดือนมิถุนายนถึงต้นเดือนกรกฎาคม พื้นที่ที่ประสบภัยส่วน

ใหญ่อยู่ในภาคตะวันออกเฉียงเหนือ ภาคกลาง ภาคตะวันออกและภาคใต้

12) ในช่วงปี 2547 - 2548 เนื่องจากภาวะภัยแล้งที่เกิดขึ้นตั้งแต่ช่วงปลายปี 2547 ทำให้ปริมาณน้ำในเขื่อนสำคัญมีน้อยกว่าในปีที่ผ่านมา มีพื้นที่ประสบภัยทุกภาค จากรายงานข่าวหนังสือพิมพ์ไทยรัฐ ฉบับประจำวันที 30 มีนาคม 2548 มีพื้นที่ประสบภัยแล้งแล้ว 66 จังหวัด แยกเป็นภาคเหนือ 17 จังหวัด ภาคตะวันออกเฉียงเหนือ 19 จังหวัด ภาคกลาง 12 จังหวัด ภาคตะวันออก 8 จังหวัด ภาคใต้ 10 จังหวัด พื้นที่การเกษตรเสียหาย 13,704,675 ไร่ มูลค่าความเสียหาย 7,410,787,165 บาท และจากรายงานกรมป้องกันและบรรเทาสาธารณภัย ได้กำหนดมาตรการเร่งด่วน ให้เกษตรกรที่ต้องใช้น้ำจากลุ่มน้ำเจ้าพระยาตอนล่าง งดการปลูกข้าวนาปรังครั้งที่ 2 โดยเด็ดขาด ส่วนเกษตรกรที่ต้องใช้น้ำจากอ่างเก็บน้ำที่อยู่ในชั้นวิกฤติ 6 อ่าง ได้แก่ เขื่อนลำตะคอง เขื่อนลำพระเพลิง เขื่อนกระเสียว เขื่อนทับเสลา เขื่อนแก่งกระจานและเขื่อนปราณบุรี ให้งดปลูกพืชฤดูแล้ง

13) ปี 2550 จากรายงานสถิติสถานการณ์สาธารณภัยของประเทศไทยประจำปี 2550 ของกรมป้องกันและบรรเทาสาธารณภัย ระหว่างวันที่ 1 พฤศจิกายน 2549 - 5 มิถุนายน 2550 มีพื้นที่ประสบภัย 66 จังหวัด 669 อำเภอ 4,344 ตำบล 34,874 หมู่บ้าน คิดเป็น 46.86% ของหมู่บ้านทั่วประเทศ ซึ่งอยู่ในพื้นที่ลุ่มน้ำสาละวิน โขง สี มูล ปิง วัง ยม น่าน เจ้าพระยา สะแกกรัง ป่าสัก ท่าจีน แม่กลอง ปราจีนบุรี บางปะกง ชายฝั่งทะเลตะวันออก เพชรบุรี ชายฝั่งทะเลภาคใต้ฝั่งตะวันออก ตาปี ทะเลสาบสงขลา ปัตตานี และชายฝั่งทะเลภาคใต้ฝั่งตะวันตก

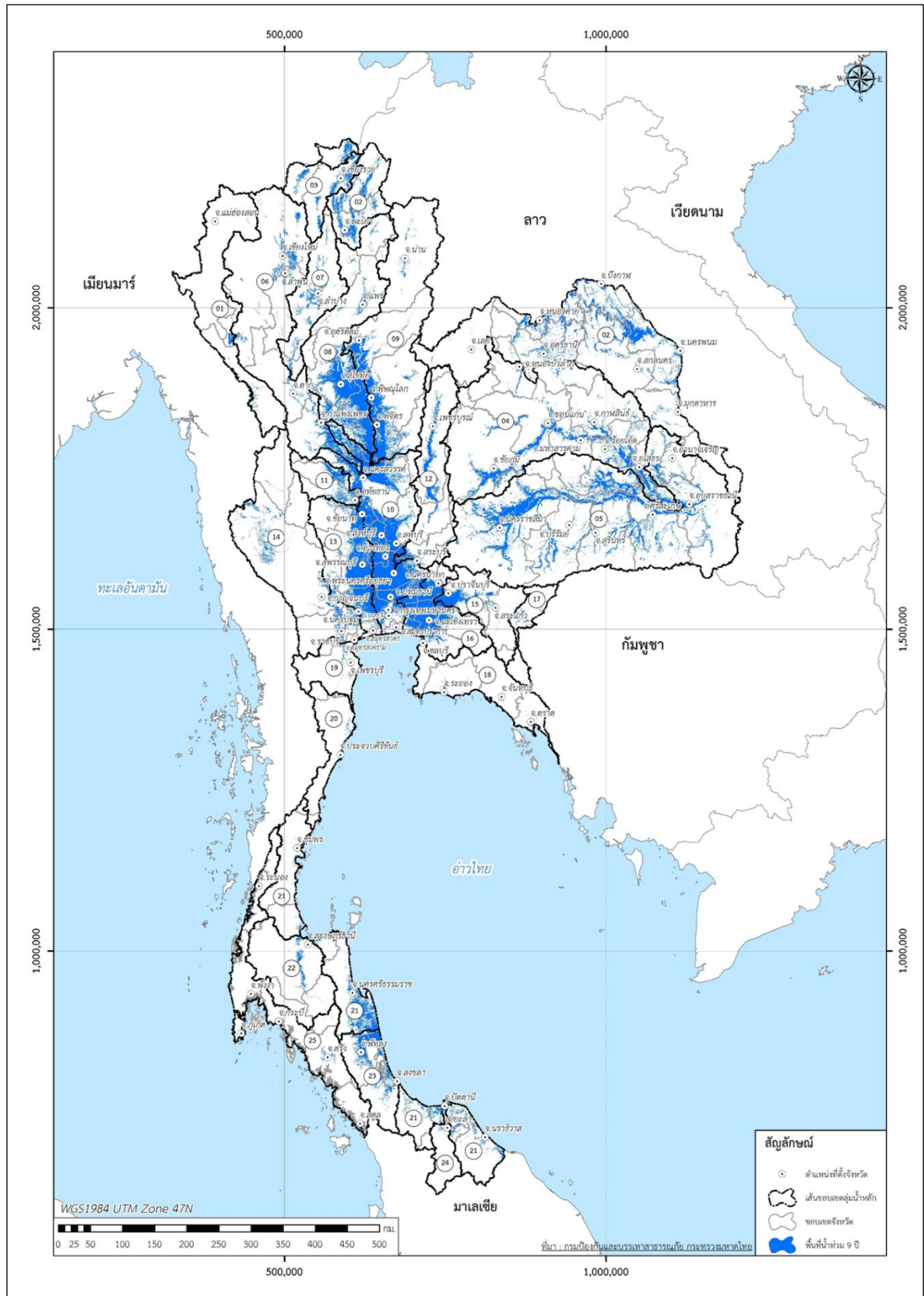
ราษฎรเดือดร้อน จำนวน 4,378,225 ครัวเรือน 16,754,980 คน และพื้นที่ทางการเกษตรได้รับผลกระทบ จำนวน 1,350,118 ไร่ มูลค่าความเสียหาย 198,304,732 บาท

14) ปี 2551 จากรายงานสถิติสถานการณ์สาธารณภัยของประเทศไทยประจำปี 2551 ของกรมป้องกันและบรรเทาสาธารณภัย ระหว่างวันที่ 1 พฤศจิกายน 2550 - 30 มิถุนายน 2551 มีพื้นที่ประสบภัย 61 จังหวัด 660 อำเภอ 4,306 ตำบล 38,170 หมู่บ้าน ซึ่งอยู่ในพื้นที่ลุ่มน้ำสาละวิน โขง สี มูล ปิง วัง ยม น่าน เจ้าพระยา สะแกกรัง ป่าสัก ท่าจีน แม่กลอง ปราจีนบุรี บางปะกง ชายฝั่งทะเลตะวันออก เพชรบุรี ชายฝั่งทะเลประจวบคีรีขันธ์ ชายฝั่งทะเลภาคใต้ฝั่งตะวันออก ตาปี และชายฝั่งทะเลภาคใต้ฝั่งตะวันตก

ราษฎรเดือดร้อน จำนวน 3,531,570 ครัวเรือน 13,298,895 คน และพื้นที่ทางการเกษตรได้รับผลกระทบ จำนวน 524,999 ไร่ มูลค่าความเสียหาย 103,900,841 บาท

15) ปี 2552 จากรายงานสถิติสถานการณ์สาธารณภัยของประเทศไทยประจำปี 2552 ของกรมป้องกันและบรรเทาสาธารณภัย ระหว่างวันที่ 1 พฤศจิกายน 2551 - 30 มิถุนายน 2552 มีพื้นที่ประสบภัย 62 จังหวัด 668 อำเภอ 4,829 ตำบล 47,048 หมู่บ้าน คิดเป็น 62.78% ของหมู่บ้านทั่วประเทศ ซึ่งอยู่ในพื้นที่ลุ่มน้ำสาละวิน โขง สี มูล ปิง วัง ยม น่าน เจ้าพระยา สะแกกรัง ป่าสัก ท่าจีน แม่กลอง ปราจีนบุรี บางปะกง ชายฝั่งทะเลตะวันออก เพชรบุรี ชายฝั่งทะเลประจวบคีรีขันธ์ ชายฝั่งทะเลภาคใต้ฝั่งตะวันออก ตาปี และชายฝั่งทะเลภาคใต้ฝั่งตะวันตก

ราษฎรเดือดร้อน จำนวน 4,500,861 ครัวเรือน 17,353,358 คน และพื้นที่ทางการเกษตรได้รับผลกระทบ จำนวน 594,434 ไร่ มูลค่าความเสียหาย 108,346,716 บาท

รูปที่ 9.1-1 พื้นที่เสี่ยงอุทกภัยของประเทศไทย

ที่มา: กรมป้องกันและบรรเทาสาธารณภัย, 2558

16) ปี 2553 จากรายงานสถิติสถานการณ์สาธารณสุขภัยของประเทศไทยประจำปี 2553 ของกรมป้องกันและบรรเทาสาธารณภัย ระหว่างวันที่ 1 พฤศจิกายน 2552 - 27 สิงหาคม 2553 มีพื้นที่ประสบภัย 64 จังหวัด 684 อำเภอ 4,842 ตำบล 45,958 หมู่บ้าน คิดเป็น 75.01% ของหมู่บ้านทั้งประเทศที่ประสบภัย ซึ่งอยู่ในพื้นที่ลุ่มน้ำสาละวิน โขง ซี มูล ปิง วัง ยม น่าน เจ้าพระยา สะแกกรัง ป่าสัก ท่าจีน แม่กลอง ปราจีนบุรี บางประกง ชายฝั่งทะเลตะวันออก เพชรบุรี ชายฝั่งทะเลประจวบคีรีขันธ์ ชายฝั่งทะเลภาคใต้ฝั่งตะวันออก ทะเลสาบสงขลา และชายฝั่งทะเลภาคใต้ฝั่งตะวันตก

ราษฎรเดือดร้อน จำนวน 4,077,411 คน ครัวเรือน 15,740,824 คน และพื้นที่ทางการเกษตรได้รับผลกระทบ จำนวน 1,716,853 ไร่ มูลค่าความเสียหาย 1,415,223,466 บาท

17) ปี 2554 จากรายงานสถิติสถานการณ์สาธารณสุขภัยของประเทศไทยประจำปี 2554 ของกรมป้องกันและบรรเทาสาธารณภัย ระหว่างวันที่ 1 พฤศจิกายน 2553 - 20 กรกฎาคม 2554 มีพื้นที่ประสบภัย 55 จังหวัด 550 อำเภอ 3,919 ตำบล 40,503 หมู่บ้าน คิดเป็น 81.57% ของหมู่บ้านทั้งประเทศที่ประสบภัย ซึ่งอยู่ในพื้นที่ลุ่มน้ำสาละวิน โขง ซี มูล ปิง วัง ยม น่าน เจ้าพระยา สะแกกรัง ป่าสัก แม่กลอง ปราจีนบุรี บางประกง ชายฝั่งทะเลตะวันออก เพชรบุรี ชายฝั่งทะเลประจวบคีรีขันธ์ ชายฝั่งทะเลภาคใต้ฝั่งตะวันออก และชายฝั่งทะเลภาคใต้ฝั่งตะวันตก

ราษฎรเดือดร้อน จำนวน 4,835,321 คน ครัวเรือน 16,560,561 คน และพื้นที่ทางการเกษตรได้รับผลกระทบ จำนวน 811,680 ไร่ มูลค่าความเสียหาย 131,864,730 บาท

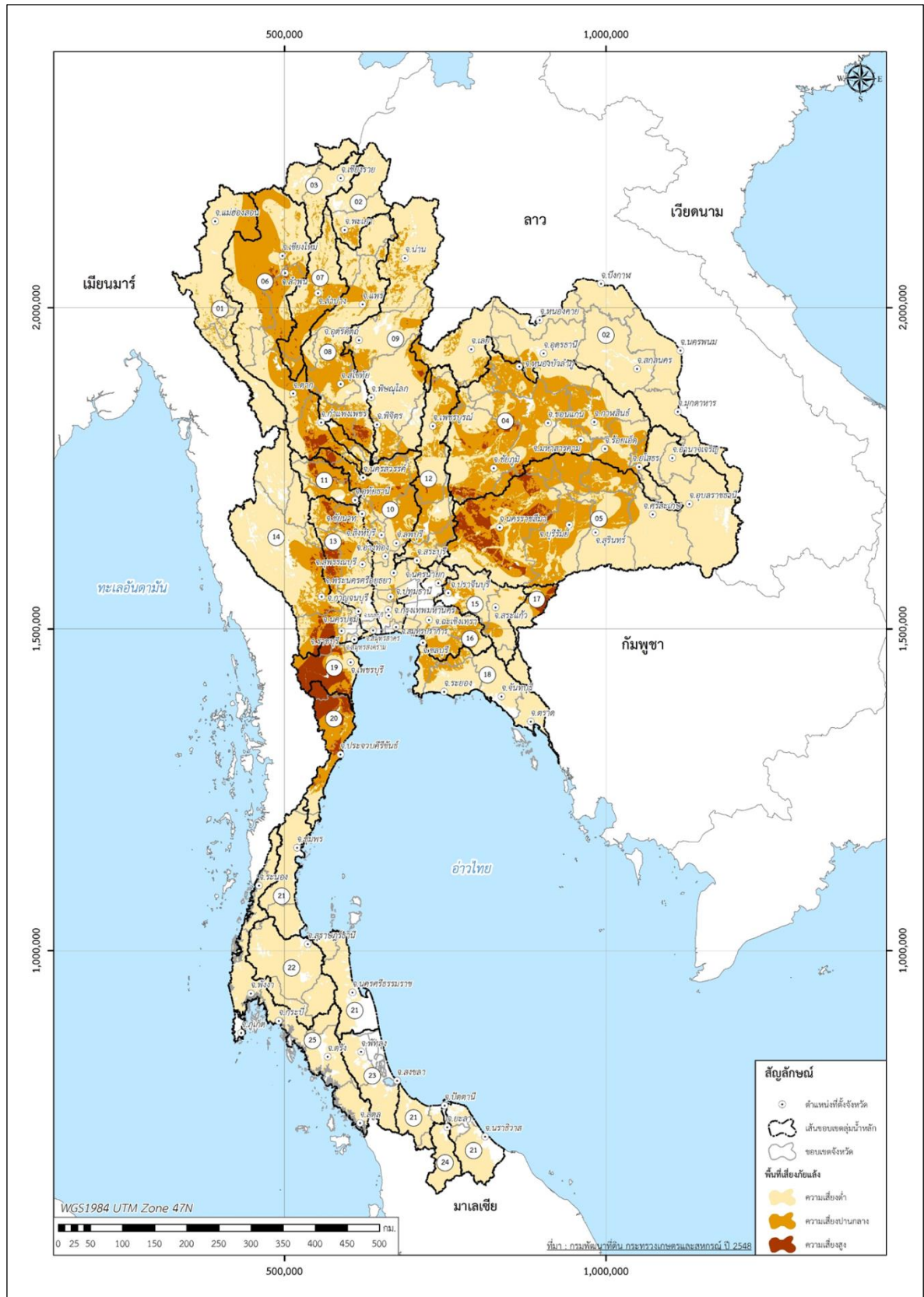
18) ปี 2555 จากรายงานสถิติสถานการณ์สาธารณสุขภัยของประเทศไทยประจำปี 2555 ของกรมป้องกันและบรรเทาสาธารณภัย ระหว่างวันที่ 1 พฤศจิกายน 2554 - 31 พฤษภาคม 2555 มีพื้นที่ประสบภัย 53 จังหวัด 575 อำเภอ 4,117 ตำบล 40,723 หมู่บ้าน คิดเป็น 65.65% ของหมู่บ้านทั้งประเทศ ซึ่งอยู่ในพื้นที่ลุ่มน้ำสาละวิน โขง ซี มูล ปิง วัง ยม น่าน เจ้าพระยา สะแกกรัง ป่าสัก ท่าจีน แม่กลอง ปราจีนบุรี บางประกง ชายฝั่งทะเลตะวันออก เพชรบุรี ชายฝั่งทะเลประจวบคีรีขันธ์ และชายฝั่งทะเลภาคใต้ฝั่งตะวันตก

ราษฎรเดือดร้อน จำนวน 4,188,516 คน ครัวเรือน 15,235,830 คน และพื้นที่ทางการเกษตรได้รับผลกระทบ จำนวน 1,486,512 ไร่ มูลค่าความเสียหาย 399,178,544 บาท

19) ปี 2556 จากรายงานสถิติสถานการณ์สาธารณสุขภัยของประเทศไทยประจำปี 2556 ของกรมป้องกันและบรรเทาสาธารณภัย ระหว่างวันที่ 1 พฤศจิกายน 2555 - 31 สิงหาคม 2556 มีพื้นที่ประสบภัย 58 จังหวัด 591 อำเภอ 3,932 ตำบล 36,944 หมู่บ้าน คิดเป็น 59.37% ของหมู่บ้านทั้งประเทศ ซึ่งอยู่ในพื้นที่ลุ่มน้ำสาละวิน โขง ซี มูล ปิง วัง ยม น่าน เจ้าพระยา สะแกกรัง ป่าสัก ท่าจีน แม่กลอง ปราจีนบุรี บางประกง ชายฝั่งทะเลตะวันออก เพชรบุรี ชายฝั่งทะเลประจวบคีรีขันธ์ ชายฝั่งทะเลภาคใต้ฝั่งตะวันออก ตาปี และชายฝั่งทะเลภาคใต้ฝั่งตะวันตก

ราษฎรเดือดร้อน จำนวน 2,677,091 คน ครัวเรือน 9,066,185 คน และพื้นที่ทางการเกษตรได้รับผลกระทบ จำนวน 4,272,297 ไร่ มูลค่าความเสียหาย 2,914,986,854 บาท

20) ปี 2557 จากรายงานสถิติสถานการณ์สาธารณสุขภัยของประเทศไทยประจำปี 2557 ของกรมป้องกันและบรรเทาสาธารณภัย ระหว่างวันที่ 20 ตุลาคม 2557 - 30 เมษายน 2558 มีพื้นที่ประสบภัย 36 จังหวัด 230 อำเภอ 1,266 ตำบล 11,389 หมู่บ้าน คิดเป็น 15.19% ของหมู่บ้านทั้งประเทศ ซึ่งอยู่ในพื้นที่ลุ่มน้ำโขง (ภาคตะวันออกเฉียงเหนือ) ซี มูล ปิง วัง ยม น่าน เจ้าพระยา ป่าสัก ท่าจีน แม่กลอง ปราจีนบุรี ชายฝั่งทะเลตะวันออก เพชรบุรี ชายฝั่งทะเลประจวบคีรีขันธ์ ชายฝั่งทะเลภาคใต้ฝั่งตะวันออก และชายฝั่งทะเลภาคใต้ฝั่งตะวันตก

รูปที่ 9.2-1 พื้นที่เสี่ยงภัยแล้งของประเทศไทย

ที่มา: กรมพัฒนาที่ดิน, 2548